

UBUNTU İLE SİSTEMİNİZİ KURTARIN

Ubuntu Linux ile çöken sistemden dosya kurtarın, virüsleri temizleyin, RAM'inizi test edin.

UBUNTU
PCNET
DVD'SİNDE

PC net

Teknolojiyi seviyoruz Kasım 2014 Yıl 17 Sayı 206 Fiyat 7,90 TL

BEDAVA VIDEO EDITÖRLERİ

Çektiğiniz videoları düzenlemeniz için en iyi bedava yazılımları seçtik.

iPHONE VE iPAD İPUÇLARI

Az bilinen 35 püf noktasıyla mobil cihazınızı yeniden keşfedin, onu herkesten daha iyi kullanın.

64 BEDAVA WINDOWS PROGRAMI

- Sisteminizi hızlandıracak ince ayar araçları
- Fotoğraf ve video düzenleme yazılımları
- Ofis ve güvenlik paketleri

GİZLİLİK REHBERİ

KENDİNİZİ İNTERNETTEN SİLİN

Adınızı, fotoğraflarınızı ve kişisel bilgilerinizi internette yok etmenin yollarını öğrenin.

Hepsi
DVD'de

GÜVENLİK

İNTERNETTE SAHTE KİMLİK

+ Spam ve dolandırıcılardan korunmanın en etkili yolu

İNTERNET

DAHA HIZLI UPLOAD

+ Fotoğraf, video ve yedeklerinizi daha hızlı yükleyip paylaşın

İNCELEME

EN İYİ EKRAN KARTLARI

+ Her bütçeye uygun, en başarılı GPU'ları seçtik

NASIL YAPILIR?

Evernote'ta uzmanlaşın + Güncellenen siteleri kaçırmayın

2014/11/112448 (KKTC:9,75 TL)

ISSN 1301-4773

9 771301 477005

selim@PCnet.com.tr

Twitter @maxcoder

Benim için düşünme

Babaannem evde ekmek pişirmiş, ama annemle babam çok meşgul oldukları ve hazır ekmek satın almak da artık kolay olduğu için bu alışkanlığı hiç edinmemişler.

Benim neslim ve biraz daha büyüklerimse kendi bilgisayarlarını toplayabilen, kendi işletim sistemlerini kuran, düz vitesli araba kullanan, ödevlerini internet olmadan yapmış bir nesil. Yeni nesli meydana getiren gençlerin ve çocukların birçoğu bunların hiçbirini yapamayacak; nasıl yapıldıklarını unuttukları için değil, bunları yapmayı hiç öğrenmedikleri için. Üstelik çocuklar ve henüz doğmamış bir neslin asla öğrenmeyeceği şeylerin sayısı giderek artıyor. Yakında, araba kullanırken çok kısa sürede verilmesi gereken onlarca kararı vermek zorunda kalmayacaklar; çünkü o görevi de bilgisayar devralacak. Çok uzak bir gelecekte bahsettiğimi de sanmayın.

Bilindiği üzere Google zaten uzun süredir sürücüsüz araçlar üzerinde çalışıyordu ve satışa sunulacak ilk örnekleri hazırladı bile. Nissan da bu konuda başı çeken markalar arasında. Şu anda ABD'nin dört eyaletinde bilgisayar kontrollü araçların yollara çıkması yasal. Avrupa'da ise Belçika, Fransa, İtalya ve İngiltere bu konudaki çalışmalarını sürdürüyor. İngiltere'de yıl başından itibaren bilgisayar kontrollü araçlar yasal hale gelecek.

Google'ın sürücüsüz araçları "güvenlik nedenleriyle" saatte 16 km hız sınırını aşmayacak ama İngiliz Ulaştırma Bakanlığı, insanlar için geçerli hız sınırlarının robotlar içinde geçerli olacağını, robotlara özel bir sınır uygulanmayacağını söylüyor.

Bu konuyla ilgili ahlaki ve yasal tartışmalar sürüyor ama sonuç zaten ortada: Banka hesaplarımızı, uçaklarımızı, yaşamsal önem taşıyan medikal araçları zaten bilgisayarlar kontrol ediyorken neden yollarımıza da çıkmasınlar ki?

Bir sonraki nesil muhtemelen araba kullanmayı hiç öğrenmeyecek. Hatta beyinlerini de bilgisayarlara teslim etmeye başlayacaklar. Microsoft, Windows'u kullanma tarzınıza bakarak ruh halinizi anlayan Moodsope adlı bir sistem üzerinde çalışıyor. Dell, mutlu mu yoksa sıkın mı olduğunuzu kafaya takılan bir cihazla anlayıp bu bilgiyi farklı yazılımlara ileten bir sistem geliştiriyor. IBM'in araştırma ekipleri de tüketicilere yönelik beyin monitörlerini test ediyor. Neurosky adlı şirketin "zihin okuyan" kulaklık tipi cihazları şimdiden satışta. Bunlar gibi duygu okuma teknolojileriyle ilgili bir konuyu ilerleyen sayfalarda bulacaksınız. Teknoloji iyi güzel ama, insanlığın en temel özelliklerinden olan düşünme, duyguları ve ahlaki temel olarak karar verme işini de bilgisayarlara bırakırsak ne olacak? İnsanlık eskisi kadar güzel olabilecek mi?

Bu ay bir firmanın en güncel otomobil teknolojilerini görmek üzere Shakespeare'in doğduğu İngiltere'ye gideceğim, ama bir yandan da aklımda Shakespeare'in -Can Yücel çevirisiyle- şu dizeleri var:

"Ne güzel şeymiş meğer insanlık
Böyle dünyalıları olan
Yaşasın bu yaman, bu cesur yeni dünya"

Yazı İşleri Müdürü

Selim Şumlu

PCnet içindekiler

84 DAHA HIZLI
UPLOAD

20 EN İYİ BEDAVA WINDOWS PROGRAMLARI

38 KENDİNİZİ
İNERNETTEN SİLİN

KEŞFET

- 03** Selim Şumlu
- 06** Markalı mı, markasız mı?
- 08** Kıvanç Tanrıku
- 10** Nevra İlhan
- 12** Görev listesi
- 14** Güvenlik gündemi
- 18** Köken: Antivirüs yazılımları

DOSYA

- 20** En iyi bedava Windows yazılımları
- 32** Duygu okuma teknolojisi
- 34** Ev otomasyonu
- 38** Kendinizi internetten silin
- 78** Gelecekteki donanımlarınız
- 84** Daha hızlı upload
- 90** Dizüstü tasarımında yeni trendler
- 122** En iyi iPhone ve iPad ipuçları

NASIL YAPILIR?

- 46** Google araçlarını hızlandırın
- 48** Oturumlarınızı istediğiniz yerden kapatın
- 50** Evernote'un hâkimi olun
- 54** Web sayfaları değişince haberiniz olsun
- 56** Bilgisayarınızda çok hızlı arama yapın
- 58** Fotoğraflarınızı topluca düzenleyin
- 60** Outlook.com kurtarıcıları
- 62** Ubuntu ile sisteminizi kurtarın

Bizi takip edin...

facebook

www.facebook.com/PCnet

twitter

www.twitter.com/PCnetDergisi

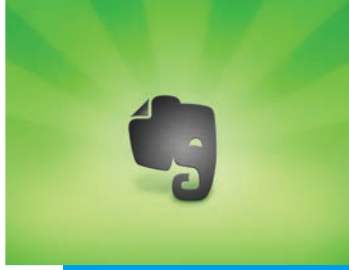
ALİŞVERİŞ NASIL YAPILIR?

94 Her bütçeye uygun ekran kartları

100 Bedava video düzenleme yazılımları

50 Evernote'un hâkimi olun

58 Fotoğraflarınızı topluca düzenleyin

62 Ubuntu ile sisteminizi kurtarın

- 66** Ekran görüntüsü alın
- 68** Sahte online kimlik yaratın
- 70** Microsoft'un rafa kaldırdığı araçları geri getirin
- 72** Can sıkıcı Facebook özelliklerinden kurtulun
- 74** Sorun çözücü
- 77** 8 bit sanat

ALİŞVERİŞ REHBERİ

- 94** Her bütçeye uygun ekran kartları
- 99** Ayın eğlencelikleri
- 100** Bedava video düzenleme yazılımları
- 104** Paylaşım ekonomisi
- 106** Ürün inceleme
- 114** Sistem sihirbazı
- 116** Bedava yazılımlar
- 118** Mobil uygulamalar
- 120** Ayın siteleri

PCnet

YAYINCI
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

İcra Kurulu Başkanı

Mehmet Y. YILMAZ

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Gökhan SUNGURTEKİN

Yazı İşleri Müdürü Selim ŞÜMLÜ selim@PCnet.com.tr

Görsel Yönetmen Hasan KAYA hkaya@doganburda.com

Katkıda Bulunanlar

A. Kıvanç TANRIKULLU, Görkem YILDIRIM,
Can Barış ÇEVİK, Murat DELİGÖZ, Müge UÇAR,
Ahmet Lokman URAL, Nevra İLHAN

Ankara Temsilcisi Erdal İPEKŞEN 0 (312) 207 00 71-207 00 95

Web: www.PCnet.com.tr **E-posta:** PCnet@PCnet.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim DENİZEL

Projeler Direktörü

(Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit ÖZKAŞIKÇI

Satış Direktörü Orhan TAŞKIN

Finans Direktörü Didem KURUCU

Üretim Direktörü Servet KAVASOĞLU

REKLAM

Grup Başkanı Viki HABİF

Grup Başkan Yardımcısı Koray BİLİCİ

Reklam Satış Müdürleri

Hatice TARHAN Tel: 0 212 336 53 37, Sevil HOŞMAN Tel: 0212 336 53 17

Ebru ELÇİ Tel: 0212 336 53 39

Reklam Teknik Müdürü

Nusret KIRIMLIOĞLU Tel: 0 212 336 53 60 (3 hat) Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Direktörü

Neslihan SADIOĞLU

Rezervasyon

Tel: 0 212 336 53 00 - 57 - 59 Faks: 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel: 0 (312) 207 00 72-73

İzmir Reklam Tel: 0 232 463 78 30

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70 Faks: 0 212 336 53 91

Burda International

Italy

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director

T. +39 02 91 32 34 66 / mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Germany

Vanessa Noetzel / T. +49 89 9250 3532 / vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth / T. +49 89 9250 3629 / michael.neuwirth@burda.com

Austria/Switzerland

Goran Vukota / T. +41 44 81 02 146 / goran.vukota@burda.com

France/Luxembourg

Marion Badolle-Feick / T. +33 1 72 71 25 24 / marion.badolle-feick@burda.com

UK/Ireland

Jeannine Soeldner / T. +44 20 3440 5832 / jeannine.soeldner@burda.com

USA/Canada/Mexico

Salvatore Zammuto / T. +1 212 884 48 24 / salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri

Trump Towers Kule 2 Kat 21-24 34387 Şişli / İstanbul

Tel: 0 212 410 35 74 / Faks: 0 212 410 33 57

Baskı: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650. Sokak No:2 Doğan Medya Tesisleri

Esenyurt/İstanbul

Dağıtım: Yaysat A.Ş. 0 212 622 22 22 Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık

© PCnet Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. PCnet Dergisi'nin isim ve yayın hakkı, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

FİPP üyesidir.

DB Abone Hizmetleri Hattı

Tel: 0 212 478 0 300 Faks: 0 212 410 35 12 - 13 abone@doganburda.com
Pazar hariç her gün 09:00 - 18:00 arasında hizmet verilmektedir.

DB Okur Hizmetleri Hattı

Tel: 0 212 478 0 300 okurhizmetleri@doganburda.com Dergimizle birlikte aldığınız DVD'lerdeki sorunlar için Okur Hizmetleri Hattı'mızla iletişime geçebilirsiniz.

Kesfet

► YAPILACAK YENİ ŞEYLER ► HARİKA WEB SİTELERİ ► İLGİNÇ BİLGİLER

MARKALI MI, MARKASIZ MI?

Resmi aksesuarların ucuz alternatiflerinden daha iyi olup olmadıklarını araştırıyoruz.

Tüm mobil aksesuarların ortak bir noktası varsa o da pahalı olmaları, hatta çoğunlukla orantısız bir şekilde pahalı olmaları. Tek bir parça plastikten oluşan ve saygın bir markanın ismini üzerinde taşıyan tablet standları 100 TL'nin üzerine satılabilir. Tanıdığınız bir üreticiden düzgün bir Bluetooth klavye bulmakta zorlanıyorsunuz ki bu da 200 liranın altında olmuyor. Orijinal şarj aletleri markasız olanların beş katı fiyata satılabilir.

Bu da basit bir soruyu ortaya çıkarıyor: Markalı aksesuarlara neden para veresiniz ki? Hepsinde aynı donanım yok mu? Gerçek farkı anlamak ve sizin için önemli olup olmadığını görmek için markasız ya da markaya sahip olmayan aksesuarların artılarını ve eksilerini araştırdık.

FİYATA, KALİTEYE KARŞI

“Markasız”, yani asıl ürünün üreticisi veya tanınmış iş ortakları tarafından üretilmeyen aksesuarların en çekici özellikleri şüphesiz ki düşük fiyatları. Teoride

ekonomik olarak hesaplıysak, 250 TL yerine 50 TL'lik bir klavye alırsanız, birkaç ay sonra bozulsa ve değiştirmek zorunda kalsanız bile zarar etmeniz için 4 tane daha almanız lazım. Zaten büyük ihtimalle siz o kadar klavyeyi eskitinceye dek daha iyi modeller ortaya çıkacak veya klavyeyi bağladığınız ana ürün de eskimiş olacaktır.

Düşük fiyatlı ürünlere tüketicilerin daha az özen gösterdiği bir gerçek. Aksesuarı çantınıza atıp yollara düşecekseniz arzu edilebilir bir durum olabilir. Adı bir şey alsanız ve gideceğiniz yere vardığınızda bozulmuş olsa bile maddi kaybınız çok az olacağından buna değeceğini düşünebilirsiniz. Örneğin Apple'ın iş ortaklarından Logitech tarafından üretilen iPad klavyesi Logitech Ultrathin Keyboard Folio tam 334 TL'ye satılıyor. Oysa piyasada adı duyulmamış markalar taşıyan Bluetooth klavyeli kılıflar 40 TL'ye mevcut. Bunu alınca 300 liraya yakın kâr ettiğinizi düşünebilirsiniz ama bazen düşünülmesi gereken fiyat değil, ürünün kalitesi olmalıdır. Söylemeye bile gerek yok ki

üreticilerin bu ürünleri çok düşük fiyatlara satabilmelerinin sebebi, bunları üretirken çok uğraşmamalarıdır. Kolayca bozulabilen düşük maliyetli parçalarla üretilen markasız aksesuarlar orijinal ürünlerin kalitesinden yoksunlar.

Bu nedenle satın aldıktan kısa süre sonra bozulacaklarını öngörebilirsiniz. Ucuz olabilir ancak oldukça külfetli de olabilirler. Markalı ürünler aldığınızda sadece logoya para vermiyorsunuz, donanımınızın çalışmasını garanti edecek süreçlere ve materyallere para ödüyorsunuz. Ne de olsa markalı ürün üreticisinin koruması gereken bir marka itibarı var.

En endişe verici olan şey, markasız üreticilerin fiyatları düşük tutmak adına çoğunlukla sertifikasyon süreçlerini es geçmeleri. Bazen bunun nedeni sadece ürünün çıkış ülkesinde yasal olarak başvurmamaları oluyor, ama bazen de bunu özellikle es geçiyorlar. Sadece bir klavye alıyorsanız bunun pek bir önemi yok ama “çakma” bir şarj aleti aldığınızda cihazınız bunu tanımayabilir. En kötüsü, markasız şarj aleti o kadar sorumsuzca üretilmiş olabilir ki gerçekten tehlikeli hale gelebilir.

Nasıl mı? Kanıtı bulmak için uzaklara bakmanız gerekmiyor. İnternet, orijinal olmayan şarj aletlerinin kötü kablolama nedeniyle patlayarak kullanıcıları yaralamasını gösteren video ve haberlerle dolu. Bazı durumlarda ölüme bile neden oldukları biliniyor. Geçen yıl bu sorun o kadar yaygın hale geldi ki Apple, tüketicilerin üçüncü parti iPhone şarj aletlerini çok ucuza orijinal Apple ürünüyle değiştirebilecekleri geçici bir af programı çıkardı. Bunu da risklerden habersiz olan insanların yaşamlarıyla kumar oynamalarını sağlamak için yaptı. iOS 7'den itibaren iPhone ve iPad'ler kullanıcıları sahte ya da sertifikasız bir şarj aleti taktıklarında uyarıyor. Üstelik bu sorun cep telefonu şarj aletleriyle de sınırlı değil. Üçüncü parti dizüstü bilgisayar pillerinde da sürpriz patlamalar olabiliyor. Üzerinde yerleşik pil taşıyan her cihazda bu gerçekleşebilir.

Problem, üçüncü parti ve markasız aksesuarların çoğunun Çin'den geliyor olması ki burada sahte ve ucuz elektronik aletler için iyi bir pazar var. Arzu edilen bir marka olduğu için Apple cihazları özellikle

Bazen sahte ürünleri ayırt etmek, ancak patlayıp bir şeye zarar verdikleri zaman mümkün oluyor.

hedef alınmış durumda. O kadar ki sahte Çin'de sahte Apple Store'lar görmek bile mümkün. Elbette ünlü markalar da Çin'de üretim yapıyor ama bunlar bahsettiğimiz ürünlerden daha yüksek standartlarda üretiliyor. Tabii daha ucuz ve daha güvensiz olanlarının toptan alınıp ithal edilmesinin veya internet üzerinden doğrudan Çin'den Türkiye'ye satılmasının bir garantisi yok. Alışveriş sitelerine bakarken markasız ürünlerin birbirine ne kadar benzediğini, hatta üzerindeki marka etiketi dışında tamamen aynı olduklarını fark edebilirsiniz. Tahmin edeceğimiz üzere bunlar aslında tek bir fabrikadan çıkıyor ve gerçekten de çoğu zaman aralarındaki tek fark, sipariş üzerine son aşamada basılan marka logosu oluyor.

Adil olmak gerekirse, ucuz ve markasız donanımların harcadığınız paraya değecek düzeyde iş yaptıkları yerler de oluyor. Örneğin HDMI

kablosu ya mükemmel şekilde çalışır ya da hiç çalışmaz. 15 liralık kablounun çalışmama ihtimali 150 liralık olana kıyasla biraz daha fazla olabilir ama kablo bozalsa bile size veya donanımınıza hiçbir zarar vermez. Ancak kablodan daha karmaşık bir şey, özellikle de şarj aletleri söz konusu olduğunda güvenli davranmak daha akıllıca olacaktır.

İMİTASYON ÜRÜNLER

Markasız ürünler bir yana, bir de markanın adını ve logosunu aynen kullanarak sizi yanıltan imitasyon ürünler var. İmitasyon ürünlerden uzak durmanın en garantili yolu resmi satış kanallarından ürün satın almaktır. Örneğin Apple ürünleri için apple.com.tr'ye, Apple Store'lara ve Apple'ın sitesinde adı geçen resmi bayilere güvenebilirsiniz. GittiGidiyor ve sahibinden.com gibi önüne gelen herkesin satış yapabildiği yerlerde ise

ürünlerin asıl kaynağını belirlemek zordur.

Elbette daha genel bir kuralı da izlemek mümkün: Karşınıza çıkan fiyat gerçek olamayacak kadar düşük görünüyorsa büyük ihtimalle gerçek değildir. Orijinal donanımlar yüksek fiyatlara satılır. Maalesef büyük indirimlere ve çok ucuz ürünlere yer yoktur. Düşük fiyatlı imitasyon ürünler alacağınıza ikinci el orijinal ürünler almayı düşünebilirsiniz.

Markasız ya da bilinmeyen markalı ürünler almayı düşünüyorsanız almadan önce araştırma yapın. Satın alma kararı vermeden önce yorumları okuyun.

Baktığınız alışveriş sitesinde herhangi bir yorum yoksa başka bir sayfada arayın. Gerekirse Google'da "ÜrünAdı nasıl" gibi aramalar yaparak sonuca ulaşması

deneyin.

Logitech'in bu klavyesi gerçekten de pahalı ama bunun haklı sebepleri var.

Önemli olan, denek olmadığınızdan emin olmanız. Eğer daha ucuz ve

hakkında hiçbir yorum yapılmamış bir ürünle daha pahalı ve yüksek puanlar almış bir ürün arasında tercih yapmanız gerekirse bizce ikincisi kulağa daha mantıklı geliyor.

Sonuç olarak, bir ürünün gerçekten kaliteli ve ucuz mu yoksa uyduruk bir şey mi çıkacağını kesin olarak bilmenin yolu yok. Ucuz ürünler iyi olabilirken pahalı olanlar da kalitesiz olabilir, ama onlar istisnadır ve kaideyi bozmamaları gerekir. Ünlü markaların fazla para istemelerinin haklı gerekçeleri var ve bu gerekçeleri dikkate almakta fayda var. Ucuz donanım yerine pahalı bir donanım alırsanız pişman olma olasılığınız düşer. Bunun sebeplerinden biri de müşteri hizmetlerinin büyük ihtimalle daha iyi olacağıdır.

Bilgilik

Windows 10

Sırada Windows 9 yok muydu?

Microsoft, Windows 8'den sonra atılan adımın o kadar büyük olduğunu düşünüyor ki Windows 9'u atlamaya karar verdi. Yeni Windows sürümünün adı Windows 10 olacak.

Gerçekten o kadar büyük değişiklikler var mı?

Yok tabii. Microsoft bu değişikliklerle biraz da şov yapmış oldu ve gündeme oturdu. Yine kayda değer yenilikler yok değil. Windows 8'in dokunmatik ekrana verdiği önem, işletmeleri ve dokunmatik ekran sahibi olmayan bazı kullanıcıları küstürmüştü. Windows 10'da Microsoft bu hatasından ders çıkarıyor.

İlk olarak Başlat menüsü geri geliyor. Windows 8'de Başlat menüsünün yerini alan Başlangıç ekranı, dokunmatik ekran sahibi olmayanlar için hiç pratik değildi. Windows 10'un Başlat menüsünde ise klasik Başlat menüsü, Başlangıç ekranının en güzel yanı olan canlı kutucuklarla bir araya geliyor.

Windows 10'un diğer yenilikleri arasında birden fazla masaüstü oluşturma, ekranın dört köşesine dört farklı pencere yaslama, dokunmatik uygulamaları pencere içinde çalıştırma ve yeni "görev görünümü" düğmesi var. Bu düğme, tüm açık pencerelerin büyük ön izlemelerini ekrana getiriyor.

Ne zaman çıkacak?

2015'te çıkacak ama henüz kesin bir tarih yok. Tahminimiz yılın ikinci yarısında çıkacağı yönünde.

Denemek mümkün mü?

Windows 10'u hemen denemek isteyen meraklılar ücretsiz Windows 10 Teknik Önizleme sürümünü preview.windows.com adresinden indirebilirler. Hatırlatalım ki Teknik Önizleme'nin henüz Türkçe sürümü yok ve yalnızca bilgisayar konusunda deneyimli kişilerin yüklemesi öneriliyor, çünkü henüz geliştirilme aşamasında ve tamamen düzgün çalışmayan bir sistem.

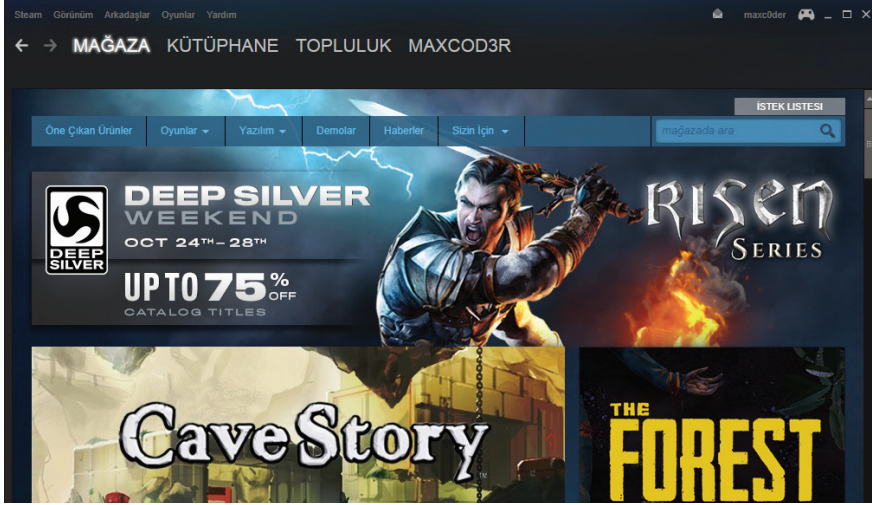

“Bir ürünün gerçekten ucuz mu yoksa uyduruk bir şey mi çıkacağını kesin olarak bilmenin yolu yok.”

Steam'e Türk lirası desteği geldi

Valve'in dijital oyun dağıtım platformu Steam artık Türk lirasını ve Türkiye'ye özgü ödeme yöntemlerini kabul ediyor. Brezilya merkezli dijital ödeme şirketi UOL BoaCompra ile yapılan anlaşma kapsamında Steam üstünde hem Türk lirası hem de Türkiye'ye özgü ödeme seçenekleri

desteklenecek. Bugüne dek Türkiye'deki oyuncular, dolar üzerinden kredi kartlarıyla işlem yapabiliyorlardı. Yeni işbirliği sayesinde Türkiye'deki Steam kullanıcıları Turkcell mobil ödeme, banka havalesi, kredi kartı ve PTT gibi ödeme seçeneklerini de kullanabilecekler.

Android için oyun programlayın

Giderek popüler hale gelen Android işletim sistemi, birçok akıllı telefon ve tablette kendine yer ediniyor. Barış uygulamalar, uygulamayı geliştirilen kişiye maddi ve manevi kazançlar sağlıyor. Seçkin Yayıncılık'tan dördüncü baskısı çıkan Android ve Oyun Programlama kitabı, Android SDK'nin temellerinden başlayarak Facebook-Android bağlantısı gibi ileri düzey konulara da ekran görüntüleri ve örneklerle yer veriyor. Musa Çavuş'un kaleme aldığı kitabın yeni baskısına Android Studio anlatımı da eklenmiş.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Kıvanç TANRIKULU

@kivancco

Maddenin bilgiye dönüştüğü gün

Birkaç yıllık aralıklarla yazıyorum bu konuyu: maddenin bilgiye dönüşmesi. Her seferinde teknolojiye geldiğimiz noktayı ve bu hayale ne kadar uzaklıkta olduğumuzu gözden geçiriyorum. Sanıyorum bir 35 yıl daha yaşasam da gerçekleştiğini göremeyeceğim.

Biliyorsunuz; bilgiyi saklamak, paylaşmak ve dünya üzerinde bir noktadan başka bir noktaya ulaştırmak konusunda pek fena sayılmayız artık. Geline aşamada internet bağlantısı sayesinde bilgi dünyayı dolaşır. Sesi ve görüntüyü örnekleyerek oluşturduğumuz bilgileri internet üzerinden nakledebiliyoruz istediğimiz yere. Benim bahsettiğim büyük hayale örneklemek değil, dönüştürmek temelinde. Arada ciddi bir fark var. Bir elmanın fotoğrafını çekip arkadaşınıza göndermek yerine, elmayı bilgiye dönüştürüp arkadaşınıza göndermekten bahsediyorum. Arkadaşınız da aldığı bilgiyi tekrar elmaya dönüştürebilirse, hemen ısırpı yemeye başlayabilir. WhatsApp'le elma göndermekten bahsediyorum, evet! Siz isterseniz buna "ışınlama" da diyebilirsiniz.

Bilimkurgu filmlerinde bir mantığa büründürme kaygısı olmadan kullanılan "ışınlama" konseptine az da olsa bir dayanak getirmiş oluyorum: Madde bilgiye dönüştürülse, başka bir noktaya iletilse ve vardığı yerde tekrar maddeye dönüştürülse diyorum.

Peki bu hedefe giden yolun neresindeyiz? Elbette yolun sonu henüz görünmüyor. Hedef uzakta. Fakat bizim gibi teknoloji üzerine kafa yormayı sevenleri heyecanlandırabilecek gelişmeler olmuyor değil. Bilgiyi maddeye dönüştürmek konusunda atılan ciddi adımlar var. İlk örneklerini görmeye başladığımız üç boyutlu yazıcılar belki de gelecekte "ışınlama" konseptini mümkün kılacak keşifler zincirinin ilk halkalarındandır, kim bilir? "Işınla beni Scotty!" yerine belki de bildiğimiz Ctrl+P var gelecekte.

Güvenlik Durumu Kontrolü

Menlo Park Deprem
GÜVENLİK DURUMU KONTROLÜ

Görünüşe göre Menlo Park Deprem'Dan etkilenen bölgedesin.

Güvende misin?

Güvendeyim

Bölgede değilim

Peter Cottle

Etkilenen bölgede olduğunu söylüyorsun.

Facebook'ta afet kontrolü

Ülkemiz ne yazık ki bir deprem kuşağında yer alıyor ve deprem başta olmak üzere çeşitli doğal afetlerin başınıza gelme olasılığı her zaman var. Doğal afet durumunda cep telefonları çok kısa süre içinde kilitleniyor ama genellikle internet bağlantısı kesilmiyor. Bu durumda yakınlarınızla iletişim kurmak için Facebook'u kullanmak mantıklı. Facebook artık bulunduğunuz yerde bir afet olduğunu tespit edince size "Güvende misin?" diye soracak. "Güvendeyim" seçerseniz, Facebook'a bakan yakınlarınız da durumunuzu görüp rahatlayabilecek.

İzin yönetimi artık çok kolay

Your Company Name Signed in as Lewis

Dashboard WhosOff My Leave My Overtime Tools

Dashboard

Our new holiday system

Please note that from the 29th November we are using WhosOff as our online staff leave management system, please ensure all leave is logged through this system in order to get your leave approved.

WhosOff Today (14th Dec 2009)

Select Department: All Departments Select Date: Today

Staff Member	Days	Working	Allowance	From	To	Type
Amy Badger Marketing DE	2	2	2	14-Dec-09	15-Dec-09	Holiday / Vacation
Brandyn Oddboy Technical - DE	2	2	0	14-Dec-09	15-Dec-09	Out of Office
Lewis Dalton Technical - DE	1	1	0	14-Dec-09	14-Dec-09	Out of Office

Pending Leave Requests

Manage Pending Leave Requests Manage Pending Overtime Requests

Staff Member	Days	Working	Allowance	From	To	Type
Amy Badger	1	1	1	17-Dec-09	17-Dec-09	Holiday / Vacation

My Next 7 Days

Mon, 14th Dec	Tue, 15th Dec	Wed, 16th Dec	Thu, 17th Dec	Fri, 18th Dec	Sat, 19th Dec	Sun, 20th Dec
Out of Office Sick Major - Level 3 Escalated					Non Working Day	Non Working Day

Şirketinizde izinlerin takibinden sorumlu kişi siz misiniz? Çalışanlarınızın takvimini tutmak, tüm zamanınızı alan stresli bir form doldurma işine mi dönüştü? Şanslısınız ki şu günlerde çok maliyetli olmayan, karmaşık bir izin sistemini işletmeniz mümkün. WhosOff, çalışanların sadece izinlerini değil, diğer ofis dışı randevularını, hastalık durumlarını vb. yönetmenize izin veriyor. Bu hizmetin faydası sadece zaman kazancıyla da sınırlı değil. İzinleri WhosOff'ta tutmanız, çalışanlarınızın bu konuda daha iyi bilgilendirilmesini ve zamanlaması daha isabetli kararlar vermesini sağlayabilir. Farklı konumlarda ofisleriniz varsa, kimlerin

izinli olduğunu rahatça görebilirsiniz. Çalışanlar, istedikleri yerden oturum açıp yeni talepler gönderebilir veya kimlerin işinin başında olmadığını görebilirler. WhosOff, rapor ve dışı aktarma araçlarıyla birlikte geliyor. Bu sayede yöneticiler, tüm ofis dışı zamanları hakkında detaylı bilgiye sahip olabiliyorlar. Web tabanlı bir uygulama olan WhosOff, yazılım kurulmasını gerektirmeyen ve çok kısa süre içinde çalışır hale getirebileceğiniz bir hizmet. Çoğu hizmetin aksine WhosOff sizden uzun dönemli vaatler vermenizi istemiyor ve hizmetten kolayca çıkmanızı sağlayacak yolu size sağlıyor. Bilgi için: www.whosoff.com

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Nevra İLHAN

@nevraihan

Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer

Airbnb ve Couchsurfing gibi web sitelerinin yaygın bir şekilde kullanılmasıyla birlikte farklı sosyalleşme alanları oluştu. Kişiler seyahat ederken yapay otel odasında kalmaktansa yaşayan bir evde tatilini geçirmeyi tercih ediyor. 2012 yılında kurulmuş olan www.eatwith.com ise bu alana farklı bir bakış katmış. Siteye üye olan ev sahipleri, gün belirleyip ağırlayabileceği kişi sayısını, sunacağı yemek türünü ve fiyatını tanımlayarak davet yaratıyor. Siteye üye olan konuklar, tarih ve bulundukları şehre göre ev sahiplerini inceleyip beğendikleri bir davete belirlenen ücret karşılığında misafir olabiliyor. Ev sahibi, detaylarda evinin özelliklerini, yemeğe tek başına veya bir yakını ile katılıp katılmayacağını ve davetin ne kadar süreceğini belirtiyor. Konuk olduğunuz evde hem ev sahibiyle hem de sizin gibi gelmiş diğer misafirlerle birlikte yemek yiyorsunuz.

Türkiye'de de bu sisteme üye olan 5-6 kişinin olduğunu gördüm. Genelde yurtdışında 2 ya da 3 saat gibi süre belirtilmişken bizim ev sahiplerinin "son misafir gidene kadar" seçeneğini tercih etmeleri açıkçası hiç şaşırtıcı değil. Bizim misafirperverliğimizi ve yemek yedirme merakımızı düşününce eminim konuklar umduğundan fazlasını bulacaktır. Konuklarımızdan para almak "tanrı misafiri" kavramına biraz ters düşse de ülke kültürüne yabancı misafirleri evde ağırlayıp sosyalleşmenin yanı sıra ülke tanıtımına katkı sağlarken bir miktar da para kazanmanın kimseyi rahatsız edeceğini sanmıyorum.

Ev sahipleri arasında ev bütçesine katkıda bulunmak isteyen ev hanımları, ev kirasını denkleştirmeye çalışan öğrenciler veya kendilerini ispat etmek isteyen şefler gibi çeşitli meslek sahipleri var. Konuklar genel olarak turistlerden oluşuyor. EatWith, Roma sokaklarında gezerken önünden geçtiğiniz, penceresinde kırmızı çiçekli saksısı olan evin içini görme, neler yiyip içtiklerini görme fırsatı veriyor. Yurtdışında bulunduğumuzda turist kafasından uzaklaşıp yerel kültüre daha çok yaklaşmamızı sağlayacak bir eve konuk olma fikri oldukça cezbedici.

60 SANİYELİK TEST

1 University of California'da hangi vücut sıvısıyla çalışan pil geliştirildi?

- a) Kan
- b) Ter
- c) Gözyaşı

2 Eski bir Apple çalışanı, kartvizitini eBay'de satıyor. Bu çalışanın adı ne?

- a) Ian Tell
- b) Mike Rosoft
- c) Sam Sung

3 Yakın zamanda bir Google Street View

arabası hangi hatayı yaptı?

- a) Askeri bölgeye izinsiz girdi
- b) Başka bir arabayla çarpıştı
- c) Denize yuvarlandı

4 Apple'ın kurucularından Steve Wozniak hangi cihazı sadece yarım gün kullanıp çöpe attı?

- a) PlayStation 4
- b) Microsoft Surface Pro
- c) Samsung Galaxy Gear

5 Microsoft'un akıllı saatinin öne çıktığı

nokta ne olacak?

- a) Kocaman bir şey olmayacak
- b) E-mürekkep ekran kullanacak
- c) Hem Android hem de iOS uyumlu olacak

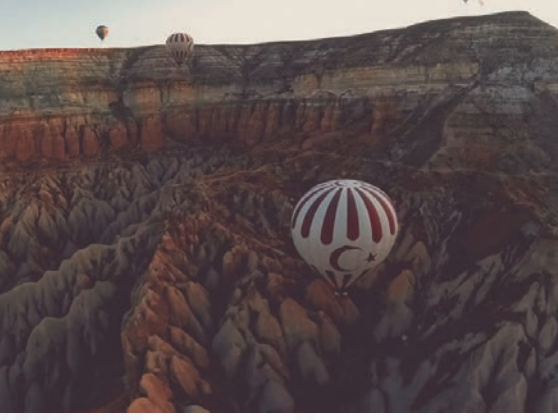
6 Hangi Hollywood stüdyosu, animasyon yazılımını bedava dağıtmaya karar verdi?

- a) Pixar
- b) DreamWorks
- c) LucasFilm

Yanıtlar 1B, 2C, 3B, 4C, 5C, 6A

Görev listesi

Bu ay internette yapmanızı önerdiğimiz görevi sıralıyoruz.

3,5 DAKİKADA TÜRKİYE'Yİ GEZİN

bitly.com/turkey206

3,5 dakika içinde Türkiye'nin tüm yüzlerini, müthiş manzaralarını görmeye hazır olun; hem de bu kez bir Türk'ün değil, İtalyan'ın gözünden. Leonardo Dalessandri, 20 gün içinde Pamukkale'den Kapadokya'ya, İstanbul'dan Konya'ya 3.500 km yol kat etmiş ve baklavayı, künefeyi, döneri, çayı denemiş. Türklerin gülümsemesine ve misafirperverliğine hayran kalmış. Aslında iki saatlik bir belgesele yetecek kadar görüntü kaydettiğini söyleyen Dalessandri, bunları sadece 3,5 dakikalık Watchtower of Turkey (Türkiye'nin Gözetleme Kulesi) adlı nefes kesici bir filmde bir araya getirmiş. İzleyince hem Dalessandri'nin tekniğine hem de kendi ülkenize hayran kalacağınızı garanti ediyoruz.

ŞAŞIRTICI GÖRSELLERE GÖZ ATIN

bitly.com/gorsel206

Onedio tarafından hazırlanan bu derleme, birbirinden ilginç ve şaşırtıcı 30 görselden oluşuyor. Birbiriyle bağlantılı olmayan görseller arasında anahtarın çalışma prensibinden kumun mikroskop altındaki görünüşüne, dünyanın ilk fırtına fotoğrafından özel ayna çekimlerine, yavaş çekimde yanan ampulden donmuş sabun köpüğüne kadar muhtemelen daha önce hiç görmediğiniz kafa kurcalayan görseller var.

SAĞLIKLI BESLENİN

www.foodpornindex.com

Sosyal medyada, özellikle de Instagram'da yemek fotoğrafları sıklıkla paylaşılıyor ve beğeniliyor. Bunlara esprili bir şekilde "yemek pornosu" (food porn) dendiğini duymuşsunuzdur. Ama bir gerçek daha var ki abur cubur yiyecekler ve sağlıksız yemekler daha çok paylaşılıyor. Daha fazla taze sebze ve meyve tüketmemiz gerektiğine inanan bir marka, Food Porn Index adlı bu siteyi hazırlamış. Sitede sol

tarafra sağlıklı besinler, sağ tarafra sağlıksız olanlar tuhaf şekillerde dans ediyor. Üzerlerine gelerek kaç kere paylaştıklarını görebilir, tıklayarak daha da tuhaf ama eğlenceli animasyonlara ulaşabilirsiniz. Site, sağlıklı yemek fotoğraflarınızı #FoodPorn etiketiyle paylaşarak sizin de katkıda bulunmanızı öneriyor.

SKYPE'IN YENİ SÜRÜMÜNÜ DENEYİN

bitly.com/skype206

Microsoft, sesli ve görüntülü görüşme yazılımı Skype'ın Windows ve Mac sürümlerini baştan tasarladı. Yeni sürümler Skype'ın akıllı telefon uygulamalarına benziyor çünkü Microsoft, hangi cihazı kullanırsanız kullanın, tutarlı bir görünüme kavuşmanızı istiyor. Dolayısıyla artık her uygulamada aynı simgeler kullanılıyor. Tasarım dışında Skype'a yeni eklene bazı özellikler de var. Hiçbiri devrim niteliğinde değil ama Skype'ı kullanmanızı kolaylaştıracak şeyler. Örneğin Word, Excel, PDF gibi bir belge paylaştığınız zaman Skype o belgenin simgesini büyük bir şekilde gösteriyor (bkz. ekran görüntüsü), böylece uzun bir

HAREKETLİ FOTOĞRAFLARLA TANIŞIN

juliendouvier.com

"Sinemagraf" denilen hareketli fotoğraf tekniği, özenle çekilmiş video ve fotoğrafların birleştirilmesiyle oluşuyor. Bu hareketli fotoğrafların büyük bir kısmı sabit görünürken, fotoğrafta sadece bir nesnenin hareket ettiği görülüyor. Ne kadar etkileyici olduklarını görmeden anlamak mümkün değil, o yüzden sizi yukarıdaki adrese davet ediyoruz. Fransız tasarımcı Julien Douvier imzasını taşıyan GIF biçimindeki bu fotoğraflar gerçekten dikkat çekici.

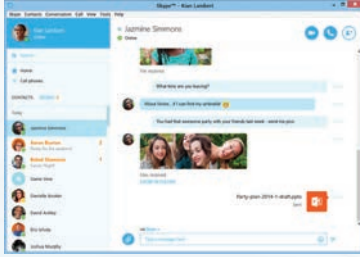
ÇÖLDE YOLCULUK YAPIN

bitly.com/liva206

Google kameralarının son fethi, Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki Liva (Liwa) Çölü oldu. Street View görüntülerini elde etmek için Google, Arapların ve gezginlerin binlerce yıldır yaptığı gibi, çölü develerle geçmiş; ama bir farkla: Devenin sırtına Google'ın Trekker kamerası bağlanmış. Ortaya çıkan sonuçlar, özelliklerde 40 metre yüksekliğe varan kumullar büyüleyici. Yukarıdaki adrese girerek çölde gezintiye çıkabilir, sonra da bitly.com/deve206 adresindeki YouTube videosunda görüntülerin nasıl çekildiğini görebilirsiniz.

yazışmada dosyaları bulmak kolaylaşıyor. Sesli ve görüntülü görüşmeler sırasında yazışmanızı ve fotoğraf göndermenizi kolaylaştıran bir "yan yana" tasarımı da geliştirilmiş. Windows ön izlemesini denemek için bitly.com/skype206 adresine girip "preview for the new Skype for Windows" bağlantısına tıklayın.

LONDRA HAYVANAT BAHÇESİ'NDEKİ MİRKETLERİ İZLEYİN

www.youtube.com/ZSLvideo
9 Aralık'a kadar Londra Hayvanat Bahçesi'ndeki mirketleri, susamurlarını ve Galapagos kaplumbağalarını Londra Hayvanat Bahçesi YouTube kanalından 24 saat canlı olarak izlemek mümkün. Canlı kameralara ulaşmak için yukarıdaki adrese girdikten sonra Live Web Cams başlığı altına bakın. Bu deneysel projenin ilginç yanı, Google ortaklığıyla geliştirilmesi ve televizyon spektrumundaki boş frekansları kullanması. Televizyona ayrılmasına rağmen kullanılmayan bu boş kanallar, hızlı kablosuz internet erişimi için kullanılabilir ve uzak bölgelerdeki vahşi yaşamın canlı olarak gözlenmesini sağlıyor. Google da çeşitli ülkelerde boşalan bu frekansların internet için kullanılmasını istiyor.

"PATATES" DEYİN

bitly.com/patates206

İngilizce dünyanın her tarafında konuşulsa da çok farklı aksanlar

kullanılıyor. Bir sözcüğün söylenişi, bulunduğunuz yerdeki genel aksana ve anadilinizi göre farklılık gösterebiliyor. David Crystal ve Ben Crystal çifti, aksanlar üzerine "You Say Potato" adında bir kitap yazdı ve kitapta değerlendirmek üzere dünyanın her yanındaki insanların "potato" diyerek web sitelerine yüklemelerini istediler. Şu an sitede 800'den fazla kayıt bulunuyor ve kitap yayımlanmış olsa da yeni kayıtlar ekleyebilir, dünyanın çeşitli yerlerindeki insanların farklı aksanlarını dinleyebilirsiniz. Siz de katkıda bulunmak isterseniz yapmanız gereken tek şey mikrofona dokunarak "This is how I say potato and I come from <şehriniz>, Turkey."

YENİ BİR YER KEŞFEDİN

smwh.re

Somewhere aslı bu basit görünümlü web sitesi, dünyayı Instagram'daki gerçek kullanıcıların gözlerinden görmenizi sağlıyor. Siteye girdiğinizde dünya üzerinde rastgele bir yer, sağda da o yerde çekilmiş bir Instagram fotoğrafı görünüyor. Sol tarafta yer adı, harita üzerinde konumu ve Wikipedia'dan çekilen bazı özet bilgiler yer alıyor. "somewhere else" düğmesine tıklayarak veya klavyenizden boşluk tuşuna basarak yeni bir yere ve fotoğrafa geçebilirsiniz. Fotoğrafın üstüne gelip "view on instagram" diyerek fotoğrafı Instagram üzerinde görebilir, beğenebilir, isterseniz fotoğrafçıyı takip edebilirsiniz.

BİLGİLİK

Hyperlapse

Instagram'ın yeni uygulaması değil miydi o?

Evet ama bizim anlatacağımız Microsoft Research tarafından geliştirilen, aynı adı taşısa da Instagram'la tamamen alakasız bir proje. İşin ilginç yanı, Instagram Hyperlapse ile Microsoft Hyperlapse'in benzer bir işi çok farklı tekniklerle yapması.

Neymiş o iş?

Akıllı telefon ve kompakt kameralarla çekilen videolarda kameranın titremesi ciddi bir sorun. Hem optik sabitleme hem de dijital sabitleme teknolojileri ilerliyor olsa da hareket halinde çekilen videolar hâlâ kötü görünüyor. Yürürken, arabada giderken veya spor yaparken çekilen videolar o kadar sarsıntılı görünüyor ki birkaç dakika izleyince mide bulantısı yaratabiliyor. Microsoft, bu sorunu gidermek için en iyi yazılımsal çözümü geliştirdiğine inanıyor. Kod adı da Hyperlapse.

Nasıl çalışıyor?

Instagram Hyperlapse ve benzeri araçlar, görüntüyü dijital sabitleme yöntemlerine benzer bir şekilde yumuşatıyor ve etrafını kırıyor. Microsoft Hyperlapse ise videodaki çevrenin sanal bir üç boyutlu versiyonunu yaratıyor, sonra da kamerayı bu çevrenin içinde yumuşakça ilerletiyor.

Hiçbir şey anlamadım. Örnek yok mu?

Tabii de böyle bir teknolojiyi bir iki cümlede anlatmak çok zor. Görerek çok daha kolay anlayabilirsiniz. bitly.com/hyper206 adresindeki videoyu izlerseniz teknolojinin nasıl çalıştığını çok daha iyi anlayacaksınız. Bizce gerçekten de rakiplerinden daha üstün görünüyor.

Ne zaman kullanabileceğiz?

Microsoft şimdilik bir tarih vermiyor ama Hyperlapse'i bir Windows uygulaması olarak kullanıma sunacağını açıkladı. Muhtemelen Instagram Hyperlapse ile karışmaması için adını da değiştirecektir.

GÜVENLİK GÜNDEMİ

UZMANLARDAN İPUÇLARI VE GÜNCEL TEHDİTLER

SORU-CEVAP

Bilgisayardan telefona kötü amaçlı yazılım bulaşabilir mi?

Evet, kötü amaçlı yazılım geliştiricileri uygun şekilde kod yazarsa bu mümkün. Kullanılması olası yöntemlerden biri, Android Debugger Bridge (ADB) aracı. Android yönetim veya geliştirme araçlarıyla yüklenen ve bilgisayarla Android cihazlar arasında veri iletişimini sağlayan bu özellik, çoğu kullanıcı tarafından hiç ayar yapılmadan ve güvensiz bir şekilde bırakılıyor. Hem PC hem de Android cihazınıza güvenlik uygulamaları kurarak bu tip tehditlerden korunmak mümkün.

Apple Pay gibi dijital ödeme sistemleri hacker'lara hedef olacak mı?

Kesinlikle. Hacker'lar, harcadıkları zaman ve çabaya değecek hedefler seçerler ki Apple Pay gibi sistemleri hack'lemeyi başarırlarsa kârları muhteşem olur. Apple'in mobil ödeme yöntemi şimdilik sadece ABD'de kullanılıyor ama hacker'lar büyük ihtimalle çoktan bu yeni dijital cüzdanı boşaltmanın yollarını aramaya başlamıştır.

Hacker'lar telefonumun kamerasını ele geçirebilirler mi?

Evet. Hacker'lar, akıllı mobil cihazlara yönelik kötü amaçlı yazılımlar sayesinde özel verilerinizi çaldıkları gibi kamerasına da erişebilirler. Cihaza kötü amaçlı yazılım bulaştıktan sonra hacker, kamerayı kullanarak istediği zaman fotoğraf çekebilir. Bunu yapmanın amacı cinsel tatmin de olabilir, mahrem fotoğraf veya videolar kaydederek şantaj yapmak ve para sızdırmak da. Daha hedef odaklı hacker'lar, gizli belgelerin fotoğraflarını çekmek için de bu yöntemi kullanabilir. Benzer bir şekilde bilgisayarların web kameralarının da ele geçirilebileceğini unutmamak gerekiyor.

Popüler sitelerdeki gizlilik ayarları neden bu kadar karışık?

Gerçekten de bazı sitelerde gizlilik konusunda yapılabilecek ayarlar o kadar karmaşık ve ayrıntılı ki kafa karıştırabiliyorlar. Google ve Facebook gibi internet şirketleri kullanıcılara bedava hizmet veriyor ve bunun karşılığında da reklam gösteriyorlar. Bunlar genellikle "hedeflenmiş" reklamlar oluyor, yani sizin kişisel verilerinizi temel alarak seçiliyorlar. Dolayısıyla bu şirketlerin sadece verdikleri hizmetlerle ilgili değil, reklam gösterimiyle ilgili de ayarlar sunmaları gerekiyor. Bu nedenle ayar sayısı artıyor. Ayrıca gizliliğinizi korumak istemeniz bu şirketlerin işine gelmediği için bazen bilinçli olarak kafa karıştırmayı tercih edebiliyorlar.

GÜVENLİK UYARISI

Snapchat fotoğrafları sızdı

Snapchat adlı ücretsiz mobil uygulamaya, arkadaşlarınıza, birkaç saniye sonra kendini imha eden fotoğraflar göndermenizi sağlıyor. Bu özelliği nedeniyle Snapchat, çiftler arasında cinsel içerikli fotoğraflar paylaşmak için de sıkça kullanılıyor. Snapchat'le fotoğrafları kaydetmeye yarayan SnapSaved.com adresli site hack'lendi, çalışan 100 bine yakın fotoğraf ve video internete düştü. Bunlar arasında mahrem görüntüler de var. Snapchat kullanıcılarının yarısı 13-17 yaş aralığında, yani bu fotoğrafların bir kısmı çocuk pornografisi sayılıyor. O yüzden sızan fotoğraflar internette fazla yayılmadı.

Emma Watson tehlikesi

Harry Potter filmleriyle ünlünen oyuncu Emma Watson, Facebook'ta yayılan yeni bir zararlın yemi olarak kullanılıyor. Facebook'ta Emma Watson'ın "özel videoları" başlığıyla yayılan linke tıklayarak kişileri, tıpkı YouTube'a benzeyen sahte bir siteye yönlendiriyor. Bu site, videoyu izlemek için "Flash Player'ı güncellemeniz gerektiğini" söylüyor. Tabii indirmediğiniz dosyanın içinden güncelleme değil, iki truva atı çıkıyor. Bilgisayara daha fazla zararlı bulaşmasının yolunu açan bu truva atları, kullanıcının kişisel verilerini çalıyor ve Facebook arkadaşlarının duvarlarına yorum yazarak aynı linkin yayılmasını sağlıyor.

Korsan FIFA 15'e kanmayın

Electronic Arts'ın merakla beklenen oyunu FIFA 15 çıkarken interneti de sahte lisans anahtarları sardı. Yeni oyun için bedava lisans anahtarı veya crack vadeden çok sayıda web sitesi ve blog kuruldu. Bu oyunu bedava oynama hevesiyle sitelerdeki dosyaları indirilenlere zararlı kodlar ve virüslerle karşılaştılar. Dolandırıcılar da tüketiciler gibi bu tarz oyunların çıkmasını merakla bekliyorlar, çünkü korsan ürün vaadiyle pek çok kullanıcıyı kandırabiliyorlar.

SÖZLÜK

Güvenlik terimlerini açıklıyoruz

Tyupkin

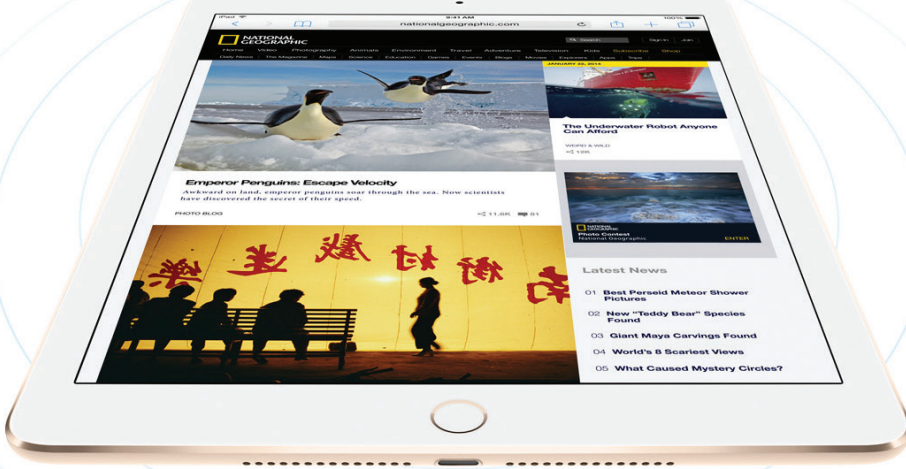
ATM'leri boşaltan zararlı yazılım

Hacker'lar, dünyaca ünlü bir ATM üreticisinin Windows tabanlı cihazlarında bir güvenlik açığı keşfetti. ATM'lerin para kasasına ulaşmak çok zor ama ATM'nin içinde bilgisayara ulaşmak o kadar da zor değil. Çilingirlik deneyimine sahip suçlular, bazı ATM'lerdeki kilitleri aşip bilgisayara erişiyor. Ardından suçlu, bu bilgisayara Tyupkin yazılımını içeren bir CD takıyor ve bilgisayarı yeniden başlatıyor. ATM normal şekilde çalışmaya devam ediyor ama sadece pazar ve pazartesi geceleri, özel bir şifreyle erişilen Tyupkin adlı zararlı yazılım aktif hale geliyor. Gecenin bir

yarısı ATM'ye giden suçlular doğru şifreyi girdikleri zaman her para kasetinde kaç banknot olduğunu görüyorlar ve tek tuşla ATM'yi boşaltabiliyorlar. Güvenlik şirketi Kaspersky'nin tespit ettiği bu yöntemin şimdide dek Rusya, ABD, Hindistan, Çin, İsrail, Fransa ve Malezya'da kullanıldığı sanılıyor.

iPad daha da incelendi

Apple, yeni iPad Air 2 ve iPad mini 3'ü duyurdu. Bugüne kadarki en ince iPad olan iPad Air 2 sadece 6,1 mm kalınlığında. Yeni iPad'de radikal yenilikler yok: Daha güçlü işlemci, Touch ID parmak izi okuyucusu, oldukça başarılı 8 MP kamera, yansıma önleyici ekran ve daha hızlı kablosuz ağ

desteği beklenen yenilikler arasındaydı. iPad mini 3 ise Touch ID sensörü dışında geçen yılki iPad mini ile tamamen aynı. Altın renk seçeneği de eklenen yeni modeller kasım ayı başında Türkiye'de piyasaya çıkıyor. iPad Air 2 fiyatları 1.449 TL'den başlıyor.

Facebook'un en beğenileni

Cristiano Ronaldo, 100 milyon beğeni alarak Facebook'un en beğenilen erkeği ve sporcusu oldu. Bu başarıyı kutlamak için bir video hazırlayan ünlü futbolcu, hayranlarına teşekkür etti. www.facebook.com/Cristiano adresindeki resmi Facebook sayfasını 2009 yılında açan Ronaldo, şimdiye dek takipçileriyle hem büyük profesyonel başarılarını hem

de kişisel hayatından özel anlarını paylaştı. Ronaldo'nun Facebook hesabı sayesinde takipçileri dünyanın en ünlü futbolcularından birinin hayatını yakından takip edebildiler. Ronaldo'nun en beğenilen fotoğrafı, Dünya Çocuklar Günü'nde oğluyla birlikte çektiği fotoğraf oldu. Bu fotoğraf 3,4 milyon beğeni topladı.

Evernote, Türkiye'de büyüyor

Kullanıcıların her türlü notunu bir araya toplayarak kolayca bulmalarını, notlara tüm cihazlardan ulaşabilmelerini ve onları başkalarıyla da paylaşımlarını sağlayan Evernote servisi 2008'de kuruldu ve dünya çapında 100 milyon üyeye sahip. 1 milyon üyeyi aşan 20 ülke arasında son olarak Türkiye de dahil oldu. Türkiye, son bir yılda üye sayısını ikiye katlayarak 1,1 milyon üyeye ulaştı. Evernote'u daha verimli kullanmak için bilmeniz gereken püf noktalarını ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Dolmuş ve minibüsler de TRAFİ'de

Toplu taşıma yoluyla gerçekleştirilen seyahatlerde güzergah önerileri ve tarifeler sunan TRAFİ uygulaması; metrobüs, otobüs, vapur, feribot, tramvay ve metrodan sonra uygulamaya dolmuş ve minibüsleri de dahil etti. Türkiye'de 300 binden fazla kullanıcıya sahip TRAFİ, bu yeniliğiyle kullanıcılarına şehir içi toplu taşıma araçlarının neredeyse tamamı hakkında bilgi sunabilecek. Şu an için sadece İstanbul'daki dolmuş ve minibüslere ilişkin bilgileri içeren uygulamanın, kısa zamanda Ankara, İzmir ve Bursa'yı da kapsamı hedefleniyor.

Antivirüs yazılımları

Kötü amaçlı yazılımlarla mücadelede bir numaralı yardımcımızın kökenine bakıyoruz.

Aralarında virüslerin de bulunduğu kötü amaçlı yazılımlar (malware) 50 yılı aşkın süredir öyle ya da böyle ortada geziniyor. İlk örnekler görece daha iyi huyluydu ve başka bilgisayarlara bulaşmaları çok nadir görülen bir şeydi. Ancak programlama bilgileri ve araçları yaygınlaştıkça ve milyonlarca bilgisayar internet üzerinden birbirine bağlı hale gelince kötü amaçlı yazılımların etkisi göz ardı edilemeyecek hale geldi.

Savaş başlıyor

Kötü amaçlı yazılımlara üretilen karşı çözüm, "beyaz şapkalı" hacker'lar tarafından geliştirilen ve virüsleri tespit edip devre dışı bırakabilen antivirüs yazılımları oldu.

Bir bilgisayar virüsünü temizleyen ilk antivirüs düzeltmelerinden birini 1987'de Bernd Fix geliştirdi. Fix, Almanya'nın Chaos Computer Club sözcüsüydü ve bu olaydan sonra Hacker Bible 2 (Hacker İncili 2) adlı kitabı yazdı.

Kısa süre sonra Atari ST platformu için iki antivirüs uygulaması çıktı. İlk uygulama Alman G Data Software şirketine aitti ve bugün epey ünlü olan CeBIT bilgisayar fuarının ilk yılında görücüye çıktı. İkincisi ise Bernd Fix tarafından UVK 2000'di.

Akademik ilgi

1980'lerin başlarında akademik topluluklar zaten bilgisayar virüsü programlama ve virüsten koruma konularında araştırma çalışmaları yapıyordu.

İlk akademik yayınlardan biri, Fred Cohen'ın bilgisayar virüsleri üzerine 1984'te yayımladığı makaleydi. Cohen hiçbir çözümün tek başına tüm virüsleri tespit edemeyeceğini açıkça ortaya koydu.

Daha sonra, bilgisayar virüslerinden korunma tekniklerinde öncü kabul edilecekti.

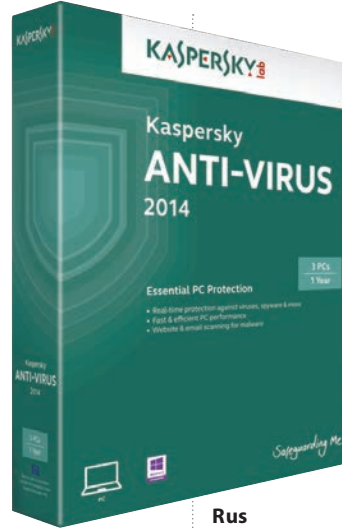
Cohen aynı zamanda "pozitif virüs"lerin olumlu etkilerini de gördü. Örneğin kendi geliştirdiği sıkıştırma virüsü, çalıştırılabilir dosyalara bulaşarak onların boyutlarını küçültüyordu.

Bu ve ardından gelen akademik makaleler antivirüs algoritmaları için stratejilerin oluşturulmasında faydalı oldu. Örneğin buluşsal (heuristic) temelli iki strateji olan Flushots Plus (geliştiren: Ross Greenberg) ve Anti4us (geliştiren: Erwin Lanting) bu şekilde geliştirilebildi. Buluşsal tespit yöntemi, kesin doğruluk ve netlik yerine hıza önem veriyordu.

Virüslere gösterilen bu ilgi, VIRUS-L adlı e-posta listesinin kurulmasını da sağladı. Bu liste, virüslerin tespit edilmesi ve temizlenmesi konusundaki çözümleri paylaşmaya adanmıştı. Listenin üyeleri arasında yer alan orada epey deneyim kazanan John McAfee ve Eugene Kaspersky daha sonra dünyanın en başarılı bilgisayar güvenliği firmalarından ikisini kurdular: McAfee ve Kaspersky Lab.

Hatalı pozitif

Kötü amaçlı yazılımların doğru şekilde tespit edilmesi bir bilim olduğu kadar

Rus Kaspersky'nin antivirüs yazılımı

sanat gibi de görülebilir, ve her sanat eserinde olduğu gibi iyi fikirler çok kötü sonuçlara dönüşebilir.

Mayıs 2007'de Norton Antivirus uygulaması, Windows Pegasus Mail uygulamasına ait bir çalıştırılabilir dosyayı Truva atı sandığı için dünyadaki tüm Norton yüklü bilgisayarlardan otomatik olarak sildi. Oysa bu dosya Windows Pegasus Mail'in çalışması için şarttı.

Daha da kötüsü, Norton, Pegasus Mail'in üç farklı sürümüne ait kurulum dosyalarını da sildi. Böyle durumlarda artık çok daha nadir karşılaşsak da hâlâ yaşanabiliyorlar.

Bir diğer hassas konu da antivirüs uygulamalarının yapısı ve çalışma biçimi gereği tıpkı virüsler gibi görülmesi. Bu da utancı verici olaylara neden olabiliyor: Günlerden bir gün, popüler Sophos antivirüs yazılımı, kendi uygulama güncelleme mekanizmasını kötü amaçlı yazılım olarak tanımladı. Yazılımı şüpheli dosyaları otomatik olarak silmeye arayan kullanıcılar bu nedenle Sophos'u güncelleyemez hale geldi. Bu sorunu çözmek için kullanıcıların Sophos'u arayarak veya internette araştırma yaparak çözümünü öğrenmeleri ve elle uygulamaları gerekti.

Sürekli tetikte

Kötü amaçlı yazılımların sayısı ve çeşitliliği artık korku verici derecede yüksek. Bu nedenle koruma sistemlerimizin sürekli güncellenmesi gerekiyor.

Sürekli internete bağlı olan geniş bant ve kablosuz internet erişimi artık standart kabul edildiğinden gerçek zamanlı koruma mekanizmaları kritik önem taşıyor. Tabii ki artık sadece bilgisayarlarımızı düşünmemiz yetmiyor, akıllı telefon ve tabletlerimizi de unutmamamız gerekiyor.

Günümüzde ticari ve açık kaynaklı güvenlik yazılımları sayıca çok ve hepsi kolay erişilebiliyorlar. Bizlere web'de gezinti kalkarı, arka planda tarama, otomatik koruma ve çok daha fazla özellik sunuyorlar ama savaş asla bitmiyor ve zararlıların hepsinden kurtulmak mümkün değil. ■

İlk virüs uzmanlarından Bernd Fix

G Data'nın ilk antivirüs reklamı

EN İYİ BEDAVA WINDOWS PROGRAMLARI

Hiçbir kullanıcının Windows'lu bilgisayarından eksik olmaması gereken 64 ücretsiz programı sizin için derledik.

Bu ay dergi editörleri olarak bir araya gelip interneti talan ettik ve piyasadaki en iyi ücretsiz programları topladık. Kolay olmadı. Kabul etmeliyiz ki düpedüz berbat halde bir sürü ücretsiz yazılım var ve onların hiçbirinin bu özenle seçilmiş listede yeri yoktu. Ücretsiz yazılımların bazıları belirli süre için kullanılabilirdi, o yüzden onları da eledik. Sonunda elimizde birazdan okuyacağınız bu koleksiyon kaldı: Fotoğraf ve videolardan aldığınız tadı katlayacak, işiniz başınızdan aşkinken daha üretken olmanızı sağlayacak, bütün PC'lerin hızına hız katacak, ailenizi ve dosyalarınızı güvenceye alacak 64 program.

Bütün bilgisayarlarda bu programların hepsinin değilse bile en az bir kısmının kurulu olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu programların birçoğu, sizi ücretli eşdeğer yazılımlara dünyanın parasını dökmekten alıkoyacak. PC'nizin işlevselliğini artıracak, belki de daha önce mümkün olduğunu bilmediğiniz şeyler yapacaksınız. Becerileriniz, dikkatiniz ve savunmanız gelişecek. Üstelik de hepsi bedava, yani koleksiyonumuzdaki yazılımları denemenin size kaybettireceği hiçbir şey yok. O yüzden, hiç zaman yitirmeyin. İşte en gözde 64 ücret programımız... Denedikçe, neden onları bu kadar sevdiğimizi siz de anlayacaksınız.

MEDYA

DARKWAVE STUDIO Darkwave Studio'yla içindeki müziyenizi açığa çıkarın.

1 Audacity

audacity.sourceforge.net
Audacity çok yetenekli bir ses kayıt ve düzenleme yazılımı. Tüm istediğiniz mikrofondan ya da line-in girişinden bir şeyler kaydetmekse çok derinlerine inmenize gerek yok; ama girecek olursanız da karşınıza çok kanallı düzenleme ve karıştırma seçenekleri, çok sayıda efekt ve ileri işleme aracı, ses biçimlerini birbirine dönüştürme becerisi çıkıyor.

2 Darkwave Studio

bitly.com/dark206

Profesyonel dijital ses yazılımı bütçenizde büyük bir gedik açabilir. Örneğin Cubase'in fiyatı 1600 TL'den başlıyor. İyi ama neden bunca para harcayasınız? Darkwave Studio sabit diske çok kanallı kaydı, sesler ve efektler için VST eklentilerini destekleyen bir ücretsiz dijital ses istasyonu. Bu yüzden de çok esnek ve tüm müzik yapımı ya da ses düzenleme gereksinimlerinizi karşılıyor.

3 Studio One Free

www.presonus.com/studioone

VLC Daha VLC'nin altından kalkmadığı bir video biçimi bulmayı başaramadık.

PreSonus'un Studio One Professional'ı (900 TL) ses kayıt ve düzenleme dünyasının üst sıralarında yer alıyor ama ücretsiz sürümü -biraz kırılmış da olsa- yeni başlayanlara güçlü araçları kullanmayı öğretmek, hatta o arada harika bir şeyler üretmelerini sağlamak için biçilmiş kaftan. Dijital ses dünyasında yeniyensiniz yardım dosyalarının çok faydasını göreceksiniz.

4 Foobar2000

www.foobar2000.org

Size Windows Media Player'ın berbat bir program olduğunu söylemeyeceğiz, o kadar da değil, ama müzik çalmak için çok az yer kaplayan bir şey istediğinizde Foobar2000'in üstüne yok. Program, özelleştirilebilir dış görünümleri destekliyor, göz açıp kapayana kadar açılıp çalışıyor, akla gelen neredeyse tüm ses biçimlerini çalıştırıyor. Hatta CD'lerinizi MP3'e dönüştürmek için de kullanabiliyorsunuz.

5 VSDC Free Video Editor

www.videosoftdev.com

Piyasada hangi eli yüzü düzgün video düzenleyiciye baksanız en az 200 TL ödememiz gerekiyor. Hatta Adobe'nin Premiere Pro'su için her yıl 420 TL'yi (abonelik) gözden çıkarmalısınız. VSDC Free, aranızdaki Sherlock Holmes'ların çoktan anladığı gibi, ücretsiz. Bununla birlikte, geçişlerden ve efektlerden maksimum ölçüde faydalanmak için nispeten sıra

dışı, doğrusal olmayan düzenleme arabirimiyle çalışmanız gerekiyor.

6 Kodi Entertainment Center

<http://xbmc.org>

Bir zamanlar XBMC adıyla bilinen Kodi, eğer her türden medyayı oynatabilen bir araç peşindeyseniz Windows Media Center'a harika bir alternatif. Görüntüsünü kolayca değiştirebilir, TV kartlarına bağlayabilir, ağdaki sürücülerden film ve müzik kaydedebilir, hatta deneniş onaylanmış bir sürü eklentiyle işlevlerini geliştirebilirsiniz.

7 VLC media player

www.videolan.org/vlc

VLC en sevdiğimiz üçüncü parti medya oynatıcı. Foobar2000 gibi o da çok şık görünmüyor ama sunduğu biçim desteği rapsiz. Ayrıca ses kayması yaşıyan videoları da fazla keyif almanızı sağlayacak bir özelliği var: J ve K tuşlarına basarak sesi 50 milisaniye ileri ya da geri alabilir, böylece sesle görüntünün mükemmel biçimde senkronize olmasını sağlayabilirsiniz.

10 Gimp

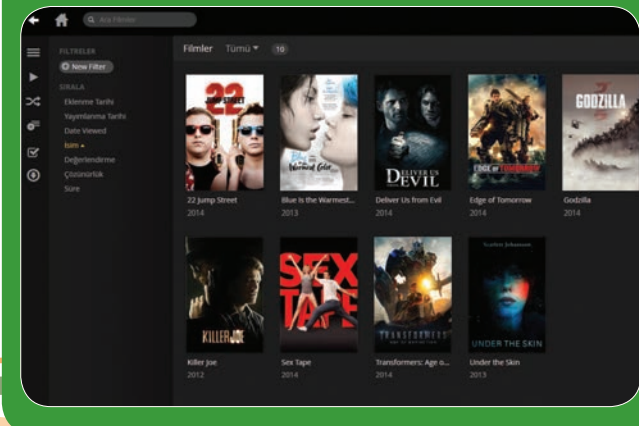
www.gimp.org

Eğer dergimizin müdavimlerindenseniz bu sayfalarda Gimp hakkında birçok şey okumuşsunuzdur. Boşuna da değil: Gimp, Adobe Photoshop'a tümüyle ücretsiz bir alternatif. Böylece fotoğraflarınızın harika görünmesi için gereken

8 Plex Media Server

www.plex.tv

Plex kusursuz. Sadece bir program değil, bir ekosistem bu. Kullanmak için medyanızın olduğu yeri gösterin ve bilgisayarınızı açık bırakın. Artık videoları tüm akıllı telefonlara ve evinizdeki diğer aygıtlara akış (stream) halinde yollayabileceksiniz. Bağlantınız hızlı, PC'niz de güçlüyse videolarınızı internette gönderip dostlarınızla paylaşabilir, onların bağlantılarına ve aygıtlarına uygun biçimde anında dönüştürebilirsiniz. Hatta kütüphanelerinizi sevdiğinizle bile paylaşabilirsiniz.

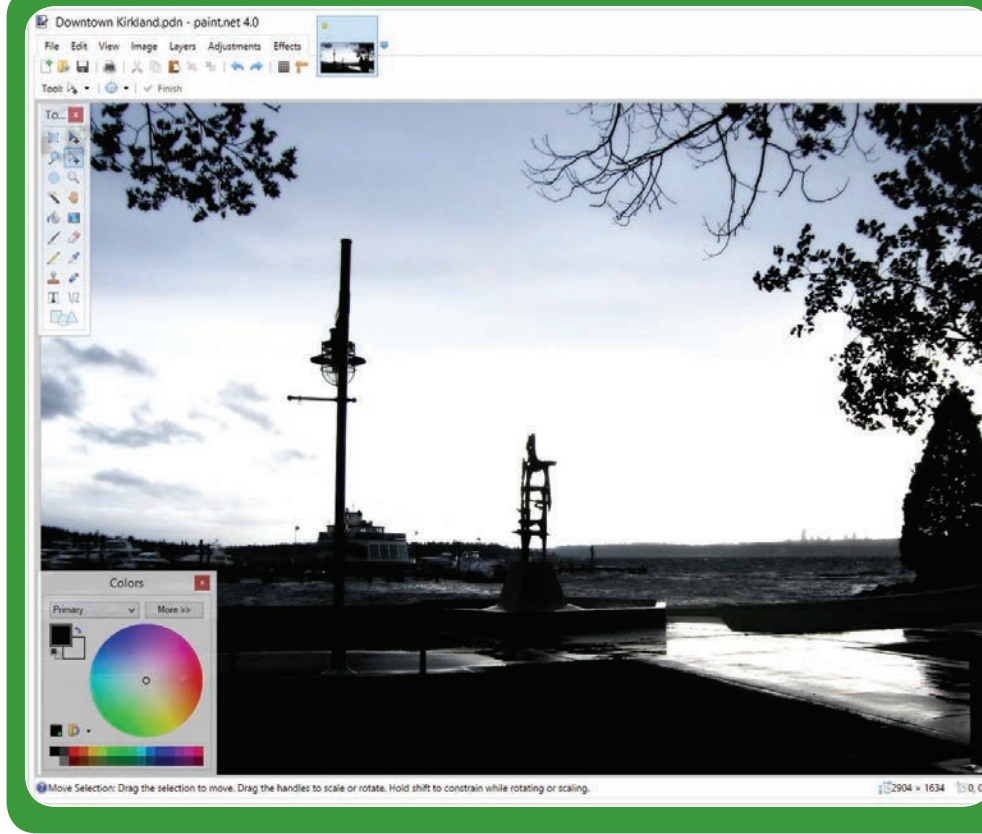

9 Paint.NET

www.getpaint.net

Windows'un dahili Paint programının yerini alması için tasarlanmış bu gelişkin program uzun süredir var ama onu hâlâ çok seviyoruz. Kullanımı kolay, arabirimi Paint'inkine benziyor, ama çok daha fazla gelişmiş özelliğe ve araca sahip. Eğer birkaç fotoğraf üzerinde oynamak istiyorsanız Paint.NET'i ne kadar tavsiye etsek az.

PAINT.NET Bu ücretsiz uygulama yeni başlayanlar için ideal bir çizim ve görüntü işleme paketi.

görüntü işleme gücünü cebinizden yüzlerce çıkmadan elde edebiliyorsunuz. Araçların sayısı belki biraz az, ara sıra da sorunlar çıkıyor ama yine de Gimp'i çok seviyoruz.

11 Gimpshop

www.gimpshop.com

Gimpshop aslında önce maddede anlattığımız Gimp'le tamamen aynı altyapıya sahip, ama önemli bir farkı var: arayüzü Adobe Photoshop'a benzeyecek şekilde baştan tasarlanmış. Gimp'in geleneksel Windows yazılımlarına pek benzemeyen arabirimi kafanızı karıştırıyorsa ve biraz da Photoshop bilginiz varsa klasik Gimp yerine Gimpshop'u tercih edin.

12 Zoner PhotoStudio Free

free.zoner.com

Zoner PhotoStudio Free çok sayıda fotoğraf düzenleme aracını emrinize sunuyor ama listeye katma sebebizim o değil. Biz fotoğraf yönetim seçeneklerine bayılıyoruz. Program, fotoğraf makinenizdeki fotoğrafları indirip gayet düzgün bir albüme dönüştürebiliyor. Bir dahaki sefere kedinizin komik fotoğraflarını aradığınızda

onları elinizle koymuş gibi bulabileceksiniz.

13 Gadwin PrintScreen

www.gadwin.com/printscreens

İşte belki de ihtiyaç duyacağınızı hiç düşünmediğiniz bir program, çünkü Windows'un gayet iş görür bir ekran yakalama işlevi zaten var. Fakat Windows'unuz belirli aralıklarla ekran görüntüsü almanıza izin veriyor mu? Acaba tuş kestirmesini değiştirebiliyor ya da fare imlecini de yakalamayı seçebiliyor musunuz? Tabii ki

hayır. Oysa Gadwin bunlara izin veriyor. Bizim de ofisimizde kullandığımız araç bu. Siz de kullanmalısınız.

14 Rename Master

bitly.com/rename206

Herhalde insanı fotoğraf makinelerinin fotoğraflara verdiği dosya isimlerinden daha çok sinir eden şey yoktur. Tamam, elbette makine "Doğum günü pastasını yerken 3" diye bir isim veremez ama sunduğu harf ve sayı salatasının da kimseye yararı yok. Yine de sinirlenmiyor, Rename Master kullanarak

fotoğrafların ve diğer medya dosyalarının ismini topluca ve kolayca değiştiriyoruz.

15 Audiograbber

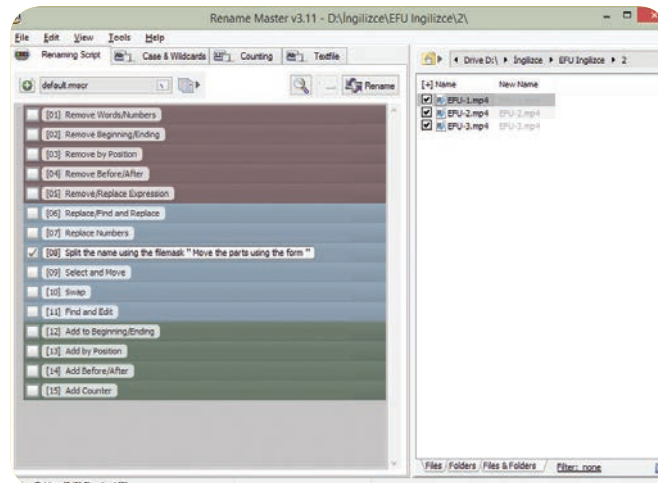
www.audiograbber.org

CD'lerinizi kişisel kullanım amacıyla MP3 dosyasına dönüştürmenizde bir sakınca yok, o yüzden eski plastik tekerleklerle veda etmeye hazırsanız Audiograbber'i deneyin. Program, Gracenote veritabanına bakarak sürücüyü hangi müzik CD'sini koyduğunuzun kendiliğinden saptıyor, istediğiniz bit oranına sahip dosyaları düzgünce etiketlenmiş bir şekilde hazırlıyor.

16 MP3Tag

www.mp3tag.de/en

Bu uygulamayla müzik koleksiyonunuzu çekidüzen verebilirsiniz. Her şeyin düzgün etiketlenip etiketlenmediğinden emin olmak için bir sürü zahmete giriyorsunuz ama MP3Tag'ın en iyi özelliği belli etiketleri yığın halinde uygulayabilmesi. Örneğin medya oynatıcınız sesli kitaplarınızı düzgün tanımlıyorsa MP3Tag ile hepsinin kategorisini bir defada değiştirebilir, böylece boşa uğraşmaktan kurtulabilirsiniz.

RENAME MASTER Dosyaların ismini topluca değiştiren bu uygulamayla bilgisayarınızı düzenleyin.

ÜRETKENLİK

1 LibreOffice

www.libreoffice.org

Microsoft Office'in son sürümü cebinizde 250 TL'lik delik açma gücüne sahip. Öte yandan LibreOffice bedava ve Microsoft'un yazılımlarıyla kaydedilmiş dosyalarla uyumlu. Microsoft Office'ten daha iyi olduğunu iddia etmiyoruz çünkü kimi eksikleri var ama bedava ofis paketleri arasında bundan iyisini bulamazsınız. Microsoft'un Şerit menü sisteminden hoşlanmıyorsanız LibreOffice'i daha da seveceksiniz.

2 AbiWord

www.abisource.com

Tek ihtiyacınız bir kelime işlemciyse AbiWord bunun altından kalkabilir, ama yapabildikleri bununla sınırlı değil. Ücretsiz AbiCollab.net hizmetine bağlanarak dünyanın neresinde olursa olsun harika biçimlendirilmiş belgeler üstünde arkadaşlarınızla ortaklaşa çalışabilirsiniz. Bu özellikten faydalanmasanız bile çok güzel, sade ve klasik bir kelime işlemci.

3 Xmind

www.xmind.net

Zihin haritalama ya da bizim nesildenseniz diğer adıyla beyin fırtınası, bir sürü gelişigüzel düşünceyi odaklı ve tutarlı bir ürene dönüştürmenin belki de en iyi yolu. Bir projeye başlamadan önce veya takılıp kaldığınızda XMind'i çalıştırıp beyninizin ön

lobundan geçen her şeyi buraya dökün. Ortaya çıkanlar sizi bile şaşırtabilir.

4 Evernote

www.evernote.com

Çok hızlı zamanlarda yaşıyoruz ve internet durup bir şeyler okumamıza izin vermiyor. Fakat gözünüze takılan şeyleri Evernote'la işaretleyebilir, daha sonra zamanınız olduğunda dönüp okuyabilirsiniz. Elbette notlar alabilir, sonra hepsini akıllı telefonlarınız dahil tüm aygıtlarınızla paylaşabilirsiniz.

5 Cold Turkey

www.getcoldturkey.com

İnternette ne kadar zaman geçiriyorsunuz? Peki, aslında ne kadar geçirmeniz gerekiyor? Arada biraz fark var, değil mi? Cold Turkey programlara, oyunlara ve hatta belirli web sitelerine erişimi zaman bazlı engelleyebilen bir program. Böylece çalışmanız gerekirken kendinizi başka şeylere kaptırmıyorsunuz.

7 Inkscape

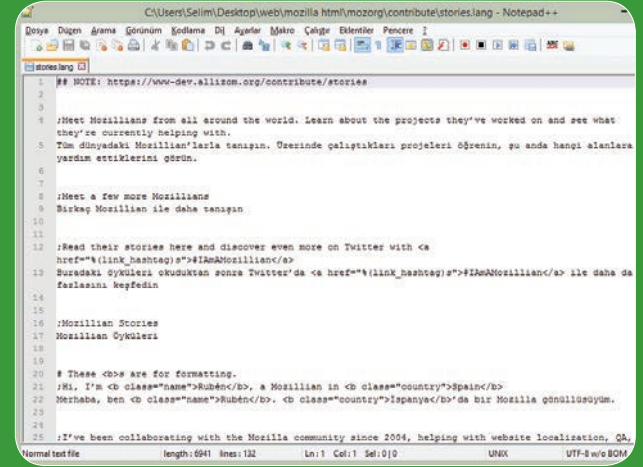
inkscape.org

Vektör grafiklerin bit haritalı (bitmap) grafikler karşısında ciddi avantajları var. Piksellerden değil de birbirine bağlı noktalardan oluştukları için, hiç kalite kaybı olmadan istediğiniz kadar büyütebilirsiniz bunlardan biri. Inkscape kullanımı çok kolay bir program olmasa da vektör grafik oluşturmak istiyorsanız bundan iyi bedava çözüm yok.

6 Notepad++

notepad-plus-plus.org

Adından da anlaşılacağı gibi, Notepad++ klasik Not Defteri uygulamasının bir hayli geliştirilmiş bir çeşidi. Sekmeleri destekliyor, metinlerdeki kodları biçimlendirebiliyor, son kullanılan dosyaları otomatik olarak açıyor ve Windows'un Not Defteri'nde olmayan bir sürü özellik sunuyor. Bunu kurup çalıştırdıktan sonra Microsoft'un aracına dönüp bakmayacaksınız bile.

NOTEPAD++ Windows'un kendi Not Defteri de güzel ama Notepad++ ondan çok daha maharetli.

8 GanttProject

www.ganttproject.biz

Belki de sayısız katılımcısı olan devasa bir projeyi yönetiyorsunuz. Belki de kendinizi biraz organize etmek istiyorsunuz. Amacınız ne olursa olsun Gantt şemaları hedef belirlemek, kaynak yönetmek ve gerçekçi zaman sınırlarına bağlı kalmak için harika bir yöntem. GanttProject ise Gantt şemalarını kurup çalıştırmak için en iyi yöntem ve fiyatı 2700 TL'yi bulabilen Microsoft Project'ten çok daha ucuz.

9 Scribus

www.scribus.net

Masaüstü yayıncılık terimi son yıllarda gözden düştüyse bile ortadan kalkmış değil. Biz de bu dergiyi Adobe InDesign ile hazırlıyoruz (yıllık 420 TL) fakat bu boyutta yatırım gerektirmeyen, amatörce tasarladığınız belgeler için Scribus muhteşem. Dosyalarınızı baskıya hazır PDF biçimine bile dönüştürüyor.

10 Trillian

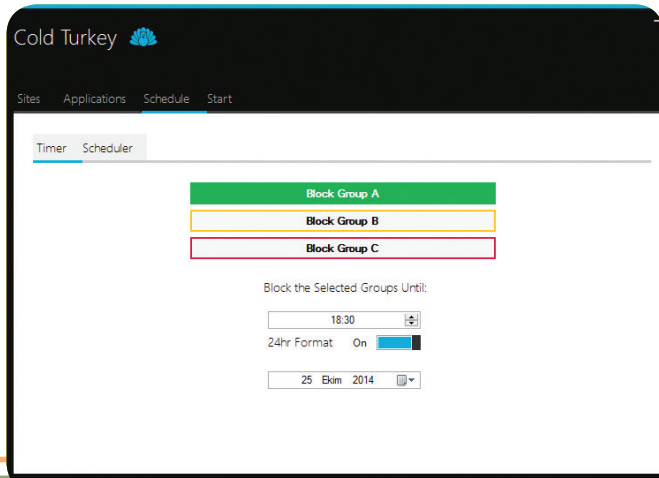
www.trillian.im

Birden çok insanla bağlantıda kalmak zor olabilir, özellikle de içlerinden bazıları standartlara uymayıp ısrarla kendi sohbet istemcilerini kullanmakta diretiyorsa. Trillian ile standartları bir kenara atın. Google, ICQ ya da Facebook hesabınızla giriş yapın, tüm anlık mesajlarınız tek bir yerde toplansın.

11 ArsClip

bitly.com/ars206

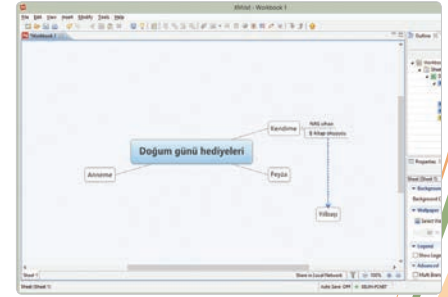
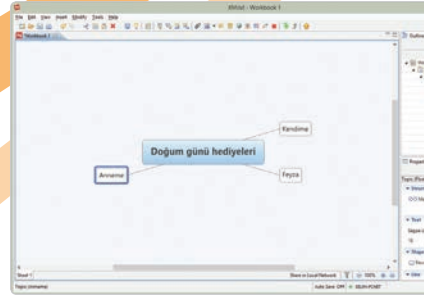
Windows'un panosu muhtemelen panoların en işe yaramaz olanı, çünkü sadece tek bir öge tutabiliyor. ArsClip ondan çok daha iyi. Hem eksiksiz bir pano tarihçesi veriyor hem de sıkça kullanılan veriler için kalıcı pano unsurları belirleyebiliyor. Hatta Windows 7'nin sıçrama listelerine bile bir güzel entegre oluyor. Programı biz her gün kullanıyoruz, siz de kullanmalısınız.

COLD TURKEY Bütün zamanınızı Facebook ve Buzzfeed'e mi kaptırıyorsunuz? Cold Turkey kurma zamanı gelmiş de geçiyor.

Adım adım

XMind ile düşüncelerinizi ortaya dökün

1 Şablon seçin

XMind'i çalıştırdığınızda karşınıza bir sürü şablon çıkacak. Bunları kullanarak organizasyon şeması, tatil planı, akış çizelgesi ve daha nice şey yapabilirsiniz. Şimdilik sol üstteki "Blank"i seçerek boş bir sayfaya başlayın. Kendi yapınızı oluşturmanız çok kolay.

2 Düşüncelerinizi ekleyin

Karşınızdaki kutuya çift tıklayarak etiketini düzenleyin. Bursu, düşünce haritanızın başlangıç noktası. Şimdi boş alanda herhangi bir yere farelin sağ tuşuyla başlayıp "Floating Topic"i seçerek yeni bir kutu ekleyin. Çift tıklayarak etiketini değiştirin, sonra ana kutunun yanına yaklaştırarak ikisini birbirine bağlayın.

3 Yayılın

Daha fazla kutu yaratıp sürükledikçe ortaya hiyerarşik bir yapı çıkacak. Eğer aynı zihin haritasının içinde farklı düşünceleri birleştirmeniz gerekiyorsa yeni bir "Central" (merkez konu) ekleyebilir ya da haritanın farklı noktaları arasında otomatik olmayan bir çizgi çizmek için "relationship" ekleyebilirsiniz.

12 Universal Viewer

www.uvviewsoft.com

İşte işlerinizi hızlandıracak küçük bir doping. Tek istediğiniz bir .doc dosyasının içine şöyle bir bakmaksa neden bir dakikanızı boşa harcıyıp Microsoft Office'in açılmasını bekleyesiniz ki? Universal Viewer birçok dosya türünü, o türün ait olduğu ana programdan çok daha çabuk açabilir. Universal Viewer içinden düzenleme yapılamasa da hangi dosyanın ne olduğunu görmeniz için müthiş faydalı.

13 TightVNC

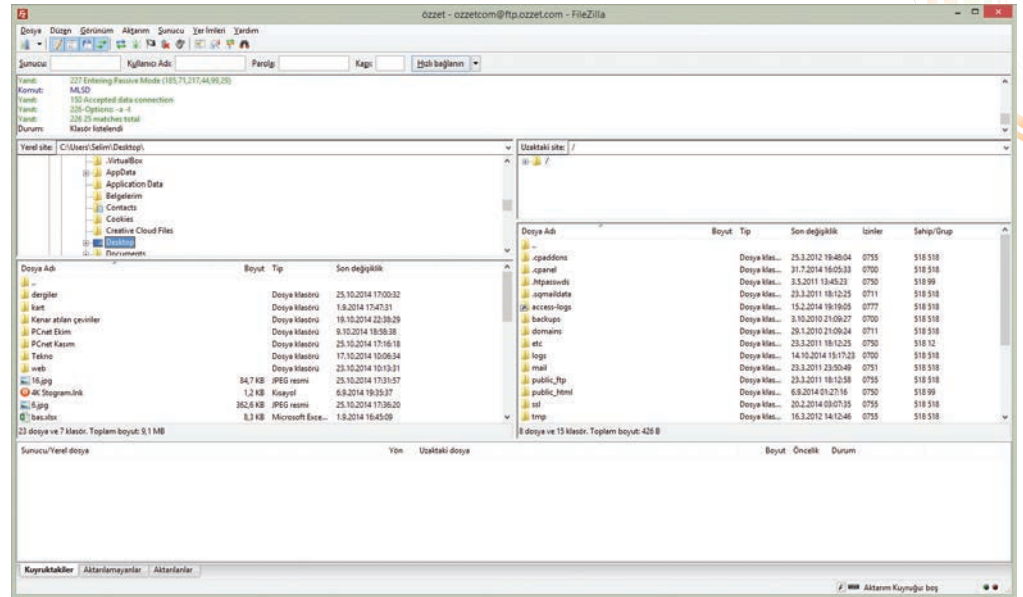
www.tightvnc.com

VNC (Virtual Network Computing: Sanal Ağ Bilişimi), uzaktaki bir bilgisayarı başına geçmişçesine kontrol etme işlemine verilen ad. Hedef bilgisayara bir TightVNC sunucusu kurduysanız, istemci sayesinde o bilgisayarı uzaktan kullanabilirsiniz. TightVNC şimdiye dek gördüğümüz en hızlı VNC çözümü. Hatta Microsoft'un kendi Uzak Masaüstü'nden bile hızlı.

14 TeamViewer

www.teamviewer.com

Eğer VNC size biraz karmaşık geldiyse ya da bilgisayardan hiç anlamayan kişilerin bilgisayarlarını yönetmeniz gerekiyorsa TeamViewer tam aradığınız şey. Programın hedef bilgisayarda kurulmasına bile gerek yok.

FILEZILLA Eğer büyük hacimli dosyaları sıkça taşıyorsanız bu ücretsiz FTP istemcisi faydalı olabilir.

Karşı tarafın dosyayı çalıştırıp ekranda görünen ID'yi ve şifreyi size söylemesi yeterli. Artık oturum açıp karşı bilgisayarda neler olup bittiğine bakabileceksiniz. Çok kolay!

15 FileZilla

filezilla-project.org

FTP, tıpkı web adreslerinde gördüğünüz HTTP gibi bir internet protokolü ve özellikle de dosya aktarımı için kullanılıyor. Artık web sitesi sahipleri dışında kullanmak için pek sebep olmayabilir fakat bizler kullandığımız bilgisayarlarda FileZilla yoksa rahat edemiyoruz. Açık ara en

iyi FTP istemcisi olan bu program, büyük dosyaları indirmenin ya da yüklemenin en hızlı, en kolay yolu.

16 TweetDeck

tweetdeck.twitter.com

TweetDeck yaşamına bağımsız bir Twitter masaüstü uygulaması olarak başladı, fakat sonradan bizzat Twitter tarafından satın alındı. O

yüzden de Twitter'a bağlanmanın en iyi yöntemi olmasına şaşırmamalı. Birden çok hesabı, haber kaynaklarınızı canlı güncellemelerini görebilir, adınız geçtiğinde ya da size doğrudan mesaj gönderildiğinde açılan pencereleri görebilir, arabirimi kendi zevkinize göre özelleştirebilirsiniz.

SİSTEM

1 CCleaner

www.piriform.com/ccleaner

CCleaner'in tek amacı var, o da kullanılmayan eski dosyaları silerek ve Windows'u optimize ederek bilgisayarınızı hızlandırmak. Kullanımı kolay, kurulum dosyası küçük ve işini bitirdiğinde gerçekten farkı görüyorsunuz. Ücretsiz sürümü zaten harika olduğu için Professional sürümüne 60 TL vermenize hiç gerek yok.

2 PC Decrapifier

pcdecrapifier.com

Yeni aldığınız bilgisayar üstünde genellikle bilgisayarı durduk yere yavaşlatacak, açılır pencerelerle sizi çileden çıkartacak bir sürü istenmeyen yazılım gelir. Bunları bin bir zahmetle elle kaldırmayacağınız gibi, geniş veritabanını kullanarak hepsini yok eden PC Decrapifier'a da temizletebilirsiniz. İkincisi daha kolay, söylemiş olalım.

3 Spybot - Search & Destroy

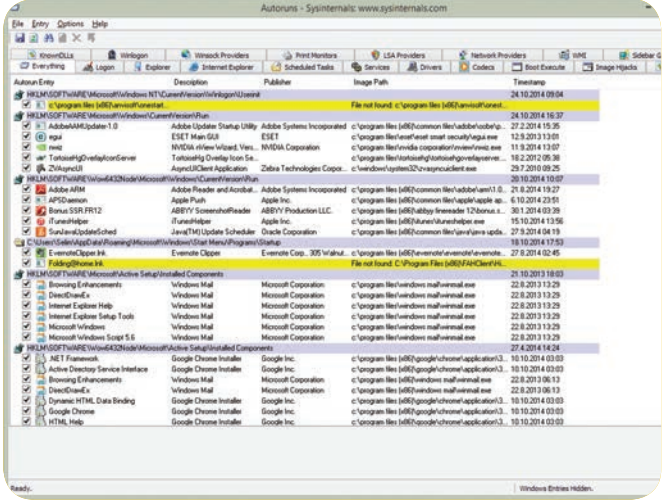
www.safer-networking.org

Casus yazılımlar en iyilerimizi bile aldatabilir. Gayet normal görünen bir bağlantıya tıklar, görünüşte gayet masum bir programı kurarsınız. Sonra bilgisayarınız yavaşlar, kişisel bilgileriniz suçluların eline geçer ya da web tarayıcınız ziyaret etmeyi ya da kullanmayı aklınızın ucundan bile geçirmedığınız siteleri açmaya başlar. Spybot işte bu tehdidi arayıp ortadan kaldırıyor.

4 Malwarebytes Anti-Malware

www.malwarebytes.org

Peki, neden bu listede iki tane zararlı yazılım önleyici var? Çünkü ikisi de size lazım. Bilgisayarınızın yavaşlamasının nedeni zararlı bir yazılımsa ve bunu Spybot'la halledemediyseiz Malwarebytes'in kapsamlı veritabanından faydalanabilir,

AUTORUNS Gereksiz programları silerek PC'nizin açılış süresini kısaltın.

sorunu programın çözmesini sağlayabilirsiniz. İki programı bir arada kullanmak tek bir program kullanmaktan çok daha etkili.

5 avast! GrimeFighter

www.avast.com/grimefighter

avast! çok iyi bir antivirüs şirketi ancak normal etkinlik alanının dışındaki bu program bizim çok ilgimizi çekti. Araç, eski programların ve enfeksiyonların geride bıraktığı artıkları temizliyor. Komik karakterlerin olduğu arabirim sizi aldatmasın, bilgisayarınızı temizlemenin etkili bir yolunu arıyorsanız Grimefighter harika bir seçim. (Henüz Windows 8 desteği yok.)

7 Autoruns

bitly.com/autoruns206

PC'niz açılırken neden iki dakika boyunca sabit diski hiç durmadan çalışıyor? Autoruns bilgisayarınızın açılışında nelerin çalıştığını gösteriyor ve elzem olmayan programları, hizmetleri devre dışı bırakmanıza izin veriyor. Ama ihtiyatlı olmakta fayda var. Eğer uygulamaları kapatırken biraz gelişigüzel davranırsanız Windows'unuz bir daha açılmayabilir.

8 TimeSnapper Classic

bitly.com/time206

Bilgisayarınızın çökmesinden beter şey yoktur, özellikle de

yazılımlarınıza çalıştığınız dosyaları otomatikman kaydetme fırsatı sunmadiysa. Bununla birlikte TimeSnapper Classic'i çalıştırırsanız içiniz rahat olacak. Program belirli aralıklarla bilgisayarınızın ekran görüntüsünü kaydediyor. Bilgisayar çöktüğünde en son çekilen görüntüye bakarak, kaybolan verilerinizi yeniden oluşturabilirsiniz.

9 AutoHotkey

www.autohotkey.com

Hepimiz daha verimli çalışabiliriz. Savaşklama huyumuzu göz ardı etmek bile (zaten o konuyu haftaya halledeceksiniz, değil mi?) elinizi klavyeden kaldırıp farenin üstüne koymak dahi boşa giden zaman ve emek demek. Oysa AutoHotkey ile programları çalıştırmanızı, yaygın işlemleri hızla yapmanızı sağlayacak özel tuş bileşimleri kaydedebilirsiniz. Yaratdığı farka inanamayacaksınız.

10 Synergy

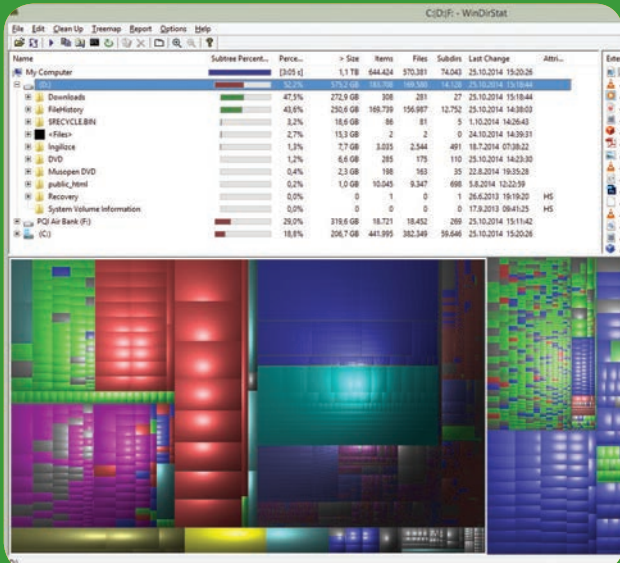
synergy-project.org

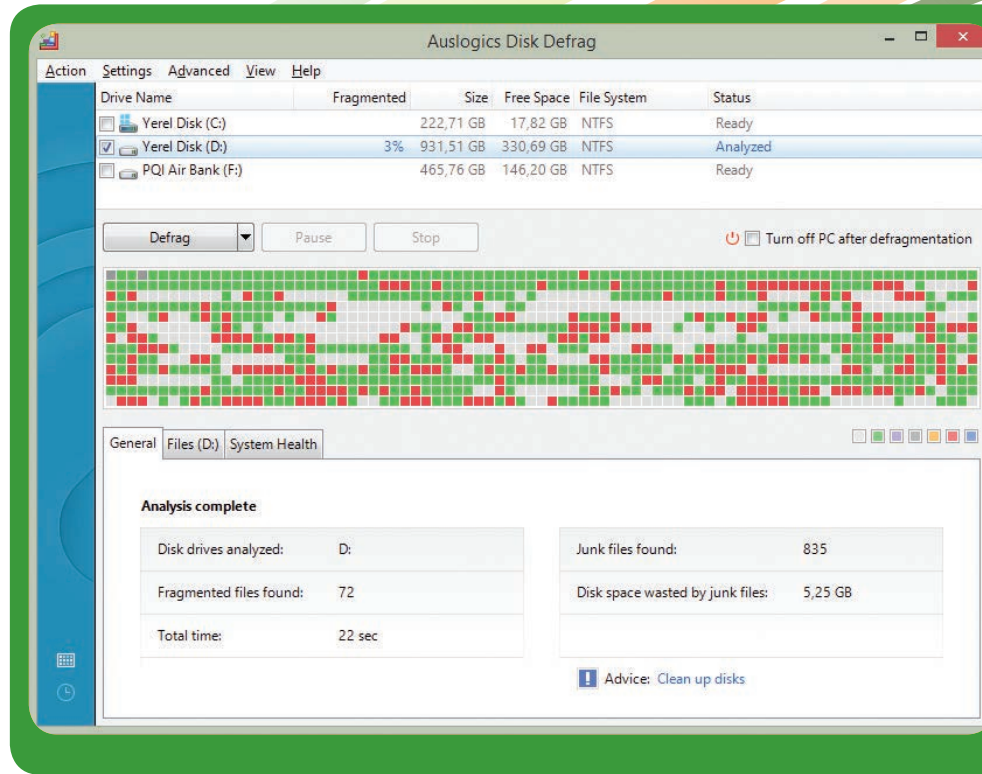
AutoHotkey sizi daha verimli kılabilir ama Synergy veriminizi daha da artırıyor. Programı birden çok bilgisayara kurup yapılandırırsanız tek bir klavye ve fareyle hepsini çalıştırabiliyorsunuz. Fareyi ekranın (diyelim ki dizüstü bilgisayar ekranının) köşesine götürürce imlec diğer ekrana geçiyor. Alışması biraz güç

6 WinDirStat

windirstat.info

Bu, en sevdiğimiz programlardan biri. Çalıştırın, birkaç dakika bekleyin, size sabit diskinizin görsel haritasını sunsun. Çok kullanışlı bir araç. Özellikle de diskinizde yer sıkıntısı varsa işe yarıyor çünkü dikkatinizi çoktan unuttuğunuz kıymetli disk alanınızı tüketen dosya ve klasörlere çekiyor. Bunları WinDirStat'tan çıkmadan silebilir, görsel bakımdan cazip bu program sayesinde sabit diskinizde boşluk açabilirsiniz.

12 Auslogics Disk Defrag Free

bitly.com/defrag206

Disk birleştirmeyi (sabit disk üstündeki parçalanmış verilerin bir araya getirilerek erişimin hızlandırılması) duymuş olabilirsiniz ama Microsoft'un disk birleştirme aracından daha verimli programlar da olduğunu biliyor muydunuz? Auslogics'in disk birleştirme aracı, özellikle eski bilgisayarlarda bilgisayarınızın açılış süresini kısaltabilir ve programların hızlı çalışmasını sağlayabilir.

AUSLOGICS DISK DEFRAG
PC'nizi hızlandırmak istiyorsanız disk birleştirme listenizin ilk sırasında olmalı.

ama büyük bir devrim.

11 Glary Utilities

www.glarysoft.com

Bir teknoloji mağazasının yazılım raflarına bakarsanız genelde birkaç tane bilgisayar hızlandırma programı görürsünüz ama bunların albenisine kapılmayın. Glary Utilities bilgisayarınızın kayıt defterini tarıyor, sabit diskinizi temizliyor, birbirinin kopyası olan dosyaları siliyor ve tüm bunları bedavaya yapıyor. Programın süreçleri otomatikleştiren bir profesyonel sürümü de var ama o kadar sık çalıştırmanız gerekmediğinden, paralı sürümü alıp almamak keyfinize kalmış.

13 RocketDock

rocketdock.com

Başlat menüsü kullanışlı ama mükemmel değil. Özellikle içi çok doluya yavaşlıyor ve açmak için tıklamanız gerekiyor. Oysa sık kullandığınız yazılımları çalıştırmanın tek yolu bu değil. RocketDock gayet güzel bir alternatif. Windows görev çubuğunun yerini alıyor ve özel eklentilerle kişiselleştirilebilir.

14 Game Booster

bitly.com/game206

Oyun sizin için ciddi bir tutkuysa en son isteyeceğiniz şey gelişigüzel Windows bileşenlerinin görüntülenene kare hızını düşürmesidir. Bu

fadalı uygulama oyun oynarken ihtiyaç duymadığınız ne varsa kapatıyor, siz oyundan çıkınca da açıyor. Yarattığı performans farkı sizi yeni bir ekran kartına yatırım yapmaktan kurtarabilir.

15 FreshUI

www.freshdevices.com

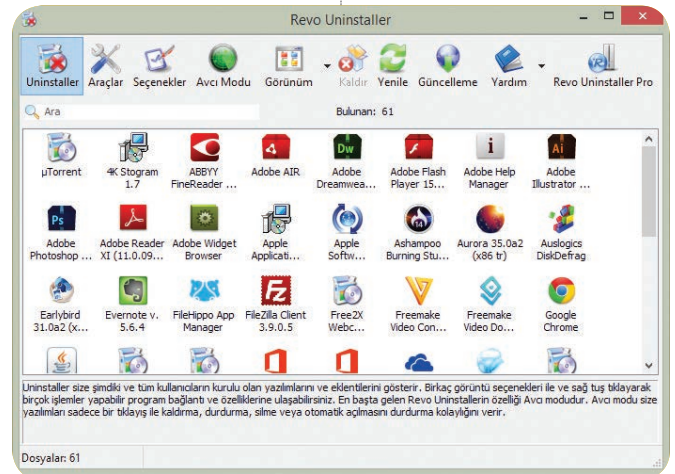
Bu program herhalde yüzlerce yıldır piyasada ve hem acemi kullanıcılar için PC'yi kolaylaştırmakta hem de işinizi hızlandırmakta kullanılabiliyor. Her türden sistem ayarına tek bir noktadan erişebiliyor, kullanmadığınız ve kaynak tüketen özellikleri, menüleri kapatabiliyorsunuz. Onları

tekrar kullanma gereksinimi duyarsanız geri dönmek de çocuk oyuncağı.

16 Revo Uninstaller

www.revouninstaller.com

Bir programı kaldırınca iş bitti sanıyorsunuz, değil mi? Aslında durum farklı. Fakat Revo Uninstaller elinizin altındaysa sisteme kurulan her bir dosyayı gözlemliyor ve standart kaldırma prosedürlerinin atlayabileceği gizli artıkları siliyor. Bunlara gereksiz dosyalar ve kayıt defteri anahtarları dahil. Küçük bir hız artışı sağladyısa da program sayısı arttıkça faydasını görüyorsunuz.

REVO UNINSTALLER Silinmiş yazılımların artıklarını temizleyin.

GÜVENLİK

1 Macrium Reflect Free

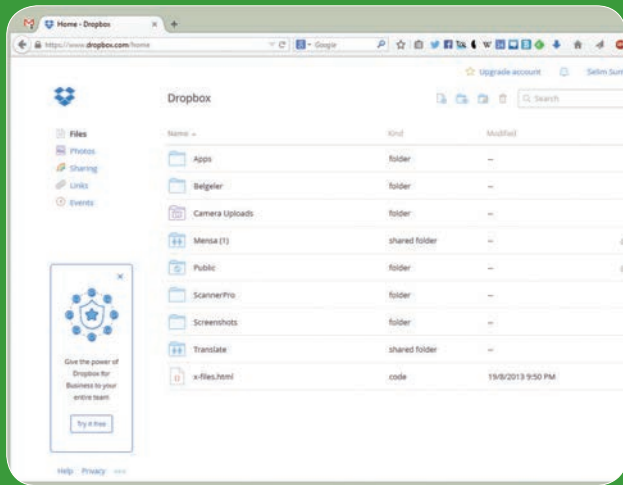
www.macrium.com/reflectfree.aspx
Diyelim ki en kötü şey başınıza geldi: Bilgisayarınızın üstüne meşrubat döküldü ya da bir küçük patlama meydana geldi. Macrium Reflect'in sisteminizin eksiksiz bir yedeğini alabilmesi işinize yarardı, değil mi? Öncelikle bir harici sabit disk edinin çünkü tüm yedekleri boş DVD'lere yazmak insanı bezdiriyor.

2 Cobian Backup

bitly.com/cobian206
Macrium'u kullanmak kolay, Cobian ise o kadar kolay değil, fakat daha fazla yedekleme seçeneği sunan başka ücretsiz program yok. Günlük yedeklemelerin zamanını belirleyebilir, eksiksiz disk kalıbı çıkarabilir, yedeklerinizi şifreleyebilir ya da yer tasarrufu için sıkıştırabilirsiniz. Aklınıza gelen her yedekleme senaryosunun altından kalkabilirsiniz, yeter ki önce yardım dosyasını (İngilizce) iyice okuyun!

6 Dropbox

www.dropbox.com
Microsoft OneDrive'in her yanı iyi güzel ama Dropbox'ın önemli dosyalarınızı internete taşıması o kadar kolay ki gönlümüz ondan yana. Herhangi bir klasörü Dropbox klasörü olarak belirleyebilirsiniz, buna Belgeler klasörü de dahil. Bu da tüm verilerinizin otomatik olarak Dropbox sunucularına taşınması ve ihtiyaç duyduğunuz her şeye herhangi bir mobil aygıttan ya da web tarayıcıdan erişebilmeniz anlamına geliyor.

3 LastPass

lastpass.com
Önemli bir hesaba zayıf bir parola koyarsanız bilgileriniz çalınabilir, yanlış ellere düşebilir, banka hesabınız sıfırlanabilir. LastPass ise mümkün olan en güvenli parolaları üretmenizi sağlıyor ve bunları internette güvenli bir kasada saklıyor.

4 Magical Jelly Bean Keyfinder

www.magicaljellybean.com/keyfinder
Windows'u ya da Office'i yeniden kurmayı planladıysanız Microsoft lisans anahtarınızın el altında olmasını istiyor fakat bu her zaman olanaklı değil. Belki dizüstünüzün altındaki etiket silinip gitti, belki de kaybettiniz. Ama hiç sorun değil. Bu yararlı uygulama bilgisayarınızın derinliklerine erişip anahtarları oradan çıkarabiliyor. Tabii anahtarlarını alacağınız yazılım yüklü olmalı.

5 AVG AntiVirus Free

free.avg.com
Piyasada yığınla anti virüs paketi var ama hepsi eşit değil. İsterseniz herhangi bir antivirüs yazılımına yaklaşık 50 TL ödeyebilirsiniz ama endüstri standardı testlerde benzer başarıyı gösteren AVG, ücretsiz antivirüs araçları arasında bizim tavsiyemiz. Tabii isterseniz Windows Defender'la da yetinebilirsiniz ama yerinizde olsak öyle yapmazdık çünkü aynı testlerde adeta yerde sürünüyor.

7 AES Crypt

www.aescrypt.com
Şifreleme, özellikle de belli bir dosyanın içeriğinin yanlış ellere düşmesini istemiyorsanız işe yarıyor. AES Crypt ise bu dosyaları, örneğin e-postayla yollamak için sağladığı en iyi şifreleme aracı. Sağ tıklama menüsüne dosyaları anında şifrelemek için bir seçenek ekliyor.

8 SyncToy

bitly.com/sync206
SyncToy'un temel işlevi, yani bir klasörün birebir kopyasını çıkarmak ilkin size o kadar önemli gelmeyebilir. Fakat bu aynalama (mirroring) işlevini ağ üstündeki bir sürücüyü ya da harici sabit diskle kullanırsanız tüm verilerinizin bir başka yerde kopyası oluşuyor ve sürücünün başına bir şey gelirse veri kaybı yaşamıyorsunuz.

9 WinPatrol

www.winpatrol.com
Başarısını yıllardır kanıtlamış olan program, sisteminizde bekliyor ve virüslerin, casus yazılımların genelde dosyalarını sakladığı klasörleri gözlemliyor. Eğer yolunda olmayan bir şey sezerse sizi hemen uyarıyor. Ayrıca çalıştırılan programlarda sinsi bir şey olup olmadığını tarayıp değişikliklerin ayrıntılı kaydını tutuyor. Böylece bilgisayara bir şey bulaşırsa sorumlusunu hemen buluyorsunuz.

10 DNS Angel

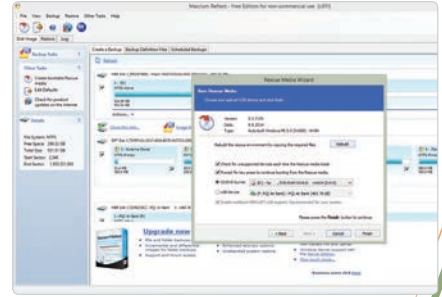
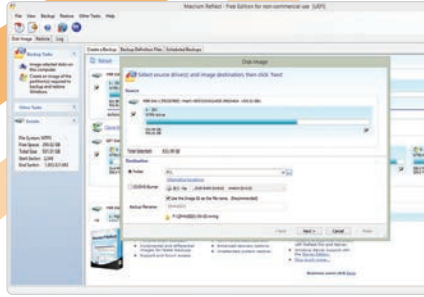
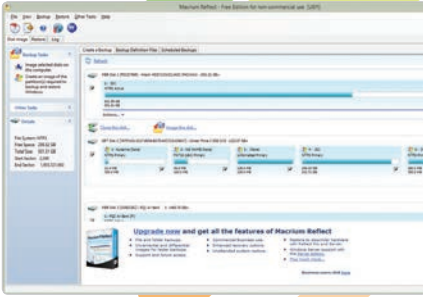
bitly.com/dns206
DNS Angel'in iki faydası var: Öncelikle DNS sunucular arasında anında geçişe izin veriyor ve Norton, OpenDNS, Yandex gibi firmaların filtrelenmiş DNS sunucularını kullanarak hassas gözlerin pornografi, şiddet ve virüslü içeriklere erişmesini önüyor. Aslına bakarsanız Güvenli İnternet Hizmeti'nden çok da farklı bir iş yapmıyor ama kullanımı daha pratik.

11 K9 Web Protection

www.k9webprotection.com
DNS Angel basit bir seçenek ama K9 size internette yapılabilecekler konusunda daha fazla denetim sağlıyor. Buna belli içerik kategorilerinin tek tek engellenmesinden tutun da tüm önde gelen arama motorlarında güvenli aramanın zorunlu kılınması gibi şeyler dahil. Hatta yazılım,

Adım adım

Macrium Reflect'le yedekleme yapın

1 Buradan başlayın

Macrium sabit diskinizin tam bir kopyasını çıkarıyor. (Buna "ghosting" de deniyor). Böylece başınıza bir felaket gelirse bilgisayarınızı eski haline döndürebiliyorsunuz. Yazılımı çalıştırdığınızda sabit diskinizin ve disk bölümlerini küçük bir haritasını göreceksiniz.

2 Yedekleyin

Yedeklerin kaydedileceği harici diskinizi takın. Elbette bundaki boş alan, yedeklediğiniz sürücünün kapasitesinden fazla olmalı. "Image this disk"e tıklayın, kopyalamayı yapacağınız sürücüyü seçin, sonra "Next"e basarak yedeklemeyi başlatın.

3 Acil durumda

Sol sütundan "Other tasks"ı, sonra da "Create bootable rescue media"yı seçin. "Next"e birkaç kez basın, sonra istediğinde bir USB bellek veya boş DVD yerleştirerek kurtarma medyası oluşturun. Eğer ileride bir şeyler yolunda girmezse bilgisayarınızı bu sürücüyle başlayarak yedeği geri yükleyebilirsiniz.

kendi veritabanında bulunmayan sitelerin içeriğini otomatik olarak değerlendirebiliyor.

12 Registry Backup Portable

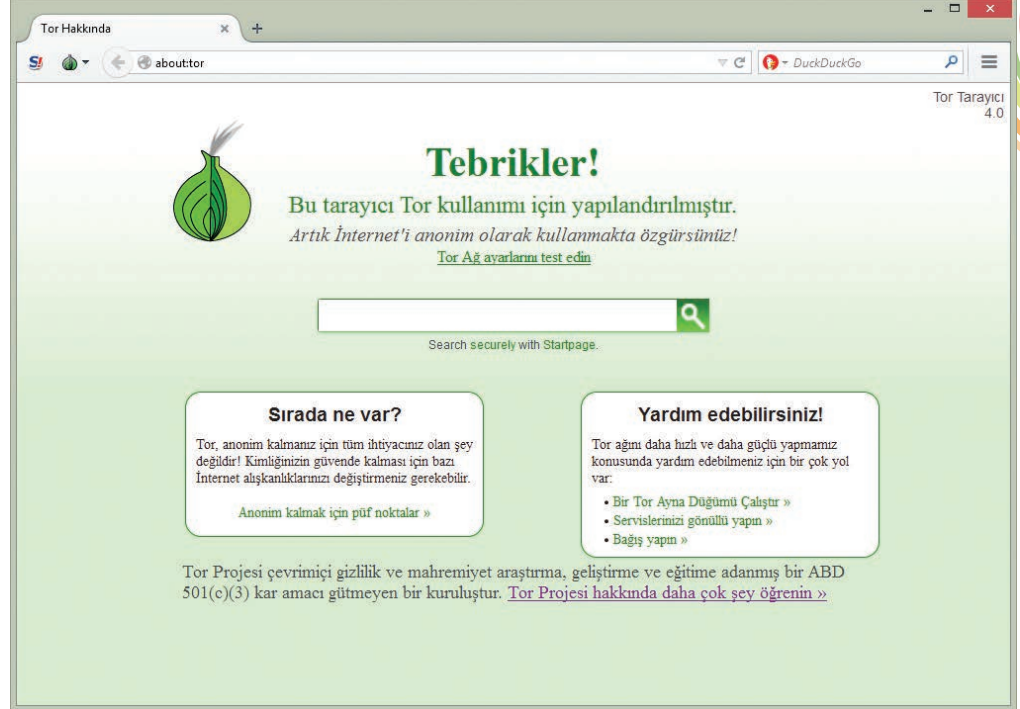
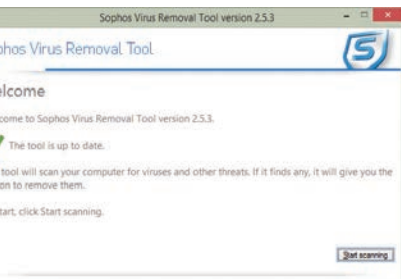
bitly.com/reg206

Bu programı bir USB belleğe atarsanız bilgisayarınızın, başka bilgisayarların ya da bir bilgisayardaki farklı kullanıcıların kayıt defterini yedekleyebiliyorsunuz. Bunu düzenli olarak yaparsanız, bir şeyler yolunda gitmediği zaman geri dönebileceğiniz bir yedek elinizin altında olacak. Bu çabanıza değeriyor doğrusu.

13 Sophos Virus Removal Tool

bitly.com/sophos206

Eğer bir virüs normalde kullandığınız korumalarınızı aşabilirdiye muhtemelen antivirüs programınızı devre dışı bırakmıştır. İşte bu araç da bu noktada sahneye çıkıyor. Bilinen tüm virüsleri saptayıp silebiliyor. Hatta sizin koruma

TOR Firefox tabanlı bu özel tarayıcı, internet etkinliğinizi meraklı gözlerden gizleyecek.

araçlarınızın gözden kaçırdıklarını da.

14 iSpy Connect

www.ispyconnect.com

Muhtemelen bir web kamerası vardır. Varsa iSpy bunu güvenlik kamerası olarak kullanmanıza, internetten ses ve video akışı yapmanıza, şüpheli etkinliklerin şipşak fotoğraflarını çekip size yollamaya yarıyor. Ayrıca uzaktan masaüstü gözlemlene gibi başka özellikleri de var. Bu sayede, birilerinin yapmaması gereken

şeylere kalkışıp kalkışmadığını öğrenebiliyorsunuz.

15 Tor Browser

www.torproject.org

Kimsenin internet kullanımınızı gizlice gözetlemediğinden emin olmak istiyorsanız Tor'u kurun. Program, iletişiminizi dünyanın her yanından birçok bilgisayar üzerinden geçirerek anonimleştiriyor. Böylece engellenmiş sitelere girebilir, kim olduğunuz ortaya çıkmadan internete dolaşabilirsiniz. Normal bir

tarayıcıdan çok daha yavaş ama bu da gizliliğin bedeli.

16 Sofervise

www.rodeliorodriguez.tk

Bazen yapmak istediğiniz sadece tek bir uygulamayı engellemektir. Küçükleri internetteki uygunsuz içerikten uzak tutmak için web tarayıcısı da engelleyebilirsiniz, (şifresini sadece eşinizin bildiği biçimde) sizde hastalık yaratan oyunu da. Bu işi birçok filtreleme yazılımıyla yapabilseniz de Sofervise muhtemelen en kolayı.

DUYGU OKUMA TEKNOLOJİSİ

Teknoloji fare tıklamalarını ve klavye tuşlarını okuyabiliyor. Peki ya duygularınızı da okuyabilse neler olurdu? Duygu okuma teknolojilerinin nasıl çalıştığını açıklıyoruz.

Duygu okuma teknolojisi nedir?

Duygu okuma teknolojisi, üzgün, mutlu veya sıkılmış olduğunuz anları tespit eder. Duygusal durumunuzu (mood) gösteren fiziksel ve zihinsel ipuçları arar ve bu bilgileri kullanarak mevcut ruh halinize uygun olarak hazırlanmış özel hizmetler sunar. Söz konusu olan, kısa süre önce gün yüzüne çıkan gizli Facebook deneyinden farklı bir şey. O deneyde Facebook, kullanıcıların duygularını okumak yerine, haber kaynaklarında olumlu ve olumsuz haberler yayınlamaya ruh hallerini kurcalamayı denemişti.

Nasıl çalışıyor?

Bu konuda birkaç farklı yaklaşım var. İlk yaklaşımda, dizgeleri ve ritimleri tespit etmek için beyin etkinliği izleme başlıkları kullanılıyor. Bu dizge ve ritimlere, belirli bir anda kendinizi nasıl hissettiğinize bağlı olarak değişiyor. Ancak araştırmacılar kalp hızı, kan basıncı, vücut sıcaklığı ve terleme gibi duygulara dair fikir veren değerleri ölçen cihazlar üzerinde de çalışıyorlar. Veriler toplanıp cihaza eşlik eden yazılım tarafından işlendikten sonra belirli bir duygu tanımlanıyor. Bunun ardından ne yapılacağına ayrıca karar veriliyor.

Vücutuma cihazlar bağlamak zorunda mıyım?

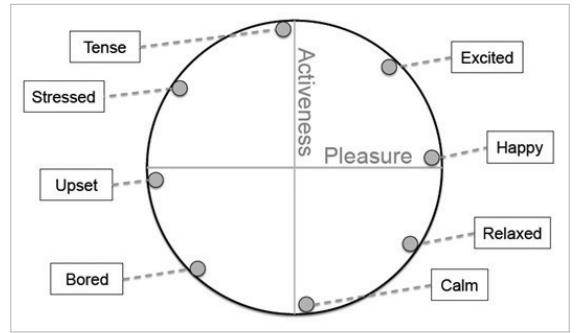
Hayır, değilsiniz. Ancak bilgisayar üreticisi Dell'in başlıklar üzerinde çalıştığı ve Apple'ın giyilebilir teknolojilere algılayıcılar eklemeye çalıştığı biliniyor. Bunun ilk

örneklerini Apple Watch'ta göreceğiz. Bunun yanında bazı araştırmacılar, yüz ifadelerini yakalamak için kameralarla çalışıyor. Yüz ifadelerimizle pek çok farklı duyguyu karşımızdakilere yansıtabiliyoruz. Böylece başkaları sadece şöyle bir bakarak o an ne hissettiğimizi anlayabiliyor. İşte bilgisayarlar tam da bunu yapmak üzere eğitiliyorlar. Geçtiğimiz yıl Intel, karşısındaki kişinin gülümsemesini tanıyabilen duygu tespit sistemli 3D kameraları tanıtmıştı (bit.ly/intel206).

Microsoft'un Xbox One konsolunda kullanılan Kinect sistemi ise "duygu platformu" dahilinde kullanıcının kalp atışlarını ve yüz ifadelerini tespit edebiliyor, ancak bu özellik şu ana kadar pek kullanılmadı.

Başka hangi konularda çalışılıyor?

Bazı şirketler, bilgisayarlarımızı ve diğer cihazları kullanma biçimimizin, biz farkında olmasak bile ruh halimize ilişkin bilgiler sunduğuna inanıyor. Microsoft, akıllı telefon kullanım modellerini izleyip bu verileri esas alarak ruh halimizi tespit eden Moodscope adlı bir yaklaşım üzerinde çalışıyor. Apple'ın bundan iki yıl önce aldığı bir patent (bit.ly/apple206), kişinin dinlemekte olduğu müzikleri, kullandığı

Microsoft'un Moodscope teknolojisi, telefonunuzu nasıl kullandığınızı takip ediyor ve ruh halinizin şifrelerini çözüyor.

uygulamaları ve içerik tükettiği konumları inceleyerek ruh haline ilişkin fikir elde edilebileceğini düşünüyor. Patentte verilen bilgilere bakılırsa, hangi uygulamaların aynı anda açıldığı, dokunmatik ekrana uygulanan basınç, sosyal medyadaki "beğenme" ve yorumlarınız da ruh halinize dair ipuçları sağlayabiliyor.

Sanki ortada bir kötü niyet var gibi... Neden insanların ruh hallerini tespit etmek istiyorlar ki?

Nedeni şu: Bazı araştırmacılar, teknolojinin, kullanıcıların ruh hallerine anlayış göstermesi gerektiğine inanıyor. Ruh halinize dair bir anlayış geliştirilebilirse, cihaz veya bilgisayarların, o an hissettiklerinize uygun davranabilen veya daha iyi hissetmenizi sağlayan özel bir deneyim sunması mümkün olabilir. Bu da, makinelerle onları kullanan insanların daha uyumlu hareket etmesini sağlayıp hem evlerimizde hem de işyerlerinde fayda sağlayabilir.

Teknoloji bu verileri nasıl kullanacak?

Artık sadece siz teknolojiyle

Xbox One Kinect, oyuncuların kalp ritmini ve yüz ifadelerini algılayabiliyor.

etkileşime girmeyeceksiniz, teknoloji de sizinle etkileşime girecek. Diyelim ki kendinizi biraz üzgün hissediyorsunuz. Bilgisayar veya cihaz, bu ruh halini algılayacak ve o anda yapmakta olduğunuz şeylere bakarak en iyi davranış şeklini tespit edecek. Basit bir örnek vermek gerekirse, sizi mutlu eden bir müzik çalacak veya ziyaret edebileceğiniz bir mizah sitesi önerecek. Aynı şekilde, stresli olduğunuzu tespit eden duygu okuma teknolojisi kullanan cihaz, kısa bir ara vermenizi tavsiye edecek veya dikkatinizi dağıtabilecek etkenleri azaltarak önünüzdeki görevi bitirmenize yardımcı olacak. Hatta görevi yerine getirmekte zorlandığınızı fark etmesi halinde size yardımcı bile olabilecek.

Eğlence alanında da kullanılabilir mi?

Elbette. Geçtiğimiz yıl bir Japon şirketi olan Neurowear (**neurowear.com**), iPhone için geliştirdiği "zihin okuma kulaklıklarını" tanıtmıştı. Kullanıcının altına yerleştirilen bir algılayıcı, beyin dalgalarını tespit ediyor, uygulama da ruh haline en uygun düşün şarkıyı çalıyordu.

Teknolojinin oyun uygulamaları üzerinde de çalışmalar devam ediyor. Dell'in yeni Araştırma ve Geliştirme Bölümü Başkanı Jai Menon, oyunların sıkılan ve sabrı tükenen oyuncuların oynamaya devam etmelerini sağlamak için

Neurowear, Mico kulaklıkların, uygun şarkıları seçmek için beyin dalgalarını okuyabildiğini iddia ediyor.

zorlu bölümlerde uyum sağlayacak şekilde geliştirilebileceklerini iddia ediyor. Duygu okuma teknolojisi, video akış hizmetleri ile birlikte televizyonlarda da kullanılabilir: Teknoloji, izleyicilerin mevcut ruh hallerine ve geçmiş beğenilerine dayanarak en uygun programları önerebilir.

Peki ya reklam?

Bazı şirketler kaçınılmaz olarak duygularınızı ticarileştirmeye çalışacaktır. Az önce bahsettiğimiz Apple patenti, insanların o anki duygularına en uygun düşen hizmet ve ürünleri sunmak üzere kullanılabilir. Microsoft da kullanıcıların duygularını temel alarak reklam yayımlama teknolojisi içeren bir patent başvurusu yapmış durumda. Bu patente göre, örneğin kullanıcı acıktığını hissederse yemek satma amaçlı reklamlarla karşılaşabilecek.

Teknoloji ne kadar gelişmiş durumda?

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü Medya Laboratuvarı'nda bulunan bilgisayarlar, yalnızca yüz ifadelerinden yola çıkarak ruh halini okuma konusunda insanlardan daha başarılı. Mindreader adlı bir program; gözler, burun ve ağız etrafındaki 22 farklı noktaya odaklanıp renk, şekil, doku ve hareketi tespit ederek farklı duyguları birbirinden ayırabiliyor. Ancak duygu okuma teknolojisinin hayatlarımızın bir parçası haline gelmesi için bir süre daha beklememiz gerekiyor. NeuroSky (**neurosky.com**) gibi şirketlerin ürettiği beyin etkinliklerini okuyan kulaklıklar birkaç yıldır piyasada olsa da duygu okuma uygulamalarının daha da geliştirilmesi gerekiyor. Valve ve Sony, kullanıcının ne kadar eğlendiğini, ne kadar stresli olduğunu tespit eden biyometrik kontrol sistemleri üzerinde çalışıyor;

NeuroSky biyosensör kulaklıklar, duygu okuma teknolojisine öncülük etti.

ancak bunlar henüz kullanıma sunulmuş değil. Xbox One Kinect kullanıma sunuldu ama duygu okuma teknolojisi henüz ilk adımlarını atıyor ve geliştiricilerin ondan tam olarak faydalanabilmesi için biraz daha beklememiz gerekiyor.

Endişelenmek için bir neden var mı?

Reading Üniversitesi'nden Dr. Alexis Kirke, duyguları ölçen ve kişinin ruh haline göre müzik seçimi yapan bir teknoloji üzerinde çalışıyor. Kirke, New Scientist dergisine yaptığı açıklamada, alınan zevki artırmak için duygusal tepkileri kullanan makinelerin, kolaylıkla acıyı artırmak için de kullanılabileceğini, yani duygu okuma teknolojisinin silah olarak kullanıma potansiyelinin yüksek olduğunu iddia ediyor.

O halde bütün bunlar olumlu gelişmeler mi?

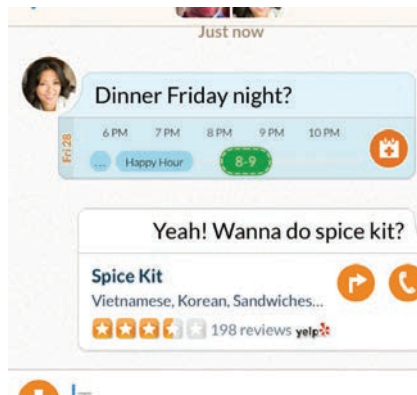
Henüz bunu söylemek için çok erken. Hissettiklerinize uyum sağlayabilen oyunlar oynamanın ve doğru uygulandığında daha iyi sonuçlar elde eden teknolojiler kullanmanın ilginç olacağı kesin. Kızgın olduğunuzda bunu anlayan bir bilgisayar, işler istediğiniz gibi gitmediğinde fareyi duvara fırlatmadan önce sakinleşmenizi sağlayabilir. ■

TELEFONUNUZ ZİHNİNİZİ OKUYABİLİR Mİ?

Ağustos ayında Google, kullanıcılarının davranışlarını öğrenmek için yapay zekâ kullanan Emu (**emu.is**) adlı bir mobil uygulamayı satın aldı. Her ne kadar uygulamanın duygularınızdan faydalandığını söyleyemsek de, kullandığınız cihazlardan topladığı ufak tefek bilgileri bir araya getirip bir sonraki hareketinize ilişkin tahminlerde bulunabiliyor.

Diyelim ki sizi belirli bir günde ve saatte kahve içmeye davet eden bir mesaj aldınız. Emu sizden önce davranıp ajandanızı kontrol ederek daveti kabul edip edemeyeceğinizi bilebiliyor.

Emu hakkınızda daha fazla veri topladıkça,

daha siz düşünme fırsatı bile bulamadan bir sonraki hareketinizi tahmin edebilir.

Bu süreçte duyguları eklemek, gelecekte daha da etkin hale gelmesini sağlayabilir: Söz konusu daveti kabul etmeniz halinde daha mı mutlu yoksa daha mı mutsuz olacağınızı tahmin ederek sizin yerinize bazı düzenlemeler yapabilir.

Siz bu satırları okurken artık Emu'ya App Store üzerinden ulaşamayacak çünkü uygulama 25 Ağustos'da mağazadan geri çekildi. Google uygulamayı nasıl değerlendirecek, merak ediyoruz. Umalım da sadece reklamlarda kullanmak amacıyla kullanılıp harcanmasın.

EVLERDE TEKNOLOJİ İSTİLASI: EV OTOMASYONU

RAHATLIK CEZBEDİCİ OLABİLİR AMA TEDBİRİ ELDEN BIRAKMIYORUZ.

Yaklaşık 20 yıl önce, bilimsel gelişmeleri esas alan ve daha çok varsayımlara dayanan, gelecekte nelerle karşılaşabileceğimizi ele alan bir kitabım vardı. Kitapta örneğin, 2000 yılına geldiğimizde, her yere havada süzülen trenlerle gideceğimizi yazıyordu. Ayrıca güneş panelleriyle kaplı çevre dostu evlerde yaşayacağımız iddia ediliyordu. Evler elbette sesle veya uzaktan kumanda aracılığıyla merkezi bir sistem üzerinden yönetilecekti.

Bütün bunları çok heyecan verici buluyordum. Belki de bunlar teknoloji tutkumu ateşleyen şeylerdi. Bugün artık manyetik raylı trenler ve güneş paneli işlevi gören çatılar var ama ev otomasyonu teknolojisi daha ilk adımlarını atıyor ama yakında iyice hayatımıza girecek. Bu yıl gerçekleştirilen CES fuarı bunun kanıtıydı. Teknoloji firmaları, evlerimizin büyük kısmını otomatikleştirmeye kararlı görünüyorlar. Kuşaklardır yerine getirmekten mutluluk duyduğumuz işleri, yapmaya gücümüzün yetmeyeceği işlerle birlikte, artık makineler yerine getiriyor. Sanki birileri ihtiyaç duyulan şeyin tüm sektörlerin bir şekilde katkıda bulunacağı bir proje olduğunu fark etmişe benziyor. Kimse geride kalmayacak.

Perdeler kendi kendilerine kapanırsa, ışıklar otomatik olarak ayarlanırsa ve kapılar daha akıllı hareket etseydi her şey çok daha iyi olurdu. Değil mi?

YAPABİLMEK

Farklı kaynaklardan haberleri ve CES basın bültenlerini okurken, bir şekilde giderek daha tepkili olmaya başladığımı fark ettim. Belki de hepimizin, teknolojinin hayatımızı ne kadar kontrol edeceğini belirleyen sınırları vardır. Ne olursa olsun ben yine de beni bu kadar rahatsız eden şeyin ne olduğunu anlamaya çalıştım. Bu gezegen üzerinde, önemli bir kısmı teknolojik yeniliklerle karşılaşılarak geçen yıllardan sonra neden bu gelecek olasılığını o kadar da olumlu bulmuyoruz? İlerlemeye kaşı değiliz, orası kesin: Hızlı geniş bant bağlantılarıyla HD ekranları seviyoruz, li-fi bağlantının (LED ampulleri aracılı-

ğıyla kurulan veri bağlantıları) dâhiyane bir fikir olduğunu düşünüyoruz.

Ancak bütün bunlar sonuçta daha fazla şey yapmamızı ve daha fazla şeyi deneyimlememizi sağlıyor. Belki de canımızı sıkan şey, kendi başımıza gayet rahat yapabileceğimiz şeylerin bizim yerimize yapılacak olmasıdır. Kimimiz bilerek bulaşık makinesi almayız çünkü ufak ev işleri yapmak için biraz mola vermek zihnimizi rahatlatır, ne kadar muhteşem el becerilerine sahip olduğumuzu hatırlamak hoşumuza gider. Bu türden faaliyetlere dalınca, bilinçaltında, o günlerde aklımızı meşgul eden bir

“Ev otomasyon devrimi duracağına benzemiyor.”

sorun üzerine düşünebiliriz.

Tabii ki bunlar da tabletlerinden gayet memnun, akıllı telefonunun avantajlarını takdir eden insanlar. Hayatı olduğundan daha zor hale getirmek niyetinde değiller ama ellerinden birkaç iş geldiğini bilmek hoşlarına gidiyor.

BUNA İHTİYACINIZ VAR MI?

Aklımdan bunlar geçerken kendimi birdenbire tanıdığım sulara buldum. Yakın zamanda, Belkin'in akıllı

LED ampul serisi WeMo'ya ait bir basın bülteni okumuştum. Bülteni karışık duygularla okudum: kararsızlık ve biraz ilgi. Bir yandan Belkin'in kendi kendine kapanan ışıklarının, bir gün arkamızdan kapanıp bizi kilitleyecek akıllı kapıların işgalini haber verdiğini düşünüyordum. Diğer yandan da WeMo'nun, sakatlık veya yaşlılık nedeniyle evinde rahat hareket edemeyenler (ve evde olmadığı halde öyleymiş gibi görünmek isteyenler) için son derece kullanışlı bir yenilik olduğunu düşündüm. Elbette, bu türden ürünlere ihtiyaç olduğunu tekil örneklerden yol çıkarak kanıtlamak çok kolay ama yaygın kullanıma sunulmaya hazır mı ve gerçekten çoğunluğu bu ürünlere ihtiyacı var mı?

Şurası şüphesiz ki bu türden şeyleri akıllı telefonlar üzerinden yönetmek çok akıllıca bir fikir, ancak “ihtiyaç” bambaşka bir mesele. Akıllı telefonlar sosyal iletişimi bozmakla suçlanabildiğine göre, fiziksel etkileşimi bozdukları için de suçlanabilirler. Belki de bu türden korkular yersizdir. Ne olursa olsun, teknoloji şirketleri girdikleri yoldan dönmeyecek gibi görünüyorlar: Ev otomasyonu devrimi duracak gibi değil.

NEST

Ocak ayında Google'ın Nest isimli bir firmayı satın aldığı haberi geldi. Google bir firmayı satın aldığından bunu genellikle iki gerekçeden birine dayanır: ya YouTube gibi dokunulamaz nitelikteki bir markayı finansal güçle desteklemek ya da Motorola gibi saygı gören ve kendini kabul ettirmiş bir firmayı daha da geliştirmek. Bu nedenle bu ufak firmaya tam 3,2 milyar dolar ödemesi karşısında pek çok gözlemci şaşkınlığa uğradı. Nest şunları söylüyor: “Tanıdık şeyleri yeni bir bakış açısıyla ele alıyoruz. Ekibimiz, basit, taze ve faydalı teknolojiler geliştirmeye odaklanıyor.” Bu “teknolojiler” arasında termostatlar, duman alarmları, karbonmonoksit dedektörleri gibi sürekli olarak gözetim altında olması gereken cihazlar bulunuyor. ABD'nin çoğu eyaletinde belli özellikleri taşı-

Google tarafından satın alınan Nest'in CEO'su Tony Fadell.

yan evlerde duman dedektörü bulunması zorunlu. Ancak çoğu kişi geleneksel duman dedektörlerini çirkin ve rahatsız edici buluyor, düzgün çalışmadıklarını ve gereksiz alarm verdiklerini söylüyor. Bu yüzden Nest'in ikinci ticari ürünü olan sevimli ve akıllı duman dedektörü Nest Protect epey ilgi görüyor.

Harvard Berkman İnternet ve Güvenlik Merkezi'nden Sara Watson, Nest'in görüldüğünden daha fazlasına sahip olduğunu düşünüyor. New Scientist dergisine konuşan Watson, "Nest her zaman cihazlar yanında cihazların ardındaki veri ve algoritmalarla da ilgilendi." diyor. Kulağa tanıdık mı geldi? Google'ın algoritmalarla ilgilendiği bir sır değil.

Bu arada, Nest'in kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Tony Fadell, Forbes dergisine yaptığı açıklamada, firmasının Kuzey Amerika'da bulunan hizmet sağlayıcılarla anlaşmalar imzaladığını belirtti. Bu anlaşmalar sayesinde Nest, programa katılmayı tercih eden müşterilerin enerji kullanımını yöneten bir "talep-yanıt planı" geliştirdi. Google bu bilgileri neden istiyor tahmin etmişsinizdir. Söz konusu olan, kullanılabilirlik, kullanıcı talebi ve gerçek kullanım verilerini kullanan "akıllı" enerji arzı. Enerji dağıtımının daha iyi hale getirilmesi (belki de "akıllı enerji" dememiz gerek) kesinlikle olumlu bir gelişme. Akıllı cihazların (örneğin termostat ve benzeri cihazların) Google kralığının ilgi alanına girdiğine şüphe yok. Google'ın verilerin ne anlama geldiklerini anlamak istemesinde de şaşırarak bir şey yok.

Ayrıca firmanın bu hamlesi, işlerin nereye varacağını gösteren en açık işaretlerden biri durumunda. Görünen o ki Google, bağlantılı sistemlerin bel kemiği olmak, bu sistemlere ürün ve güç sağlamak istiyor. ("Bağlantılı" veya "bağlı" (connected) cihaz denince aklınıza bir ağa veya internete, dolayısıyla da birbirine bağlanabilen cihazlar gelsin.) Ama yine de akıllı enerji arzından küresel ev otomasyonuna kolaylıkla geçilebilecek gibi görünmüyor. Diğer firmalar çoktan evlere girmiş durumda. Yakında yaşanması beklenen patlamaya hazırlanmış, kendilerini konumlandırmış durumdalar. Genel yönelim de belirlenmiş görünüyor.

SÖZÜMÜZÜ SÖYLEDİK

Google geleceği planlıyor olabilir ama ona öncülük edenler başkaları. Bu konuda onayımızı da almış durumdalar. Kanıtlar ortada: Teknoloji meraklılarının istemedikleri halde bir taraflara çekildiği fala yok. Biz istediğimiz kadar kapıları kendi başımıza kilitlemekten, ışıkları kapatıp açmaktan memnun olduğumuz

mu söyleyelim, aynı fikirde olmayan bir sürü insan var. Kickstarter üzerinden desteklenen bazı projeler, bazı kullanıcıların arzuladıkları şeyin "ev otomasyonu" olduğunu gösteriyor. Evlerimiz hakkında daha fazla bilgi toplamaya çalışan pek çok kullanıcı bulunuyor. Bu talepten en çok fayda sağlayan firma ise SmartThings.

2012 yılında Kickstarter üzerinden kampanya yürüten SmartThings, 250.000 dolar olarak belirlenen ilk sınırını aşmış ve tam 1,2 milyon dolar toplamayı başarmıştı. Buradan da anlaşılıyordu ki firmanın amaçları kullanıcılardan da büyük ilgi görüyordu. Ayrıca yepyeni olasılıklara da kapı açılmış oldu. Sanki kullanıcılar firmalara hizmet talep ettikleri alanı birinci ağızdan bildirmişti. Bugünlerde SmartThings "gündelik eşyaları" internete bağlama çabalarında devam ediyor. Bu "eşyalar", ev otomasyonunu ulaşılabilir bir hedef haline getiren akıllı telefonlar aracılığıyla kontrol ediliyor.

Otomasyon deneyiminin temelinde, ev içinde bulunan ışık, hareket ve nem algılayıcılarından gelen veriler bulunuyor. Bu algılayıcılar, akıllı bir merkezi aktarma istasyonu aracılığıyla İnternet'e bağlanıyor ve kullanıcıların istedikleri gibi gezinebildikleri bir ev içi bilgi ağı oluşturuyor. Ancak bu kadar bilgiye sahip olup hiçbir şey yapamamak çok saçma olurdu. Bu bilgiyi pekâlâ ev sahiplerinin "akıllı şeylerini" yolun karışından veya dünyanın öbür ucundan kontrol edebilmelerini sağlamak amacıyla kullanabiliriz. SmartThings mobil uygulamaları, kontrol noktalarını ve izleme olanaklarını sunuyor; SmartThings ise doğrudan kontrolü mümkün kılıyor.

Destekçiler diyeceklerini dedi, SmartThings başarıya ulaştı.

Ev otomasyonu araçları çok "doğal" görünüyor.

Kullanıcı olarak, "kapıları kapatıp kilitleyebiliyor, ışıkları açıp kapatabiliyoruz, ev aletlerini kontrol edebiliyoruz" İlk olarak Kickstarter videosunda firmanın kurucusu Alex Hawkinson tarafından dile getirilen bu özellikler bugün artık kullanıma sunulmuş durumda. SmartThings mağazasında, pek çok uzaktan kumandalı kilit, algılayıcı ve anahtarlık bulunuyor. Bunların pek çok kullanımı bulunuyor: Kapıları güvenceye alıyor, pencereleri açıyor, çocukların ve evcil hayvanların ev içindeki hareketlerini bildiriyorlar.

SmartThings çok yeni bir firma olmasına rağmen o kadar hızlı büyüyordu ki çok daha yakından tanıdığımız bir teknoloji devi olan Samsung, ağustos ayında firmayı satın aldı. Ödenen para açıklanmadı ama 200 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor.

KOLAY BİR YAŞAM

Bütün bunların hayatlarımızı kolaylaştıracağı ve daha güvenli hale getireceği açık. Bazı anne babalar, çocuklarının güvende olduğundan emin olmak isteyecektir. Ev sahipleri ise ön kapılarından giriş çıkan kişilerin

"Yakın tarih gösteriyor ki, ev otomasyonunda terör estirebilecek insan kaynaklı tehditler de var."

rin fotoğrafını çekmek veya evlerinin civarında havanın nasıl olduğunu öğrenmek isteyebilir. Ama bu kadarı da biraz fazla olmaz mı?

Ev otomasyonu pek çok faydalı ve güvenliği artırıcı iyi fikrin uygulanmasını sağlıyor olabilir. Ama bu arada gereğinden fazla şeyi akıllı telefonların ve bağlantılı teknolojilerin kontrolüne bırakıyor olabilir miyiz? Müdahale etmeye gücüne sahip birileri sinirlenip, perdeleri tam olarak açmamızı engeller ve gün ışığının evlerimize girmesine engel olursa ne olacak? Böyle bir şeyin gerçekleşmesi hakkımızda ne söyledirdi? Google sadece ne zaman ve nasıl ısındığımızı merak ediyor, bunu istatistiğe dönüştürmek istiyor olabilir. Edward Snowden'ın ifşa ettikleriyle kıyaslayınca burada henüz korkacak bir şey yok. Peki ama bağlantılı teknolojilere bağımlı hale geliyoruz diye endişelenmemize gerek var mı?

Amacımız sadece birkaç firmayı suçlamak değil. Evlerimiz daha bağlantılı hale getirmek isteyenler sadece Google ve SmartThings değil. Daha önce bahsettiğimiz gibi Belkin

de konuyla ilgileniyor, Archos ve adını duymuş olabileceğiniz başka firmalar da. LG, "HomeChat" platformu aracılığıyla ev aletlerimize (buzdolabı, robot elektrikli süpürge ve bulaşık makinesi) mesaj gönderebilmemizi sağlamaya çalışıyor. Dünya çapında ünlü bir mağaza zinciri olan Staples'ın ev otomasyon kitini geliştiren Zonoff ve Goji isimli bir firma, ev geldiğinizde sizi karşılayan bir kapı kilidi geliştirmeye çalışıyor. Wal-Mart ve Best Buy gibi mağaza zincirleri de gelecekte evlerin daha bağlantılı hale gelmesi için çabalıyor.

İvee adlı bir firma ise Iwee Sleek adını verdiği ve sabahları uyanınca ve eve gelince görmekten memnun olacağımızı iddia ettiği bir ürün üzerinde çalışıyor. Firma bu iddiasında haklı olabilir: Cihazın tanıtım videosuna bakılırsa cihaza borsalar, hava durumu, termostat ayarları ve pek çok farklı konuda soru sorulabiliyor. Evinizle ilgili konuları yöneten Siri gibi bir sesli asistan düşünün. Ancak Iwee "internete bağlı olduğu için her gün giderek daha da akıllanıyor". Kulağa o kadar da korkutucu gelmiyor. Buradan evlerinin kontrolünü yitiren bir aileyi konu alan teknoloji temalı bir korku filmi çıkaracağını sanmıyoruz. Tamam, o kadarı biraz fazla olurdu. Bu firmalar mükemmel bir hizmet sunmak için çaba gösteriyorlar. Sorulara yanıt veriyor, problemleri çözüyor ve gerçekten faydalı olabilecek şeyler geliştiriyorlar; ama sonuçta biraz tembelleşme ihtimalimiz yok mu ya da çözülen sorunların yerine yenilerinin gelmesi mümkün değil mi?

İvee hava durumu, borsa ve haberleri de internette çekebiliyor.

NE PAHASINA?

Ev otomasyonu tüm kullanıcılara ulaşabilmiş değil ama daha önce hiç olmadığı kadar erişilebilir hale geldi. Yakında kullanıma sunulacak teknolojilerin sayısına bakınca, karşımıza sayısız algılayıcı ve otomatik ev ürününün çıkacağını söyleyebiliriz. Peki ama teknolojiye gereğinden bağımlı olmak dışında endişelenmemiz gereken bir nokta var mı? Ne yazık ki evet.

İnsanın kendini kaptırıp Terminatör'deki Skynet gibi kendi varlığının bilincine varan (ve bu

Duvarda Nest Thermostat, tavanda Nest Protect takılı.

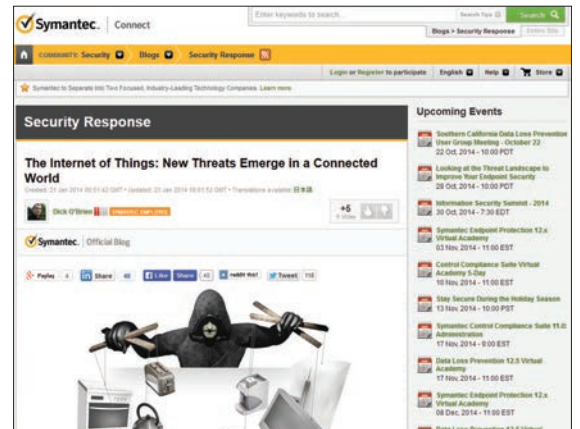
arada oldukça kötü niyetli olduğunu fark eden) sistemler tahayyül etmesi çok kolay. Ama bu ihtiyatı elden bırakacağımız anlamına gelmiyor. Aklımıza bir zamanlar bir Kaspersky araştırmacısının verdiği bir örnek geliyor: Parametrelerini bir sunucudan alan, internete bağlı bir kahve yapma makinesinden bahsetmişti. Eğer biriler onu hack'lemeyi başarır, sa makine kötü kahve yapmaya başlar. Bu bile yeterince kötü bir şey değil mi? Kısacası "internette yer alan her şey risk altında".

Buna ister gereksiz korku deyin ister sağduyu, bu dikkate alınması gereken bir nokta. Bundan daha dört yıl öncesine kadar "bağlantılı ev" dendiğinde akla cihazlar arası medya akışı geliyordu. Günümüzdeyse, Cisco'nun verdiği rakamlara bakılırsa beş milyar kadar insan yaklaşık yedi milyar bağlantılı cihaz kullanıyor. Ayrıca dikkatli olmamızı gerektiren pek çok gelişme yaşıyor. Google'a girip "nesnelerin interneti"ne yönelik tehditleri araştırırsanız ev otomasyonunun ev güvenliği ve aydınlatmadan ibaret olmadığını görebilirsiniz. Evet, kötü kahve berbat bir şey olabilir ama karşımızdaki en önemli sorun olmadığı da açık.

Symantec çalışanlarından Dick O'Brien, Symantec Connect blogunda yayımlanan 21 Ocak tarihli yazısında, bağlantılı cihazları hedef alan kötü amaçlı yazılımların kontrolden çıktığından bahsediyor. O'Brien özellikle ev tipi modemler, TV'ye bağlanan set üstü sistemler, güvenlik kameraları ve endüstriyel kontrol sistemlerinde kullanılan yonga mimarisini hedef alan Linux.Darllöz adlı bir solucana dikkat çekiyor. Elbette ortaklık dolaşan tek tehdit Darllöz değil. Zaten Darllöz, cihaz

"John da kim? Yoksa beni başka anahtarlarla mı aldatıyorsunuz?"

Symantec, bağlantılı dünyanın yeni tehditleri konusunda uyarıda bulunuyor.

kaynaklarını ele geçirebilmek için, bir diğer zararlı olan Linux.Aidra'ya ait dosyaları silmek üzere programlanmış. Bunlar cihazlarımızı hedef alan zararlı yazılımların sadece ikisi ve şimdiden birbiriyle mücadelede girişmiş durumdalar.

Dolaşımdaki zararlıların sayısı bundan çok daha fazla ve büyük ihtimalle çok daha fazlası yolda. Ancak yakın tarih gösteriyor ki tıpkı TRENDnet güvenlik açığı örneğinde olduğu gibi ev otomasyonu eğlencesine son verebilecek insan kaynaklı tehditler de var. Şubat 2012'de yaşanan bu olayda, TRENDnet markalı IP kameraların çok basit bir yöntemle herkes tarafından izlenebileceği ortaya çıkmış, kendi evlerindeki kameralarla kaydedilen yüzlerce kişiye ait mahrem görüntüler internette yayımlanmıştı.

Bu tüyler ürpertici olayın tekrarlanmayacağını düşünebilirsiniz ama bugün 7 milyar olan bağlantılı cihaz sayısının önümüzdeki on yıl içinde 50 milyara çıkacağını da unutmamamız gerek. Bu da demek oluyor ki zararlıların tehdit edeceği olası hedef sayısı artacak. Sanal suçlular hakkında bildiğimiz bir şey varsa o da hedeflerin büyüdükçe daha çekici hale geldiğidir. Hedef alınan cihazlar kötü kahve yapabilir, perdeleri yanlış zamanda aralayabilir, evlerin kilidini açabilir ve yangın veya hırsız alarmlarıyla oynayabilir.

Hem üreticilerin hem de kullanıcıların ev otomasyonu konusunda dikkatli olması, hem rahatlık ve yaşamlarımızı gereğinden fazla rahat hale getirme hem de güvenlik ve hayatlarımızı zorlaştırma konuları üzerine düşünmeleri gerekiyor. Açıkçası, uzaktan kontrol edilebilen, tamamen bağlantılı bir ev fikri bizim de hoşumuza gidiyor. Bahsettiğimiz "bilim" kitabındaki gibi bir şey olsa güzel olurdu. Belki Google onaylı güneş panelleri de olur. Ama şurası kesin ki bu evde bir de bağlantısız yedek cihazların, geleneksel metal anahtarların ve elle kontrol edilen bir "her şeyi devre dışı bırakma düğmesi"nin bulunması gerekiyor. ■

KENDİNİZİ İNTERNETTEN SİLİN

Avrupa Birliği'nin
"unutulma hakkı"
Türkiye'de geçerli değil
ama adınızı,
fotoğraflarınızı ve diğer
kişisel bilgilerinizi
web'den temizlemek
için neler anlatıyoruz.

Avrupa Birliği'nin en yüksek düzeydeki mahkemesi olan Avrupa Adalet Divanı, mayıs ayında Google ve diğer arama motorlarının talep eden kişilerle ilgili içeriklere ait bağlantıları kaldırması gerektiği kararını verdi. Ancak bu "unutulma hakkı" konusundaki karar çelişkili bulunuyor. Çünkü bireylerin gizliliğini korusa da suçlarını tekrarlayan kişilerin, yozlaşmış politikacıların ve saklamak istedikleri şeyler olan diğer kötü niyetli kişilerin de geçmişlerini gizlemelerini sağlıyor.

Dergimizde sıklıkla internet kullanıcılarının kimliklerini saklı tutmalarının yollarını anlatıyoruz. Bunlar arasında kimliğinizi ve bulunduğunuz yeri gizleyecek VPN hizmetleri de var Facebook güvenlik ayarlarının incelikleri de. Ancak aynı zamanda internette sansüre de karşıyız.

Bu yazımızda olaya her iki yönden bakalım. Bir yandan tüm kişisel bilgilerinizi Google ve diğer çevrimiçi hizmetlerden silmenin yolunu anlatırken diğer yandan bunun neden her zaman iyi bir fikir olmadığına da değineceğiz.

KENDİNİZİ NEDEN GOOGLE'DAN SİLMEK İSTEYESİNİZ?

S: "Unutulma hakkı" nedir?

Y: "İnternette hiç bir şey kaybolmaz" denir çünkü silseniz bile bilgilerin bir kopyası başka bir yerde çok büyük olasılıkla bulunur. Bu kopya sıklıkla bir arama motorunun belleğinde, büyük olasılıkla da Google tarafından indekslenmiş muazzam web sayfası yığını içinde bulunur. "Unutulma hakkı" bir kişinin eski, yanlış veya gereksiz bilgilerinin arama sonuçlarından sonsuza dek silinmesini talep edebileceği anlamına geliyor.

S: Bu kanun değişikliği nasıl gerçekleşti?

Y: Mario Costeja Gonzalez adında bir İspanyol, 1998'de çeşitli mali güçlüklerle karşılaşarak sorunlarını gidermek için sahibi olduğu bir mülkü açık artırmaya çıkardı. Bu bir gazete tarafından haber olarak yayımlandı, internete aktarıldı ve Google tarafından indekslendi. Gonzalez kendini adını Google'da aradığında veya bir başkası onu araştırdığında 16 yıl önceki mali sorunlarının sürekli olarak karşısına çıkmasından rahatsız oldu. Bu nedenle mahkemeye başvurarak bu hoş olmayan anıya ait 36 kelimelik metnin Google arama sonuçlarından çıkarılmasını, böylece itibarını zedelemesinin önlenmesini istedi. Lüksemburg merkezli Avrupa Adalet Divanı kendisini haklı buldu ve "haberi yayımlayan gazete toplum yararına bir iş yapmış olsa da" Google'ın bu bilgiyi sürekli olarak yayımlayarak Gonzalez'in gizlilik hakkını ihlal ettiğine karar verdi.

S: Bunun bizim için anlamı ne?

Y: Kısa vadede bu karar Google'ın Mario Costeja Gonzalez'in emlak satışıyla ilişkili tüm arama sonuçlarını silmesi anlamına geliyor. Karar İspanya'da hemen geçerli oldu ancak diğer Avrupa hukuk sistemlerine yayılması biraz zaman aldı. Uzun vadede kararın çok daha geniş etkileri var: Avrupa'da, haklarındaki bilgilerin arama motorlarından silinmesini isteyen herkes bunu talep etme şansını elde etti. Google kendi isimleriyle ilişkili arama sonuçlarının silinmesini isteyen Avrupa vatandaşlarının bu taleplerini iletebilmeleri için özel bir web sayfası oluşturdu.

S: Karar yalnızca Avrupa için mi geçerli?

Y: Temyiz edilemeyecek bu karar Avrupa Birliği'ndeki 28 ülke için de geçerli. Amerikan ifade özgürlüğünü garantileyen anayasal haklar nedeniyle Amerikan

pazarını etkilemiyor. Avrupa Birliği üyesi olmadığı için Türkiye de kapsam dışında. Sonuç olarak şimdi de Avrupalıların ve Amerikalıların interneti farklı şekillerde görmesi gibi bir sorun ortaya çıkıyor, çünkü talep edilen sonuçlar Google'ın sadece AB içindeki sitelerinden çıkarılıyor ve diğer ülkelerde görünmeye devam ediyor.

S: Karar yalnızca Google için mi geçerli?

Y: Hayır, karar aslında Avrupa Birliği'nde faaliyeti olan tüm arama motorları için geçerli. Ancak Google lider konumda olduğu için (Avrupa'da aramaların yaklaşık %90'ı) gözler öncelikli olarak onun üzerinde.

S: Neden kendinizi Google'dan silmek isteyesiniz?

Y: Bağlantıların kaldırılmasını istemenin kişisel tarihinizin üstüne beyaz sayfa çekmek olduğu düşünülse de iş o kadar basit değil. Normalde yapmayacağınız bir şey yaptıysanız (örneğin sarhoş halde Twitter'da birilerine küfrettiyseniz veya tepki çekebilecek bir blog yazısı yazdıysanız) yeni bir işe başvurduğunuzda adınızı Google'a yazan işverenlerin ilk karşılaştıkları şeylerin bunlar olmasını istemezsiniz. Böyle bir anlık parlama sonucu yazdıklarınızın sizi temsil etmesi hiç de adil olmaz. Hepimiz hata yaparız, bu yüzden kurşunkalemimizin uçlarında silgi var! Üstelik insanlar zamanla değişir de. Gençken sıkı sıkıya inandığınız bazı şeyleri zaman ilerledikçe anlamsız bulabilirsiniz, hatta başka bir insanmışınız gibi gelebilir.

S: Karardan beri çok silme talebi oldu mu?

Y: Evet, Google kararın yürürlüğe girdiği ilk gün 12.000 talep geldiğini açıkladı. Göze batan örnekler arasında kariyerinde başarılı olmadığı günlerden kalan bir makaleyi

sildirmek isteyen ve yeniden seçilme yarışındaki bir politikacı, hakkındaki kararlar ilgili bağlantıları sildirmek isteyen hüküm giymiş bir pedofil, tüketicilerini "kazıkladığı" iddia edilen bir şirket, siber tacizle ilgili bir haberde adı geçen hüküm giymiş bir tacizci, görevine son verilen bir üniversite öğretim görevlisi ve ailesini öldürmeye çalışmış bir adam var. Bunlar yalnızca birkaç örnek. Çok sayıda daha sıradan örnek de mevcut. Ekim sonunda toplam talep sayısı 522.000'e ulaşmış, Google bunlardan 156.000'ini haklı bulup kaldırmıştı. Ayrıntıları Google Şeffaflık Raporu'nda (bit.ly/seffaf206) görebilirsiniz.

URL kaldırma taleplerinin toplam sayısı

Aşağıdaki grafik, kullanıcıların ve şirketlerin URL'leri kaldırma talepleriyle ilgili verileri göstermektedir. Sağdaki rakamlar, alınan toplam talep sayısına dayanır. Bu veriler, resmi talep sürecinin kullanma sonucunda 20 Mayıs 2014 tarihinde kabul edilmiştir.

S: Google bu konuda ne düşünüyor?

Y: Tabii ki arama devi bu karar konusunda pek hoşnut değil, hatta "hayal kırıklığı" olduğunu söylüyor. Google sözcüsü Al Verney, "Bu kararın yayından kaldırma taleplerine yaklaşımımız konusunda çok önemli etkileri var. Talebin yerine getirilmesi de karmaşık. Birçok dilde içerik var ve çok dikkatli inceleme gerektiriyor." diyor.

Google'ın patronu Larry Page de Financial Times gazetesine verdiği röportajda kararın yenilikçiliği baltalayabileceğini ve baskıcı rejimler için avantaj oluşturabileceğini belirtti. Ancak ek olarak Google'ın "daha Avrupa" olmaya çalıştığını da ekledi.

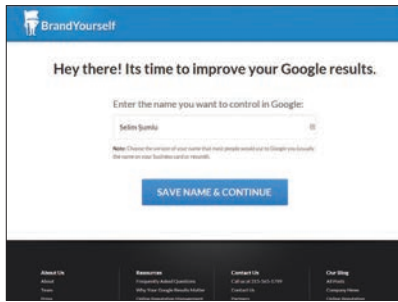
S: Başkaları ne düşünüyor?

Y: Gizlilik yanlısı gruplar tabii ki kararı sevinçle karşıladı ama sansür karşıtı gruplar kararın etkileri konusunda endişeli. Londra merkezli Open Rights Group (www.openrightsgroup.org) İlke Direktörü Javier Ruiz, "Bireylerin gizlilik haklarını tabii ki göz önünde bulundurmalıyız, ancak halihazırda topluma açık olan yasal bilgilere ait bağlantıların -üstelik de içeriğin kendisi dururken- arama motorlarından kaldırılması çevrimiçi sansüre yol açabilir." diyor. Wikipedia'nın kurucusu Jimmy Wales de kararı "şaşıncılık verici" ve "şimdiye kadar gördüğün en geniş etkili internet sansür

NASIL YAPILIR?

BrandYourself ile çevrimiçi itibarınızı artırın

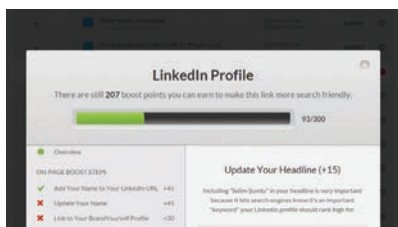
1 www.brandyourself.com adresine giderek istediğiniz yöntemle (Facebook, Twitter, LinkedIn veya e-posta) kaydolun. Hangisini seçerseniz seçin e-posta adresinizi ve bir parola girmeniz istenecek. Sonraki adımda Google'da kontrol etmek istediğiniz ismi girin. Bu isim sizi arayan kişilerin arama yapacağı isimdir.

2 My Links sayfasına yönlendirileceksiniz. BrandYourself, ilk bağlantı kurduğunuz hizmeti gösterecek ve itibarınızı artırmak için diğer hizmetleri önerecek. Yeşil "What's next" düğmesine tıklayarak profilinizi nasıl geliştirebileceğinizi görün. Adımları izleyerek işlerin nasıl yürüdüğü konusunda bilgi alın ve puanınızı yükseltin.

3 Başka bir hizmeti iyileştirmek için (örn. LinkedIn) tepedeki listeden bu hizmeti seçin ve zaten hesabınız varsa "I have one'a" tıklayın. Hesabınızı bağladıktan sonra "Boost" düğmesine tıklayın. Ardından sol paneldeki adımları izleyin. Üstteki çubuk ilerlemenizi ve Overview de genel durumunuzdaki iyileşmeyi gösterecek.

kararlarından biri" olarak tanımlıyor. Ardından kararı "insan haklarının teknolojik olarak yetersiz kalacak bir ihlali" olarak değerlendiriyor.

S: Google'dan silinmenin dezavantajları var mı?

Y: Mümkün. Şarkıcı Barbra Streisand, 2003 yılında evine ait havadan çekilmiş bazı fotoğrafları mahkeme kararıyla internetten kaldırtmayı denedi. Bu haber, fotoğrafları normalde olacağından çok daha fazla kişinin görmesine ve paylaşmasına neden

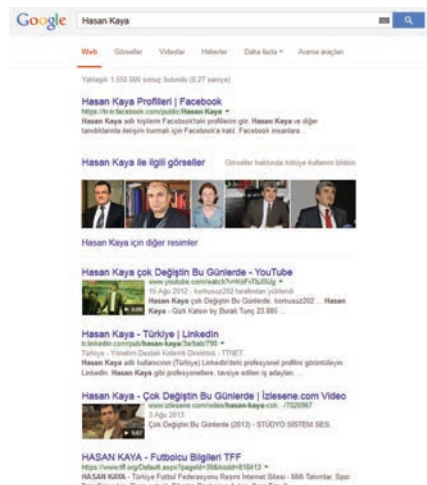
oldu. Hatta bu etkiye artık "Streisand Etkisi" deniyor. Mario Costeja Gonzalez'in 16 yıl önceki mali güçlüklerinin de, üstelik sonunda galip geldiği bir hukuk savaşının sonucunda, bu kararın haberini veren binlerce çevrimiçi kaynaktan görünmesi de benzer bir durum. Mesela Gonzalez'in durumunu az önce siz de öğrendiniz, oysa onun amacı bu durumu olabildiğince gizlemektir. Ancak kendisi The Guardian'a verdiği röportajda "Önemli olan fikirlerin kazanmış olması. Google önceden iyiye, artık mükemmel oldu." diyor.

KENDİNİZİ GOOGLE'DAN NASIL SİLERSİNİZ?

Adınızı Google'da arayın

Yaygın bir adınız varsa (örneğin Orhan Mutlu) adınızı aradığınızda önünüze sizinle ilgili olmayan çok sayıda sonuç gelecektir. Mesela görsel yönetmenimiz Hasan Kaya'nın adını aradığımızda şarkıcı bir Hasan Kaya, TNET'te çalışan bir Hasan Kaya, futbolcu bir Hasan Kaya ve belgeselci bir Hasan Kaya karşımıza çıkıyor. Daha az rastlanan bir adınız varsa ya da ünlü veya ünsüz adadığınız yoksa ilk sonuçların sizinle ilgili olma ihtimali yüksek. Görünen bilgileri ve bulundukları web sitelerini not alın.

Kendinizi kaynaktan silin

Kendiniz hakkında internette bulunmasını istemediğiniz bilgiler (geçmişinizdeki talihsiz bir durum, hakkınızda karalayıcı bir yorum ya da adresiniz veya telefon numaranız gibi kişisel bilgiler) bulduysanız ilk yapmanız gereken, içeriğin bulunduğu siteyle iletişime geçerek bu içeriği kaldırmalarını istemek. Sonuçta Google kendi kendine içerik yaratmıyor, yalnızca

var olan içeriğe bağlantı sağlıyor. Nazik bir şekilde ve haklı gerekçelerle anlatırsanız web sitesi yöneticilerinin çoğu size yardımcı olacaktır. Çoğu sitenin "Bize ulaşın" sayfası vardır, oradaki formu doldurabilirsiniz. Böyle bir iletişim kanalı belirtilmemişse www.who.is adresine girip sitenin alan adını aratın. Böylece alan adını kaydettiren kişinin e-posta adresini ve telefonunu büyük ihtimalle edinebilirsiniz.

Sizin istediğiniz dışında bir web sitesinde T.C. kimlik no veya benzeri bir vatandaşlık numarası, banka hesap numarası, kredi kartı numarası ve elle atılmış imzanız yayımlanmışsa Google bunları kendi arama sonuçlarından kaldırabilir. Bunların silinmesini sağlamak için "Google'dan bilgi kaldırma" (bit.ly/kaldir206) sayfasını ziyaret edin ve belirtilen adımları izleyin. Bilgilerin Google arama sonuçlarında gösterilmesini engelleyebilir veya halihazırda gösterilen bilgileri kaldırabilirsiniz. Ancak her iki durumda da yalnızca bir istek yaptığınızı unutmayın, bu yasal bir talep değil. Google, belirttiğimiz içerikler dışındaki içerikleri kaldırmayacaktır.

Google'dan bilgi kaldırma

Bir fotoğraflı, profil bağlantısı veya web sayfası Google Arama sonuçlarından kaldırılmak istiyorsa genelikle web sitesinin sahibiyle (web yöneticisi) bağlantı kurmanız ve bu bilgilerin kaldırılmasını istemeniz gerekir. Hassas kişisel bilgileri (banka hesap numarası veya vaka atılımı imzanızın görsel) gibi arama sonuçlarından kaldırmanın gerektirdiği bu sayfa kullanıcılara verilebilir. Bir de bu bilgileri kaldırın. Google'ın katıldığı bilgiler hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz. www.who.is adresine gidin.

Neden web yöneticisiyle bağlantı kurmalısınız?

Google, sitenizi veya kişisel arama sonuçlarınızı sitenize ile web sayfası verdiğiniz sınırları ve sitenizin URL'ini, sosyal medya paylaşımları veya diğer arama motorları aracılığıyla bulabilir. Bu nedenle, en iyi seçeneğiniz, sayfa yöneticisiyle iletişime geçip sitenizi web yöneticisiyle bağlantı kurmaktır.

Başvurduğunuz site sahibi istemediğiniz içeriği kaldırdığı halde hâlâ Google arama sonuçlarında hâlâ içeriği görüyorsanız "Eski veya silinen bilgileri Google'dan kaldırma" sayfasına (bit.ly/eski206) gidin, durumunuza uygun olan seçeneği seçin, "Eski içeriği kaldırma" bağlantısına tıklayın sayfanın adresini girerek kaldırılmasını talep edin. Tüm sayfanın arama sonuçlarından kaldırılmasını isteyebileceğiniz gibi yalnızca önbellekte tutulan kısmın kaldırılmasını da talep edebilirsiniz. İkinci seçenek için sayfanın geçmiş tarihli versiyonunda bulunan ancak şu anda yayındaki versiyonunda bulunmayan bir sözcüğü (mesela T.C. kimlik numaranız) yazmanız gerekir. Böylece Google sayfanın değiştiğini anlayacak ve kayıtlarını güncelleyecek.

Facebook gönderilerinin arama

sonuçlarında çıkmasını engelleyin Tüm kişisel bilgilerinizi internetten uzak tutmak çok zor ama internete bir şey göndermeden veya paylaşmadan önce iki kez düşünmek (veya gerçek adını yerine takma bir ad kullanmak) faydalı olacaktır. Tabii ki bu gerçek adınızı kullanmanızı zorunlu tutan Facebook'ta bu pek mümkün değil.

Facebook'ta insanların sizi fotoğraflarda etiketlemesini engellemiş olabilirsiniz ama kişisel bilgilerinizin Google arama sonuçlarında çıkmasını engellemek için diğer gizlilik ayarlarınızı da düzenlemeniz iyi olur.

Facebook'ta sağ üst köşedeki aşağı ok simgesine tıklayın ve önce Ayarlar, sonra da Gizlilik'e girin. "Paylaştıklarımı kimler görebilir?" bölümünde "İleride paylaşacağın gönderileri kimler görebilir?" ayarını "Arkadaşlar" yapın. Ardından "Geçmiş gönderileri sınırla"ya tıklayın ve "geçmiş Gönderileri Sınırla" diyerek, zaman tünelinezde daha önceden paylaştığınız şeyleri arkadaşlarınız dışındaki kişilerin görmelerini engelleyin.

Sıra "Aramada beni kimler bulabilir?" kısmında. "Facebook'ta kayıtlı e-posta adresini aratarak seni kimler bulabilir?" ve "Facebook'ta kayıtlı telefon numaranı aratarak seni kimler bulabilir?" bölümlerinde ayarları "Arkadaşlar" olarak düzenleyin. (Varsayılan değer "Herkes"tir).

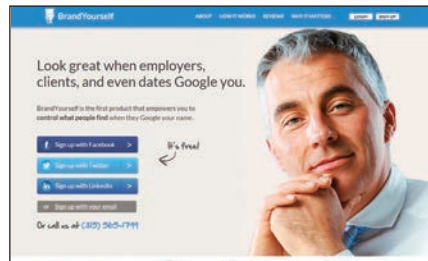
Ek olarak "Diğer arama motorlarının zaman tüneline bağlantı vermesini istiyor musun?" ayarını kapatın (izin vermeyin).

Gerçekten endişe duyuyorsanız "Paylaştıklarımı kimler görebilir?" bölümündeki "Hareketler Dökümünü Kullan"a tıklayarak daha önce gönderdiğiniz ve başkalarının görmesini istemediğiniz şeyleri teker teker seçip silebilirsiniz.

Hakkınızdaki kötü içeriği arama sonuçlarında geriye düşürün

İnsanların internette adınızı aradıklarında görecekları sonuçları kısmen de olsa kontrol edebilirsiniz, ancak ciddi miktarda enerji ve zaman harcamanız gerekir. Bu konudaki çözümlerden biri olan BrandYourself (brandyourself.com), çevrimiçi itibarınızı yönetmenizi sağlayan bir yardımcı araç. Mantık çok basit: İnsanların görmesini istediğiniz profiller yaratıyorsunuz ve hizmetin önerilerini kullanarak bu profilleri Google'ın arama sonuçlarında üst sıralara çıkarıyorsunuz. BrandYourself bu işi sizin için yapıyor, sadece neler yapmanız gerektiğine adım adım dair önerilerde bulunuyor. Kendi profilleriniz zenginleşip öne çıkınca olumsuz ve istenmeyen içerikler de alt sıralara düşüyor. İnternet kullanıcılarının çoğu yalnızca ilk sayfadaki sonuçları incelediğinden, yalnızca iyi şeyleri görmüş oluyorlar.

BrandYourself'in ücretsiz sürümünde üç bağlantı yönetebiliyorsunuz. Bunlar kişisel web sitesi, sosyal ağ profili veya yazdığınız bir makalenin sayfası olabiliyor. Ücretli planlardan birine geçtiğinizde bağlantı sınırı kalkıyor ve adınızla arama yapanların listesini de görebiliyorsunuz. Profesyonel desteğe ihtiyacınız varsa BrandYourself'in size özel bir uzman atadığı Concierge Hizmeti'ni kullanabilirsiniz. Ayda 299 dolardan başlıyor, yani gerçekten kötü durumdaysanız son çare olabilir. BrandYourself'i nasıl kullanabileceğinizi Mini Atölye kutumuzda anlattık.

Bir diğer seçenek olarak bunları kendiniz de yapabilirsiniz: Sosyal ağ sitelerinde yeni profiller açabilir ve eskilerini düzenleyebilir, forumlara düzgün ve güzel içerikli yorumlar gönderebilir, gerçek adınızla anlamlı makaleler yayımlayabilirsiniz. En önemlisi de kendi adınız altında düzgün ve örnek bir insanın yapacağı şekilde, mümkün olduğunca çok içerik paylaşmak.

İçinde görüldüğünüz YouTube videolarını kaldırın

Kendi yüklediğiniz YouTube videolarını kaldırmak zor değil. Video Yöneticisi'ni açıp

videonun yanındaki aşağı oka basarak "Sil" demeniz yeterli. Aynı zamanda "Düzenle" dedikten sonra "Herkes açık" menüsünden "Özel" veya "Liste dışı"ni seçerek videoyu gizleyebilirsiniz de. Fakat bizzat sizin yüklediğiniz ama içinde görüldüğünüz bir videoyu kaldırmak o kadar da basit değil, hele bir de izniniz dışında yüklenmişse.

En uygun yaklaşım, öncelikle videoyu yükleyen kişiye ulaşip kaldırmasını istemek olacaktır. YouTube profilindeki "Hakkında > İleti gönder" düğmesiyle iletişim kurabilirsiniz. İsteğiniz kabul edilmezse YouTube'a gizlilik konusunda bir şikâyetle bulunabilirsiniz. Bunun için sitenin "Gizlilik Şikâyeti Süreci" sayfasını ziyaret edin (bit.ly/gizlilik206) ve yönergeleri izleyin. Hakkınızdaki ifşa edilen kişisel bilginin ne olduğunu belirtmeniz gerekiyor: Görüntünüz, sesiniz, adınız, adresiniz, mali bilgileriniz veya çocuklarınızın görünmesi geçerli sebepler. YouTube videoyu yükleyen kişiye videoyu kaldırması veya uygun şekilde düzenlemesi için 48 saat tanyacak, tabii ki şikâyetin kimden geldiğini söylemeden. Eğer videoyu yükleyen 48 saat içinde videoyu YouTube kurallarına tamam uygun hale getirmezse YouTube videoyu kaldıracak ve size de e-postayla bilgi verecek. Aynı işlemi sizi hedef alan kötü niyetli bir video veya doğrudan saldırgan bir video yayımlandıysa da yapabilirsiniz, bunlar da taciz kapsamına giriyor. Ancak YouTube haksız bir gizlilik şikâyetinde bulunursanız hesabınızı donduracağı konusunda sizi uyarmaktan da geri kalmıyor.

Eğer sahibi olduğunuz bir videoyu bir başkası YouTube'a yüklediyse bit.ly/telif206 adresinden telif hakkı ihlali bildirimi yapabilirsiniz. Unutmayın ki hak sahipliğinizi kanıtlamanız gerekecektir.

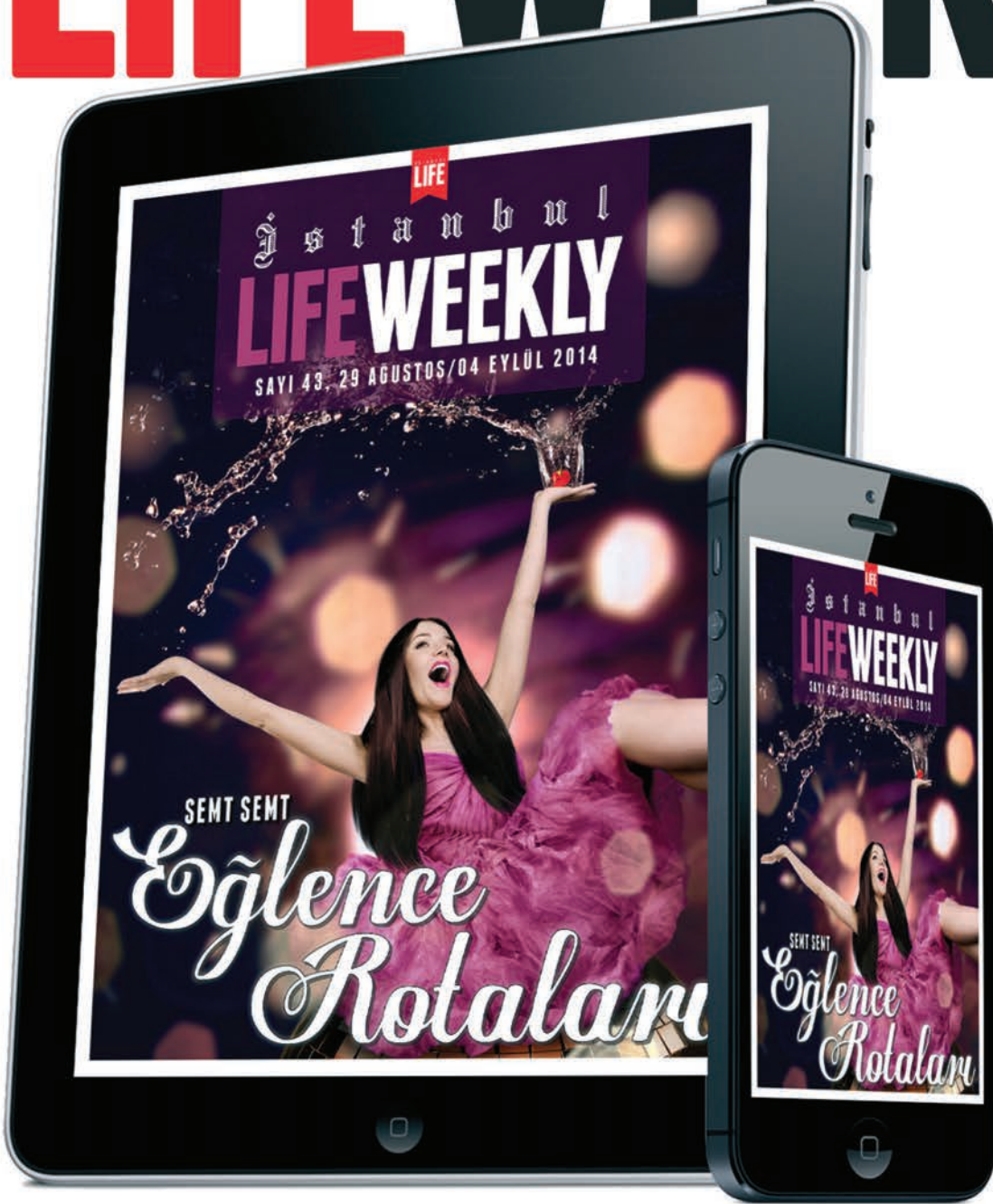

Blogger bloglarından kendinizi silin

Birileri Blogger üzerindeki blogunda sizin hakkınızdaki bir yazı yazdıysa kaldırılması için onlarla işbirliği yapmanız gerekir çünkü Google, bir kişi hakkında uygunsuz, dalga geçme veya kötüleme amaçlı içerikleri mahkeme kararı olmadan kaldırmıyor.

İstanbul LIFE WEEKLY

İSTANBUL LIFE
WEEKLY
IPHONE VE
ANDROID'DE!

- HER CUMA
TÜRKÇE VE
İNGİLİZCE
OLARAK APP
STORE VE GOOGLE
PLAY STORE'DA!

- GÜN GÜN
ETKİNLİKLER

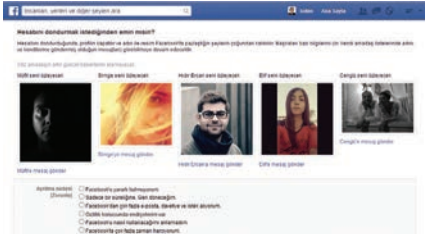
- YEME&İÇME,
ALIŞVERİŞ
VE EĞLENCE
TRENDLERİ

KENDİNİZİ DİĞER WEB SİTELERİNDEN SİLİN

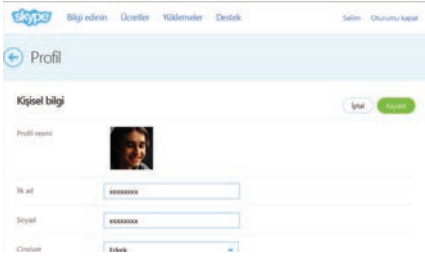
Facebook hesabınızı silin

Gerçekten de pek Facebook kullanmıyorsanız ya da artık sıkıldysanız hesabınızı kapatabilirsiniz. En kolay yol hesabı devre dışı bırakmak: Ayarlar sayfasından Güvenlik'e gidin ve sayfanın en altındaki "Hesabını Dondur" bağlantısına tıklayın. Bu işlemle tüm zaman tüneli paylaşımlarınız, arkadaşlarınız, fotoğraflarınız ve ilgi alanlarınız gizlenecek, kişilerin sizi arayabilmesi ve size ulaşabilmesi engellenecek. İstediğiniz zaman yeniden oturum açarak hesabınızı etkinleştirebilirsiniz. Hesabınızı kalıcı olarak kapatmak için (her şeyi tamamen silmek için) www.facebook.com/help/delete_account sayfasını ziyaret etmeniz gerekli. Bu işlemden önce kesin karar verdiğinizden emin olun çünkü işlem geri alınamıyor. Facebook silme işleminin yaklaşık 1 ay sürdüğünü söylüyor, ancak bazı verileriniz yedeklerin ve sistem kayıtlarının içinde 90 güne kadar kalabiliyor.

Bilgilerinizi Skype'tan silin

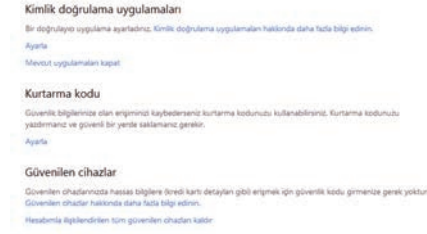
Artık Skype kullanmak istemiyorsanız, insanların sizi arayabilmelerini engellemek için tüm kişisel bilgilerinizi profilinizden kaldırmamız gerekiyor. www.skype.com'da oturum açın ve "Profil düzenle" bağlantısına tıklayın. Ardından "Düzenle" düğmesine tıklayarak tüm kişisel bilgilerinizi "xxxxxx" şeklinde değiştirin. (Skype bu alanların boş bırakılmasını kabul etmiyor.) Adınızın Skype rehberinden tamamen kaldırılması için Skype'ın müşteri hizmetleri ile iletişime geçmeniz gerekiyor.

Microsoft hesabınızı kapatın

Microsoft hesabı Outlook.com'a ve OneDrive'a erişimden tutun Windows 8'de oturum açmaya kadar birçok amaçla kullanılır, o yüzden kapatmadan önce iyi düşünün. Hesabınızı gerçekten kapatmak istiyorsanız account.live.com adresine oturum açarak yukarıdaki "Gizlilik ve Güvenlik" başlığına tıklayın. Gerekirse

hesabınızı doğrulayın ve açılan sayfanın en altındaki "Hesabımı kapat"a tıklayın.

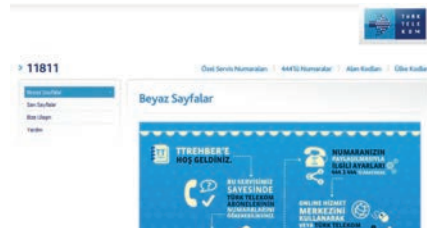
Twitter hesabınızı devre dışı bırakın

Tweet'lerinizi tek tek silmek için her birinin altında bulunan çöp kutusu simgesine tıklamanız yeterli, tabii retweet'lerde ve önbellekte hâlâ görünür kalabilirler. Ancak Twitter'a tamamen güle güle demek istiyorsanız twitter.com/settings/account adresine girip en alttaki "Hesabımı devre dışı bırak" bağlantısına tıklayın. Size verilecek bilgileri okuyun ve devre dışı bırakmayı onaylayın. Twitter, fikrinizi değiştirme ihtimalinize karşı bilgilerinizi 30 gün saklıyor.

TT Rehber'deki bilgilerinizi silin

Türk Telekom'un TT Rehber sitesinden isme göre arama yapılarak telefon numaranız ve adresiniz bulunabiliyor. Bu bilgilerinizi gizlemek isterseniz www.turktelekom.com.tr adresindeki Online Hizmet Merkezi'ne girip Faydalı Servisler menüsünde Gizlilik ayarını etkinleştirmeniz gerekiyor.

Yahoo hesabınızı kapatın

Yahoo hesabınızı silmek kolay ama Flickr'daki fotoğraflarınız gibi ihtiyacınız olabilecek her şeyi yedeklediğinizden emin olun. Hazır olduğunuzda bit.ly/yahoo206 adresindeki Yahoo Hesabınızı Sonlandırma sayfasına giderek oturum açın. Bilgileri okuyun ve parolanızı girip gösterilen kodu doğrulayarak hesap kapatılmasını onaylayın.

WhatsApp hesabınızı silin

İnsanların sizi WhatsApp mesajlarıyla

rahatsız etmelerini istemiyorsanız uygulamayı açıp Ayarlar'a girin, Hesap'a dokunun ve "Hesabımı Sil" deyin. Yeniden "Sil" demeden önce telefon numaranızı doğrulamanız istenecek. WhatsApp üzerindeki tüm mesajlarınızın silineceğini de unutmayın.

Yandex.Panorama'da kendinizi bulanıklaştırın

Türkiye'nin çeşitli illerinde sokak sokak gezmenizi sağlayan Yandex.Panorama hizmeti dahilinde araç plakaları ve insan suratları normalde otomatik olarak bulanıklaştırılıyor ama bu işlemler bilgisayar tarafından yapıldığı için gözden kaçanlar olabiliyor. Eğer Yandex.Panorama'da dolaşırken kendi arabanızın plakasını veya yüzünüzü bir şekilde görürseniz görüntünün sağ alt köşesindeki "Bize ulaşın" düğmesine tıklayıp "Gizlilik kuralının ihlali"ni seçin. Yandex şikâyetinizi değerlendirdikten sonra gerekirse görüntüyü bulanıklaştıracaktır.

JustDelete.me ile hesapları kapatın

Hakkınızda bilgi tutan pek çok web sitesi olabilir, uzun zaman önce kaydolup unutmuş olabileceğiniz dahil. JustDelete.me adresinde Disqus, Gmail, Instagram, Dropbox, Feedly ve StumbleUpon gibi çok sayıda hizmetin kapatma bağlantılarını içeren bir dizin var. Girdiler renklendirilmiş, böylece bir hesabı kapatmanın zorluk düzeyini de bir bakışta görebiliyorsunuz. Yeşil basit, turuncu orta, kırmızı zor ve siyah ise imkânsız demek.

JustDelete.me'nin bir Chrome uzantısı da var (bit.ly/where206). Bu uzantı, içinde bulunduğunuz sitedeki bilgilerinizi nasıl silebileceğinizi söylüyor. Nokta simgesine tıkladığınızda eklenti sizi hesabınızı kapatmak için gitmeniz gereken sayfaya yönlendiriyor. ■

Google'ı hızlandırın

Google basitliği ve hızıyla ünlü ancak birkaç ufak değişiklikle onu daha da hızlı hale getirebilirsiniz. Favori araçlarınızı nasıl geliştirebileceğinizi açıklıyoruz.

ARAMA

Her sayfada daha fazla arama sonucu görün

Varsayılan olarak Google her sayfada 10 sonuç gösterir, onların yanına da ilgili olabilecek haberleri, görselleri ve Vikipedi makalelerini ekler. Genellikle ilk sayfadaki sonuçlar sizi tatmin etmiyor ve sonraki sayfalara da bakıyorsanız sayfa başına arama sonucu sayısını artırabilirsiniz. Sağ üst köşedeki çark simgesini basıp "Arama ayarları"na girin."Anında arama sonuçlarını hiçbir zaman gösterme"yi seçin ve "Sayfa başına sonuç sayısı"nı istediğiniz kadar artırın. (Bizce 20 ideal.) Bu ilk sayfanın biraz daha yavaş yüklenmesine sebep olsa da sonuçlara bakarken sürekli sonrakine basmak zorunda kalmazsınız.

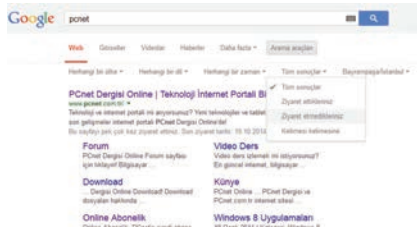

Sizin için sayfa başına 100 sonuç bile yeterli değilse gInfinity adlı Chrome uzantısını (bit.ly/gin206) yükleyerek daha fazla sonuca ulaşabilirsiniz. Bu uzantı, sayfanın sonuna ulaştığınızda otomatik olarak sonraki sonuçları yükler.

Daha önce girdiğiniz sayfaları gizleyin

Daha önce girdiğiniz web sayfalarını yeniden açmakla zaman kaybetmek istemiyorsanız arama sonuçlarınızdan daha önce tıkladığınız linkleri çıkarabilirsiniz. Sayfanın üst kısmındaki "Arama araçları"

düğmesine tıklayın, "Tüm sonuçlar"a tıklayın ve "Ziyaret etmedikleriniz"i seçin. Bu şekilde daha önce ziyaret ettiğiniz sayfalar görünmez. Öte yandan, bir arama esnasında kullandığınız bilgilere rastladığınız ama onları tekrar bulmakta zorlanıyorsanız "Tüm sonuçlar" menüsünden "Ziyaret ettikleriniz"i seçerek sadece daha önce tıkladığınız sonuçları görebilirsiniz.

Arama sonuçlarından yönlendirmeleri çıkarın

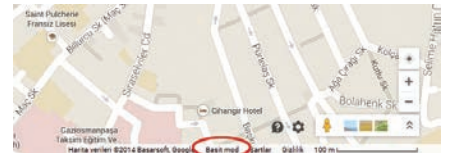
Google tıklamaları izlemek, gezinme alışkanlıklarınızı analiz etmek ve arama sonuçlarınızı kişiselleştirmek için yönlendirme linkleri kullanıyor ki bunlar sizi çok az da olsa yavaşlatabilir. Firefox için Google Redirects Fixer (bit.ly/grf206) eklentisini veya Chrome için Remove Google Redirection (bit.ly/remove206) uzantısını yükleyerek bunları atlatılabilirsiniz ki böylece aramalarınız az da olsa hızlanır (ve gizliliğiniz korunur). Bu araçlar yönlendirmeleri kaldırarak arama sonuçlarına sayfaların doğrudan linklerini koyuyor.

HARİTALAR

Herhangi bir bilgisayarda Haritalar'ı basit moda kullanın

Google Haritalar'ı hızlandırmanın en kolay yolu "Basit mod"a geçmektir. Bu moda 3B görüntüler yüklenmez ve 3D Earth

görünümü çalışmaz ama daha az sistem kaynağı kullanılır ve haritalar daha hızlı yüklenir. Windows XP veya Vista gibi eski bir işletim sistemi ya da eski bir tarayıcı kullanıyorsanız Google otomatik olarak bu moda geçebilir. Sağ alt köşedeki "Harita verileri © 2014 ..." yazısının yanındaki küçük bir "Basit mod" yazısı görüyorsanız Basit moddasınız demektir. Google Haritalar'ı ziyaret ettiğiniz her bilgisayarda Basit modun açılmasını istiyorsanız bit.ly/basit206 adresini ziyaret edin. Varsayılan moda dönmek içinse bit.ly/basitkapat206 adresine gidin.

Haritaları çevrimdışı incelemek üzere indirin

Android veya iOS telefon ya da tabletinizde Google Maps yavaş açıyorsa daha hızlı ve pürüzsüz bir deneyim için haritaları indirmeyi deneyebilirsiniz. Böylece internet bağlantısı olmadan da istediğiniz yerde gezinebilirsiniz. Bunu yapmak için uygulamanın sağ üst köşesindeki insan

simgesine dokunun, "Çevrimdışı haritalar"a kadar inin ve "Haritayı çevrimdışı kullanmak üzere kaydet" basın. Alternatif olarak arama kutusuna "ok maps" de yazabilirsiniz. Ardından dilediğiniz alanı seçmek için gezinin ve yakınlaştırma yapın, sonra Kaydet'e basın. Haritanız 30 gün boyunca çevrimdışı olarak saklanacaktır. Çevrimdışı haritalar seçeneğini göremiyorsanız Google Maps uygulamasının en son sürümüne güncelleme yapın.

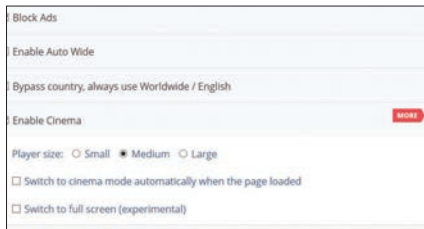
YOUTUBE

Video sayfalarını basitleştirin

YouTube, daha basit ve daha hızlı YouTube sayfalarına geçmenize olanak tanıyan Feather beta özelliğini kaldırdı; böylece uzun süren bir YouTube deneyi sona ermiş oldu. Neyse ki Magic Actions for YouTube (www.chromeactions.com) eklentisini kullanarak siteyi temizleyip sayfaların ve videoların daha hızlı yüklenmesini sağlayabilirsiniz. Chrome, Firefox ve Opera

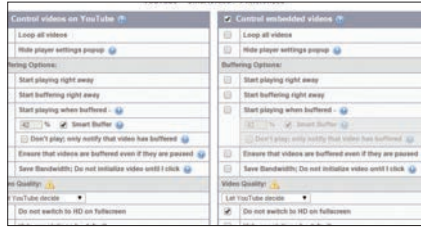
uyumlu bu eklenti; reklamları ve açıklamaları engellenize izin veriyor; yorumlar, ilgili videolar ve açıklamalar gibi istenmeyen sayfa öğelerini gizliyor; YouTube'u videoları istediğiniz çözünürlükte ve boyutta oynatması için zorluyor ve çok daha fazla özelliğe sahip. Ayrıca bir de Cinema modu var ki bu mod video oynatıcı dışında sayfada her şeyin kararmasını sağlıyor. Eklentiye denedikten sonra o olmadan YouTube'dan nasıl zevk aldığınızı merak edeceksiniz.

Videoların arada duraklamasını önleyin

YouTube, açtığınız videoyu hemen oynatmaya başlar ve videonun devamını arka planda yüklemeyi sürdürür, ancak bağlantı hızınız yeterli değilse aralarda duraklamalar yaşanır ve videonun devamının yüklenmesini beklemeniz gerekiyor. En güzel yerine geldiğinizde YouTube videosunun durması çok sinir bozucudur. Her seferinde pürüzsüz bir seyir için Chrome, Firefox, Opera ve Safari uyumlu SmartVideo'yu indirin (www.smarteryt.com). Bu eklenti sayesinde videonun ne zaman oynamaya başlayacağını seçebilirsiniz: Sayfa yüklenir yüklenmez, klip tamamen yüklendiğinde veya videonun belli bir kısmı yüklendiğinde videoyu

oynatmaya başlayabilirsiniz. Eklenti hem Flash hem de HTML5 videolarda, hatta başka sitelere gömülmüş YouTube videolarında bile çalışıyor ve video duraklatılsa bile arka planda yüklenmesini sağlıyor.

EMAIL

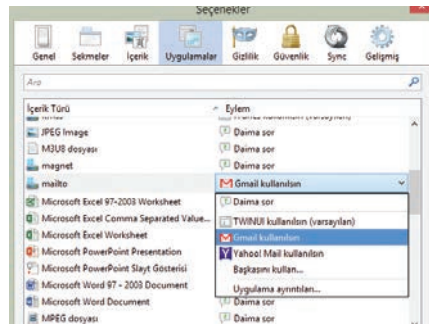
Gmail'de istenmeyen özellikleri kaldırın

Gmail'in arayüzü muhtemelen hiç kullanmadığınız birçok özelliklerle dolu. Onu daha hızlı ve temiz hale getirmek için Enhancements for Gmail adlı Chrome uzantısını (bit.ly/enha206) yükleyin. Bu uzantı, servisin istenmeyen öğelerine gizlemenize olanak sağlıyor. Sohbet bölmesini, kişi bilgileri bölmesini (gönderici hakkında bilgi içeren kısım), çeşitli düğme ve simgeleri gizleyebilir, aynı zamanda kişilerinizi ve görevlerinizi sayfanın tepesine taşıyabilirsiniz. Ayrıca yeni bir e-posta geldiğinde masaüstünde bir uyarı görüntülenmesini ve ses çalınmasını da sağlayabilirsiniz, böylece e-postanızı sürekli kontrol etmeniz gerekmez. Bu uzantının Gmail reklamlarını engellerken kendi reklamlarını eklediğini hatırlatalım. "I don't want to support you" seçeneğini seçerek onları da kaldırabilirsiniz.

Gmail'i varsayılan e-posta servisiniz yapın

Gmail'i varsayılan servisiniz yaparsanız her yeni e-posta göndermek istediğinizde Gmail'e girme zahmetinden kurtulursunuz. Bu sayede, bir web sayfasında görünen bir e-posta adresine tıkladığınız zaman doğrudan Gmail'in yeni ileti penceresi

açılır. Firefox'ta bunu ayarlamak için menü > Seçenekler > Uygulamalar'a tıklayın. İçerik Türü listesinde "mailto"yu bulun ve yanındaki Eylem menüsünden

"Gmail kullanılsın" seçin. Nedense Google kendi Chrome tarayıcısında böyle bir ayar yok ama Google tarafından geliştirilen Send from Gmail uzantısını (bit.ly/send206) kurarak Gmail'i varsayılan servisiniz yapabilirsiniz.

GOOGLE DRIVE

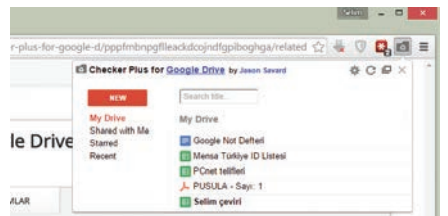
Web içeriğini Google Drive'a kaydedin

Sabit diskinizden Google Drive'a doya yüklemek kolay ama web sayfalarında karşınıza çıkan içerikleri (örn. bir fotoğrafı) Drive'a kaydetmek isterseniz önce onları indirmeniz gerekir. Bunu hızlandırmak ve kolaylaştırmak için Google Drive'a Kaydet adlı Chrome uzantısını (bit.ly/kaydet206) yükleyin. Artık istediğiniz resim, belge, HTML5 videosu ve diğer dosya türlerine sağ tıklayıp "Google Drive'a kaydet"i seçerek onları doğrudan Google Drive'a gönderebilirsiniz.

Drive dosyalarınızı her yerden görüntüleyin

Chrome için Checker Plus for Google Drive uzantısı (bit.ly/checker206) Drive hesabınıza Chrome üzerindeki bir düğmeyle anında erişmenizi sağlar. Araç çubuğuna eklenen yeni düğmeye tıklayarak Drive'ınızda gezinmek, arama yapmak, dosyalarınızı açmak ya da silmek mümkün. Bunlar için Drive web sitesini ziyaret etmenize gerek kalmıyor. Ayrıca paylaşılan dosyalar değiştirildiğinde masaüstü bildirimleri de alabilirsiniz.

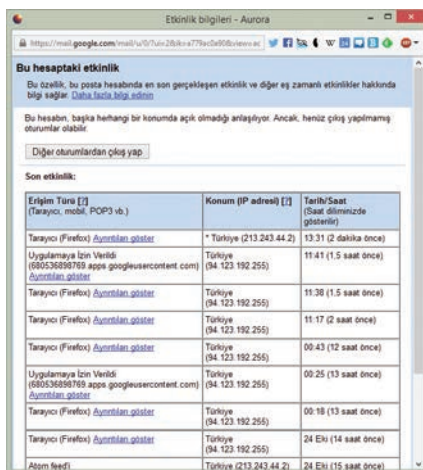
Oturumlarınızı istediğiniz yerden kapatın

İşyerinden, evden ya da halka açık bir bilgisayardan ayrılırken hesabınızdan çıkmayı unuttuysanız panik olmayın. 10 popüler servisin oturumunu başka cihazlar üzerinden kapatmayı anlatıyoruz.

GMAIL

E-postalarımın başka birisi tarafından okuması fikrinden hiç kimse hoşlanmaz. Okuyan ister aile bireyleri olsun, ister iş arkadaşı veya devlet, fark etmez. Ancak mesajlarınızı okuduktan sonra hesabınızdan çıkış yapmayı unutmak çok kolay. Neyse ki Gmail, oturumunuzu uzaktan kapatmanıza veya en azından hesabınıza başkasının ulaşp ulaşmadığını görmenize olanak veriyor.

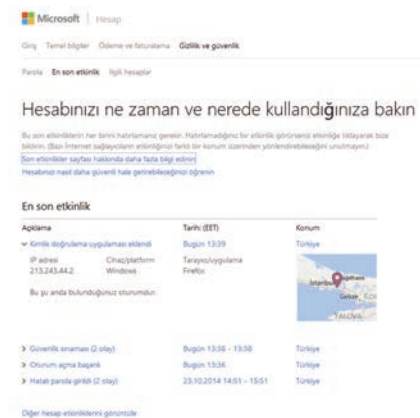
Gmail’de sayfanın en altına inip sağ alttaki Ayrıntılar bağlantısına tıkladığınızda “Bu hesaptaki etkinlik” altında hesap hareketlerini görebilirsiniz. burada hesabınızın başka bir yerde açılıp açılmadığını ve en son etkinlikleri erişim türü (tarayıcı veya mobil) ve IP adresiyle birlikte görebilirsiniz. “Diğer oturumları kapat”a basarak mevcut oturumunuz hariç tüm oturumlardan çıkın. Gmail adresiniz diğer Google servislerinde de geçerli olduğu için bu düğmeye basarak aynı zamanda arama, Drive, Google+ ve diğer servislerden de çıkmış oluyorsunuz.

OUTLOOK.COM

Outlook.com uzaktan oturum kapatma olanağı vermiyor ama yine de izinsiz hesap hareketlerini kontrol etme şansınız mevcut. Sağ üst köşede adınıza tıklayıp “Hesap ayarları”na girin ve “En son etkinlikleri kontrol edin” bağlantısına tıklayın. Gerekirse güvenli koduyla hesabınızı doğrulayın. Outlook.com size nasıl, ne

zaman ve nereden hesabınıza erişildiğini gösterecektir. Eğer şüphe uyandıran bir durum varsa “Bu ben değilim”e tıklayın ve parolanızı değiştirmek için gösterilen talimatları izleyin.

YAHOO MAIL

Outlook.com'daki gibi Yahoo Mail de oturumunuzu uzaktan kapatmanıza izin

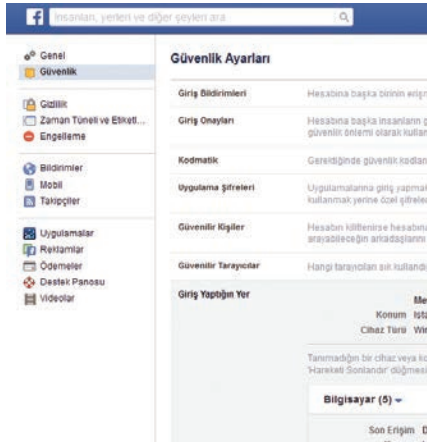

vermiyor ama oturum geçmişinizi kaydediyor. Sağ üstteki çark simgesine tıklayın, “Hesap Bilgileri”ni seçtikten sonra “Son oturum açma etkinliğinizi görüntüleyin”e tıklayın. Burada açılan son 20 oturumun tarih ve saatini, türünü, ülkesini ve IP adresini görebilirsiniz. Oturum açtığınız e-postalar kontrol edilmişse etkinlik türünde “Posta erişimi” yazıyor.

FACEBOOK

Facebook evden, iş bilgisayarından, tabletlerden, cep telefonlarından, otellerin halka açık bilgisayarlarından, havalimanlarından ve kütüphanelerden erişimi en geniş cihaz yelpazesine sahip bir servis. Eğer bir anda kilometrelerce uzakta olan bir

cihazdan bağlı olduğunuzu anlarsanız uzaktan oturumunuzu kapatarak mahremiyetinizi koruyabilirsiniz. Facebook web sitesine girip sağ üstteki aşağı oka basarak "Ayarlar"ı seçin. Soldaki sütundan "Güvenlik"e tıklayarak "Giriş Yaptığım Yer"e tıklayın. Böylece Facebook hesabınıza giriş yapmış cihaz ve yerlerin listesine erişebilirsiniz, son erişim bilgilerini görebilirsiniz. "Oturumu Kapat"a tıklayarak o oturumu kapatabilir veya "Tüm Hareketleri Sonlandır"a tıklayarak tüm oturumları kapatabilirsiniz.

Oturum kapatma işlemini Facebook'un mobil uygulaması üzerinden yapmak için, iOS kullanıyorsanız sağ alt köşedeki menü simgesine dokunup ve "Ayarlar > Güvenlik > Aktif Oturumlar"a gidin. Android'de ise sağ üstteki menü simgesine dokunup "Hesap Ayarları > Güvenlik > Aktif Oturumlar"a gidin. Karşınıza gelen listede çarpı işaretine dokunarak istediğiniz oturumu kapatabilirsiniz. Facebook'un konum tespiti konusunda her zaman güvenilir olmadığını unutmayın, bazen yakınınızdaki bir şehrin adını da görebilirsiniz.

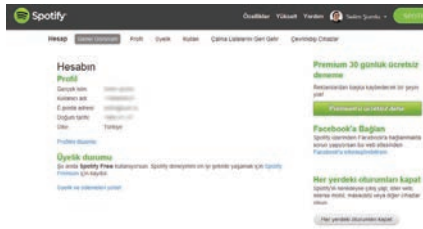
Ayrıca Facebook, hesabınıza tanınmadık bir cihazdan giriş yapıldığında sizi e-posta, SMS veya bildirimle uyararak "Giriş Bildirimleri" adlı kullanışlı bir özelliğe de sahip. Bunu "Güvenlik" sayfasından etkinleştirebilir ve hangi cihazların tanındığını "Güvenilir Tarayıcılar"a tıklayarak kontrol edebilirsiniz. Özellikle Facebook'u evden kullanırsanız işinize yarayacaktır.

SPOTIFY

Spotify nihayet kullanıcıların isteklerine cevap verdi ve uzaktan oturum kapatma özelliğini ekledi. Böylece artık oturumunuzu bir yerde açık unutursanız insanların şarkı listelerinize burunlarını sokamayacak veya dinlediğiniz müziği kesip kendi parçalarını araya koyamayacak.

Bu özellik gelmeden Spotify'daki oturumlarınızı kapatmak için şirkete e-posta göndermeniz veya forumlarındaki "Hesabımı başkası kullanıyor" başlığına yazarak yanıt beklemeniz gerekiyordu. Şimdi ise sadece www.spotify.com/account adresinden hesap sayfanıza girmeniz ve "Genel Görünüm" sekmesinde "Her yerdeki oturumları kapat" düğmesine basmanız yeterli.

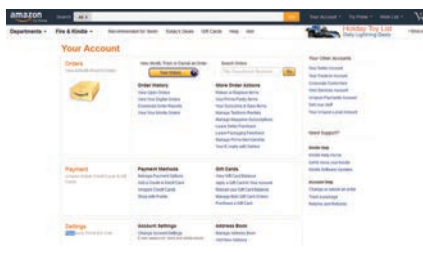
YOUTUBE

Eğer "Önerilen" bölümünde tuhaf öneriler görüyorsanız birileri sizin hesabınız açıkken YouTube'da video izliyor olabilir. Çoğu kullanıcı gibi YouTube hesabınız Google/Gmail/Google+ hesabınıza bağlıysa uzaktan oturum kapatmak için en baştaki Gmail bölümünde anlattığımız yöntemi uygulamanız gerekiyor. Eğer YouTube hesabınız bağımsızsa sağ üstteki fotoğrafınıza, sonra da çark simgesine tıklayın. Adımın ve e-posta adresinizin altında "Gelişmiş" bağlantısına tıklayın. "Tüm YouTube oturumlarından çık" bağlantısına tıklayın. (Bu bağlantıyı görmüyorsanız "Gmail" başlığındaki yöntemi uygulayın.)

AMAZON

Amazon'un yabancıların sizin hesabınızdan kendileri için alışveriş yapmasını engellemek için size uzaktan kolayca oturumunuzu kapatabileceğiniz bir yöntem verdiğini zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Ne yazık ki kazula sizin adınıza oturum açan bağlantısı pek de faydalı değil. Amazon, oturumunuzun açık olduğu cihaza erişiminiz yokken oturum kapatmanın tek yolunun parolanızı değiştirmek olduğunu söylüyor. Böylece tüm açık oturumlarınız kendiliğinden. Aynı zamanda, oturumunuz sürekli açık kalsa da Amazon iki haftada bir yeniden giriş yapmanızı istiyor.

Hepsiburada.com'da ise zaten "Beni

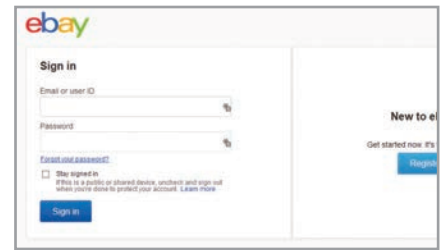

hatırla" seçeneği yok ama site, özellikle çıkış yapmazsanız adını sürekli olarak hatırlıyor. Bunu uzaktan iptal etmenin bir yolu yok ama neyse adınız dışında hiçbir bilgi görüntülenemiyor ve alışveriş yapılamıyor, yeniden parola girilmesi gerekiyor.

EBAY

eBay'de de her yerde oturumunuzu kapatma gibi bir seçenek olmasa da site 24 saatte bir oturumunuzu otomatik olarak kapatarak güvenliğinizi koruyor. "Stay signed in" (Oturum açık kalsın) desanız bile bu en fazla 24 saat geçerli oluyor. İziniz olmadan hesabınızı birilerinin kullandığını düşünüyorsanız parolanızı değiştirerek tüm oturumları kapatabilirsiniz.

PayPal bu konuda daha da hassas: İşlem yapılmayan oturumu 15 dakika içinde kapatıyor.

ANDROID & iOS

Android telefon veya tabletiniz kayboldu veya çalındıysa Google hesabınızdan çıkış yapmak içinizi rahatlatmayabilir. En iyi fikir cihazınızı uzaktan kilitlemektir, böylece siz hariç kimse cihaza giremez. Android Cihaz Yöneticisi'ne (bit.ly/acy206) girin ve cihazınızı seçerek harita üzerinde görüntülenmesini sağlayın. "Kilit" düğmesine tıklayarak ekranı kilitlemek için bir şifre belirleyin. Cihazın bulanın sizi aramasını rica ettiğiniz bir mesaj bile koyabilirsiniz.

Gizlilik konusunda endişeliyseniz "Sil" diyerek cihazınızdaki tüm fotoğrafları, uygulamalarını, ayarları ve tüm diğer verilerinizi silebilirsiniz. Bu işlemi yaparsanız cihazın yerini bulmak için bir daha Android Cihaz Yöneticisi'ni kullanamayacaksınız. Telefonunuz veya tabletiniz çevrimdışıyla silme işlemi cihaz internete bağlanır bağlanmaz başlatılacaktır.

Apple cihazlar için benzer bir özellik de iPhone'umu Bul adıyla sunuluyor. Ücretsiz iPhone'umu Bul uygulamasını önceden yükleyip etkinleştirmek şartıyla daha sonra www.icloud.com adresi üzerinden iPhone, iPad veya Mac cihazınızın yerini uzaktan belirlemeniz, cihazı kilitlemeniz veya silmeniz mümkün. Tabii bunlar için cihazın internete bağlı olması gerekiyor. ■

Evernote'un hâkimi olun

Evernote neredeyse her şey için kullanabileceğiniz bir dijital depo, ama onu hakıyla kullanabiliyor musunuz? Bu ipuçları ve hileler sizi Evernote ustası yapacak.

Evernote.com'u ister not defteri, ister organizasyon aracı isterseniz de arşivleme platformu olarak kullanın, bu kavramların hepsi de Evernote'un yeteneklerini tam olarak ifade etmekte yetersiz kalıyor. Evernote, en basit anlamıyla, daha sonra ilgi duyabileceğiniz herhangi bir şeyi ve her şeyinizi çevrimiçi saklayabileceğiniz bir depo. Daha çok şey ekledikçe daha kullanışlı hale geliyor. Doğru şekilde kullanırsanız tüm varlığınızın veritabanı haline getirebilir ve günlük hayatınızı çok daha kolaylaştırabilirsiniz. Bu ipuçlarıyla bu hedefe daha hızlı ulaşacaksınız.

Evernote Premium'a yükseltin

Kaydettiğiniz notlar arttıkça Evernote Premium'a geçmek daha anlamlı hale gelebilir. Ayda 9 TL veya yılda 81 TL karşılığında birçok ekstra özelliğe kavuşabilirsiniz. Yükleyebileceğiniz ve saklayabileceğiniz not boyutu sınırı ortadan kalkar, internet olmasa da yüklediklerinize erişim imkânınız olur ve gelişmiş arama yeteneklerini kullanabilirsiniz. Ücretsiz sürüm kullanıcıları etiketler, not defterleri ve resimler içinde arama yapabiliyorlar ama Premium hesaplar PDF ve hesap tabloları gibi dosya ekleri içinde de

arama yeteneğine sahip. Hatta çift ekran (biri sunumunuz diğeri sunum yaparken kullanacağınız notlarınız için) destekleyen bir sunum modu bile var.

Web'den kırpıntılar

En önemli Evernote araçlarından biri Chrome, Firefox, Opera ve Safari için tarayıcı eklentisi olarak yüklenebilen (evernote.com/webclipper) ve Evernote'u yüklediğiniz Internet Explorer'a otomatik eklenen Web Clipper'dır. Clipper ile internette gördüğünüz her şeyi kırpıp Evernote'a atabilirsiniz; tüm bir sayfayı, bir resmi veya küçük bir metni... Sağ taraftan bir menü açılacak ve not defterini değiştirmekten tutun da oklar, vurgulamalar veya alıntılar eklemeye kadar birçok seçenek sunacak. Tek

yapmanız gereken tarayıcınızdaki Evernote simgesine tıklamak.

Evernote'a e-posta gönderin

Bilgi paylaşımı konusunda hâlâ bir numaralı uygulama e-posta. Kaydetmeye değer bir e-posta aldığınızda (güzel bir espri, önemli bir belge, kod parçacıkları, tıbbi kayıtlar,

YIĞINLA NOT DEFTERİ YARATIN

Evernote'taki notlarınız not defterleri içinde saklanır. Not defterleri de kendi içlerinde "yığın" olarak gruplanabilir. Örneğin Seyahat isimli bir yığın yaratabilir, farklı gezileriniz için not defterleri oluşturabilir, onların içinde ayrı notlar tutabilirsiniz. Not defterlerini paylaşabilirsiniz ama yığınları paylaşamazsınız. Mac sürümünde not defterleri birbirleri üstüne sürükleyip bırakarak yığın oluşturabilirsiniz. Windows veya Web sürümlerinde bir not defteri üzerine sağ tıklayarak var olan bir yığına ekleyebilir veya yeni bir yığın yaratabilirsiniz.

seyahat rezervasyonları, ailenizin fotoğrafları vb.) bu e-postayı Evernote'un size sağladığı özel bir e-posta adresine ileterek saklayabilirsiniz. Bu özel adresi öğrenmek için Yardım menüsünden "Hesabım Sayfasına Git"i seçip "Notları Email'le" satırına bakın. Bu adresi başkalarıyla paylaşarak istediklerini doğrudan Evernote hesabınıza göndermelerini sağlayabilirsiniz. E-postanın konu satırı notun başlığı olacak. Doğru yere kaydedildiğinden emin olmak için "@not defteri adı", hatırlatıcı kurmak için "!tarih" ve etiketlemek için "#etiket" kullanabilirsiniz. Örnek:

Merkez Kitabevi faturası @Faturalar
!2014/05/05 #muhasebe
Mevcut notlarınıza e-postayla ekleme yapmak için de konu satırı sonuna "+" işareti koyup ardından mevcut notun başlığını yazabilirsiniz.

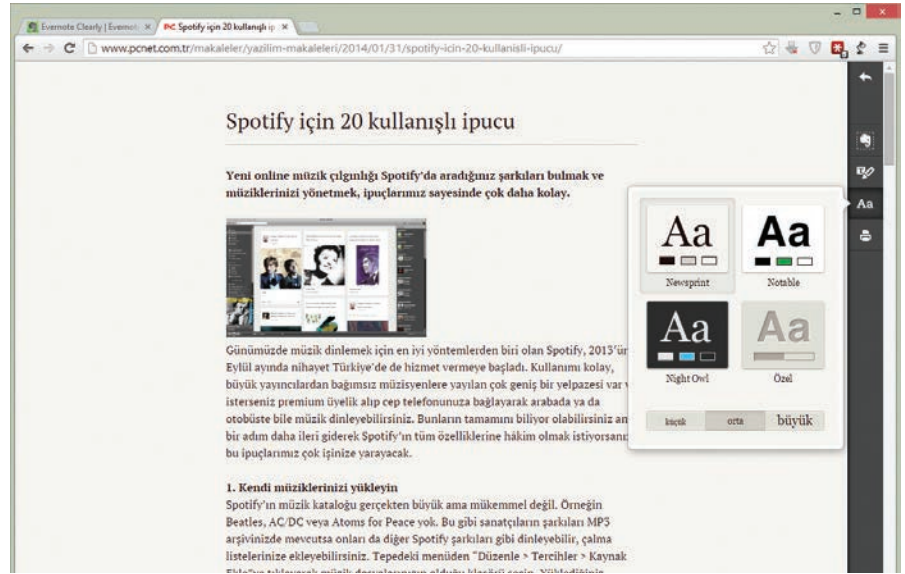
Notları birleştirin

Zaman zaman birlikte daha anlamlı bir grup notunuz olabilir. Evernote masaüstü sürümünde (Windows, Mac ve Web) bu notları birleştirmek çok kolay. Shift tuşuna basılı olarak birleştirmek istediğiniz tüm notları seçtiğinizde bunları bir öbek halinde göreceksiniz. Hepsini birden e-postayla göndermek, içlerindeki ekleri kaydetmek, onları birlikte başka yere taşımak veya birleştirmek gibi seçenekleriniz var. Birleştirme işlemi sonunda seçtiğiniz ilk notun başlığı altında toplanacaklar. (Fotod veya Sketch gibi diğer Evernote uygulamaları aracılığıyla sakladığınız notları birleştirirseniz o notlara söz konusu uygulamalardan erişemezsiniz.)

Her şeyi net görün

Evernote firması birçok güzel uygulama üretiyor. En iyilerinden biri olan Clearly

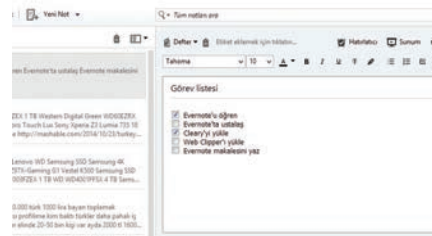
(evernote.com/clearly) web'de bulduğunuz makaleleri alıp tek bir tuşla daha okunabilir hale getiriyor. Aşırı biçimlendirmeler, reklamlar ve gereksiz kalabalık yok. Yalnızca yazıyı ve ilgili görselleri içerecek yazıyı hemen okuyabilir veya bu haliyle Evernote'a kaydedebilirsiniz. Böylece Pocket, Readability veya Instapaper gibi "sonradan okuma" hizmetleri gibi kullanabilirsiniz.

Hatırlatıcı ekleyin

Evernote'a kaydedilen notlar için hatırlatıcı kurmak mümkün. Web ya da masaüstü arayüzünde not üzerindeki alarm saati simgesine tıkladığınızda bir takvim açılacak. Hatırlatıcıyı ertesi güne, haftaya veya istediğiniz bir tarihe kurma şansınız var.

Görev listesi oluşturun

Evernote'tan daha başarılı çevrimiçi ve mobil yapılacaklar listesi uygulamaları var ama her şey için Evernote'u kullanmaya karar verdiyseniz kendi kendinize de bir yapılacaklar listesi oluşturabilirsiniz. Yalnızca bir not yaratın ve üst kısımdaki araç çubuğunda yer alan onay kutusu simgesine tıklayın. Listenizi yazmaya başlayabilirsiniz.

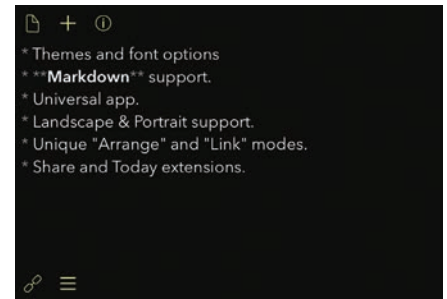
Araştırmanızı güvene alın

Bu aslında bir ipucu değil, bizim önerimiz: Hesabım > Güvenlik Özeti sayfasından İki Adımlı Onaylama özelliğini devreye alın. Bunu

etkinleştirdiğinizde notlarınıza ulaşmak için şifre girmek yetmeyecek, akıllı telefonunuzda Google Authenticator gibi bir uygulamayla oluşturacağınız tek kullanımlık kodu da girmeniz gerekecek.

Uygulamalarla not yaratın

Evernote'un kendi akıllı telefon uygulamaları not yaratmayı çok kolaylaştırıyor. Üstelik rahatça fotoğraf ve ses de ekleyebiliyorsunuz. Ancak telefonda yazma konusunda daha üstün olan ve Evernote'a bağlanabilen bazı uygulamalar da var: Drafts (10,49 TL) ve EverMemo (bedava) mesela.

Masraflarınızı akıllı telefonunuzla izleyin

Kredi kartı dünyasında yaşıyoruz. Yani her bir alışverişimiz için sürekli fiş ve kredi kartı slipi toplayıp duruyoruz. Bu belgeleri hesap dökümünüz veya bankanızın internet şubesindeki hesap hareketleriyle karşılaştırarak kötü niyetli işlemleri engelleyebilirsiniz. Ancak bu da tüm belgeleri saklamanız ve taşımamız anlamına geliyor. Bunun yerine akıllı telefonunuzla Evernote'u kullanarak fişlerin fotoğrafını çekebilirsiniz. Hepsini "Harcamalar" isimli bir deftere kaydedebilir, isterseniz aldığınız yere göre etiketleyebilirsiniz. Böylece tüm harcama geçmişinizi elinizde kayıtlı olur. Dahası Evernote

Evernote'un hâkimi olun

fotoğraflardaki yazıları metne dönüştürdüğünden içlerinde arama da yapabilirsiniz. Aynı yöntemi eve sipariş menüleri, mağazaların çalışma saatleri, posterler, dışçının bekleme salonunda okumayı bitiremediğiniz makaleler gibi her şey için de kullanabilirsiniz.

Daha iyi notlar için Moleskine defterleri kullanın

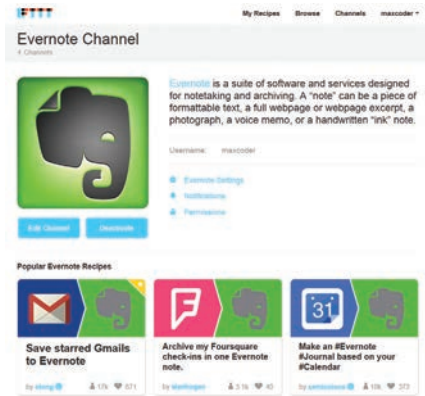
D&R'da fiyatları 25 TL ile 82 TL arasında değişen çeşitli boylarda Moleskine not defterleri, çizim defterleri ve ajandaları bulabilirsiniz. Bu akıllı defterleri farklı kılan şey, hepsinin "Evernote Camera" özellikli olması. Moleskine defterlerde fotoğrafı optimize eden özel noktacıklar bulunur ve "akıllı çıkartmalar"(smart sticker) sayesinde her sayfayı belli bir not defterine kaydedebilirsiniz. Sıradan ve daha ucuz Moleskine defterlerle mutlu olsanız da bu ürünlerin üç aylık Evernote Premium aboneliği sağladığını unutmayın.

IFTTT ile notları her yerde kaydedin

Evernote herkesin çevrimiçi depolama ihtiyacının öyle önemli bir parçası haline geldi ki, neredeyse tüm hizmetler artık Evernote'a entegre çalışabiliyor. İnanmıyorsanız Evernote App Center'a göz atarak Evernote'a veri gönderebilen Web, iOS ve Android uygulamalarının listesini inceleyebilirsiniz.

Bu konuda hiç bir uygulama IFTTT'ten daha yetenekli değil. O kadar çok hizmetle birbirine bağlıyor ki istediğiniz her türlü bağlantı için bir "tarif" oluşturabiliyorsunuz. Evernote'a doğrudan gönderebilecekleriniz

arasında yıldızlanan Gmail e-postaları, Pocket'ta veya Twitter'da favorilere ekledikleriniz, Instagram fotoğrafları, Feedly yazıları, Siri ile oluşturduğunuz animastıcılar, RSS akışları, Swarm bildirimleri, hatta Facebook mesajları var. Liste neredeyse sınırsız, yalnızca hizmetler arası bağlantılarınız ve harekete geçiricilerinizi girmeniz yeterli. Her şeyi Evernote'a attıktan daha sonra arayıp düzenleyebilir, temizleyebilirsiniz.

E-postanıza entegre edin

hrome, Firefox ve Safari'de çalışan bir tarayıcı eklentisi olan Powerbot (www.powerbotapps.com) aylık 1,99 \$ fiyatlı bir hizmet. Gmail, Outlook.com, Yahoo ve Google Takvim gibi web tabanlı e-posta hesaplarınızı Evernote'u beslemek için kullanıyor. Yalnızca e-posta iletmekle kalmıyor, e-postanızın içindeki bir düğmeye tıklayarak mesajı, eki, hatta bir yazışması dizisini Evernote'a (veya Dropbox'a ya da OneNote'a) gönderebiliyorsunuz. Daha da iyisi Powerbot Evernote'a da erişebildiğini için mevcut notlarınızı e-postalarınıza da ekleyebiliyorsunuz.

Not defteriyle blog yazın

Bir Evernote not defterini blog olarak yayımlayabilirsiniz. Bunun için postach.io sitesine kaydolduktan sonra Evernote hesabınızı bağlayın. Site oluşturma işlemi çok hızlı ve kolay. Postach.io RSS akışlarını, Facebook etiketlerini ve Twitter gönderilerini, özel alan adlarını, Disqus yorumlarını, Google Analytics araçlarını ve çok daha fazla özelliği destekliyor. Postach.io, Evernote'taki notlarınızı ve not defterlerinizi silemiyor. Hangi not defterini ve görsellerden metinlere, ses kayıtlarından belgelere kadar hangi notların yayımlamasını istediğinizi kesin olarak siz belirtiyorsunuz. "published" etiketi eklediğiniz içerikler blogunuzda görülebilir.

Evernote'la akademik başarı

Evernote öğrenciler için kesinlikle gerekli, özellikle de bir şeyleri kaybetme alışkanlığı olanlar için. Tüm ders notlarınızı ve ders programlarını tarayın. Tahtadaki notların fotoğrafını çekin ve derslerin ses kayıtlarını doğrudan uygulamaya içinde saklayın. Sınıf arkadaşlarınızdan ve

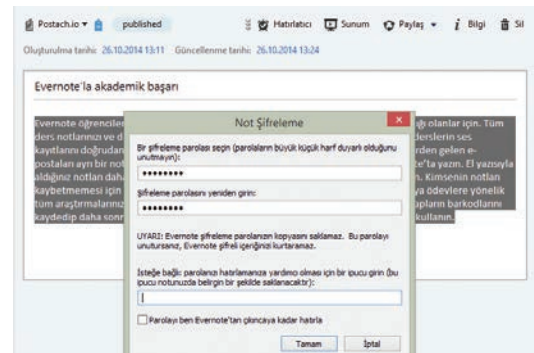
öğretmenlerden gelen e-postaları ayrı bir not defterine yönlendirin. Günlük ders notlarınızı doğrudan Evernote'ta yazın. El yazısıyla aldığınız notları daha sonra taramak üzere Evernote Moleskine not defterleri kullanın. Kimsenin notları kaybetmemesi için sınıf arkadaşlarınızla ortak bir not defteri paylaşın. Tabii proje veya ödevlere yönelik tüm araştırmalarınızı da Evernote'a kaydedin ki ileride kolayca arama yapılabilin. Kitapların barkodlarını kaydedip daha sonra kaynakça olarak biçimlendirebilen RefME gibi uygulamaları da kullanın.

Paylaşmak değer vermektir

Evernote'taki bir not defterini diğer Evernote kullanıcılarıyla, hatta Premium hesabınız varsa herkesle paylaşabilirsiniz. Windows, Mac veya web arayüzlerinde bir not defterine sağ tıklayıp "Not Defterini Paylaş" demeniz yeterli. Size iki seçenek sunulacak: "Paylaş"ı seçip arkadaşlarınızın e-posta adreslerini girebilirsiniz veya "Yayınla"yı seçip e-posta, sosyal medya, blog yazısı vb. yollarla paylaşabileceğiniz bir bağlantı elde edebilirsiniz. Bu seçenek, oluşturduğunuz bir notu sosyal medyada paylaşmaya benzer. Sonraki güncellemeler de dahil olmak üzere o not defterini bağlantıyı bilen herkesin görebileceği şekilde açmış olursunuz. Yani bunu yapmak istediğinizden emin olun. Tabii sonradan pişman olursanız bağlantıyı silebilirsiniz.

Hassas notları şifreleyin

Evernote'ın masaüstü yazılımında notlarınızın belli kısımlarını veya tamamını şifreleyebilirsiniz. Bilgisayarınızı kuralayan kişiler varsa güzel bir yöntem ama çok kuvvetli bir şifreleme değil ve yalnızca metinlerde çalışıyor, resimlerde işe yaramıyor. Ayrıca sadece Evernote masaüstü yazılımı için geçerli, web ve mobil için geçersiz. Yani bir metni şifreledikten sonra web'de bakarsanız uluorta göründüğünü fark edeceksiniz. Çok güvenli olmadığını göz önünde bulundurun ve kullanmak için bir metni seçtikten sonra sağ tıklayıp "Seçili Metni Şifrele" deyin. ■

Web sayfaları değişince haberiniz olsun

Hiç kendinizi peşinde olduğunuz bir konserin veya maçın biletlerini satışa çıkıp çıkmadığını öğrenmek adına bir web sayfasını sürekli yenilerken bulduğunuz oldu mu? Page Monitor adlı Chrome uzantısı, seçtiğiniz web sayfalarını sürekli kontrol eder ve bir değişiklik olduğunda

anda sizi haberdar eder. Bu sayede artık önemli şeyleri unutmaktan korkmazsınız.

Page Monitor: <http://bit.ly/page206> | 10 dakika | Google Chrome

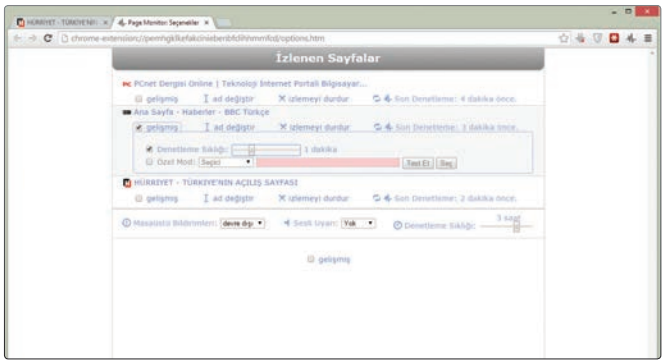
1 Chrome tarayıcınızı açın. bit.ly/page206 adresinden uzantıyı tarayıcınıza yükleyin. Takip etmek istediğiniz siteye gidin ve Page Monitor simgesine tıklayıp "Bu Sayfayı İzle"ye tıklayın. Uzantı, belirttiğiniz sayfaları düzenli aralıklarla kontrol etmeye başlayacak ve isterseniz "Tümünü Şimdi Denetle" diyerek elle kontrol edebileceksiniz.

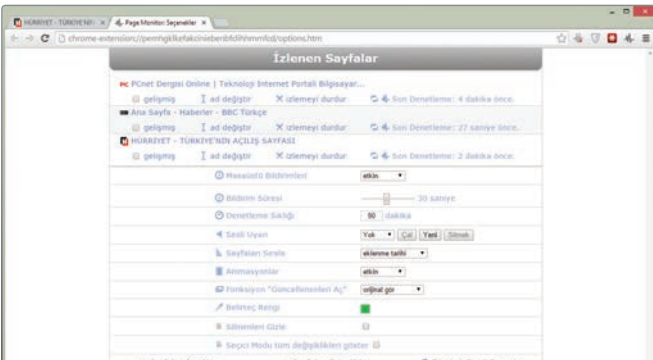
2 Page Monitor simgesinde beliren sayı, en son incelemedenizden bu yana kaç sayfada değişiklik olduğunu gösterir. "değişiklikleri gör" diyerek değişen sayfalara yeni bir sekmede göz atabilirsiniz. Sayfada meydana gelmiş olan yeni içerik yeşil vurgularla size gösterilecek, silinmiş öğeler ise kırmızı olarak vurgulanacak.

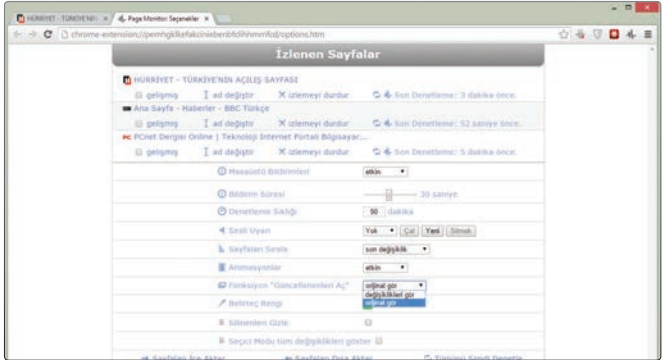
3 "Silinenleri Gizle" linkine tıkladığınızda sadece sayfada kalan ve değişmiş içeriği göreceksiniz. Daha sonraki değişimler Page Monitor düğmesinin altında belirlediğinde "haberim var" diyerek onları görmezden gelebilir veya artık sayfada olacak değişimleri görmek istemiyorsanız "izlemeyi durdur" diyebilirsiniz.

4 Uzantının ayarlarını değiştirmek için Page Monitor simgesine sağ tıklayıp Seçenekler'e tıklayın. İzlemekte olduğunuz sayfaları buradan kaldırabilir veya sayfaların adlarını değiştirebilirsiniz. Her sayfanın altındaki "gelişmiş" seçeneğini işaretleyerek o sayfanın denetlenme sıklığını varsayılan değer olan 3 saatten 5 saniyeye kadar düşürebilirsiniz.

5 Daha fazla seçeneğe ulaşmak için ayarlar sayfasının en altındaki "gelişmiş" düğmesine tıklayın. Masaüstü bildirimlerini açabilir ve ne kadar süreyle görüneceklerini belirleyebilirsiniz, buna ek olarak sesli uyarı almayı da ayarlayabilirsiniz. Ayrıca animasyonları açıp kapatma ve değişikliklerin vurgulandığı belirteç rengini değiştirme şansınız da var.

6 Gelişmiş ayarlar altındaki "Sayfaları Sırala" menüsünden seçim yaparak sayfaların neye göre sıralanacağını seçebilirsiniz. "Silinenleri Gizle" diyerek sadece yeni içeriğin vurgulanmasını varsayılan ayar olarak atayabilirsiniz. "Güncellenenleri Aç" düğmesine tıkladığınızda ne olacağını belirleyen "Fonksiyon/Güncellenenleri Aç" ayarını "değişiklikleri gör" veya "orijinal gör" şeklinde değiştirebilirsiniz.

Bilgisayarınızda çok hızlı arama yapın

Ücretsiz Listary yazılımıyla bilgisayarınızdaki tüm dosyaları çok daha hızlı bir şekilde bulabilirsiniz.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

Herkes yapabilir

► Anlaşılır

Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

► 25 dakika

UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

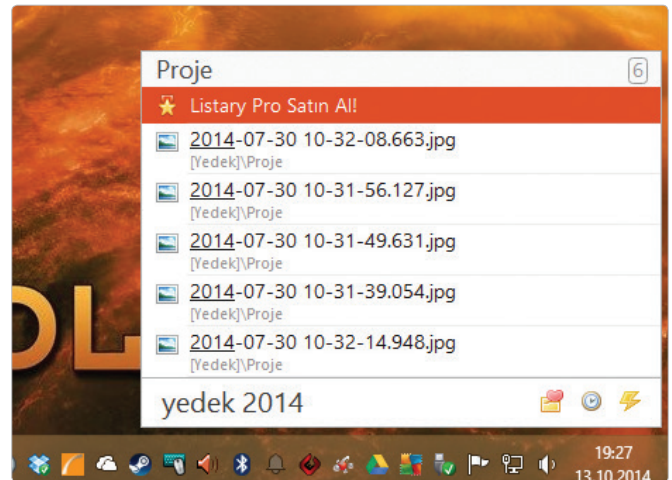
Listary adlı ücretsiz program, bilgisayarınızdaki dosya, klasör ve programları en hızlı ve verimli biçimde aramanın yolunu açıyor. Programı kurduktan sonra bilgisayarınızın hangi bölümünde olursanız olun, istediğiniz anahtar kelimeyi girdiğinizde Listary tüm arama sonuçlarını hazırlayacak. Hızlı erişim için belirli klasörlerde ya da favori nesnelerde arama yapabilirsiniz. Listary'yi hızlıca açmanıza imkân verecek klavye kısayollarını oluşturmayı da göstereceğiz.

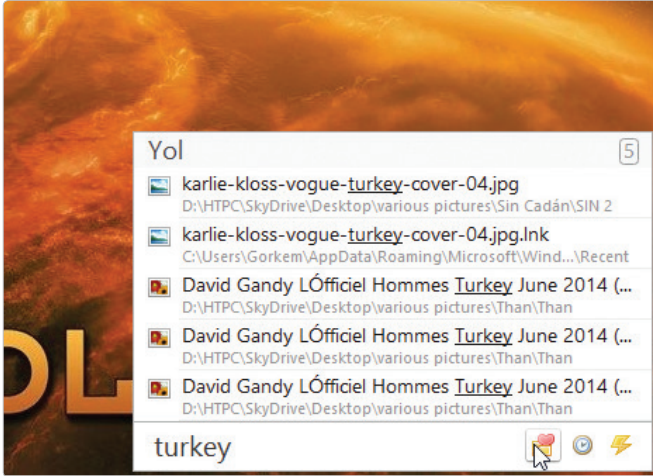
1 www.listary.com adresine girin ve kırmızı renkli "Download latest version" düğmesine tıklayın. Listary'yi indirip kurduktan sonra ekrandaki herhangi bir boş alana tıklayıp arama kriterini girin. Anında Listary penceresi açılacak ve arama sonuçlarını içeren liste karşınıza gelecek. Listary, belirttiğiniz terimi içeren tüm sonuçları getirecek. Örneğin "apa" yazarsanız çapa, tapa, kapa, lapa gibi içinde "apa" geçen tüm öğeler bulunacak. Windows'un arama motorunda bu özellik yok.

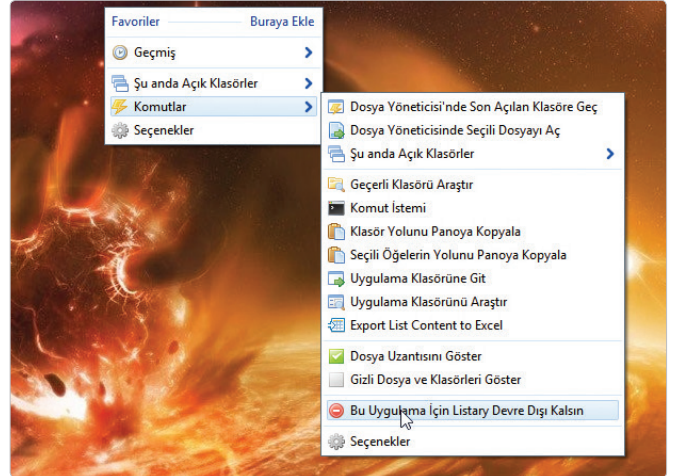
2 Ok tuşlarını kullanarak istediğiniz öğenin üstüne gelin ve açmak için Enter'a basın. Alternatif olarak kesme, kopyalama, taşıma gibi işlemler için Enter yerine sağ ok tuşuna basın. Böylece Klasörü Aç, Kopyala, Geçerli Klasöre Kopyala gibi seçenekler içeren eylem listesi belirecek. Bir nesneyi taşırsanız asıl konumdaki dosya silinir. Onun yerine "Geçerli Klasöre Kopyala"yı seçerseniz asıl konumdaki dosya silinmez, kopyası oluşur. Arama sonuçlarına geri dönmek isterseniz klavyenizdeki sol ok tuşuna basın.

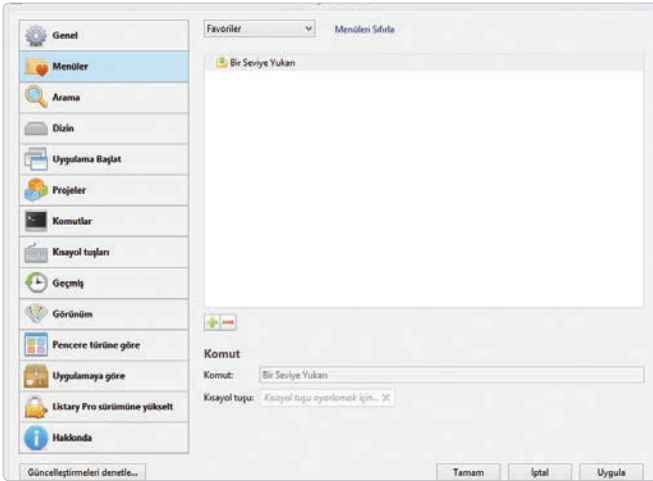
3 Listary'nin "proje klasörü" özelliği, klasörlere kısaltma eklemenizi sağlar. Kısaltmayı kullanarak o klasörde hızlı arama yapabilirsiniz. Örnek olarak Yedek adlı klasörümüzün içine proje klasörü oluşturacağız. İlk olarak Yedek klasörüne gidin ve "proj kısaltmaadı" yazın. Biz kısaltmamızın "yed" olmasını istiyoruz, o yüzden "proj yed" yazdık ve Enter'a basarak "Geçerli klasörde bir proje olarak ekle" seçeneği seçtik. Artık Listary'de sadece Yedek klasöründe arama yapmak isterseniz "yed terim" yazmanız yeterli. Örneğin "yed doc" araması yaparsanız uzantısı .doc olan veya adında "doc" geçen dosyalar listelenir.

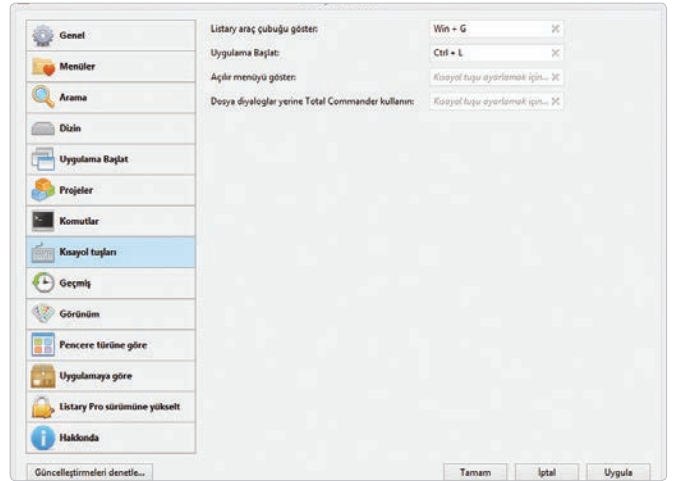
4 Aynı zamanda belirli dosyaları favori olarak işaretleyip ileride bulunmalarını kolaylaştırabilirsiniz. Bunun için masaüstündeyken dosya adını yazarak arama sonuçlarında görünmesini sağlayın. Ok tuşlarıyla favori olarak işaretlemek istediğiniz sonucun üstüne gelin ve sağ taraftaki kalp işaretine tıklayın. Bundan böyle Listary arama menüsünü kullanarak ilgili dosyayı aramak istediğinizde alttaki favoriler simgesine tıklayın. Bir öğeyi favori listesinden kaldırmak isterseniz sağdaki kalp işaretine yeniden tıklayın. Daha önceki aramalarınızı klasörler ve dosyalar şeklinde ayrılmış olarak görmek isterseniz saat simgesine tıklayın.

5 Listary menüsüne hızlıca erişmek için masaüstünde boş bir alana çift tıklayın. Tıklayıp erişebileceğiniz favorileri en üstte göreceksiniz. Fare imlecini Geçmiş satırına götürerek son aramaları görebilirsiniz. Aynı zamanda Şu Anda Açık Klasörler gibi seçenekler de var. Komutlar menüsünden açık klasöre göz atabilir veya açık programı (ya da içinde olduğunuz klasörü) devre dışı bırakabilirsiniz. Böylece Listary orada arama yapmaz. Listary menüsüne erişmek için bir diğer yolsa Windows bildirim alanındaki simgesine tıklamak.

6 Listary ayarlarını düzenlemek için masaüstünde bir boş alana çift tıklayıp Seçenekler'e girin. Genel sekmesindeki "Yeni beta sürümlerini denetle" kısmına işaret koyarak en yeni özellikleri kullanabilirsiniz. "Uygula" komutunu verin ve ardından Menüler sekmesine geçin. Buradan Listary menüsüne yeni komutlar ekleyebilirsiniz. Faydalı komutlardan biri olan "Bir Seviye Yukarı", gezinti sırasında işinizi kolaylaştırabilir. Bunu eklemek için yeşil + düğmesine tıklayın ve "Bir Seviye Yukarı" seçeneğini seçin.

7 İsterseniz bir klavye kısayoluyla da Listary arama kutusunu çağırabilirsiniz. Seçenekler menüsünden Kısayol Tuşları sekmesine girin ve sağdaki dört satıra bakın. Örneğin "Uygulama Başlat" için kısayol eklemek istiyorsanız sağdaki X işaretine tıkladıktan sonra klavyeden Ctrl, Alt, Shift gibi bir ana tuşa ve ardından bir harfe basın. Örneğin Ctrl + L olabilir. Diğerleri için de farklı kombinasyonlar girin ve Tamam'a tıklayın. Şimdi Ctrl + L'ye basarak klavye kısayolunu deneyin. Listary arama geçmişini silmek isterseniz seçeneklerdeki Geçmiş sekmesine girip "Geçmiş Temizle" düğmesine tıklayın.

Fotoğraflarınızı topluca düzenleyin

FastStone Image Viewer ile fotoğrafları döndürün, dönüştürün, boyutlandırın, yeniden adlandırın.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

Herkes yapabilir
▶ Anlaşılır
Karmaşık yerler var

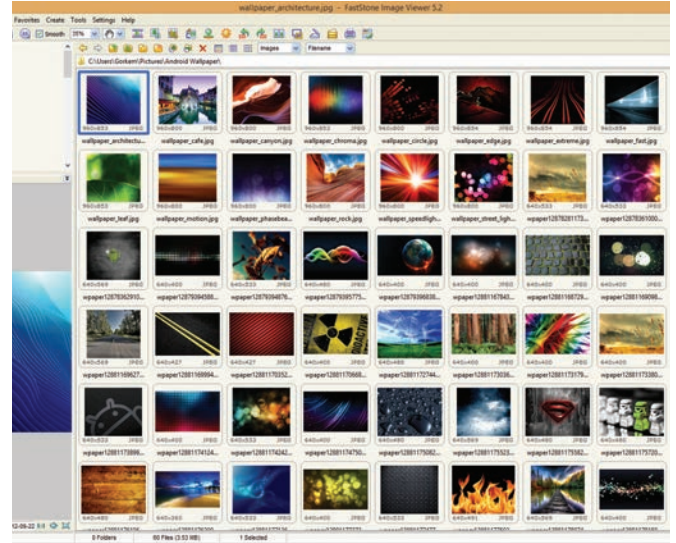
GEREKEN SÜRE

▶ 20 dakika

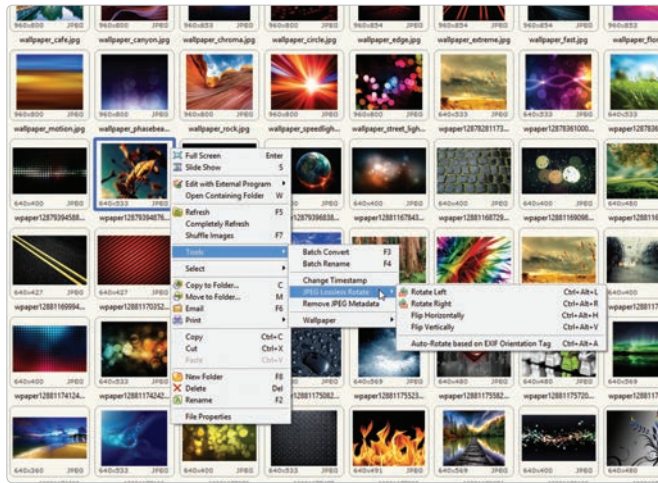
UYUMLU SİSTEMLER

- ▶ Windows 8
- ▶ Windows 7
- ▶ Windows Vista
- ▶ Windows XP

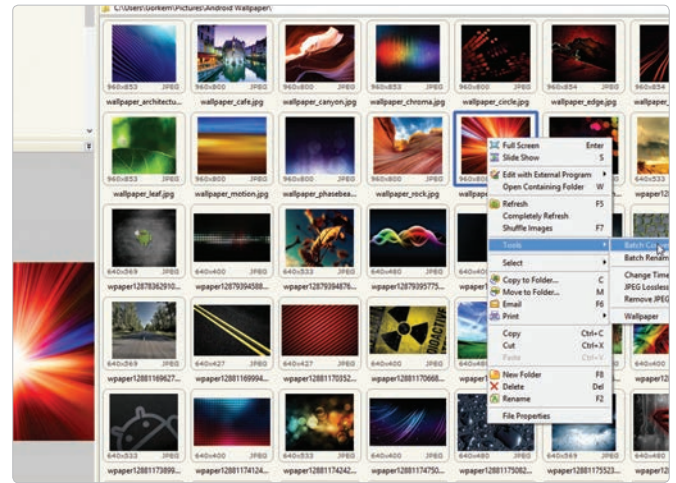
Yatay yerine dikey çekilmiş çok sayıda fotoğrafı toplu biçimde döndürmek, bir dizi resmi başka formata dönüştürmek ya da formatı ne olursa olsun bir klasördeki tüm görselleri yeniden adlandırmak zaman alan, yorucu bir işe dönüşebilir. Ücretsiz bir yazılım olan FastStone Image Viewer sayesinde tüm bunları saniyeler içinde yapabilirsiniz. Aynı zamanda yeniden boyutlandırma ve kırpma gibi faydalı işlemleri yapmanıza da olanak tanıyor.

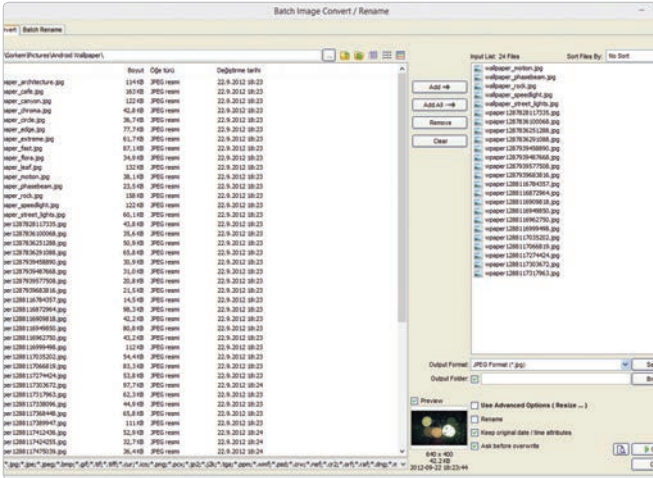
1 bit.ly/fs206 adresine girip yeşil "Download Now" düğmesine tıklayarak kurulum paketini indirin. Programı kurup çalıştırın. Programı masaüstünüze eklenen kısayoldan da çalıştırabilirsiniz. Ağaç yapısı halinde bilgisayarınızdaki klasör ve dosyaları içeren özizleme ekranını göreceksiniz. Ayrımları temsil eden kenarlara fare imlecini getirip yatay ya da dikeyde sürükleyerek bunlara ait bölmelerin boyutlarını değiştirebilirsiniz. Soldaki klasör listesini kullanarak düzenlemek istediğiniz dosyaları içeren klasörü bulun.

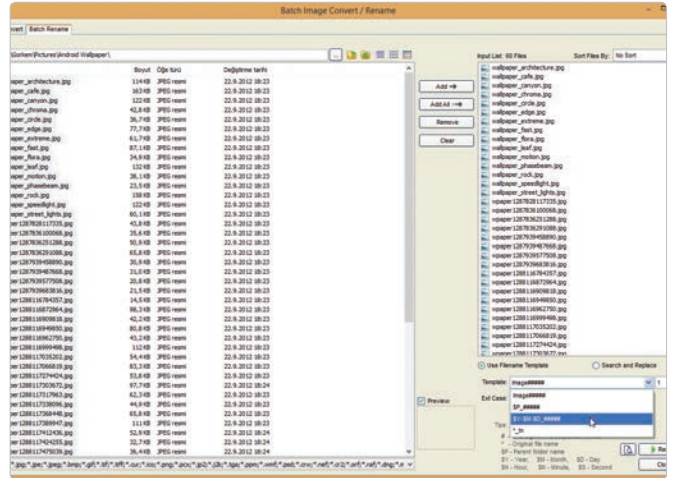
2 İlk olarak, yanlış yönde kaydedilmiş bir dizi fotoğrafı toplu olarak döndüreceğiz. Bunun için klavyede Ctrl tuşunu basılı tutup döndürmek istediğiniz tüm fotoğrafları seçin. Seçili fotoğraflardan herhangi birine sağ tıklayıp Tools > JPEG Lossless Rotate'ı gidin Rotate Left (sola döndür) veya Rotate Right (sağa döndür) seçeneğini seçin. Fotoğrafları aynaya bakıyormuş gibi ters çevirmek isterseniz Flip Horizontally (yatay olarak çevir) veya Flip Vertically (dikey olarak çevir) seçeneğini de seçebilirsiniz. Fotoğrafları döndürmek için "Do not show this dialog again" kutusunu işaretleyip OK'e tıklayın.

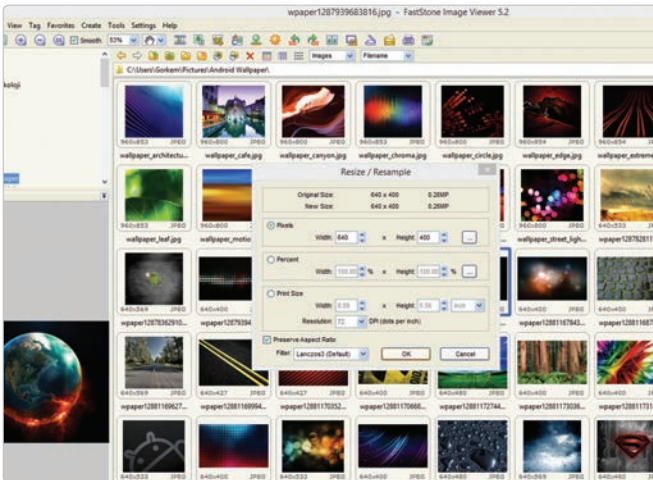
3 Çok sayıda fotoğrafı tek sefer başka bir formata da dönüştürebilirsiniz. Bu işlem, örneğin sadece belli bir resim dosyası formatını açabilen cihazlara aktarmak istediğiniz fotoğraflarda işe yarayabilir. Dönüştürmek istediğiniz dosyaları Ctrl tuşuna basılı tutarak tek tek işaretleyin. Seçim bitince herhangi birine sağ tıklayıp Tools menüsünden "Batch Convert"ü seçin. Seçtiğiniz dosyaları sağ tarafa gösteren yeni bir pencere açılacak. O klasörden daha fazla dosya eklemek isterseniz sol taraftan istediğiniz fotoğrafa tıklayın (Aşağıda ön izlemesi görünecek.), ardından Add düğmesine tıklayın.

4 Output Format menüsüne tıklayarak fotoğraflarınızı dönüştürmek istediğiniz yeni formatı seçin. PNG yüksek kaliteli bir sıkıştırılmış formattır, TIFF çoğu görsel düzenleme programıyla uyumludur, PDF ise e-postayla paylaşmak için uygun bir formattır. Gözet düğmesine tıklayarak dönüştürülen dosyaların kaydedileceği klasörü seçin ve ardından Convert düğmesine tıklayın. Açılan yeni bir pencerede orijinal fotoğrafla dönüştürülen fotoğrafın boyutu ve ilerleme yüzdesi gösterilecek. İşlem bitince Done'a tıklayın ve çıkış için seçtiğiniz klasöre giderek ortaya çıkan sonucu görün. Merak etmeyin, orijinal dosyalarınız da yerlerinde duruyor.

5 Fotoğraflarla ilgili genel bir sorun, dosya adlarının anlamsız olması. Bir klasördekipleri toplu olarak yeniden adlandırmak için soldaki listeden istediğiniz klasörü gidin. Ctrl + A tuşlarına basarak tümünü fotoğrafları seçin. Seçili olanlardan birine sağ tıklayıp Tools menüsünden "Batch Rename"i seçin. Template menüsüne tıklayıp ilk değeri (Image#####) seçin. Böylece fotoğraflarınız sırayla Image00001, Image00001 gibi adlar alacak. "P #####" değerini seçerseniz fotoğraflarınız "Klasör adı_00001" şeklinde adlandırılır. "ŞY-ŞM-ŞD_#####" ise dosyaları "yıl-ay-gün_00001" şeklinde adlandırır. İsteddiğiniz adlandırma şablonunu seçip Rename düğmesine tıklayın, ardından Yes ve Done deyin.

6 FastStone Image Viewer aynı zamanda fotoğrafları elle tek tek düzenlemek için de harika bir program. Soldaki menüyü kullanarak istediğiniz klasöre gidin ve sağ taraftan yeniden boyutlandırma istediğiniz fotoğrafı seçin. Üst kısımdaki yeniden boyutlandırma (Resize) simgesine tıklayın ve açılan pencerede piksel, yüzde ya da baskı boyutu esaslı yeni bir değer girin. Sağdaki düğmeleri kullanarak standart boyutlardan birini de seçebilirsiniz. Ardından OK ve Yes'e tıklayın, isterseniz yeni bir dosya adı yazın ve dosyayı kaydedin. Fotoğrafınızı kırmak isterseniz bu kez kırpma (Crop) simgesine tıklayın. Kırmak istediğin kısmı fotoğraf üzerinde seçtikten sonra sağ alttaki Crop düğmesine tıklayın.

7 Aynı zamanda karanlık fotoğrafları aydınlatabilirsiniz. Bunun için aydınlatmak istediğiniz fotoğrafa tıkladıktan sonra üst kısımdaki güneş (Adjust Lighting) simgesine tıklayın. Sol alttaki Shadows sürgüsünü artırın. Ardından Highlights, Contrast ve Saturation sürgülerini istediğiniz gibi düzenleyin. Sağ alttaki düğmeye tıklayarak son halini orijinal fotoğrafla karşılaştırabilirsiniz. İşlem bitince OK'e tıklayıp dosyayı kaydedin. FastStone'da son açtığınız klasörler arasında hızlıca dolaşmak için sol ve sağ ok tuşlarını kullanabilirsiniz. Bir üst klasöre çıkmak içinse yukarı ok tuşuna basın.

Outlook.com

OUTLOOK.COM KURTARICILARI

Silinen kişileri geri getirin, gizliliğinizi koruyun ve istenmeyen postaları durdurun.

SİLDİĞİNİZ KİŞİLERİ GERİ GETİRİN

Kişi listenizdeki birini yanlışlıkla sildiyseniz onu kolayca geri getirebilirsiniz. Hesabınızda oturum açtıktan sonra Outlook.com logosunun solundaki menü simgesine ve ardından Kişiler'e tıklayın. Üst çubuktan "Yönet > Silinmiş kişileri geri yükle"yi seçin. Silme işlemi 30 günden daha eski değilse kişileri geri getirebilirsiniz. İsteddiğiniz kişilerin yanındaki kutuları işaretleyerek geri getirme işlemini tamamlayın.

OUTLOOK.COM FACEBOOK PROFİLİNİZİ SIZDIRMASIN

Facebook veya Twitter hesaplarınızı Outlook.com hesabınıza bağladıysanız e-posta gönderdiğiniz herkes Facebook ve Twitter güncellemelerinizi de görüyor olabilir. Varsayılan olarak Outlook.com ilgili hesaplardaki güncellemelerinizi diğer Outlook.com kullanıcılarıyla paylaşır. Bunu engellemek için hesaplarınızı bağlatırken "Bu engellemek gerekir. profile.live.com adresine girdiğinizde sağ üst köşede "Bağlanılan" satırını göreceksiniz. Buradan Facebook logosuna tıklayıp "Bu bağlantıyı tümüyle kaldır"a tıklayın. Ardından aynı şeyi Twitter için de tekrarlayın.

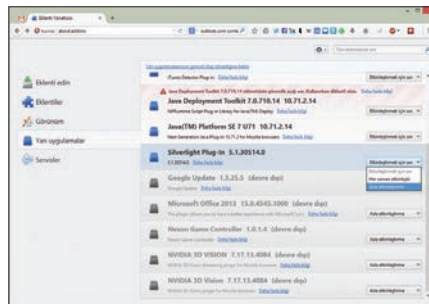
E-POSTALAR GELEN KUTUNUZDA AYRI AYRI GÖRÜNSÜN

Outlook.com varsayılan ayar aynı başlığa sahip e-postaları "konuşma" olarak gruplar. Bu özellik

genelde faydalı olsa belli e-postaları bulmayı zorlaştırabilir. Devre dışı bırakmak isterseniz çark simgesine tıklayarak Seçenekler'e girin ve "E-posta okuma" başlığı altındaki "Konuşmalara ve önceden yüklenen iletilere göre gruplandır"ı seçin. "İletileri ayrı ayrı göster" diyerek kaydedin. Artık aldığınız her e-posta gelen kutunuzda ayrı bir satırda görünecek.

DOSYA EKLERKEN HATALARDAN KURTULUN

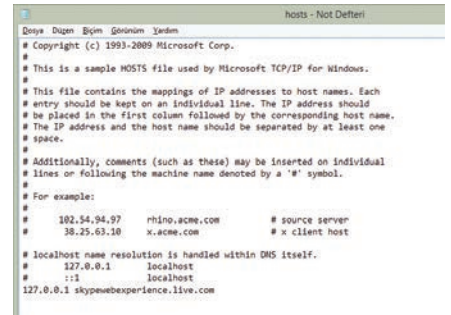
Outlook.com bazen e-postalarınıza dosya eklerken sorun çıkarıp çökebilir veya yanıt vermez hale gelebilir. Bunun nedeni büyük olasılıkla Microsoft'un Silverlight tarayıcı eklentisi. www.microsoft.com/getsilverlight adresine girerek kullandığınız Silverlight sürümünü kontrol edin. Sürümünüz 5.1.2'den düşükse yükseltin. Sorun devam ederse tarayıcı ayarlarınızdan Silverlight'ı devre dışı bırakın. Bunun için Internet Explorer'da sağ üstteki çarka tıklayıp "Eklentileri yönet" deyin, Microsoft Silverlight seçerek "Devre dışı bırak"a tıklayın. Firefox'ta sağ üst köşeden menüye ve içinden "Eklentiler > Yan uygulamalar"a girerek Silverlight Plug-In'i bulup yanındaki menüden "Asla etkinleştirme"yi seçin. Chrome'da ise adres satırına chrome://plugins yazarak Silverlight'ı bulun ve altındaki "Devre dışı

bırak"a tıklayın. Silverlight'ı devre dışı bırakmak nadir de olsa bazı başka web sitelerinin düzgün çalışmasını etkileyebilir ama en azından Outlook.com'da e-postalarınıza dosya eklemede artık sorunuz olmayacak.

SKYPE ARAMALARININ ÇALMASINI ÖNLEYİN

Skype hesabınız varsa ve e-posta için de Outlook.com kullanıyorsanız Skype üzerinden biri sizi aradığında her iki uygulamada da sesli uyarı gelir ki bu oldukça rahatsız edicidir. Bunu engellemek için Outlook.com'un kullandığınız bilgisayarda Skype'a bağlanmasını önleyebilirsiniz. Bağlat'a tıklayıp notepad yazın ve sağ tıklayıp yönetici olarak çalıştırın. Dosya > Aç komutunu verin. Sağ alttaki "Metin Belgeleri" menüsünü açıp "Tüm Dosyalar"ı seçin. Şimdi C:\Windows\System32\drivers\etc klasörüne gidip hosts dosyasını açın ve dosyanın sonuna yeni bir satır olarak şunu ekleyip kaydedin: 127.0.0.1.skypewebexperience.live.com

GELEN KUTUNUZDA İSTENMEYEN E-POSTALARIN GELMESİNİ DURDURUN

Çeşitli web sitelerinden ve hizmetlerden e-postalar Gereksiz klasörünüze gitmeleri gerekirken Gelen Kutusu'na gidiyorsa büyük olasılıkla Güvenli Gönderenler listenizde bir sıkıntı vardır. Çark simgesine tıklayarak

Seçenekler içinden "Gereksiz e-postaları engelleme" bölümü altındaki "Güvenli ve engellenen gönderenler"e ve ardından "Güvenli gönderenler"e tıklayın. Sağ taraftaki liste içinde orada olmaması gerektiğini düşündüğünüz adresleri ve alan adlarını seçerek "Listeden kaldır" deyin. Bu göndericilerden gelecek e-postalar artık gelen kutunuza değil, doğrudan Gereksiz klasörüne iletilecek. ■

ubuntu®

ile sisteminizi kurtarın

Popüler Linux dağıtımı Ubuntu, Windows'tan vazgeçemeyen kullanıcıların bile imdadına yetişebilir.

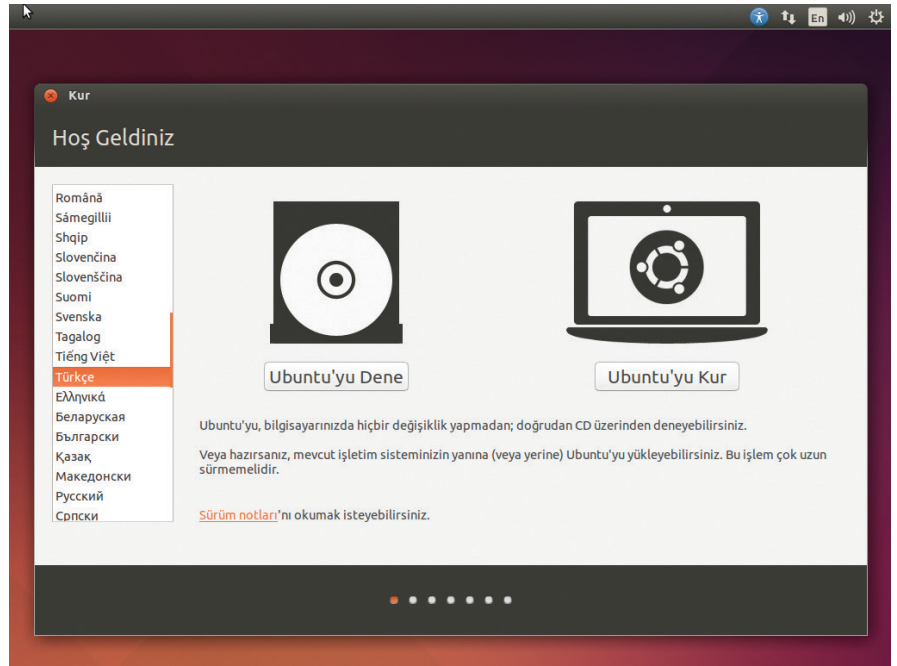
Ister işletim sistemi çöken bir bilgisayardan dosya kurtarmak istiyor olun ister donanım problemlerini tespit etmek, Ubuntu size yardımcı olabilir. Dahası, Windows'u açmadan virüs taraması yapmak veya unuttuğunuz Windows parolasını sıfırlamak isterseniz de Ubuntu yardıma koşuyor. Windows'un pahalı Enterprise sürümüne ve Windows To Go adlı özel araca sahip olmadığımız sürece Windows'u USB başlatarak sorun giderme şansınız yok, oysa Ubuntu tüm bunları ücretsiz olarak yapıyor. Anlatacağımız çözümlerde biraz komut da yazacağız ama telaşa gerek yok, o kadar da karmaşık değil.

UBUNTU ORTAMINIZI HAZIRLAYIN

Anlatacağımız yöntemleri uygulamak için USB bellekten, CD'den veya DVD'den çalışan (live) bir Linux dağıtımına ihtiyacınız olacak. Çoğu dağıtım iş görür ama biz Ubuntu'yu tercih ediyoruz. Işın güzel yanı, Ubuntu'nun 14.04 sürümüne PCnet DVD'sinde yer verdik. Bu DVD'yi bilgisayarınıza takıp bilgisayarı açın. Eğer otomatik olarak karşınıza Ubuntu gelmezse BIOS'tan önyükleme sırasını değiştirmeniz gerekecek. BIOS'a girerek "boot order" benzeri menüyü bulup ilk sırada CDROM'u alın, kaydedin ve bilgisayarı yeniden başlatın. Karşınıza gelen ekranda soldan Türkçeyi, sonrada "Ubuntu'yu Dene"yi seçin.

Yazı yazarken sorun yaşamamak için sisteme Türkçe klavyeyi eklemek gerekiyor. Sağ üst köşedeki "En" düğmesine tıklayıp "Text Entry Settings"i seçin. "+" düğmesine tıklayıp Turkish'i ekleyin. Sonra ortadaki yukarı ok düğmesine tıklayarak Turkish'i ilk sıraya alın ve pencereyi kapatın. Tekrar "En" düğmesine tıklayın Turkish'i seçin. Artık sorunları gidermeye hazırsınız.

Eğer bilgisayarınızda DVD sürücü yoksa veya ileride Ubuntu'nun daha yeni bir sürümünü kullanmak isterseniz kendi USB belleğinizi veya DVD'nizi oluşturabilirsiniz. Yapmanız gereken şey www.ubuntu.com

Bilgisayarınıza zarar vermeden Ubuntu'yu denemek için "Ubuntu'yu Dene"yi seçin.

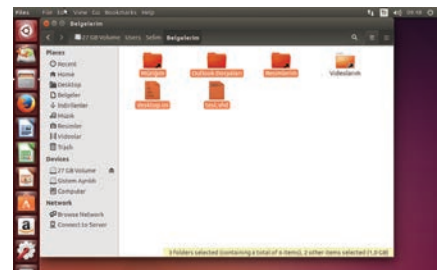
adresinden Ubuntu Desktop'ı indirmek, sonra da bit.ly/usb206 adresinden Universal USB Installer'ı indirmek. Universal USB Installer'ı çalıştırıp indirdiğiniz Ubuntu ISO dosyasını seçin. En az 2 GB'lık boş bir USB bellek takıp Ubuntu'yu ona yazabilir, sonra da bilgisayara USB'den başlatabilirsiniz.

ÇÖKEN İŞLETİM SİSTEMİNDEN DOSYA KURTARIN

Bir gün bilgisayarınızı açarsınız ve bir bakarsınız ki Windows açılmıyor, karşınıza hata mesajları veya mavi bir ekran çıkıyor, hatta sabit diskinizden tuhaf sesler geldiğini duyuyorsunuz. Windows açılmasa bile sürücünüz tamamen bozulmadan önce bazı dosyalarınızı kurtarma şansınız olabilir. Sürücü sağlamsa ve sadece Windows hasar

gördüyse tüm dosyalarınızı bile kurtarabilirsiniz.

Ubuntu'da dosya yöneticisini açmak için soldaki menüde bulunan dosya dolabı simgesine tıklayın. Windows sürücünüz kenar çubuğundaki Devices altında görünecek. Dosyalarınızı görmek için ona tıklayın. Birden fazla bölümünüz veya sabit diskiniz varsa hepsi görünecektir.

Ubuntu ile Windows'taki dosyalarınıza erişmeniz mümkün.

Şimdi bilgisayarınıza bir harici disk veya USB bellek takın. O da Devices altında görünecek. Artık Windows dosya sistemi- nizdeki dosyaları sürükleyip bırakarak harici diskinize kopyalayabilirsiniz. Ayrıca dosyalarınızı herhangi bir bulut depolama servisine (Google Drive, OneDrive vb.) de yükleyebilir veya Ubuntu'yla birlikte gelen Brasero Disc Burner'ı kullanarak boş DVD'lere yazabilirsiniz.

WINDOWS PAROLANIZI SIFIRLAYIN

Ubuntu, Windows hesabınızın parolasını düzenlemenize de olanak sağlıyor. Ubuntu ile yönetici hesabınızın parolasını sıfırladıktan sonra Windows'ta oturum açıp diğer hesapların da parolalarını değiştirebilirsiniz.

Öncelikle bir uçbirim penceresi açmak için Ubuntu logosuna tıklayıp sol üst köşedeki alana terminal yazın ve Enter'a basın. Parolayı değiştirmek için kullanacağımız aracı yüklemek üzere aşağıdaki komutları sırayla yazın:

```
sudo add-apt-repository "deb http://archive.ubuntu.com/ubuntu $(lsb_release -sc) universe"
```

```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get install chntpw
```

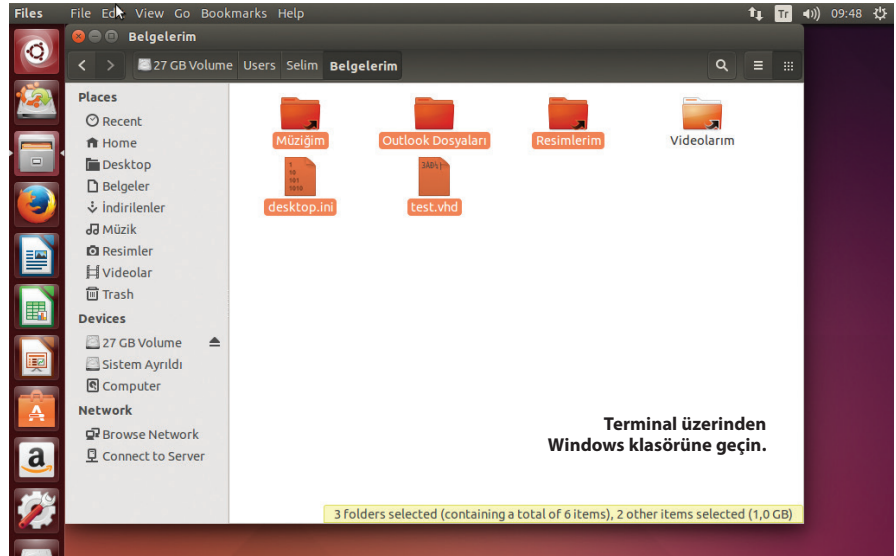
Şimdi şunu yazın ama Enter'a basmayın:

```
cd /media/ubuntu/
```

Bunu yazdıktan sonra bir kez Tab tuşuna bastığınızda rastgele harf ve rakamlarda oluşan bir klasör adı eklenecek. Bu, Windows sürücünüzün Linux'taki etiketidir. Onun devamına /Windows/System32/config yazın. Sonuçta şöyle bir komut ortaya çıkacak:

```
cd /media/ubuntu/RastgeleEtiket/Windows/System32/config
```

Enter'a basarak komutu çalıştırın. Ardından yönetici hesabını düzenlemek için şu komutu yazıp Enter'a basın:

sudo chntpw SAM

Burada geçen SAM, şifrelenmiş kullanıcı hesabı parolalarını içeren Windows dosyasının adıdır. Yönetici hesabınız büyük ihtimalle kilitli olacaktır. Kilidi çözmek için 4 yazıp Enter'a basın. Ardından y yazıp Enter'a basarak onaylayın.

Şimdi tekrar sudo chntpw SAM yazarak programı yeniden çalıştırın ve bu kez 1 yazıp Enter'a basın. Böylece yönetici parolanız kaldırılmış (boş parola) olacak. "Parolayı değiştir" (change password) komutunu kullanmayın çünkü sorunlara yol açabiliyor. Onun yerine parolanızı değiştirmek için Windows'u açın ve parola sorulursa hiçbir şey yazmadan Enter'a basarak geçin. Ardından Denetim Masası'na girerek diğer hem yönetici hem de kullanıcı parolalarını değiştirebilirsiniz.

VİRÜS TARAMASI YAPIN

Çoğu antivirüs şirketi, Windows açılmasa

bile bilgisayarınızı tarayabilmeniz için özel önyükleme diskleri sunuyor ama elinizde bunlardan yoksa Ubuntu da iş görür.

ClamAV, açık kaynaklı ve Ubuntu üzerinde kolayca kurulabilen bir antivirüs yazılımı. Tabii onun yerine Linux için AVG AntiVirus Free ve Bitdefender Antivirus Scanner for Unices gibi ticari seçenekleri de kullanabilirsiniz.

ClamAV'ı yüklemek için terminali açıp şu komutları girin ve her birinden sonra Enter'a basın (İlk ikisini daha önce yazdıysanız tekrar yazmanıza gerek yok.):

```
sudo add-apt-repository "deb http://archive.ubuntu.com/ubuntu $(lsb_release -sc) universe"
```

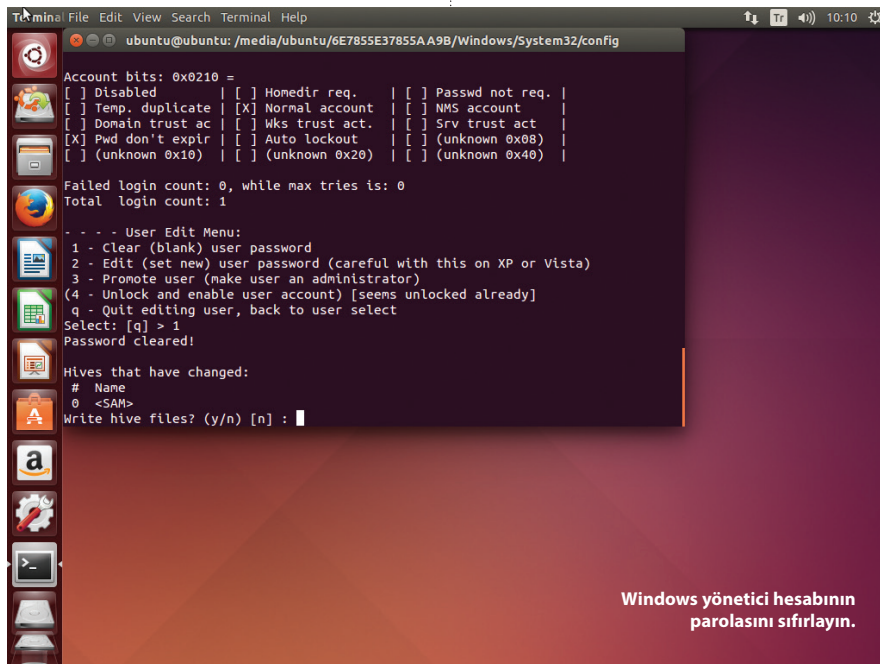
```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get install clamtk
```

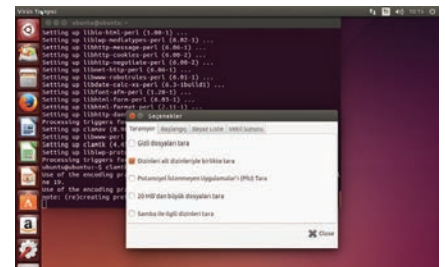
Kurulumu onaylamak için E yazıp Enter'a basın.

Artık ClamAV'ı çalıştırmak için terminalden clamtk komutunu verebilir veya yüklü uygulama listenizden ClamTk'yi bulup çalıştırabilirsiniz. Seçenekler düğmesine tıklayıp "Dizinleri alt dizinleriyle birlikte tara" seçeneğini işaretleyin ve Close'a tıklayın.

Şimdi fareinizi ekranın en tepesindeki Virüs Taramacı yazan çubuğa götürün ve çubukta beliren Tara menüsüne tıklayıp Derin Tarama'yı seçin. Kenar çubuğunuzdan Windows sürücünüzü seçip OK'e tıklayın. ClamTk, ClamAV antivirüs motorunu kullanarak Windows sürücünüzdeki tüm dosyaları tarayacaktır.

Windows yönetici hesabının parolasını sıfırlayın.

ClamAV ile tüm dosya ve klasörlerinizi tarayabilirsiniz.

SABİT DİSKİNİZE SAĞLIK KONTROLÜ YAPIN

SMART adlı durum izleyicisi, sabit disklerin bozulmadan bir süre önceki sizi uyarmasını sağlar. Bir sürücünün SMART durumunu kontrol etmek için ekranın sol üst köşesindeki Ubuntu logosuna tıklayın, **Disks** yazıp Enter'a basın. Windows sürücünüzü seçip Assesment satırına bakın. Daha fazla ayrıntı görmek veya kontrol amaçlı testler uygulamak isterseniz sağ üstteki çark düğmesine tıklayıp "SMART Data & Self-Tests"i seçebilirsiniz.

SMART mükemmel bir sistem değil. Bazen bozulmak üzere olan bir sürücü her şeyin düzgün çalıştığını rapor edebilir veya ciddi bir sorun rapor etmesine rağmen aylarca sorunsuz çalışabilir. Ama ciddi bir sorun olduğuna dair uyarı alıyorsanız sabit diskinizi en kısa sürede değiştirmenizde fayda var.

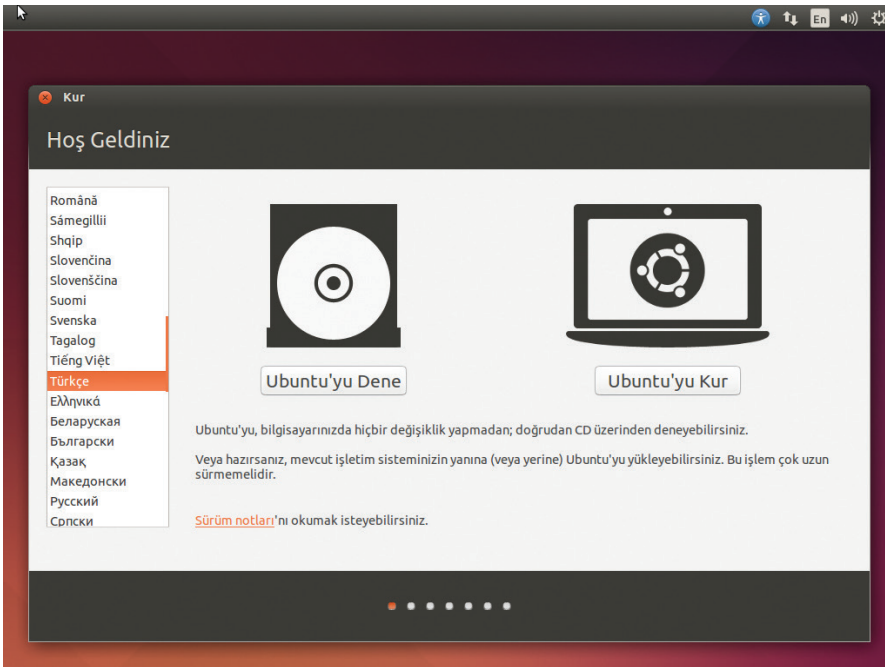

RAM'İNİZİ TEST EDİN

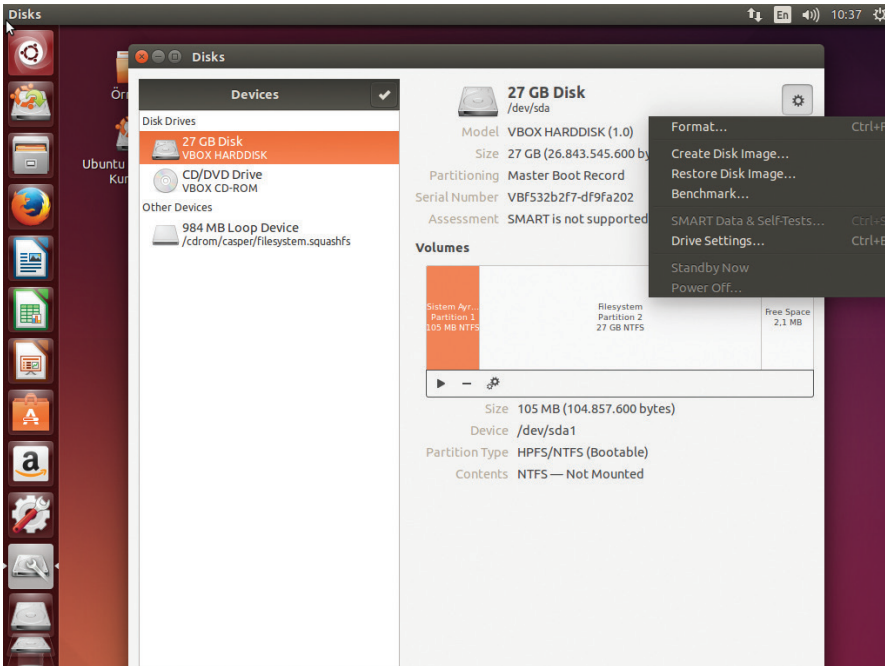
RAM arızaları kullandığınız yazılımların aniden çökmesine, dosyaların kaydedilirken bozulmasına, bilgisayarın kilitlenmesine ve Windows'un mavi ekran vermesine yol açabilir. Bunları yaşıyor ve RAM'inizde bir sorun olduğunu düşünüyorsanız Ubuntu ile gelen Memtest86+ adlı bellek testi aracıyla bunu tespit edebilirsiniz.

Şu anda Ubuntu masaüstündeyseniz bilgisayarınızı yeniden başlatın ve Ubuntu önyüklemesi başlayınca sürekli olarak klavyenizdeki Escape tuşuna basın. Normalde gizli olan önyükleme menüsü karşınıza gelecek. Bu menüden "Test Memory" seçeneğini seçin.

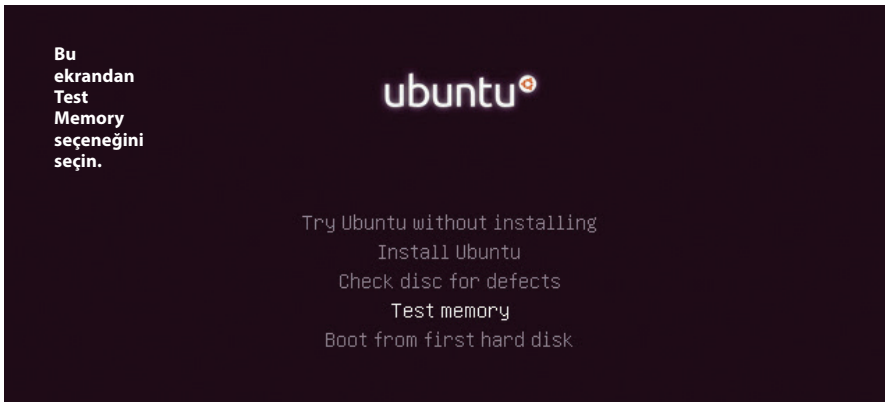
Memtest86+ açılıp RAM'inizi test etmeye başlayacak. Hiçbir şey yapmadan bilgisayarınızı açık bırakın. RAM miktarınıza göre testler birkaç saat sürebilir. Yeterli sayıda test başarıyla geçilirse (pass) karşınıza "Pass complete, no errors, press Esc to exit." mesajı gelecek. Bu çok büyük olasılıkla RAM'de sorun yok demektir ve Esc tuşuna basarak çıkabilirsiniz. Ancak herhangi bir hata (error) görürseniz sorunlu RAM modülünü değiştirmeniz gerekecektir.

ClamTk açıkken Tara menüsünden Derin Tarama'yı seçin.

Sabit diskinizin sağlığını ara sıra kontrol etmek akıllıca olacaktır.

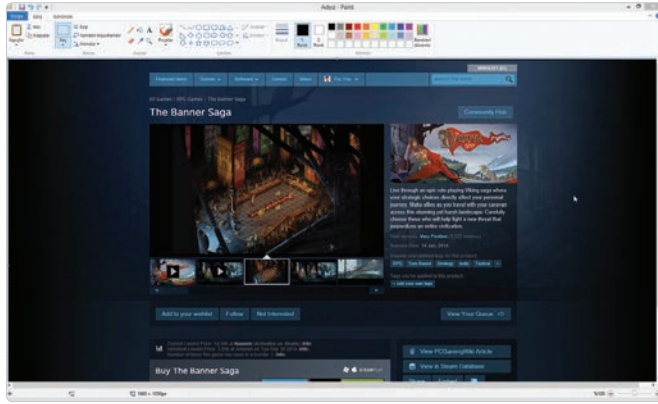
Ekran görüntüsü alın

Çeşitli sebeplerle bilgisayarınızın ekranındaki içeriği kaydetmeniz gerekebilir. Windows'un bütünlük özelliklerini ve üçüncü parti yazılımları kullanarak sonuca ulaşmak mümkün.

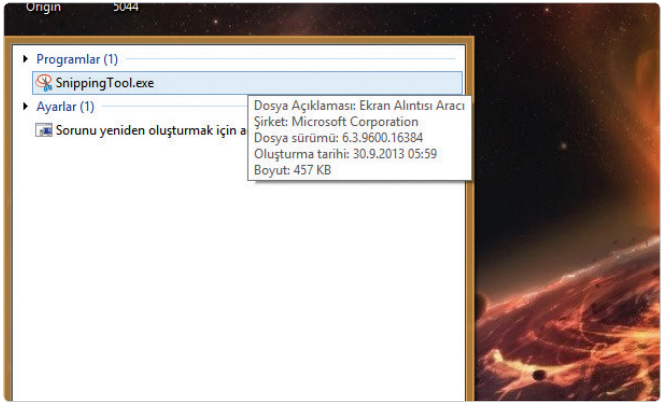
O ya da bu sebepten ötürü bilgisayar kullanıcılarının büyük kısmı masaüstünde görünen içeriğin görüntüsünü kopyalamak ve e-postayla gönderme ya da web'de paylaşma ihtiyacı duyuyor. Örneğin bir programı kullanmakta zorlanıyorsanız sorunla destek alma aşamasında ekran görüntüsü önemli rol oynayabilir. Belki de firmanıza özel bir rapor hazırlarken ekran görüntüleri alıp eklemeniz gerekebilir. Bu durumların her birinde ekranda gördüklerinizi resim dosyası şeklinde kaydetmek için basit bir yöntem gerekecektir. İlk olarak çoğu durumda işinizi görecektir ve Windows'la birlikte gelen özellikleri kullanarak sonuç almayı gösteriyoruz. Ardından ekstra özellikler içeren ücretsiz bir ekran görüntüsü yakalama aracına değineceğiz.

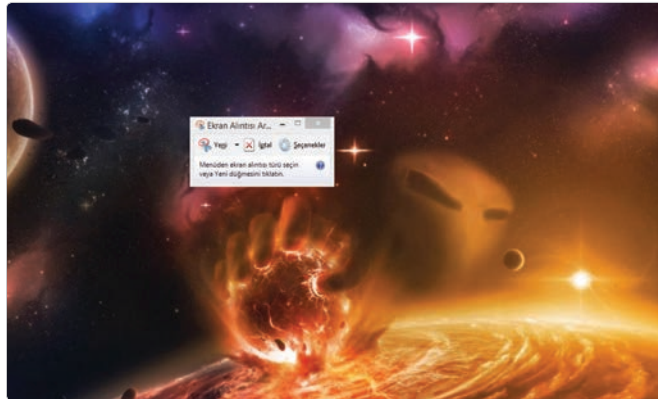
1 Ekran görüntüsü almanın en kolay yolu klavyedeki Print Screen (PrtScn) tuşuna basmak. Alternatif olarak tüm ekran yerine sadece aktif pencerenin görüntüsünü almak için Alt + Print Screen tuşlarına aynı anda basın. Böylece görüntü Windows panosuna kopyalanır ve bir belgenin içine yapıştırmanız yeterli olur.

2 Ekran görüntüsünü resim dosyası olarak saklamak için Paint'i (veya sahip olduğunuz başka bir resim düzenleme yazılımını) açın, panodaki içeriği yapıştırın (Ctrl + V) ve dosyayı kaydedin. Önerimiz Paint'te resmi JPEG yerine PNG biçiminde kaydetmeniz çünkü JPEG biçimi fazla sıkıştırıldığı için kalite düşüyoür.

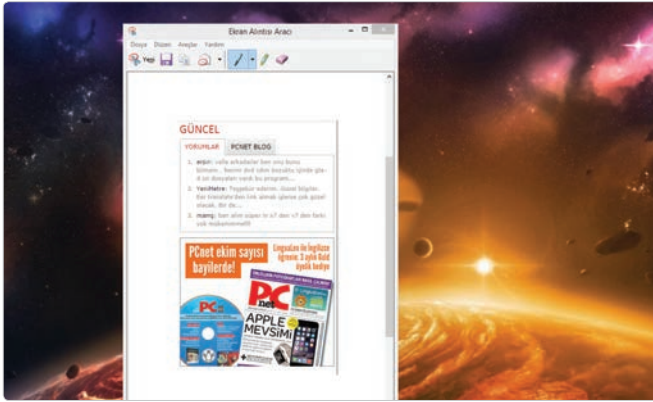
3 Ekran görüntüsü alırken daha fazla seçenekten yararlanmak için Windows Vista'dan beri Windows'la birlikte gelen Ekran Alıntısı Aracı'nı kullanın. Başlat'a tıklayıp "ekran alıntısı" yazdığınızda karşınıza gelecek. Sıkça kullanıyorsanız masaüstünüze kısayolunu eklemeyi düşünebilirsiniz.

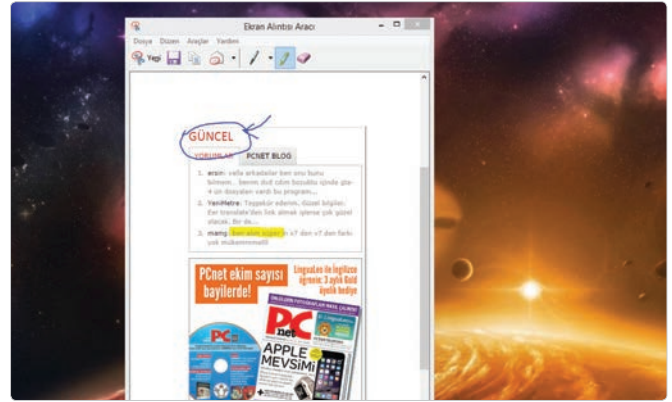
4 Ekran Alıntısı Aracı ufak bir pencere halinde açılacak. İlk olarak menüden çekmek istediğiniz ekran alıntısı türünü seçin. Klavyedeki Print Screen tuşuyla aynı işi yapan "tam ekran" ve "pencere" seçenekleri dışında "dikdörtgen" ve "serbest biçim" seçenekleri de mevcut.

5 Bu örneğimizde dikdörtgen seçeneğini kullandık ve yakalamak istediğimiz ekran alanını belirlemek için etrafını saracak bir dikdörtgen çizdik. İşlem sırasında Ekran Alıntısı Aracı ortadan kaybolacak, yani çekilen görüntüde yer almayacak. Serbest biçim seçeneği de benzer biçimde işliyoür.

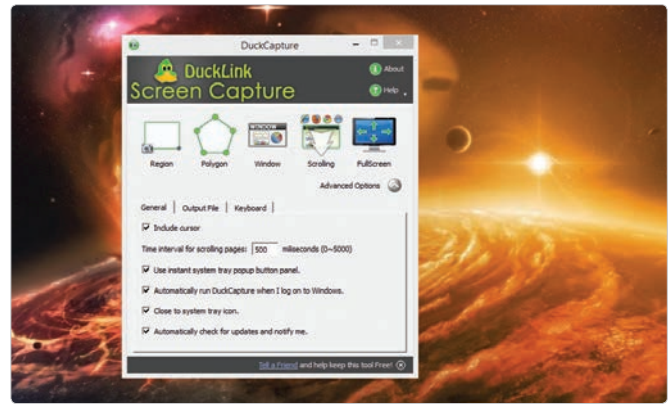
6 Ardından daha geniş bir Ekran Alıntısı Aracı penceresi belirecek ve yakaladığınız ekran görüntüsü de karşınıza gelecek. Çoğu durumda yapmanız gereken Dosya menüsünden Farklı kaydet komutunu vererek görüntüyü dosya olarak kaydetmek. (Yine PNG biçimini seçmenizi öneriyoruz.)

7 Dosyayı kaydetmeden önce Ekran Alıntısı Aracı'yla gelen düzenleme araçlarını kullanarak ekran görüntüsünde işaretlemler yapabilirsiniz. Bunlar basit araçlar olsa da serbest çizim yapabilir ve metinleri vurgulayabilirsiniz. Kalem rengini ve kalınlığını değiştirmek için menüyü kullanın.

8 Daha iyi sonuçlar için ücretsiz DuckCapture (www.ducklink.com) yazılımını kullanın. DuckCapture, ekran görüntüsüne fare işaretçisini dahil etme imkânı da veriyor. Ayrıca web sayfaları gibi aşağı kaydırılabilen pencerelerin tamamını kaydetme olanağı tanıyor ve daha iyi işaretleme araçları içeriyor.

9 Görüntülerinize fare işaretçisini de dahil etmek istiyorsanız "Advanced Options"a tıklayın "General" sekmesindeki "Include cursor" seçeneği işaretli değilse işaretleyin. Ardından normal biçimde ekran görüntüsü almayı deneyin.

10 Kaydırılabilen, uzun bir web sayfasının tamamını kaydetmek için ilk olarak "Scrollable" düğmesine tıklayın ve nişangâh simgesi belirdikten sonra tüm içerik görünene kadar sayfayı aşağı kaydırın. Onay geldiğinde panoya yapıştırmayı veya dosya olarak kaydetmeyi seçin.

11 Ekran görüntüsünü aldıktan sonra sonra DuckCapture'ın önizleme penceresindeki kalem simgesine tıklayarak işaretleme araçlarına erişebilirsiniz. Bir çizim yaptığınızda menü belirecek ve renkleri, yazı tipini vb. değiştirmenize olanak verecektir.

Sahte online kimlik yaratın

İnternette gerçek adınızı ve e-posta adresinizi kullanmak zaman kazandırabilir ama sizi sahtekârlık ve spam e-postalara açık hale getirir. Web'de kişisel bilgiyi gizlemenin artı ve eksilerini açıklıyoruz.

eBay'e yapılan son siber saldırıda hacker'lar şirketin güvenlik sisteminden sızıp milyonlarca kullanıcı adı, parola, adres ve telefon numarası toplamıştı. Bu iki şeyi gösteriyor: Birincisi, en büyük şirketler bile kişisel bilgilerinizin güvenliğini garanti edemiyor ve ikincisi, yeni bir servise kaydolurken hakkınızda gerçek ve kıymetli bilgileri verirken iki kez düşünmeniz gerekiyor.

Bu yazımızda, takma ad kullanmak ve sahte iletişim bilgileri vermek gibi yollarla internette kimliğinizi gizlemenin çeşitli yollara bakıyoruz. Kesinlikle kötü niyetli işler için ve kimseyi aldatmak için yanlış bilgiler kullanmanızı önermiyoruz, ama internette kişisel bilgilerinizi isteyen herkese teslim etmenin de hiç gereği yok.

DOĞUM TARİHİNİZİ HERKESE SÖYLEMEYİN

Bazı sitelere girmeden önce yaşınızı ve konumunuzu "kanıtlamanız" gerekebilir. Çoğu durumda bu sadece 18 yaşın altındakilerin alkol, cinsellik veya şiddetle ilgili içeriklere ulaşmasını engellemek için yasal olarak zorunlu tutulmuş bir korumadan ibaret. Herkesin (18 yaşından küçük olsa bile) bu korumayı atlatacağını zaten site sahipleri de biliyor. Dolayısıyla tam doğum tarihinizi bilmelerine gerek yok: Rastgele bir tarih girmeniz yeterli.

Facebook kaydolduğunuzda gerçek yaşınızı soruyor ve böylece doğum gününüzde arkadaşlarınıza haber verebiliyor ama gerçek doğum tarihinizi vermek yine size kalmış. Gerek arkadaşlarınızın doğum tarihinizi Facebook'tan öğrenmelerine gerek yok, ama doğum gününüzü çok az kişi kutlarsa da moraliniz bozulmasın.

PLEASE ENTER YOUR BIRTHDATE

01 01 1981

Remember me

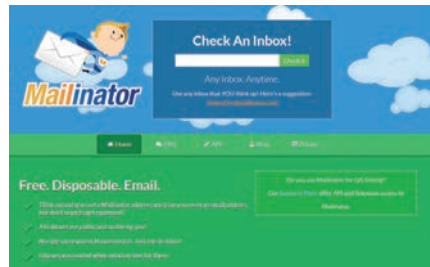
ENTER

TEK KULLANIMLIK ADRESLER KULLANIN

Yeni kaydolduğunuz web siteleri ve servisler genellikle e-posta adresinizi ister, adresinizin doğru olduğundan emin olmak için bir doğrulama bağlantısı gönderirler. Ancak gerçek e-posta adresinizi kullanmak veya bu işler için ikinci bir hesap açmak zorunda değilsiniz. Bunun yerine Mailinator ([www](http://www.mailinator.com).

mailinator.com) gibi bedava, tek kullanımlık e-posta servisleri kullanın. Bu sayede sadece doğrulama mesajı için sahte bir geçici adres yaratabilirsiniz. Diyelim ki servise kaydolurken herhangibirkelime@mailinator.com adresini verdiniz. Gelen e-postaları kontrol etmek için mailinator.com adresine girip kutuya herhangibirkelime yazmanız yeterli. Hesap açmanız veya parola yazmanız gerekmiyor! Bu sayede gerçek kimliğinizi açıklamadan ve her gün kullandığınız e-postanızı spam'le dolmadan siteye girebilirsiniz. Eğer kaydolduğunuz site gerçekten işinize yararsa ve gerçek bilgilerinizle kullanmaya devam etmek isterseniz daha sonra kayıtlı e-posta adresinizi değiştirebilirsiniz.

Check An Inbox!

Mailinator

Free, Disposable, Email.

MaskMe'nin (www.abine.com/maskme) ücretsiz sürümünü kullanmak daha da kolay. Chrome ve Firefox'la çalışan bu şahane eklenti, web'de bir form karşınıza çıktığı zaman otomatik olarak beliriyor ve sizin için maskelenmiş e-posta adresleri oluşturuyor. Bu sahte adrese gönderilen

mesajlar daha sonra gerçek e-posta iletiliyor. Böylece gerçek adresinizi siteyle paylaşmamış oluyorsunuz ve sahte adresleri istediğiniz zaman iptal edebiliyorsunuz.

MaskMe ayrıca parola üreticisi de sunuyor ve formları otomatik olarak doldurabiliyor. Ayda 5 dolar ödeyerek premium sürüme geçerseniz telefon numaranızı ve kredi kartınızı da maskeleyebilirsiniz.

Kayıt Olun

c09000ad@opayq.com

MaskMe

Use My Email

OR

Use c09000ad@opayq.com

Şifreniz (tekrar):

SAHTE BİLGİLERİNİZDE GERÇEKDİŞİ OLMAYIN

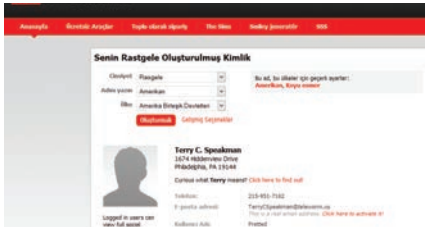
Sahte bir kimlik yaratmak internette gizliliğinizi korumak için yerinde bir yol ama dikkat etmeniz gereken basit prensipler de değil. İlk olarak kulağa gerçekçi gelen bir isim seçin (örn. Fıstıkcı Şahap yerine Erhan Uçar). Basit ve hatırlaması kolay bir meslek (F1 pilotu yerine öğretmen), yaşadığınız yere yakın veya iyi bildiğiniz bir şehir seçin. Böylece ileride yaşadığınız yerle ilgili bir şeyler sorulursa apışıp kalmazsınız. Sosyal sitelerde profil fotoğrafı kullanma-

yan hesaplar genellikle troll veya bottur. Dolayısıyla bir profil fotoğrafı da yüklemeniz gerekiyorsa bedava Bitstrips servisini (bitstrips.com/pageone) şirin bir avatar yaratabilirsiniz. (Create menüsünden Avatar'ı seçin.) Google Görseller'de bulduğunuz rasgele bir fotoğrafı kullanmayın, yoksa fotoğrafın gerçek sahibiyle başınız belaya girebilir.

FAKE NAME GENERATOR'I KULLANIN

Sahte kimliğinizin gerçekçi görünmesi için olabildiğince fazla profil alanını tutarlı bilgilerle doldurmanız gerekir. Bu kadar fazla bilgiyi uydurmak zaman alabilir. Fake Name Generator adlı servisi (www.fakenamegenerator.com) kullanarak zaman kazanabilirsiniz. Bu akıllı ve bedava web sitesi sizin için sahte bir isim türetmekle kalmıyor, belli ülkeler için kulağa gerçekçi gelen adres ve telefon numaraları da sağlıyor. (Türkiye yok ama çoğu zaman ABD adresi kullanabilirsiniz.) Aynı zamanda doğum günü, meslek, kan grubu, en sevdiğiniz renk ve gerçek bir geçici e-posta adresi de yaratıyor. Hatta kendi QR kodunuza bile sahip oluyorsunuz ve insanlar profil bilgilerinizi görmek için bunu tarayabiliyor. İlk denememizde bizim için oluşturulan kimliğe göre adımız Terry C. Speakman, ABD'nin Philadelphia şehrinde yaşayan 65 yaşında bir veri giriş elemanıyız, 95 kg ağırlığındayız ve boyumuz 179 cm. bu kadar ayrıntıyı kendi başınıza uydurmanız gerçekten zor olurdu, değil mi? Fake Name Generator, hakkınızda detaylı bilgi isteyen site ve servisleri denemenin harika bir yolu.

KONUMUNUZUN BULUNABİLECEĞİNİ UNUTMAYIN

Unutmayın ki eğer biri gerçekten kim olduğunuzu bulmak istiyorsa muhtemelen bulabilir. Denemek için www.iptrackeronline.com adresine girin. Kullandığınız bilgisayarın IP adresini ve yaklaşık konumunuzu göreceksiniz. (Harita üzerinde konum tamamen doğru olmayacak.) Üzerinde işlem yaptığımız neredeyse tüm siteler IP adresinizi kaydeder. Bir IP adresinin herhangi bir suç işlediği tespit edilirse servis sağlayıcımız o IP adresinin kime ait olduğunu açıklayabilir. Tabii bunun için mahkeme kararı şart.

TROLL'LER VE KUKLALAR

Ne yazık ki sahte çevrimiçi kimlik kullanan herkesin dürüst ve haklı gerekçeleri yok. İnternet argosunda "troll" denilen, internette dolanıp kavga çıkaran insanlar da sahte bir kimliğin ardına saklanıyorlar çünkü bu onlara bir çeşit güvenlik sağlıyor ve kandırdıkları insanlarla aralarına mesafe koymuş oluyorlar. Gerçek dünyada yüzleşme şansız olursa troll'ler genellikle pişman oluyor ve rahatsız ettikleri kişinin gerçek adını kullandığını görünce şaşırıyorlar. Maalesef Twitter gibi takma adların herkesçe kullanıldığı siteler troll'ler için tam bir cennet haline geldi. Üstelik çizgiyi aşarlarsa Twitter'ın politikaları nedeniyle gerçek kimliklerini bulmak bazen imkânsız hale gelebiliyor.

"Kukla"lar ise aldatma amacıyla kullanılan, objektif gibi görünmelerine rağmen niyeti belli içerikler üreten çevrimiçi kimliklerdir. Bazı yazarlar çevrimiçi kitapçılarda kendi eserlerini övüp rakiplerini yermek, politikacılar çevrimiçi tartışmaları çarpıtmak ve anketleri manipüle etmek, çeşitli kişi ve kurumlar da kendileriyle ilgili Wikipedia maddelerini değiştirmek için kuklaları kullanıyor.

Facebook'un gerçek isim kullanmayı zorunlu tutmasının da nedeni bu. Her zaman kiminle muhatap olduğunuzu biliyorsunuz. Bu, topluluğun güvenli olmasını sağlıyor. Kuklalık korkaklıktır. Siz de sorumlu davranın ve sahte çevrimiçi kimliğinizi kötü amaçlarla kullanmayın.

CyberGhost (www.cyberghostvpn.com) gibi bedava bir VPN servisi, IP adresinizi gizleyerek ve web sitelerini başka bir ülkeden ziyaret ettiğinizi düşündürterek size bu konuda yardımcı olabilir. Tabii tamamen gizlendiğinizi düşünüp internette suç işlemeye kalkışmayın. Tamamen sahte bir kimlik yaratıp onunla yaşamak istiyorsanız ikinci bir bilgisayar satın almanız, sürücüyü tamamen silmeniz ve güvenlik bir

Linux dağıtımı yüklemeniz, onun üstüne şifreleme ve güvenlik amaçlı bazı açık kaynaklı yazılımlar kurmanız gerekiyor. Ayrıca VPN kullansanız bile o bilgisayar asla evinizde kullanmamanız gerekiyor. Tabii bir casus veya suçlu değilseniz sadece spam e-postalardan ve sevmediğiniz kişilerden gelen Facebook arkadaşlığı isteklerinden kurtulmak için bunlarla uğraşmanızda gerek yok. n

Information about IP Address 213.243.44.2

Information about IP address 213.243.44.2		
Provider Info	Country Info	Time Info
IP address 213.243.44.2	Country Turkey	Continent Europe
Hostname 213.243.44.2	Region (code) Istanbul (34)	Latitude 41.0186
Organization Dogan Tv Digital Platform I	City Istanbul	Longitude 28.9647
TSP Dogan Tv Digital Platform I	Area code n/a	Time zone Asia/Istanbul
Flag TR	Postal code n/a	GMT offset 3

Microsoft'un rafa kaldırdığı araçları geri getirin

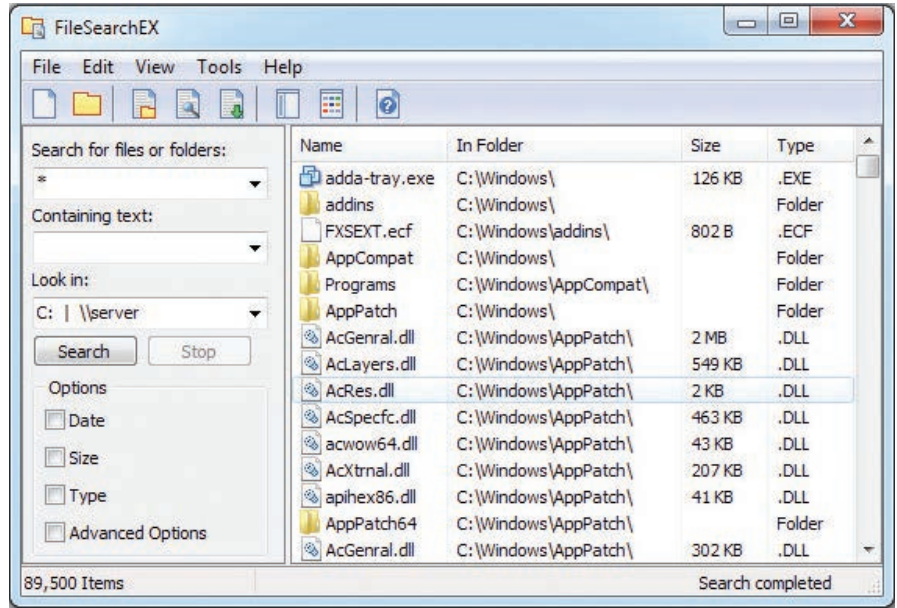
Windows XP'ye veda ederken favoriniz olan araçların tümüne veda etmek zorunda değilsiniz. Sevilen eski özellikleri geri getirmenin yollarını açıklıyoruz.

Büyük teknoloji firmaları, kullanıcılar belirli araçlara alıştıktan sonra bunları rafa kaldırmayı ve yerlerine alışık olmadığınız ya da gereksiz seçenekleri yerleştirmeyi alışkanlık haline getirdi. Örneğin Google, basit bağlantı çubuğunu kaldırıp onun yerine karmaşık uygulama başlatıcısı getirdi. Facebook, kullanıcıların beğendiği Duvar'ı kaldırıp popüler olmayan Zaman Tüneli'ni getirdi. Microsoft ise pek çok kişinin hâlâ kullandığı işletim sistemi Windows XP'yi sonlandırarak tüm rakipleri geride bırakan bir adım attı. Çoğumuz Windows 8'e geçince masaüstünü tanıdık bir ortama dönüştüren özelliklerin çoğuna veda etmek zorunda kaldık.

Neyse ki en iyi özellikleri geri getirmenin yolları var çünkü Windows XP'ye verilen destek sona erdikten sonra Windows 8 için geliştirilmiş üçüncü parti uygulamalarda eski Windows araçlarını geri getiren seçenekler belirdi. Microsoft bile geri adım atarak Windows 8.1 güncellemesiyle çok özlenen bazı özellikleri Windows 8 altyapısına ekledi.

WINDOWS 8.1 İLE ZAMANDA YOLCULUK

Windows 8'e geçtiyseniz ya da yeni bilgisayarınız Windows 8'le geldiye atmanız gereken ilk adım, henüz yapmadıysanız Windows 8.1 güncellemesini yüklemek olmalı. Windows Mağazası

FileSearchEX ile dosyalarınızı hızlıca ve Başlangıç ekranıyla uğraşmadan bulmanız mümkün.

ücretsiz yapılan bu güncellemeden sonra görev çubuğunuzdaki eski yerine Başlangıç düğmesi eklenecek. Her ne kadar Windows XP ya da 7 döneminde olduğu gibi Başlat menüsünü açmasa da bilgisayarınızı kapatma ve yeniden başlatma gibi işlemlere daha kolay erişebilmenizi sağlıyor. Bu düğmeye sağ tıklayarak en önemli sistem araçlarına, konumlara ve bilgisayarı

kapatma/yeniden başlatma komutlarına erişebilirsiniz.

Windows 8.1'i yükledikten sonra Windows Update üzerinden otomatik güncellemeyle Windows 8.1 Update de yüklenecek. Bu güncelleme de yüklenince Başlangıç ekranında sağ üst köşeye bir güç düğmesi eklenecek. Böylece bilgisayarı kapatma, yeniden başlatma, uyku komutla-

CLIPPY: EN İYİSİ ÖLÜ KALSIN

Animasyonlu bir atas olan Clippy (veya resmi adıyla Clippit), 1997'de Microsoft Office Yardımcısı'nın yüzü oldu ve dünya genelinde sövgüyle karşılandı. Bu abuk subuk atas ekranın orasından burasından fırlayarak size önerilerde bulunuyor veya sorular soruyordu. Sevilmemesine rağmen bir şekilde 2009'da Windows 7 çıkışına kadar hayatta kalmayı başardı. Windows 7 kullanıyorsanız Microsoft'un sunduğu bir yamayı (bit.ly/clippy206) ekleyerek onu geri getirme imkânınız bile var. Windows 95 ise bir anda ekranda belirerek kafa karıştıran ve işinizi bölen "ipucu" pencereleriyle ünlenmişti. Hatta tasarımcı Neil Cicierega'nın Windows 95 ipuçlarıyla dalga geçtiği, sahte ipucu pencereleri içeren bir Tumblr galerisi (windows95tips.com) bile var. Clippy bu sene içinde Office.com sitesine geri döndü ama neyse ki bu geri dönüş sadece Nisan 1 şakası olarak düşünülmüş kısa bir espriydi.

Clippy geri döndü! Hayır dönmedi... Microsoft'un Nisan 1 şakası çok sayıda kullanıcıyı ters köşeye yatırdı.

rına kolayca erişebileceksiniz. Windows 8.1 Update'in güzel bir yanı daha var: Ekranınız dokunmatik değilse artık Windows açıldığı anda klasik masaüstüne düşeceksiniz. Yani dokunmatik ekranlara özel tasarlanmış Başlangıç ekranını en azından Windows açıldığı anda görmek zorunda değilsiniz.

ÜÇÜNCÜ PARTİ ARAÇLARLA ESKİ ÖZELLİKLERİ GERİ GETİRİN

Windows 8.1 Update doğru yönde atılan bir adım ama gerçekten de eski araçları geri getirmek istiyorsanız Microsoft dışındaki kaynaklara bakmalısınız.

Start Menu Reviver (bit.ly/start206) adlı araç Windows'un eski sürümleri gibi görünmeye çalışmıyor ama Windows 7, 8 ve 8.1'de sizlere önceki nesil Başlat menüsünün işlevlerini sunuyor. Kurduktan sonra Başlat düğmesine tıklayarak menüyü en sık kullandığınız yazılımlarla doldurabilirsiniz. Menü aynı zamanda Windows ayarlarına kolay erişim ve belgeler, yazılımlar ve klasörler içinde arama gibi işlevlere doğrudan Başlat menüsünden erişim imkânı veriyor.

Harika bir ücretsiz yazılım olan Classic Shell (www.classicshell.net) de benzer biçimde Başlat menüsünü ve aynı zamanda çok sayıda rafa kaldırılmış aracı geri getiriyor. Classic Shell'in son sürümü Windows 7, 8 ve 8.1 içeren PC'ler ve tabletlerde Vista ve XP döneminden kalma araçları kullanma olanağı sunuyor.

Classic Shell iki ana bölümden oluşuyor: Classic Start Menu (eski nesil Başlat menüsünü ve düğmesini geri getiriyor.) ve Classic Explorer (Windows 8 ve 8.1 ile gelen Dosya Gezgini'nin yerini daha tanıdık Windows Gezgini alıyor). Başlat ve Gezgini için hangi sürümlerin geçerli olacağını seçebiliyor ve düğme dizilimi, araç çubukları, katmanlar, simgeler ve diğer özellikler şeklinde ihtiyaçlarınıza uyum sağlayacak biçimde özelleştirebiliyorsunuz.

Eğer amacınız XP tarzı basit bir araçla Windows 7 ve 8 hızında belli dosyalarınızı arayıp bulmazsa ücretsiz FileSearchEX (bit.ly/file206) aracını deneyin. Bu aynı zamanda sağ tıklayma menüsüne faydalı arama seçenekleri ekliyor.

Üçüncü parti uygulamaları yüklerken olası risklere karşı dikkatli olmalısınız. Web Of Trust (www.mywot.com) gibi güvenlik eklentileri kullanarak dosya indirmeden önce bir sitenin güvenilirlik seviyesini kontrol edin. Ücretsiz yazılımları kurarken daima özel kurulumu (custom installation) seçin, böylece kurulum sırasında yüklenebilecek gereksiz araç çubukları gibi ek yazılımları iptal etme şansınız olur.

ESKİ WINDOWS PROGRAMLARINI HAYATA DÖNDÜRÜN

Microsoft bir işletim sistemini rafa kaldırıncaya bunun yankıları büyük olur çünkü bazı dahili programlar tarihe karışır, bazı dosya türlerine verilen destek sona erer ve yıllar önce bir sürü para

TABLET VE TELEFONDA ESKİ WINDOWS ARAÇLARI

Eski Windows tarzı araçları Android yüklü tablet ya da telefonlara kazandıran çok sayıda ücretsiz uygulama var. Örneğin Windows XP Theme Lock Screen (bit.ly/lock206) eski kullanıcı hesabı simgeleri de dahil olmak üzere klasik XP arabirimini içeren kilit ekranını ekliyor. Windows Calculator (bit.ly/calc206) cihazınıza tam kapsamlı XP tarzı hesap makinesi katıyor. Computer (bit.ly/comp206) adlı Android uyumlu dosya yöneticisi XP ile gelen Bilgisayarım gibi görünüyor ve davranıyor. Aynı zamanda tüm dosyalara "birlikte aç" seçeneği ekleyip ZIP dosyalarını açma, tüm kurulu uygulamaları Başlat tarzı menüde görme imkânı veriyor. iOS ya da Windows Phone sistemli bir cihazınız varsa şansınız yok: Microsoft ve Apple dikkatli biçimde Windows görünümü araçları uygulama mağazalarından uzak tutuyor. iOS üstüne kurulan Metroon gibi Windows uygulamaları duyabilirsiniz ama bunları kurmak için jailbreak yapmanız şart. Tehlikeli olan ve garantinizi geçersiz kılan bu yöntem cihazınızı zararlı kodlara karşı savunmasız bırakabilir. Bizce denemeyin.

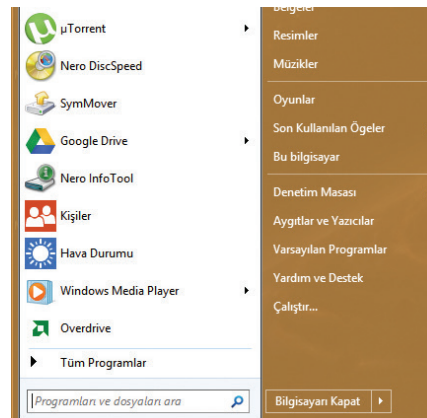
Tam kapsamlı XP tarzı hesap makinesini Android yüklü cihazınıza kurabilirsiniz.

saydığımız üçüncü parti yazılımların aniden çalışmaz hale gelebilir. Örneğin kalitesiyle öne çıkan Outlook Express (OE) programı Windows 95'le birlikte gelmişti ve son olarak Windows XP ile sunuldu. Vista'da onun yerini Windows Mail aldı ama Windows 7 ile herhangi bir bütünleşik e-posta programı gelmedi. Windows 8 ve 8.1 ile gelen standartların gerisinde kalan Posta uygulamasında POP3 desteği bile yok.

Microsoft'un sitesindeki açıklamaları (bit.ly/oexp206) takip ederek eski OE e-postalarınızı Windows Mail programına aktarabilirsiniz ama Windows 7 ya da 8 kullanıyorsanız bunun yerine Windows Live Mail kullanmanızı öneriyoruz. Bu ücretsiz Microsoft programı Outlook Express'e benziyor ve Windows Mail'e kıyasla çok daha fazla e-posta biçimine destek veriyor. Aynı zamanda Gmail gibi

web tabanlı hesapları ve RSS beslemelerini de destekliyor. Windows Live Mail programı, Windows 8 ve 8.1 ile gelmeyen Movie Maker ve Fotoğraf Galerisi gibi programların son sürümlerini de içeren Windows Temel Parçalar paketiyle (bit.ly/wtp206) birlikte yüklenebiliyor.

Windows Media Player (WMP) gibi bazı tanıdık uygulamalara kaldırılmadı ama arka planda gizlendi. Windows 8 varsayılan olarak müzik dosyalarını WMP yerine yeni tam ekran Müzik uygulamasıyla açıyor. Bunu değiştirmek için Başlangıç ekranına geçip "Denetim Masası" yazın Denetim Masası'na girin. Açılan pencerede "Programlar > Varsayılan Programlar > Varsayılan programlarınızı ayarlayın" satırına tıklayın, listeden Windows Media Player'ı seçin ve "Bu programı varsayılan olarak ayarla" deyin. Eski üçüncü parti yazılımınız Windows 8'le çalışmıyorsa bu sorunu aşmak için deneyebileceğiniz birkaç taktik var: Programın kısayoluna sağ tıklayıp "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. İşe yaramazsa tekrar sağ tıklayıp "Özellikler > Uyumluluk > Uyumluluk modu"nu etkinleştirin ve programın çalıştığından emin olduğunuz Windows sürümünü seçin. O da işe yaramazsa aynı ekrandaki "Uyumluluk sorun gidericisini çalıştır" düğmesine tıklayarak şansınız deneyebilirsiniz. Alternatif olarak VirtualBox (www.virtualbox.org) programını kullanarak Windows'un eski bir sürümünü sanal bilgisayar halinde çalıştırabilirsiniz. XP'yi sanal bilgisayarınıza kurduktan sonra sevdiğiniz XP araçlarınızı çalıştırabilirsiniz ama performans biraz düşecektir. ■

Classic Shell sayesinde Windows 8'de kendi Başlat menünüzü yaratın.

ÇAN SIKICI FACEBOOK ÖZELLİKLERİNDEN KURTULUN

Facebook akışınızdaki ilgisiz haberler dikkatinizi mi dağıtıyor? Facebook'u kontrolünü elinize almanızı ve gereksiz şeylerden kurtulmanızı sağlıyoruz.

ARKADAŞLARINIZI HABER KAYNAĞINIZDAN GİZLEYİN

Zaman zaman hepimiz Facebook'ta birilerinin arkadaşlıktan silmeyi düşünmüşüzdür, özellikle de sıkıcı veya ardi arkası kesilmeyen durum güncellemelerinden sonra. Neyse ki aslında kimseyi silmeden veya engellemeden de onlardan gelen haberlerin kaynağımızda görünmesini engellemek mümkün. Ana sayfanızda istemediğiniz bir durum güncellemesi çıktığında gönderen kişinin (veya sayfanın) adının üstüne fareyle gelip bir saniye bekleyin. Açılan kutudaki "Takip" düğmesine tıklayarak o kişiyi takip etmeyi bırakabilirsiniz. Böylece bu kişilerin gönderileri bir daha haber kaynağınızda görünmeyecek. İsteddiğiniz zaman kişinin profiline gidip kapak fotoğrafının altındaki "Takip Et" düğmesine tıklayarak yeniden takibe başlayabilirsiniz. Bu özelliğin en güzel yanı, birini takip etmeyi bırakırsanız karşı tarafın haberinin olmaması.

REKLAMLARI VE FACEBOOK ÖNERİLERİNİ ENGELLEYİN

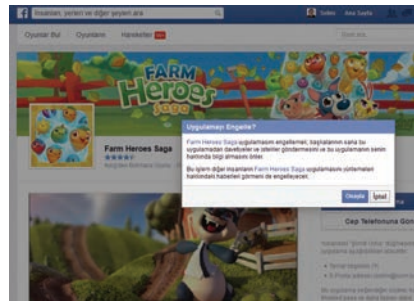
Facebook'u ilk zamanlarından beri kullananlar hiç reklam olmayan dönemi hatırlayabilir, ancak ne yazık ki durum artık çok farklı. Yine de Adblock Plus (adblockplus.org) ile gezinti keyfinizi bozan haddeflenmiş reklamlardan ve tavsiye edilen içeriklerden kurtulabilirsiniz. Adblock Plus eklentisi Firefox, Chrome, Internet Explorer, Opera ve Safari için mevcut. Ayrıca Android'de de var. Bu eklentiyle Facebook'un sağ panelini, tavsiye edilen uygulama ve sayfaları, arkadaş tavsiyelerini ortadan kaldırabilirsiniz. Eklenti yükledikten sonra

facebook.adblockplus.me adresini ziyaret etmeniz ve hazır üç Facebook filtresinden birini seçmeniz yeterli.

CAN SIKICI OYUN DAVETLERİNİ DURDURUN

Candy Crush Saga, Farmville, Texas HoldEm... İstisnasız herkes Facebook oyunlarına davetler alır. Bu delirtici bildirimlere son vermek için birkaç seçeneğiniz var. Öncelikle Ayarlar sayfasına gidip Engelleme sekmesine geçin. Sürekli davet göndererek sizi rahatsız eden belli kişiler varsa adlarını "Uygulama davetlerini engelle" kutusuna yazarak Enter'a basın. Sürekli olarak katılmak istemediğiniz etkinliğe çağırılıyorsanız aynı işlemi "Etkinlik davetlerini engelle" ile de yapabilirsiniz. Bir diğer seçenek olarak size, ulaşan davetlerden birine tıklayın ve oyunun sayfasına gittiğinizde sayfanın sağındaki panelde bulunan "Engelle" seçeneği içinden gelecekteki tüm davetleri engelleyin.

VİDEOLAR OTOMATİK OYNATILMASIN

Facebook'un videoları otomatik oynatma özelliği sıklıkla dikkat dağıtıcı ve kafa karıştırıcı ama neyse ki kolaylıkla kapatılabilir. Ayarlar > Videolar > Videoları Otomatik Oynat seçeneğini Kapalı konumuna getiririz yeterli. iOS yüklü bir cihazda Facebook kullanıyorsanız Ayarlar > Facebook > Ayarlar'a

girin. Buradaki Auto-play ayarını Off yapın. Bu ayarın bir benzeri Android cihazlarda da var.

HABER KAYNAĞINIZIN KALİTESİNİ YÜKSELTİN

Haber kaynağınızın içeriği Adblock Plus kurduktan ve istemediğiniz kişileri takip etmeyi bıraktıktan sonra da hâlâ sizi mutsuz ediyorsa, herhangi bir gönderinin sağ üst köşesindeki oka tıklayıp "Bunu görmek istemiyorum"u seçerek Facebook'un bu haber kaynağını iyileştirmesine yardımcı olabilirsiniz. O içeriği neden görmek istemediğinizi Facebook'a iletmek için "Bu içeriği neden görmek istemiyorum?" bağlantısına tıklayıp kısa anketi tamamlamak da iyi bir fikir. Haber kaynağınızı gerçekten ayrıntılı olarak düzenlemek istiyorsanız FB Purity (www.fbPurity.com) eklentisini kullanarak içeriği birçok kritere göre filtreleyebilirsiniz. Videolardan beğeni durumlarına kadar birçok şeyi gizleyebilirsiniz. Hatırlatalım ki FB Purity'nin muazzam sayıda seçeneği var ve bu ince ayar işi oldukça uzun sürebilir.

SORUN ÇÖZÜCÜ

WINDOWS 8.1 POSTA'DAKİ MESAJLARIMI NASIL SAKLARIM?

S Windows 8.1 yüklü yeni bir bilgisayar satın aldım. Windows XP yüklü eski bilgisayarımda gelen ve gönderilen e-postaları içeren klasörleri Belgelerim klasöründe saklıyordum. Windows 8.1 ile gelen Posta uygulamasında buna benzer bir seçenek bulamıyorum. E-postaları yedeklemem benim açımdan önemli. Windows 8.1 ile bu mümkün değil mi?

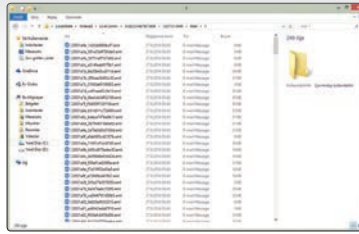
C Bu mümkün ama yapmanız gereken işlem Windows XP ile gelen Outlook Express'teki gibi basit değil. Eski bilgisayarınızda Outlook Express'te e-postaları saklamak için basitçe gelen kutusundan sürükleyip klasöre bırakmanız yeterli oluyordu. Windows 8.1 ile gelen yeni nesil Posta uygulamasıyla bu mümkün değil. Sebeplerden biri uygulamanın tam ekran modunda çalışıyor olması. Bu yüzden başka bir klasöre dosya sürüklemek mümkün olamıyor. Ancak bunu aşmanın bir yolu var.

İlk olarak Win + E tuşlarına basarak Dosya Gezgini'ni açın. Ardından Görünüm sekmesine geçip en sağdaki Seçenekler düğmesinin altındaki menüyü açın ve "Klasör ve arama seçeneklerini değiştir" satırına tıklayın. Görünüm sekmesine geçip "Gizli dosya, klasör ve sürücülerini göster" satırını işaretleyin. Tamam'a tıklayıp bu pencereyi kapatın.

Ardından C:\Kullanıcılar\KullanıcıAdı\AppData\Local\Packages klasörüne gidin. Burada adı microsoft.windowscommunicationsapps_ ile başlayan bir klasör göreceksiniz. Ona girin ve altındaki LocalState\Indexed\LiveComm\<rastgele rakamlar>\<rastgele rakamlar>\Mail klasörüne gidin.

Bu klasörde, kullandığınız e-posta hesabı sayısına ve eklediğiniz

Windows 8.1'deki e-postaları Dosya Gezgini ile başka bir klasörde yedekleyebilirsiniz.

klasörlere bağlı olarak alt klasörler görebilirsiniz. İşte e-posta iletileriniz bu klasörlerin içinde. Bunların her biri .eml uzantılı dosyalar olarak saklanıyor. Ayrıca adlarında tarih ve saat bilgileri de yer alıyor. Böylece Posta uygulaması onları uygun sıraya sokabiliyor. Yedeklemek için tüm dosyaları seçin ve Ctrl tuşuna basılı tutarak yedeklemek istediğiniz klasöre sürükleyip bırakın.

ESKİ NESİL TAŞINABİLİR TARAYICIMI NASIL ÇALIŞTIRABİLİRİM?

S Siemens Pocket Reader adında eski nesil bir kalem tipi tarayıcı var. Windows 95 için geliştirilmiş bu cihaz bilgisayara seri porttan bağlanıyor. Piyasada seri porttan USB'ye dönüştüren adaptörler buldum ama cihazla birlikte gelen sürücü disketleri elimde değil. Ayrıca Windows 7 ya da 8 ile uyumlu olacağını sanmıyorum. Tarayıcıyı kullanmama imkân verecek bir OCR yazılımı önerebilir misiniz? Aksi takdirde kaldırıp çöpe atacağım.

C Neredeyse yirmi yıllık bir cihazı modern Windows sürümüyle çalıştırabilerseniz kendinizi son derece şanslı hissetmelisiniz. Hem yazıcının kullandığı arabirim antika

Siemens Pocket Reader gibi eski cihazların orijinal sürücülerini bulmak büyük sorun.

denecek kadar eski hem de orijinal sürücülere sahip değilsiniz. Yeni nesil OCR yazılımlarının hiçbirisi bu eski cihazla uyumlu değil. Veri kodlama sistemi firmanın tekelinde olduğu ve bu yüzden akan veriyi çözebilmeniz için Siemens imzalı sürücüler şart.

Ancak sevindirici bir durumsa orijinal sürücülerin ve yazılımın **bit.ly/spr206** adresinden indirilebiliyor olması. Bunları deneme imkânımız olmadığı için cihazınızla çalışıp çalışmayacağını garanti edemiyoruz. Bu yüzden denemeler sırasında sorumluluk size ait.

Tercihiniz ne olursa olsun güvende kalmak için sanal PC içinde Windows XP çalıştırıp sürücülerini ve OCR yazılımını kurabilir, ardından seri portu USB'ye dönüştürme adaptörünü kullanarak tarayıcıyı bağlayıp kullanabilirsiniz. VirtualBox (www.virtualbox.org) ile ücretsiz olarak sanal bilgisayar oluşturmanız mümkün. Dikkatlice hareket ederseniz sonuca ulaşma şansınız var ama garanti vermek çok zor.

ZAMANLANMIŞ GÖREVLERİ NASIL ÇALIŞTIRACAĞIM?

S Görev Zamanlayıcı'yı kullanarak bilgisayarımı sabahları otomatik açacak bir görev oluşturdum. Bununla birlikte işlem sonunda "Kullanıcı hesabı kısıtlaması" başlıklı bir hata oluştu. Windows 7 kullanıyorum ve yönetici hesabım var ama bu son hatayı bir türlü aşamıyorum. Acaba nerede hata yapıyorum?

C Hata sizde değil. Zamanlanmış görevleri işleten Görev Zamanlayıcı, kullanıcı hesabınızın parola ile korunmasını zorunlu tutuyor. Tahminimize göre sisteminizde tek bir kullanıcı var ve kolaylık olması için ona da parola koymamayı tercih ettiniz. Oysa parola kullanmak hem Görev Zamanlayıcı'nın çalışması için zorunlu hem de bize iyi bir

güvenlik önlemi olacaktır. Hesabınıza parola koymak için Başlat menüsünden Denetim Masası'na girin ve Kullanıcı Hesapları seçeneğine tıklayın. Sağdan kullanıcı adınızı seçtikten sonra "Hesabınız için bir parola oluşturun" a tıklayın Yeni belirlediğiniz parolayı iki kez girdikten sonra (İleride parolanızı unutursanız diye bir de ipucu girmenizi öneriyoruz.) "Parola oluştur" düğmesine tıklayarak işlemi bitirin.

Son olarak Görev Zamanlayıcı'ya geri dönün ve görevinizi eklemeyi bir kez daha deneyin. Eğer sorulursa parolanızı girmeniz yeterli olacık.

EMAIL KISAYOLU NASIL GERİ GETİRECEĞİM?

S Önceleri masaüstünde yer alan bir kısayola tıklayarak Gmail hesabımı açabiliyordum, böylece web tarayıcımı (Chrome) açıp adres satırına sitenin adresini girmek zorunda kalmıyordum. Nereye gittiğinden tam emin değilim ama bu kısayolu geri getirmek istiyorum. Bunu nasıl başarabilirim?

C Chrome'u açın ve her zamanki gibi Gmail hesabınıza girin. Ardından üstteki adres satırına tıklayıp Ctrl + A tuşlarına basarak adresin tümünü seçin. Ardından fare imlecini bu alana götürün, tıklayın ve tıklı tutup sürükleyerek kısayol oluşturmaktan istediğiniz yere bırakın. Bu şekilde masaüstünde veya görev çubuğunda bir web sitesine giden kısayollar oluşturabilirsiniz.

Masaüstünde kısayol oluşturarak Gmail'e anında erişin.

KURTARMA BÖLÜMÜ WINDOWS 8'DE ÇALIŞIR MI?

S Kurulum DVD'sinden Windows 8.1 kurmayı düşünüyorum. Dokunmatik ekranlı Acer bilgisayarım Windows 7 64 bit yüklü olarak gelmişti. Bilgisayarımdaki 2 TB kapasiteli sabit disk, C: ve D: sürücülerine bölünmüş. Acaba dokunmatik ekranlı Windows 8.1 ile çalışacak mı? Eğer Windows 8.1'i

beğenmezsem Acer'in geri yükleme sistemini kullanarak bilgisayarımı fabrika ayarlarına döndürme şansım var mı? Yeni donanım ekleme konusunda çekincem yok ama sadece güvende olmak için yeni bir sabit disk alıp Windows 8.1'i ona kurmak daha mı mantıklı olur?

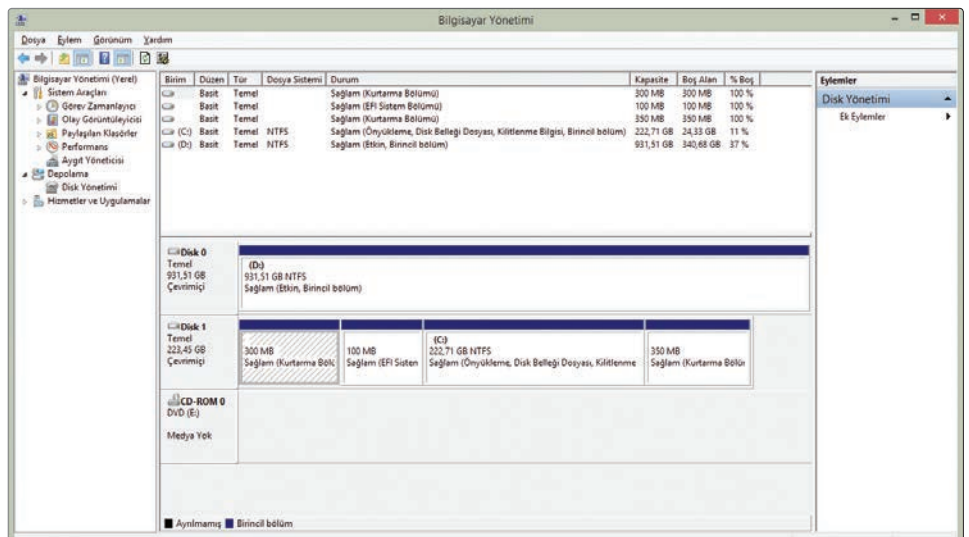
C Dokunmatik ekranlı bilgisayarınız çok büyük ihtimalle Windows 8.1'de sorunsuz çalışacaktır. Emin olmak için Microsoft'un ücretsiz Windows 8.1 Yükseltme Yardımcısı'nı bit.ly/yukseltme206 adresinden indirip çalıştırın. Olası bir sorun varsa bu araç size bildirecek.

Belirttiğiniz kurtarma sistemi, bilgisayarınızın ana sabit diskinde yer alan gizli bir bölüme barınıyor olmalı. Bunu silmediğiniz, Windows 8'i üzerine kurmadığınız ve bölümde değişiklik yapmadığınız sürece Windows 8 kurulumunda sorun yaşanmamalı. Eğer işler yolunda gitmezse bilgisayarınızın kılavuzuna bakarak kurtarma menüsüne nasıl gireceğinizi öğrenebilir, bu menüyü kullanarak Windows 7'yi geri yükleyebilirsiniz.

Bölümlerinizin durumunu kontrol etmek için Windows Gezgini'nde Bilgisayar simgesine sağ tıklayıp Yönet'i seçin. Ardından sol kısımdan Depolama > Disk Yönetimi'ni seçin. Ortadaki bölmede C: ve D: sürücülerini dışındaki bir Kurtarma

Görev Zamanlayıcı'yı kullanabilmek için kullanıcı hesabınızda parola koruması olması şart.

Yeni işletim sistemi kurmadan önce Disk Yönetimi'nden bölümlerinizi kontrol edin.

Bölümü etiketli bir bölüm görüyor olmalısınız. Windows 8 kurulumunu C: sürücünüze yapmanız gerekiyor.

Hâlâ çekinceleriniz varsa elbette yeni bir sabit disk bağlayıp güven içinde kurulum yapabilirsiniz ama bizce bu biraz gereksiz görünüyor. Windows 8.1'i kurmadan önce bilgisayarınızdaki önemli dosyaları yedeklemeniz yeterli olacaktır. Sorun çıkarsa veya Windows 8.1'i sevmeyen bilgisayarınızı sisteminizi fabrika ayarlarına döndürün. Bunu nasıl yapacağınız bilgisayarın kitapçığında yazar. Büyük ihtimalle bilgisayar açılırken F tuşlarından birine basmanız gerekecektir.

EKRANIM NEDEN DİKEY GÖRÜNÜME GEÇTİ?

S Biraz önce Windows 7 yüklü bilgisayarımı tüm görüntüler yatay moda dikey moda geçti, yani ekrandaki her şey 90 derece açıyla görünüyor. Bu sorun, Alt ve Ctrl tuşlarını içeren bir klavye kısayolu denerken başıma geldi. Tam olarak hangi tuşlara bastığımı hatırlamıyorum. Kasadaki Reset düğmesine basarak bilgisayarını yeniden başlattım ama sorun çözülmedi. Büyük bir hayal kırıklığının da etkisiyle çok sayıda tuşa birden bastım ve birden eski haline döndü. Acaba ne oldu da düzeldi? Bunun bir daha olmasını nasıl engelleyebilirim?

C Ekran kartlarının çoğu (daha doğrusu onların sürücülerini) klavye kısayollarını kullanarak ekrandaki görüntüyü döndürebilir. Bu özellik, dikey olarak da kullanılabilen monitöre sahip kullanıcıların işine yarıyor. Kullanılan klavye kısayolu genelde Ctrl + Alt + ok tuşları oluyor. Bu yüzden Ctrl + Alt + Sol ok tuşuna bastığınızda görüntü 90 derece sola döner, Ctrl + Alt + Yukarı ok tuşlarına basınca normal hale gelir.

Nasıl Yapılır? Sorun çözücü

Bu özelliği kapatmak için Başlat düğmesine basıp Denetim Masası'na girin, "Donanım ve Ses" bölümündeki "Ekran çözünürlüğünü ayarla" satırına tıklayın. "Gelişmiş ayarlar"a tıklayınca yeni bir pencere açılacak ve ilk sekmeye ekran kartınızın adı belirecek. Sekmeleri gezerek kart ayarlarına ulaşın ve ardından ekran döndürme seçeneğini bulmaya çalışın. Bulamazsanız bildirim alanındaki NVIDIA, AMD veya Intel'in özel grafik kartı yazılımını açan simgeye tıklayarak orada araştırmayı deneyin. Ekran döndürme ayarını bulup kapatın.

BİLGİSAYARIM NEDEN AÇILMIYOR?

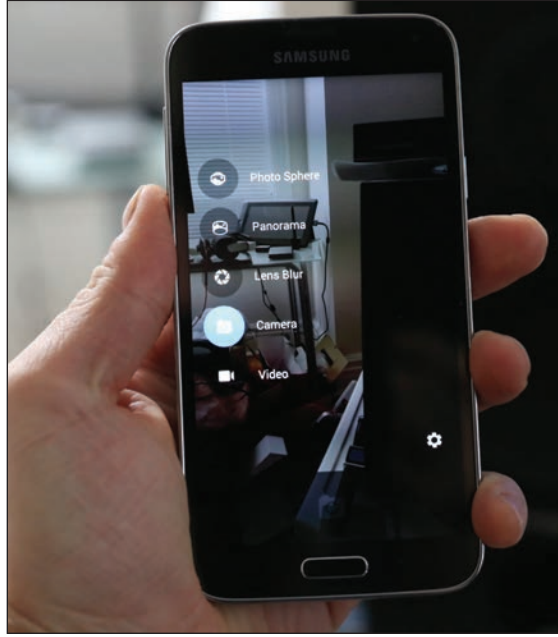
S Artık demode olmuş bir Dell masaüstü bilgisayar ve Windows XP işletim sistemi kullanmaya devam ediyorum. Önerilerinizi dinleyerek Windows 7 kurmaya karar verdim. Bununla birlikte kısa süre önce bilgisayarı açtığımda "X300 SE 128MB BIOS PIN" hatası almaya başladım. Sanırım bilgisayardaki 128 MB Radeon X300 SE ekran kartıyla ilgili bir sorun var. Ne olabilir? Ekran kartını değiştirmek zorunda kalacak mıyım?

C Evet, hata mesajında ekran kartınız işaret ediliyor. Bu mesajdan anlaşıldığı kadarıyla ekran kartınız gevşedi ve yuvasından çıktı ya da bozulmak üzere. Bu yüzden zaman zaman ilk açılış kontrolü geçilemiyor ve sistem açılmıyor. İlk olarak bilgisayarın kasasını açın, ekran kartınızı çıkarıp tekrar yerine takmayı deneyin. Bu zor bir işlem değil. Ekran kartını sabitleyen metal plakaya ait vidayı sökmeniz ve çekip çıkardıktan sonra yeniden takmanız gerekecek.

Bunu yaptıktan sonra sorun düzelmiyorsa ekran kartınızı değiştirmeniz gerekecek. PCIe x16 yuvasını kullanan bir kart kullanmanız gerekecek ama bu bilgisayara yeni ve üst düzey bir kart almanın anlamı yok. İkinci el sitelerinde gezinerek 50 TL civarına uygun bir kart bulabileceğinizi düşünüyoruz. Yeni ekran kartını az önce söz

Arızalı ekran kartınızın yerini alacak başka bir kartı hayli ucuza temin edebilirsiniz.

ettiğimiz şekilde eski kartın yerine takabilirsiniz. En hızlı ve basit çözüm bu olsa gerek.

ESKİ GOOGLE KAMERA UYGULAMASINA GERİ DÖNEBİLİR MİYİM?

S Google Kamera uygulamasının yeni sürümüyle gelen Lens Bulanıklığı efekti ilgimi çekti ve bu yüzden telefonumdaki uygulamayı güncelledim. Bununla birlikte Google'ın son sürümde çok sayıda faydalı özelliği kaldırdığını fark ettim! Çekimlere artık geri sayım ekleyemiyorum ve video çekim sırasında ekrana dokunarak anında fotoğraf çekemiyorum. Uygulamanın yeni sürümünden nefret ettim. Acaba Google neden bu özellikleri kaldırdı? Eski sürüme geri dönmek için bir yolu var mı?

C Google Kamera uygulamasının son sürümünü eski sürümünden daha basit hale getirmesinin sebebinin bilemiyoruz ama bu durumdan şikâyetçi olan bir tek siz değilsiniz. Google, uygulamayı güncelleyerek talep edilen bazı özellikleri geri getirmeye çalışıyor. Örneğin zamanlayıcı özelliği geri geldi. Yine de uygulamanın önceki sürümüne geri dönmek için bir yolu var.

Telefon ayarlarından Uygulamalar kısmına girip Kamera uygulamasını bulun. Adına dokunup uygulamayı kaldırın. Böylece telefonunuzla gelen Kamera uygulamasının önceki sürümüne kavuşacaksınız.

USB PORTLARIM HARİCİ DİSKLERİME KIYASLA ÇOK MU YAVAŞ?

S Bilgisayarındaki dosyaları harici diske aktarırken sıkıntı

yaşıyorum. Ne zaman dosya taşımak istesem bilgisayarım, kullanmaya çalıştığım USB portundan on kat daha hızlı bir diğer porta sahip olduğumu söylüyor. Bu ne demek? Windows 7 işletim sistemi ve ASUS M2N68-AM PLUS anakart kullanmaktayım.

C Anakartınızın modelini söylediğiniz için dört tane harici USB 2.0 portu içerdiğini net biçimde anlayabiliyoruz. Bunların tümü anakartın arka panelinde yer alıyor. Piyasadaki harici disklerin neredeyse tümü USB 2.0 destekli ve yeni modellerde USB 3.0 desteği de var. Harici diskiniz yeni modellerden biriye ve bu portların tümüyle uyumlu olmalı.

Bu durumda bilgisayarınızdaki USB portlarının gerçek hızında çalışmadığını düşünüyoruz. Yani bir sebepten ötürü eski nesil USB 1.1 standardında çalışıyorlar. Anakartınız bariz biçimde USB 2.0 destekli olduğuna göre Windows bunu bir hata olarak görüp size bildiriyor.

Sorunu çözmek için bilgisayarınızı yeniden başlatın ve bilgisayar açılırken Del tuşuna basarak BIOS'a girin.

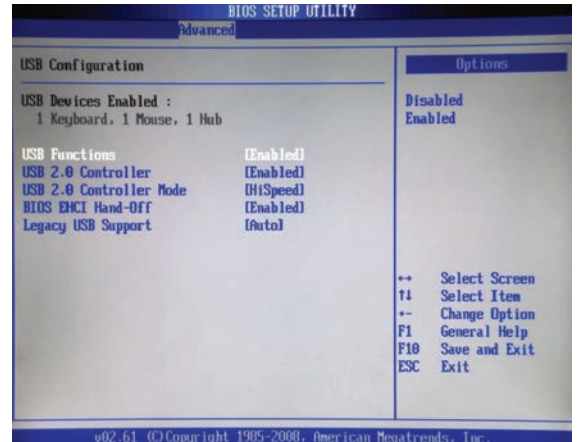
Ok tuşlarıyla menülerde gezinerek USB Configuration menüsünü bulun. "USB 2.0 Controller" seçeneğinin Disabled görünüyorsa Enter'a basıp Enabled yapın. "USB 2.0 Controller Mode" da HiSpeed olmalı.

Eğer harici diskiniz USB 3.0 uyumluysa yeni bir USB 3.0 PCIe kartı alarak hızı daha da artırabilirsiniz.

Bilgisayar sorunuz mu var? Bize yazın...

Yaşadığınız sorunun ayrıntılarını veya ilginç bir sorunu nasıl çözdüğünüzü sorun@pcnet.com.tr adresine yazın. E-postayla tüm sorularınızı yanıtlayamamak da seçtiklerimizi dergide yanıtlayacağız.

BIOS'ından USB 2.0 özelliğini açarak USB portlarının hızını normale döndürün.

8 bit sanat

8 BİT SANAT

Çocukluğunuzun oyun konsollarını veya ilk bilgisayarınızı özlüyorsanız kendinizi 8 bitlik bir karaktere dönüştürün.

Sanal dünyada uzunca bir süredir nostalji rüzgârları esiyor. Profil fotoğraflarını süsleyen arabesk şarkıcı fotoğrafları, Twitter ve Facebook'ta paylaşılan eski haberler, film afişleri, onlarca yıl önce çekilmiş ve artık komik görünen fotoğraflar... Elbette bunları paylaşmanın kötü bir yanı yok. nostalji yapmayı biz de sizin kadar seviyoruz ama nostaljik malzemeler paylaşılıp yayıldıkça özgün bir şeyler bulma ihtimaliniz azalıyor. Öyleyse tamamen orijinal bir şeyi, kendinizin 8 bit halini üretmeye ne dersiniz?

8 BİTLİK ÇALIŞMALAR

Yaşınız çok küçük değilse eski DOS oyunlarını veya "kara kutu" da denilen Atari 2600 oyun konsolunu hatırlayabilirsiniz. Bunlardaki grafikler 8 bitti, yani sadece 256 renk kullanılabiliyordu ve çözünürlük o kadar düşüktü ki pikseller ekranda kutu kutu görünüyordu. Modern oyunların gerçekçi grafiklerinde pikselleri görmenin imkânı yok ama 8 bit sanatçıları bu nostaljiyi yeniden yaşatmak için çalışıyor. 8 bit gerçekten de bir sanat ve gerçekten etkileyici bir görsel ortaya çıkarmak için sanatçıların saatlerce çalışarak çizim yapmaları gerekiyor ama siz, bedava araçları kullanarak sıradan bir resmi saniyeler içinde 8 bite dönüştürebilirsiniz.

Tamam, mükemmel olmayacak ve belki sizi Paint'te piksel piksel resim çizmek kadar tatmin etmeyecek ama yine de yaratıcılığı bir kenara bırakıp en kolay çözümlere bir göz atacağız.

8-BİT AVATAR MAKER

Nostaljik fotoğraf oluşturma yolculuğunda ilk durağımız 8-bit Avatar Maker (bitly.com/avatar206) adlı site. Siteye fotoğrafınızı ("Özçekim" de olabilir.) yükledikten sonra sürgüleri kullanarak fotoğraf üzerinde ince ayar yapabilirsiniz. Pikselleştirme oranı, renk sayısı, renk tonları gibi ayarlarla oynamak ve basit efektler eklemek mümkün. Mükemmel değil ama biraz deneme yanılma yaparak kupanıza

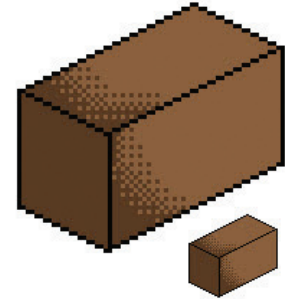
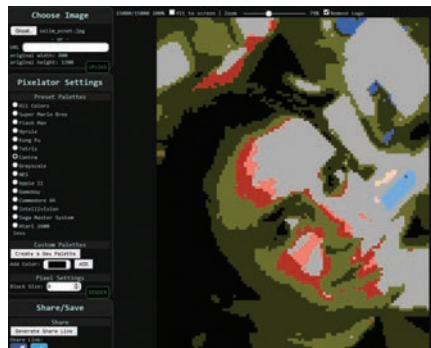

basacağınız 8 bitlik bir fotoğrafınızı elde edebilirsiniz.

SUPER PIXEL TIME

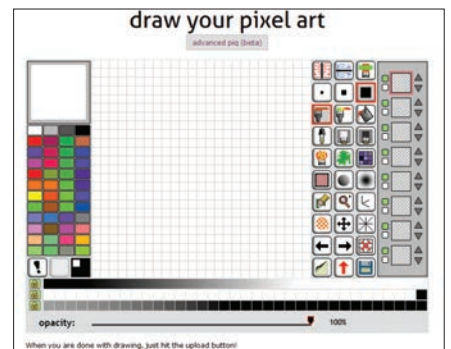
Sırada site, süreç üzerinde biraz daha fazla kontrol olanağı sunuyor ama yine de mükemmel olmaktan uzak. bitly.com/avatar206 adresindeki Super Pixel Time'e fotoğrafınızı yükledikten sonra Pixelator Settings menüsündeki hazır paletlerden birini seçebilirsiniz. Burada Super Mario, Tetris, Contra gibi ünlü oyunların ve antika konsolların renk paletleri var. Alternatif olarak kendi paletinizi de oluşturmanız mümkün. Mario denince anılarınız canlanıyorsa bu siteyi mutlaka deneyin.

SANATINIZI KONUŞTURUN

Elbette hiçbir şey, eski zamanlarda olduğu gibi elle çizilen 8 bit veya 16 bit karakterlerin yerini tutamaz. Bunlara "piksel sanatı" denmesi boşuna değil. Pikselleri elle doldurdukça son derece eşsiz ve kişisel bir şey yarattığınızı göreceksiniz. Hatta bu işte yetenekli olduğunuzu keşfederseniz ünlü bir piksel sanatçısı bile olabilirsiniz.

Yeni başlayanlar için bitly.com/ders206 adresinde 30 harika ders var ama maalesef hepsi İngilizce. Eğer piksellerinizi çecek bir araç arıyorsanız piq.codeus.net ve make-pixelart.com/free/ adreslerindeki ücretsiz web tabanlı sistemleri kullanabilirsiniz. İkisi de kurulum gerektirmiyor.

GELECEKTEKİ DONANIMLARINIZ

Yarının bilgisayarlarında nelerin bulunacağını görmek için ileriye bakıyoruz.

Bazen PC bileşenlerinin güncellenmesi hiç bitmeyecekmiş gibi geliyor. Her 6 ila 12 ayda bir yeni işlemciler, güncel grafik kartları ya da yeni bir anakart, kimine ihtiyacınız olan kimini ise hiç anlamadığınız bu yeni teknolojilerin arasına katılıyor. Sırf ayak uydurmak bile insanı yorabiliyor.

Bu yazı o tür donanımlarla değil, on yılda belki bir ya da iki kez güncellenen şeylerle ilgili; arabirimler, standartlar ve henüz mevcut olmayan ama yakında çıkacak olan teknolojilerle. Bu makale donanımlarınızın yarın, altı ay ya da bir yıl sonra neye benzeyeceğini değil, gelecekte neye benzeyeceğiyle ilgili.

USB 3.1 ve Type-C

USB ilk duyurulduğunda ortalığı birbirine kattı ve nihayet aygıtlar arası bağlantı teknolojisini tek çatı altında birleştirerek kitlesel uyumluluğun önünü açtı. O günden beri bu standart farklı boyutta aygıtlara uyacak biçimde çeşitlenme ve hız artışı / güç konusunda iyileştirmeler gördü. En son büyük sürüm ise 2008'de piyasaya çıkan ve 4 Gbps kullanılabilir veri aktarımı yapan USB 3.0.

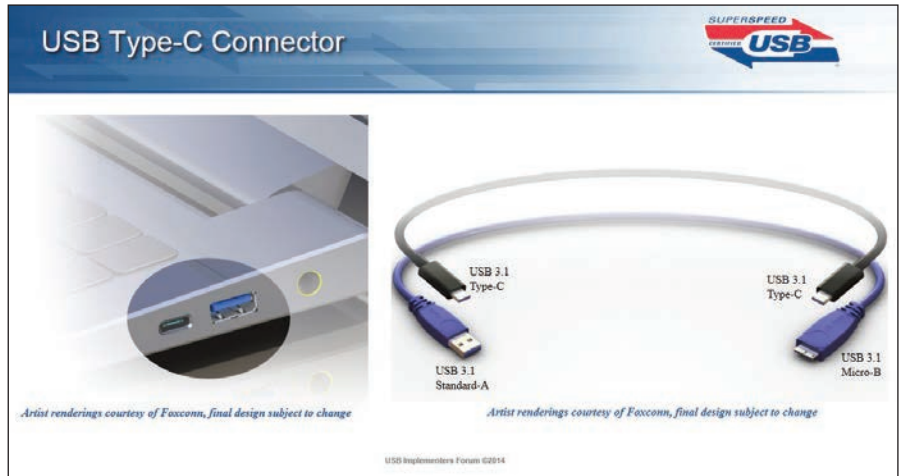
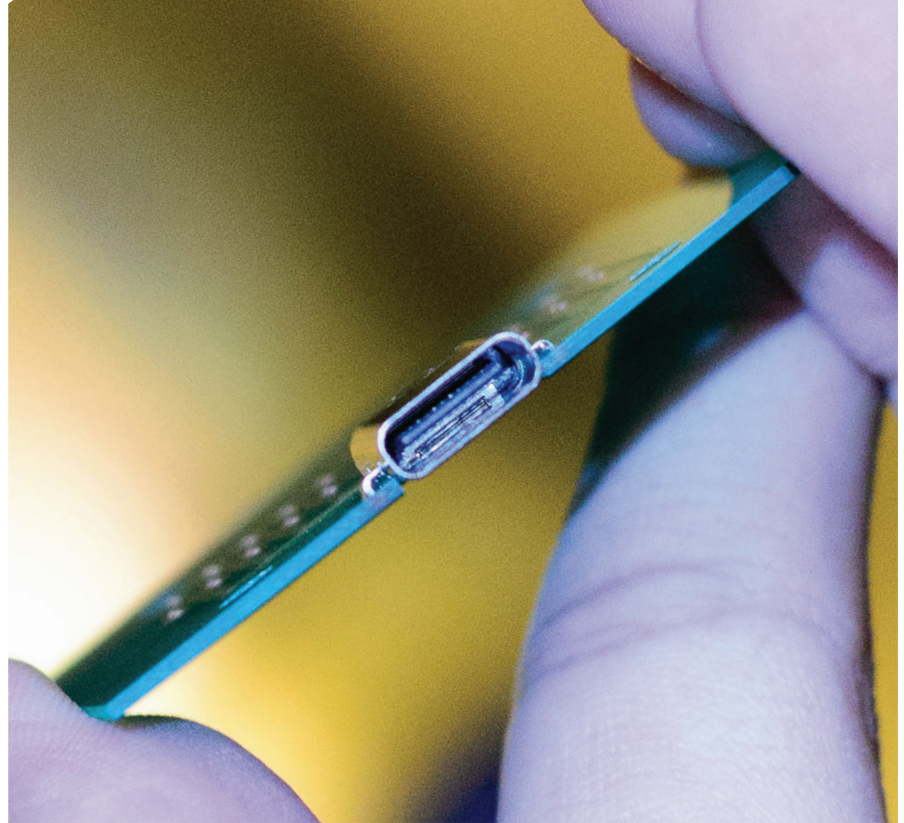
Bununla birlikte, USB 3.0'ın da sınırları var ve diğer bağlantılar bunların üstesinden gelmeye çalışıyor. En güçlü rakiplerden biri Apple'ın Thunderbolt ve Lightning adlı bağlantıları. Bunlardan ilki kanal başına 10 Gbps, yani efektif olarak maksimum 20 Gbps veri aktarımı yapabilen çift kanallı bir konektör. Diğeri ise Micro-USB'den daha küçük ve iki yönde de takılabilir ama USB 3.0'dan yavaş.

Buna karşılık olarak USB Çalışma Grubu geçtiğimiz yıl USB 3.0'ı 10 Gbps hızına yükselten USB 3.1'i duyurdu. Ne var ki kodlama için gereken sabit veriden ötürü bu hız aslında 7,2 Gbps. Bu standart nihayet Ağustos 2013'te son haline kavuşturuldu. USB 3.0 ve USB 2.0 ile geriye dönük uyumlu olan yeni USB'yi raflarda görmemiz için biraz zaman gerekecek. Şu anda piyasada USB 3.1 destekli hiçbir anakart yok ve gelecekteki yonga setleri için bile destek resmen duyurulmadı. USB 3.1'i kullanmamız en iyi olasılıkla önümüzdeki yılı bulacak.

Aynı anda USB'nin donanımı da gözden geçiriliyor. Son halini almasına hâlâ zaman olsa da yeni nesil USB'nin şu anki formdan ciddi biçimde uzaklaşacağı düşünülüyor. En büyük değişiklik, konektörlerin USB 3.0 ve önceki sürümlerle, arada bir adaptör olmadıkça uyumsuz olması. Bunun yerine, adına Tip C (Type-C) denilen ve tıpkı Lightning konektörüne benzeyen, Micro-USB kadar küçük, tersi ya da düzü olmayan bir fiş geliyor.

Amaç USB'nin boyut ve kullanım konusundaki son trendleri takip etmesini ve gelecekteki sürümlerin daha yüksek aktarım hızlarına, daha iyi güç iletimine sahip olmasını sağlamak. USB Tip C konektörleri cep telefonu ve tablet gibi çok ince aygıtlara izin verecek ve tüm aygıtlarda standart olarak kullanılacağı için bugün yaşadığımız USB ile Micro-USB arasındaki ayrımı da ortadan kaldıracak.

Henüz onaylanmadıysa da Tip C

konektörlerin muhtemelen USB 3.1 standardını destekleyeceği, böylece basit bir adaptör sayesinde eski USB aygıtlarla uyumlu olacağı söyleniyor; çünkü USB 3.1 kendinden önceki sürümlerle uyumlu. Bu elbette çözülmesi gereken bir konu

çünkü hepimiz, ister telefonumuzu şarj ederken ister verileri harici sabit diske taşıırken bir şekilde USB portu kullanıyoruz. Hiç kimse mevcut USB aygıtlarından vazgeçmek istemez.

O zaman, şimdiden öngöremediğimiz bir gelişme olmazsa, USB veri aktarımında başı çeken konektör olarak kalacak. Apple mümkün olduğunca kendi bağlantılarını kullanıyor ama bunun sebebi pratik olmaktan çok ideolojik. USB şu anda en mantıklı seçim ve uzun süre de öyle olacak.

“USB, veri aktarımında başta gelen konektör olarak kalacak.”

Kablosuz AC

Bu teknolojiyi raflarda şimdiden görmeye başladık ama aslında bakılırsa kablosuz AC (wireless AC) teknolojisi henüz standart hale gelmedi. AC, kablosuz ağ teknolojisinin yeni nesli ve 2011'den bu yana konseptten raflara ağır ağır yaptığı yolculuğun meyvelerini toplamaya başlıyor. Peki, kablosuz AC ne ve bugünün popüler standardı kablosuz N'den ne farkı var?

Kablosuz AC, 802.11 (Wi-Fi) standardının son çeşitlemesi olan 802.1ac'nin kısa adı. Bugün sıklıkla kullandığımız 802.11n (kablosuz N) standardının geliştirilmesi 2009'da tamamlanmıştı ve hemen ardından 802.1ac geliştirilmeye başlandı. Tıpkı N gibi kablosuz AC de 5 GHz bandını kullanıyor. Kanal genişliği dört kat fazla, hızı da daha yüksek. Buna rağmen tüm kablosuz AC ürünleri eski kablosuz standartlarıyla (A, B, G ve N) geriye doğru uyumlu; çünkü yeni standarda göre AC ürünlerinde kablosuz N özellikli 2,4 GHz'lik bir ek anten bulunması zorunlu.

Hız bakımından kablosuz AC, mevcut bant genişliğine bağlı olarak üç düzeyden birinde çalışıyor. Şu an tek akışlı kablosuz N bağlantısı 150 Mbps, çift akışlı bağlantı 300 Mbps ve üç akışlı bağlantı 450 Mbps hıza sahip. Kablosuz AC verileri aynı sistem üzerinden, fakat çok daha yüksek hızlarda aktarabiliyor. Tek akışta hız 450 Mbps, çift akışta 900 Mbps, üç akışta ise muazzam bir rakam olan 1,3 Gbps söz konusu. Bu, teorik olarak Gigabit Ethernet de dâhil, günümüzdeki her şeyden daha hızlı.

Şu an kablosuz AC sadece en üst düzey aygıtlarda bulunuyor ve eğer modeminizi/ yönlendiricinizi değiştirmeyi ya da ağ kartı kullanmayı düşünüyorsanız, kablosuz N için ödediğinizden bir hayli fazlasını cebinizden çıkarmalısınız. Gerçi böyle yapmakla, ağınızın gelecekte de güncel kalmasını sağlayacaksınız. Günümüzün masaüstü bilgisayarlarında bulunan bazı anakartlarda kablosuz ağ desteği var ama genellikle kablosuz N standardını kullanıyor. Üzerinde dahili kablosuz AC bulunan bir anakart için 700 TL'den fazla para ödemeniz şart.

Elbette kablosuz AC'nin faydaları hızla

sınırlı değil. Birden çok HD videoyu eşzamanlı aktaracak kadar bant genişliğine sahip olmakla birlikte kablosuz N'den daha az güç harcıyor. Bu da mobil aygıtların pilini daha az tüketiyor. Bu bir teknik zorunluluktan ötürü olsa da (Daha hızlı olduğu için tam hız modunda daha az çalışıyor, bu da kullanılan gücü azaltıyor.) yeni standardın albenisini artırıyor.

Mevcut tahminler, kablosuz AC'nin 2015 sonuna kadar dünya çapında bir milyar aygıtta kullanılacağı yönünde. Bunda mobil pazarın AC'yi hemen benimsemesinin de payı var. Şu anda tabletler, akıllı telefonlar ve diğer kablosuz aksesuarlar büyük oranda kablosuz N ile çalışsa da durum hızla değişiyor. Apple şu anda AirPort Extreme ve AirPort Time Capsule eklentilerinin 802.11ac sürümlerini satıyor

ve HP de dizüstü bilgisayarlarına kısa süre önce 802.11ac uyumluluğu getirdi. iPhone 6, HTC One, Galaxy S4 ve S5, Nokia Lumia 930 gibi telefonlar bu teknolojiyi standart olarak destekliyor. Kablosuz AC rekabetçi bir standart olarak yeni yeni boy gösterse de hızla ilerleyen ağ dünyası daha şimdiden bir sonraki ürüne gözünü dikti bile. Kablosuz yonga seti üreticisi Broadcom, hem WiGig (802.11ad) hem de henüz bir isme sahip olmayan, düşük güç harcayan 802.11ah sürümleri üzerine kurulu yongalar geliştiriyor. Özel kullanım alanları için geliştirilmiş diğer çeşitler ise 802.11af, 802.11ai, 802.11aj ve 802.11aq. Ancak büyük olasılıkla kablosuz AC tahtını daha yeni geliştirilmeye başlanan, 802.11ac'nin de dört katı veri akışı sağlayabilen kablosuz AX'e bırakacak. Tabii o güne daha çok var.

4K monitörler

3B monitörlerin teknolojik bir çıkmaz olduğu görüldü ama aynı şeyin ev eğlencesindeki yeni güncelleme olan 4K videonun başına gelmesi olanaksız gözüküyor.

Eğer Full HD videoyu dikey çözünürlüğü 1080p (yani 1.920 x 1.080) olan görüntü olarak tanımlarsak, 4K UHD (Ultra HD) bunun iki katından daha geniş, iki katı kadar da yüksek olan 4.096 x 2.160 piksele denk geliyor. Bu da Full HD videonun 4 katından fazla piksel demek. Yine de şunu unutmamak gerekiyor ki bundan önceki

nesillerde (480p, 720p, 1080p) gibi hep dikey piksel sayısı dikkate alınırken, 4K tanımı yatay çözünürlüğü kullanıyor.

4K daha şimdiden dijital sinema projeksiyonunda popülerlik kazandı ve 4K televizyonlar son bir iki yıldır büyük ilgi görüyor. Ürünler hâlâ pahalı ve 4K içerik kısıtlı olduğundan pazarın büyüme hızı yavaş ama durum değişmeye başlıyor. Birçok ekran kartı daha şimdiden en son HDMI standardını destekliyor ve YouTube, 2010'dan bu yana 4K'yi desteklenen çözünürlükler arasında sunuyor.

Ticari 4K ekranları birçok farklı şirket üretse de tüketiciye dönük 4K monitörlerin piyasaya çıkışı daha uzun sürdü. Nihayet bu da değişiyor. Mayıs ayında Lenovo, ThinkVision Pro 2840m modeli ilk 4K monitörünü (28 inç ve ABD fiyatı 800 dolar) duyurdu. Dell'in 28 inçlik P2815Q 4K monitörü ise ocak ayından bu yana ABD'de 500 dolara satılıyor. Yine 28 inçlik Samsung U28D590D ise Türkiye'de 1.649 TL'den satışa sunuldu.

Birçok 4K monitör 4.096 x 2.160 değil de 3.840 x 2.160 piksel çözünürlüğü destekliyor

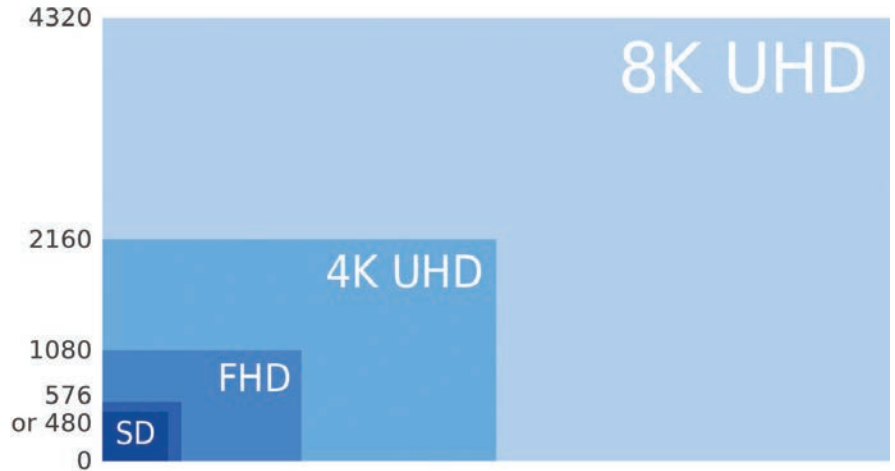
“4K daha şimdiden dijital sinema projeksiyonunda popüler ve 4K televizyonlar bir iki yıldır ilgi görüyor.”

çünkü TV/sinema ile monitörlerin en boy oranları arasında fark var. Bununla beraber, bu monitörler de 4K sınıfına giriyor.

4K ekranlı dizüstü bilgisayarları da ara sıra görüyoruz, ancak o kadar yavaş yaygınlaşıyor ki birçoğunun çıkışı gecikiyor. Toshiba Satellite P55t 4K, 3.840 x 2.160 çözünürlüklü ekranla piyasaya çıkan ilk ürün oldu ve ABD fiyatı 1.370 dolar civarında.

Monitörünüz 4K'yi destekliyorsa 4K destekli bir de ekran kartına ihtiyacınız olacak. Piyasada Full 4K desteğine sahip bir sürü üst düzey kart var ama hepsi de pahalı. Dört kat artan piksel sayısı başa çıkmak için GeForce GTX 680/780 ve yukarıya ya da Radeon 79XX/R9 tarzı üst model bir karta ve yine üst düzey bir işlemciye ihtiyacınız olacak.

Peki ya 4K'den sonra ne olacak? Elbette 8K! Daha geçen yıl, CES 2013 fuarında ticari örneklerini gördüğümüz 8K'nin bilgisayarlara ulaşması için daha çok var. Çoğu insanın 4K ekran sahibi olmak şöyle dursun, 4K ekran kullanması için bile yıllar geçecek!

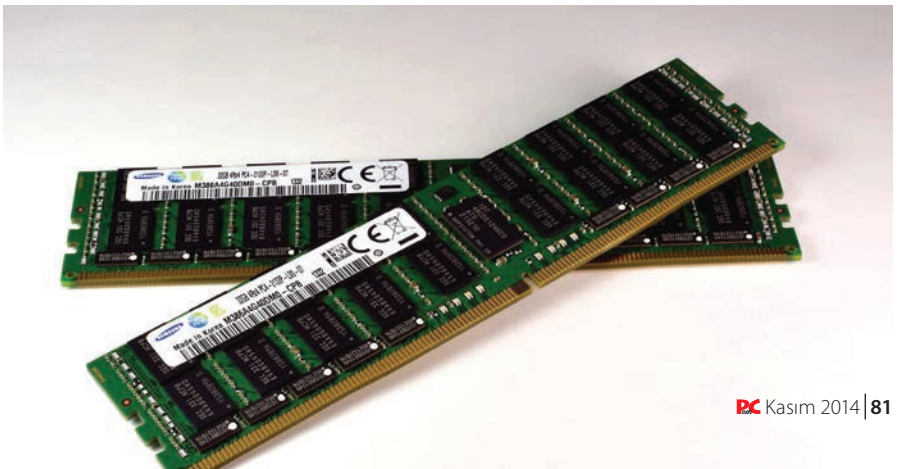

DDR4 bellek

Belki biliyorsunuzdur ama gelecek nesil RAM'ler çıkmak üzere. 2007'de duyurulan ve 2010'dan bu yana ev bilgisayarlarında yaygın olarak kullanılan DDR3'ü takip eden yeni nesil RAM, hiç de şaşırtıcı olmayan biçimde DDR4 adını taşıyacak.

DDR modülleri resmen “DDR4 SDRAM” olarak biliniyor. Bu da “Çift Veri Hızlı (dördüncü nesil) Senkronize Dinamik Rastgele Erişimli Bellek” anlamına geliyor. Tam bir sıfat salatası gibi görünüyor çünkü mevcut RAM teknolojisi, 1970'lerden beri varlığını sürdüren orijinal dinamik RAM teknolojisine dayanıyor. RAM teknolojisi ne zaman gelişse, ismin önüne bir sıfat daha ekleniyor!

Tüketiciye yönelik ilk DDR4 modülleri 2014 sonunda veya 2015 başında piyasaya çıkacak çünkü Intel, “üst düzey” bilgisayar kullanıcılarına yönelik en son platformu olan Haswell-E'yi o zaman duyuracak. Haswell-E, hem LGA2011-3 yonga soketini tanıttak hem de DDR4 uyumluluğu sunan ilk ev platformu olacak. Intel'in X99 Haswell-E yonga setini içeren tüm anakartlar DDR4'le çalışacak. Buna rağmen, Haswell'in devamı niteliğindeki, 2014 sonunda piyasaya çıkacak olan Broadwell büyük oranda DDR3'le çalışacak ve sadece Broadwell-E sürümüyle DDR4'ü destekleyecek. İşin aslı, platformun genel kullanıcıya yönelik sürümlerinin DDR4'ü desteklemesi, 2016 ortasında çıkması beklenen Intel Skylake yongalarına kalacak.

GELECEKTEKİ DONANIMLARINIZ

Yani sisteminizin birkaç yıllık ömrü kaldı!

DDR4 bir dizi sebepten ötürü eski nesil RAM'lerle uyumlu değil. Bunlardan en önemlisi farklı sinyal voltajı. Fakat şöyle ya da böyle, modüller zaten karışıklığı önlemek için farklı fiziksel arabirime sahip olacak.

DDR4'teki önde gelen geliştirmeler hız alanında. Artan saat frekansı daha yüksek veri aktarım hızlarına izin veriyor. DDR3 modülleri resmi olarak sadece 2.133 MHz'e kadar hız desteklerken DDR4, 2.133 MHz'den başlayıp 4.266 MHz'e kadar uzanacak. Buna ek olarak voltajlar da düşecek. Yeni RAM'ler DDR3 gibi 1,2 - 1,65 voltla değil de 1,05 - 1,2 voltla çalışacak. DDR4'ün artan hızı daha

büyük kapasiteli modülleri de olanaklı kılıyor. Hynix markası, kısa bir süre önce 20 nm üretim sürecine sahip 128 GB'lık bir DDR4 modülü geliştirdiğini duyurdu.

Fiziksel görünüş bakımından DDR4'ün üstünde DDR3'tekinden daha fazla yonga, daha fazla iğne (240 yerine 284) olacak fakat iğneler birbirine daha yakın durduğundan modülün genişliği değişmeyecek. Yeni modüller DDR3'ten daha yüksek ama aradaki fark 1 mm'den az (DDR3'teki 30,35 mm yerine 31,25 mm). Aynı zamanda daha fazla sinyal katmanı bulunduğu için de mevcut modüllerden 0,2 mm daha kalın. Dizüstü bilgisayarlarda ve

diğer küçük hacimli, taşınabilir aygıtlarda kullanılan SO-DIMM sürümü ise 204 yerine 256 iğne içerecek ve gerek uzunluğu gerek yüksekliği aynı kalsa da 1 mm daha kalın olacak. DDR4'e ömür biçmek zor. Yine de DDR3'ün tahtına oturması birkaç yılı bulacak ve bu satırları okuyan okurların büyük kısmı en erken 2017'de DDR4 modüllerine geçebilecek. DDR5'e ise son şekli henüz verilmedi ve bu RAM'i, grafik kartlarında bulunan ve aslında DDR3 temelli olan GDDR5'le karıştırmamak gerekiyor. DDR4'ün 2020'li yıllara kadar yaygın olarak kullanılan bellek türü olacağını söyleyebiliriz. O yüzden terfi için aceleyle gerek yok!

SATA Express

Bu teknolojiyi raflarda şimdiden görmeye başladık ama aslında bakılırsa kablosuz AC (wireless AC) teknolojisi henüz standart hale gelmedi. AC, kablosuz ağ teknolojisinin yeni nesli ve 2011'den bu yana konseptten raflara ağır ağır yaptığı yolculuğun meyvelerini toplamaya başlıyor. Peki, kablosuz AC ne ve bugünün popüler standardı kablosuz N'den ne farkı var?

Kablosuz AC, 802.11 (Wi-Fi) standardının son çeşitlemesi olan 802.11ac'nin kısa adı. Bugün sıklıkla kullandığımız 802.11n (kablosuz N) standardının geliştirilmesi 2009'da tamamlanmıştı ve hemen ardından 802.11ac geliştirilmeye başlandı. Tıpkı N gibi kablosuz AC de 5 GHz bandını kullanıyor. Kanal genişliği dört kat fazla, hızı da daha yüksek. Buna rağmen tüm kablosuz AC ürünleri eski kablosuz standartlarıyla (A, B, G ve N) geriye doğru uyumlu; çünkü yeni standarda göre AC ürünlerinde kablosuz N özellikli 2,4 GHz'lik bir ek anten bulunması zorunlu.

Hız bakımından kablosuz AC, mevcut bant genişliğine bağlı olarak üç düzeyden birinde çalışıyor. Şu an tek akışlı kablosuz N bağlantısı 150 Mbps, çift akışlı bağlantı 300 Mbps ve üç akışlı bağlantı 450 Mbps hızı sahip. Kablosuz AC verileri aynı sistem üzerinden, fakat çok daha yüksek hızlarda aktarabiliyor. Tek akışta hız 450 Mbps, çift akışta 900 Mbps, üç akışta ise muazzam bir rakam olan 1,3 Gbps söz konusu. Bu, teorik olarak Gigabit Ethernet de dâhil, günümüzdeki her şeyden daha hızlı.

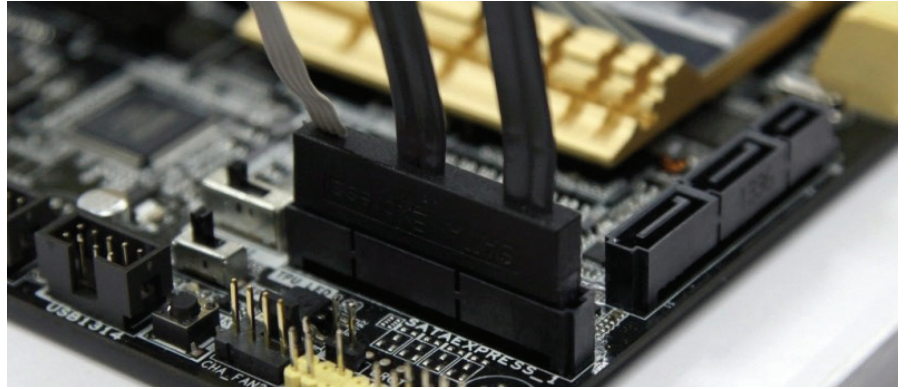
Şu an kablosuz AC sadece en üst düzey aygıtlarda bulunuyor ve eğer modeminizi/yönlendiricinizi değiştirmeyi ya da ağ kartı kullanmayı düşünüyorsanız, kablosuz N için ödediğinizden bir hayli fazlasını cebinizden çıkarmalısınız. Gerçi böyle yapmakla, ağınızın gelecekte de güncel kalmasını sağlayacaksınız. Günümüzün masaüstü bilgisayarlarında bulunan bazı anakartlarda kablosuz ağ desteği var ama genellikle kablosuz N standardını kullanıyoruz. Üzerinde dahili kablosuz AC bulunan bir anakart için 700 TL'den fazla para ödemeniz şart.

Elbette kablosuz AC'nin faydaları hızla sınırlı değil. Birden çok HD videoyu eşzamanlı aktaracak kadar bant genişliğine

sahip olmakla birlikte kablosuz N'den daha az güç harcıyor. Bu da mobil aygıtların pilini daha az tüketiyor. Bu bir teknik zorunluluktan ötürü olsa da (Daha hızlı olduğu için tam hız modunda daha az çalışıyor, bu da kullanılan gücü azaltıyor.) yeni standardın albenisini artırıyor.

Mevcut tahminler, kablosuz AC'nin 2015 sonuna kadar dünya çapında bir milyar aygıtta kullanılacağı yönünde. Bunda mobil pazarın AC'yi hemen benimsemesinin de payı var. Şu anda tabletler, akıllı telefonlar ve diğer kablosuz aksesuarlar büyük oranda kablosuz N ile çalışsa da durum hızla değişiyor. Apple şu anda AirPort Extreme ve AirPort Time Capsule eklentilerinin 802.11ac sürümlerini satıyor ve HP de dizüstü bilgisayarlarına kısa süre

önce 802.11ac uyumluluğu getirdi. iPhone 6, HTC One, Galaxy S4 ve S5, Nokia Lumia 930 gibi telefonlar bu teknolojiyi standart olarak destekliyor. Kablosuz AC rekabetçi bir standart olarak yeni yeni boy gösterse de hızla ilerleyen ağ dünyası daha şimdiden bir sonraki ürüne gözünü dikti bile. Kablosuz yonga seti üreticisi Broadcom, hem WiGig (802.11ad) hem de henüz bir isme sahip olmayan, düşük güç harcayan 802.11ah sürümleri üzerine kurulu yongalar geliştiriyor. Özel kullanım alanları için geliştirilmiş diğer çeşitler ise 802.11af, 802.11ai, 802.11aj ve 802.11aq. Ancak büyük olasılıkla kablosuz AC tahtını daha yeni geliştirilmeye başlanan, 802.11ac'nin de dört katı veri akışı sağlayabilen kablosuz AX'e bırakacak. Tabii o güne daha çok var.

Archival Disc

Blu-ray ömrünün ortalarında görülebilir fakat bu, Sony ile Panasonic'i onun yerini alacak ürünü tasarlamaktan alıkoymamış. En azından şu an için Archival Disc (arşiv diski) adıyla bilinen bu ortaklaşa geliştirilmiş format, 2015'te en az 300 GB, yani bugünkü bir Blu-ray diskinin altı katı bilgi saklayabilecek.

Bunun bir nedeni, 4K videonun ilerlemesi. 4K video, standart bir HD videonun dört katı piksel içerdiğinden, depolamak için en az dört kat, eğer kare hızı fazlaysa dört kattan da fazla yere ihtiyaç duyuyor.

İnternet üzerinden akış hizmetlerinin artan popülerliği ve etkisi karşısında DVD ve Blu-ray gibi fiziksel depolama ortamları ömrünün sonuna yaklaşmış görünse de, geniş bant internet bağlantıları hâlâ 4K videoyu aktarmak için yetersiz. Bu da Blu-ray'den daha üstün bir fiziksel formatı zorunlu iliyor.

Buna rağmen, "Archival Disc"ın belirtilen kullanım amacı, adından da anlaşılacağı üzere arşivleme. İlk basın bültenleri optik disklerin dayanıklılığından, formatın nesiller arası uyumluluğundan söz ediyor. Bildiğiniz

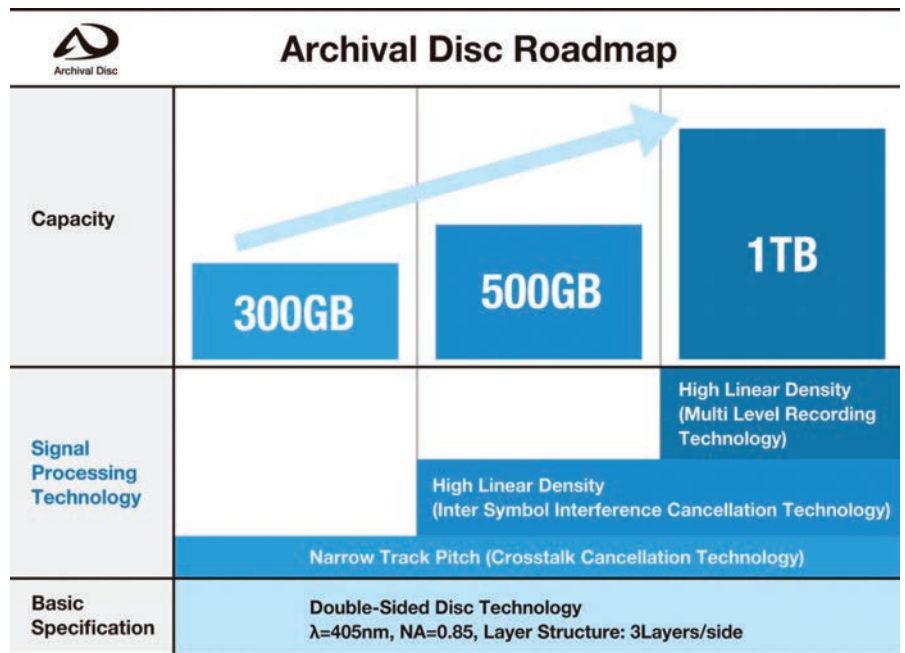
Archival Disc

“Ortak geliştirilen format 2015'te en az 300 GB, yani bir Blu-ray diskin altı katı veri saklayabilecek.”

gibi teoride Blu-ray oynatıcı gibi gelişmiş aygıtlar CD gibi daha eski nesil optik diskleri de okuyabiliyor. Archival Disc için de benzer bir durum söz konusu olacak.

Bu formatın geliştirilmesi için önde gelen sebeplerden biri, kullanıcıların evde 4K içerik üretebilmesi. GoPro kameralar gibi aygıtlar 4K video çekimi yapabiliyor ve piyasaya benzer özelliklerde akıllı telefonların çıkması an meselesi. Bu da piyasada 4K video depolama için büyük bir ihtiyaç yaratacak ve Archival Disc, kullanıcıların videoları farklı aygıtlar üzerinde, pahalı SSD depolama çözümlerine gerek kalmadan oynatabilmesini sağlayacak.

Archival Disc'in kapasitesinin gelecekte 1 TB'ye yükseltilmesi düşünülüyor. Şu anki yol haritası, disk yapısının daha verimli kullanılmasını sağlayan, sinyal işleme teknolojisindeki gelişmeleri de içeriyor. Archival Disc donanımlarının piyasaya çıkışı için henüz çok erken olsa da 2015 yazında bunların satışa sunulması düşünülüyor. Büyük olasılıkla onu daha sonra dahili bilgisayar sürücülerini takip edecek ama fiyatları yüksek olacak. Optik sürücülerin popülerliğinin hiç olmadığı kadar az olduğunu dikkate alırsak, büyük çoğunluğumuz, ne zaman çıkarsa çıksın Archival Disc sürücüsü almayacak. Sürücülerin en erken 2016 sonu veya 2017 başında makul fiyatlara düşeceğini varsayarsak, o zaman kim fiziksel medya istiyor olacak ki?

SONUÇ

Tabii ki bu gelişmelerin hiçbiri taşta yazılmış değil. Öngörülen süreler ileri gidebilir ya da öne çekilebilir. Durup dururken her yerde donanım geliştiricileri ve tüketicileri heyecanlandıracak yeni bir format ortaya çıkabilir. Bunu önceden kestirmek olanaklı değil. Kesin olan tek bir şey var, o da yarının donanımlarının bugünkülerden çok farklı görüneceği ve o zaman bile, daha iyi bir şeyin eli kulağında bekliyor olacağı. ■

DAHA HIZLI UPLOAD

Videoların, fotoğrafların ve yedeklerin upload işlemlerini beklemekten sıkıldınız mı? Büyük boyutlu dosyaları saniyeler içinde internete yüklemeniz için dosya transferlerini nasıl hızlandıracağınızı anlatıyoruz.

İndirme hızını artırmak indirme yöneticisi kullanma, sunucu ayarlarını değiştirme gibi birçok bilinen yolu var ama gönderme (upload) hızı da aynı derecede önemli. Upload, çevrimiçi fotoğraf ve video paylaşmaktan önemli dosyaları buluta yedeklemeye kadar her gün farkında bile olmadan yaptığımız bir iş. Bu yüzden bu işlemin uzun sürmesi zaman kaybı anlamına geliyor.

Bu yazıda size zaman kazandıracak ve upload işlemini hızlandıracak popüler ipuçlarını ele alacağız. Yeni bir servis

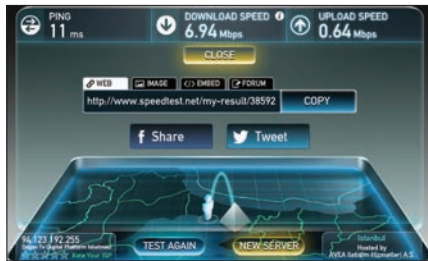
sağlayıcıya geçmenize gerek kalmadan nasıl daha hızlı upload yapabileceğinizi, e-postayla çok büyük boyutlu dosyaları nasıl gönderebileceğinizi, aynı anda upload edebileceğiniz dosyaların sayısını nasıl artırabileceğinizi ve telefon ya da tabletinizden upload deneyiminizi nasıl daha iyi hale getirebileceğinizi göstereceğiz. Ayrıca ödediğiniz paranın karşılığını neden alamadığınızı ele alacak, upload işlemlerinizi günün daha sakin ve dolayısıyla internetin daha hızlı olduğu saatlerde başlayacak şekilde ayarlamamanın yollarını anlatacağız.

UPLOAD HIZINIZI ARTIRIN

UPLOAD HIZINIZI TEST EDİN

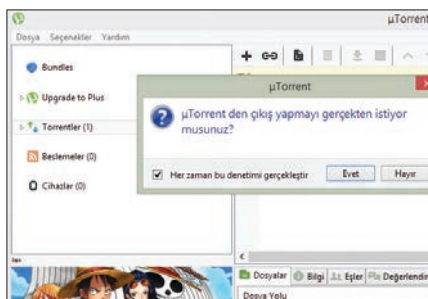
Büyük ihtimalle indirme hızınızın ne olduğunu -veya olması gerektiğini- biliyorsunuz. Peki ya gönderme hızı? Gönderme hızları neredeyse her zaman indirme hızlarından daha düşük olduğu için bunu genelde pek önemsemeyiz. Bunun bir sebebi de ürettiğimizden daha fazla veri tüketmemizdir, özellikle de dosya paylaşımı söz konusuysa.

Upload hızınızın gerçekte ne olduğunu öğrenmek için www.speedtest.net adresine gidin. Buradan upload hızınızın nasıl değiştiğini ve dünya çapındaki diğer İSS'lerle karşılaştırıldığında ne durumda olduğunu öğrenebilirsiniz. Belki de sandığınız kadar kötü değildir. (Tabii çok daha kötü de olabilir.) Daha fazla bilgi için ilerleyen sayfalardaki "Upload hızınız ne olmalı?" kutusuna bakın.

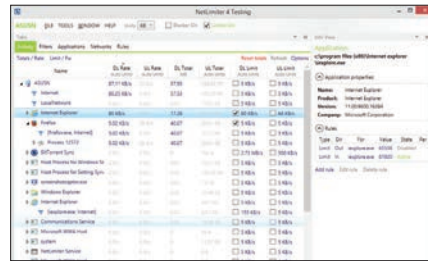
BITTORRENT SİZİ YAVAŞLATMASIN

Bu "aşıkâr" bir öneri olabilir ama çoğu zaman insanlar arka planda BitTorrent'in çalıştığını unutabiliyor, bu da bant genişliklerinin azalmasına neden oluyor. BitTorrent'tan film gibi büyük boyutlu bir dosya indirirken aynı zamanda başka kullanıcılara da indirdiğiniz kısımları gönderirsiniz. Upload hızınızı maksimuma çıkarmak için BitTorrent istemcinizi kapatın (ve sistem tepsisinde simge durumunda çalışmadığından, gerçekten kapatıldığını emin olun).

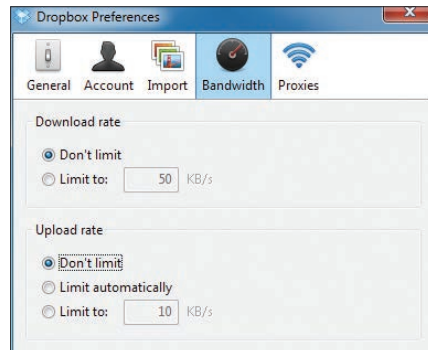
UPLOAD HIZINIZI YÖNETİN

Bilgisayarınızda büyük ihtimalle web tarayıcısı, Dropbox gibi bulut eşitleme hizmetleri ve Skype gibi sesli sohbet uygulamaları, yani internet bağlantınızı aynı anda kullanan birden çok yazılım vardır. Tüm bu programlar bant genişliğinizden kullanır ve upload hızınızı etkiler. Bu yüzden, kesinlikle açık olmaları gerekmediği sürece internet bağlantınızı kullanan diğer programları upload yaparken kapatın. Dilerseniz, tüm açık uygulamaların transfer hızlarını kontrol etmenize izin veren, her birinin önceliğini ayarlamaları sağlayan ücretsiz NetLimiter (www.netlimiter.com) programını yükleyebilirsiniz.

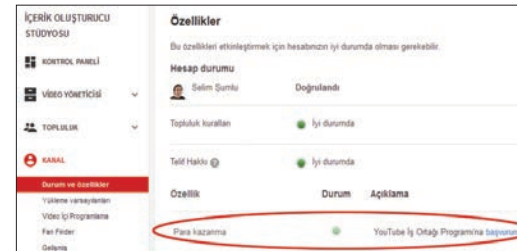
DROPBOX EŞİTLEME HIZINI ARTIRMA

Bulut depolama hizmeti Dropbox'ın (www.dropbox.com) istemcisi, upload hızlarınızı kontrol etmenize de izin veriyor. Bildirim alanında bulunan Dropbox simgesine sağ tıklayın, çark simgesine tıklayıp Preferences'ı seçin. Açılan pencerede Bandwidth sekmesini tıklayın. Varsayılan olarak Dropbox, upload hızınızı otomatik olarak sınırlar. Upload işlemlerini hızlandırmak için bu sınırı kaldırabilirsiniz. Bunun için "Don't limit" seçeneğini seçin. Uygula'ya ve Tamam'a tıklayarak değişiklikleri onaylayın.

YOUTUBE YÜKLEMELERİNİZİ ZAMANLAYIN

YouTube, videolarınızı, sitede görünmesini istediğiniz zamandan önce yüklemenize izin veriyor. Örneğin belli bir tarihte yayımlanması gereken bir video göndermek istiyorsanız onu birkaç gün önceden upload edebilirsiniz. Ama bu özelliği sadece YouTube İş Ortağı Programı'na dahil olan kullanıcılar kullanabiliyor. Programa dahil değilseniz ve YouTube'a sıkça video yüklüyorsanız öncelikle www.youtube.com/features adresine giderek "para kazanma" seçeneğini etkinleştirin. (Bir form doldurmanız gerekecek.) Programa dahil olduktan sonra yapmanız gereken tek şey, bir video yüklerken gizlilik menüsünden Zamanlanmış seçeneğini seçmek.

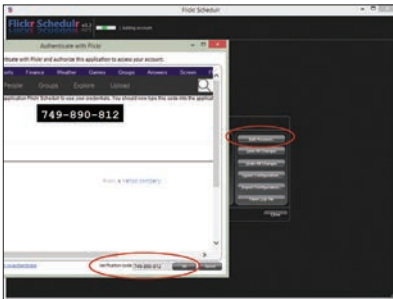
UPLOAD'LARI DAHA SAKİN SAATLER İÇİN PLANLAYIN

İnternet hızınız günün belirli saatlerinde -genelde akşamları- düşüyor olabilir. Bu, bant genişliği tıkanıklığı nedeniyle olur. Bu saatlerde internet altyapısını birçok kişiyle paylaşmak zorunda kalırsınız. Aslına bakılırsa ülkemizde genel internet hızları zaten düşük sayıldığı için mevcut altyapı yeterli geliyor ama yine de zaman zaman yavaşlamalar olabilir. Genel kural olarak, insanların uyuduğu ve işte olduğu zamanlarda internet daha hızlı, insanların çevrimiçi olduğu saatlerde (iş çıkışından sonra, akşamları) daha yavaş olur. Upload edecek çok fazla dosyanız varsa ve bunları acil olarak upload etmeniz gerekmiyorsa, daha az insanın çevrimiçi olduğu bir saatte upload edecek şekilde zamanlamamanız daha iyi olacaktır. Hafta içi gece 1 ile sabah 6 arası iyi bir fikirdir. Örneğin yüksek çözünürlüklü fotoğraf ve videolarınızı Flickr'a upload etmek için Flickr Scheduler'ı (scheduler.codeplex.com) kullanabilirsiniz. Bu araç, upload'larınızı sizin belirttiğiniz zamanda yapmanızı sağlar. Aracın nasıl kullanıldığını öğrenmek için Mini Atölye kutumuza bakın.

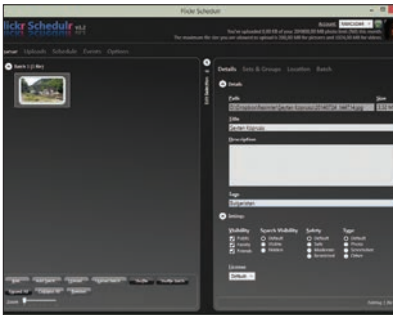
NASIL YAPILIR?

Fotoğraflarınızı Flickr Schedulr ile gece yükleyin

1 Flickr Schedulr'ı indirin, zip dosyasını bir klasöre açın ve Schedulr.exe dosyasını çalıştırın. "Add account" düğmesine tıklayın ve Flickr/ Yahoo kullanıcı adınızla parolanızı girin. Flickr Schedulr'ın hesabınıza erişebilmesi için "OK, I'll authorize it" düğmesine tıklayın. Karşınıza gelen doğrulama kodunu kopyalayıp pencerenin hemen altındaki "Verification code" alanına yapıştırın ve OK'e tıklayın.

2 Hesabınız Schedulr'da görünecektir. Başka hesaplar da ekleyebilir ve istediğinizi varsayılan olarak seçebilirsiniz. Şimdi "Close" düğmesine tıklayın. Resim yüklemek için Add (Ekle) veya Add Batch (Toplu Ekle) düğmesine tıklayın ve fotoğraf(lar)ınızı seçin. Bir fotoğrafa tıklayıp başlığını değiştirebilir, açıklama ve etiket ekleyebilirsiniz. Ayrıca gizlilik seviyesini de ayarlayabilirsiniz.

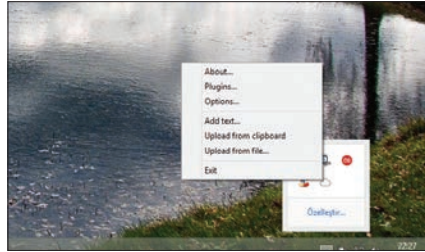

3 Upload veya Upload Batch (Toplu Upload) düğmesini kullanarak fotoğrafları Flickr'a gönderin. Upload'u internetin daha hızlı olduğu bir zaman başlayacak şekilde ayarlamak için Schedule sekmesine tıklayın yüklemenin başlayacağı tarih ve saati girin. Önce Save Changes'a, ardından zamanlamayı başlatmak için Create düğmesine tıklayın.

DOSYALARINIZI BİLDİRİM ALANINDAN GÖNDERİN

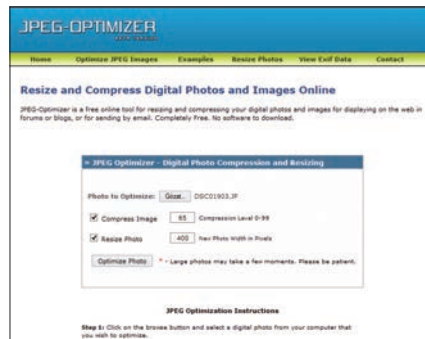
FluffyApp (fluffyapp.com), ekran görüntülerini, bağlantıları, yazıları ve diğer dosyaları paylaşmak için hızlı ve basit bir yol sunuyor. Bunun için bir CloudApp hesabına ihtiyacınız var ama onu açmak da ücretsiz ve kolay. FluffyApp'i çalıştırdıktan sonra bildirim alanındaki simgesine sağ tıklayıp seçeneklerden birini seçin. Metin yazabilir, panodakileri kopyalayabilir veya dosya upload edebilirsiniz. İçerik bir pencerede görünecek; herhangi bir öğeye sağ tıklamak dosya bağlantısını kopyalayamaz, dosyayı herkese açmanıza, web tarayıcınızda görüntülenmeye veya silmenize olanak tanıyacaktır.

FOTOĞRAF UPLOAD'LARINI HIZLANDIRIN

Fazla megapiksele sahip bir fotoğrafı e-postayla göndermeye veya Flickr gibi bir siteye yüklemeye çalıştığınızda bu işlem uzun sürebilir. Bu sorunu çözmeyi iki yolu var: Fotoğrafın ölçülerini küçültebilir veya kalitesini düşürebilirsiniz. Her ikisi de IrfanView (www.irfanview.com) gibi bir fotoğraf düzenleme yazılımı kullanarak yapılabilir. Alternatif olarak, fotoğraf makinenizi veya akıllı telefonunuzu daha küçük boyutlu veya düşük çözünürlüklü fotoğraf çekecek şekilde ayarlamanız olası.

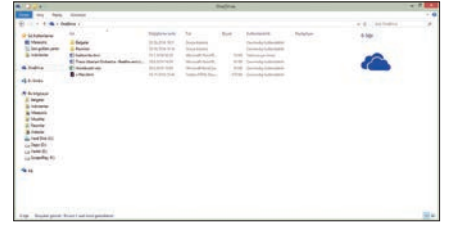
Bunun yerine çevrimiçi Jpeg-Optimizer (jpeg-optimizer.com) aracını kullanarak da fotoğrafı sıkıştırabilirsiniz. Bu durumda kalitede bir düşüş gözlemiş zor olmasına rağmen fotoğraf boyutu çok daha düşük olacaktır.

İÇERİĞİ DOĞRUDAN GOOGLE DRIVE'A VE DROPBOX'A KAYDEDİN

Google Drive (drive.google.com), OneDrive (www.onedrive.com) ve Dropbox (www.dropbox.com) gibi bulut depolama hizmetlerinin güzelliği, dosya gönderme ve eşitleme işlemlerinin arka planda gerçekleşmesidir. Dosyaları eşitleme klasörünüze attıktan sonra akıllı

telefon ve tabletiniz dahil her yerden onlara erişebilirsiniz.

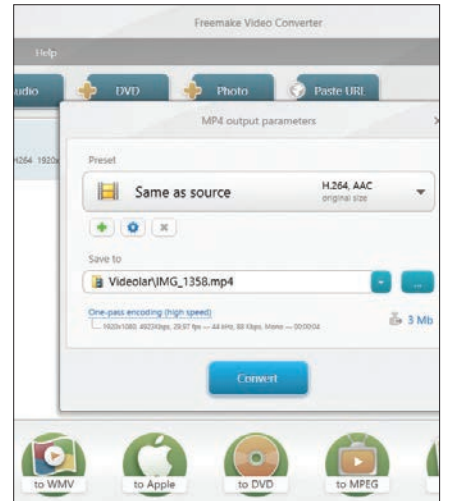

Video, fotoğraf ve PDF'leri indirmenize gerek kalmadan doğrudan Google Drive veya Dropbox hesabınıza kaydeden birçok tarayıcı eklentisi de var. Bizim favorimiz, sadece tek bir sağ tıklamayla içeriği almanıza imkan veren Balloon (bit.ly/save206) adındaki Chrome uzantısı.

YOUTUBE İÇİN DOĞRU VIDEO BİÇİMİNİ SEÇİN

AVI, MKV, MOV, WMV ve MPEG4 gibi farklı video biçimleri arasından seçim yapabilirsiniz. YouTube sık kullanılan tüm biçimleri destekler ve herhangi bir cihazda görüntülenebilmesi için upload ettikten sonra dosyalarınızı otomatik olarak dönüştürür. Farklı biçimlerin farklı boyutları vardır. Boyut ne kadar küçükse upload o kadar hızlı olur. YouTube'un tercih ettiği video biçim olan MP4, iyi kalite ve küçük sayılacak bir dosya boyutu sunar. Freemake Video Converter (www.freemake.com) gibi bir dönüştürme aracı kullanarak herhangi bir biçimdeki videoyu MP4'e dönüştürebilirsiniz.

BÜYÜK DOSYALARI DAHA HIZLI GÖNDERİN

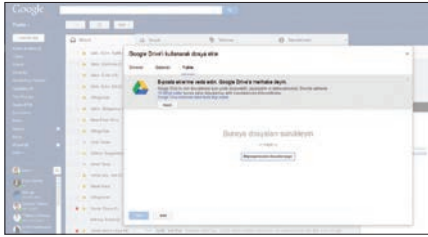
UPLOAD ETMEDEN ÖNCE DOSYALARINIZI SIKIŞTIRIN

Upload ettiğiniz dosyaların boyutu ne kadar büyükse upload işlemi o kadar kısa sürer. Bu yüzden göndermeden önce dosyaları sıkıştırmak (veya "zip'lemek") akıllıca olacaktır. Zaten kullandığınız bir sıkıştırma yazılımınız yoksa ücretsiz Hamster Free Zip Archiver'ı (www.hamstersoft.com) kullanabilirsiniz. Ayrıca standart ZIP biçimine göre yüzde 30 ve 40 arası daha yüksek sıkıştırma oranları sunan 7z biçimini destekleyen 7-Zip (www.7-zip.org) yazılımını da deneyebilirsiniz.

Zaten sıkıştırılmış oldukları için JPEG dosyalarının fazla sıkışmayacağı unutulmamalıdır.

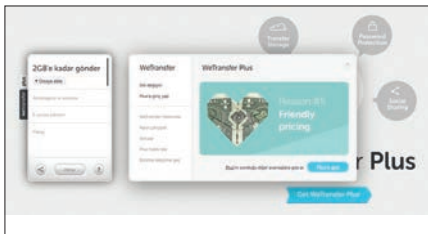
BÜYÜK DOSYALARI GOOGLE DRIVE İLE GÖNDERİN

Büyük boyutlu dosyaları e-postayla göndermek genelde tercih edilmez çünkü alıcılar gelen kutularını büyük dosyalarla doldurmanızdan hoşlanmazlar, üstelik büyük boyutlu ekleri göndermek uzun zaman alır ve geri dönebilirler. Gmail ile büyük boyutlu dosyaları gönderirken onları Google Drive'a yükleyerek göndermeyi tercih edebilirsiniz. Gmail'de bir dosyayı e-postaya eklerken normal ataş simgesinin yanında bir de Drive simgesi göreceksiniz. Ona tıklayın ve göndermek istediğiniz dosyaları seçin. Alıcı, dosyaları sizin Drive hesabınızdan indirecek. Alıcının Drive hesabı olması gerekmektedir.

E-POSTAYLA 10 GB'YE KADAR DOSYA GÖNDERİN

Birçok e-posta hizmeti genelde 10 MB ile 25 MB arasındaki dosyaları göndermenize izin verir. Bundan çok daha büyük boyutlu dosyaları birilerine göndermeniz gerekiyorsa harika bir hizmet olan WeTransfer'i (www.wetransfer.com) kullanabilirsiniz. WeTransfer'in ücretsiz sürümü 2 GB'ye kadar olan dosyaların bağlantılarını göndermenize olanak tanıyor. Aylık 10 dolar ödemeye 10 GB'ye kadar dosya gönderebilirsiniz. Ayrıca daha uzun

süre saklanır ve parola koruması ekleyebilirsiniz.

Hizmeti kullanmak için tek yapmanız gereken alıcının e-posta adresini ve kendi e-posta adresinizi girerek bir mesaj yazmak. WeTransfer, dosyayı indirebileceği bağlantıyı alıcıya gönderecektir.

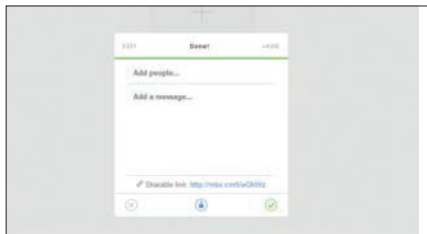
DOSYALARI BITTORRENT İLE PAYLAŞIN

Birçok insan BitTorrent'i yasal olmayan şekilde içerik indirme yolu olarak görür. Oysa BitTorrent'i arkadaşlarınızla büyük boyutlu dosyaları paylaşmak için kullanabilirsiniz. Bu yöntemin avantajı, upload işleminin (sizin yaptığınız işlem) ve indirme işleminin (karşı tarafın yaptığı işlem) eş zamanlı gerçekleşmesidir. Elbette bunun için hem sizin hem de alıcının aynı anda çevrimiçi olması gerekir. Ücretsiz, az yer kaplayan bir BitTorrent istemcisi olan uTorrent'ta (www.utorrent.com) Dosya > Yeni Torrent Oluştur yolunu izleyin. Tek bir dosya veya dosyalarla dolu bir klasör seçebilirsiniz. "Özel torrent" seçeneğini işaretleyip Oluştur'a tıklayın ve Torrent dosyasını kaydedin. Bu Torrent dosyasını arkadaşınıza gönderdiğinizde, paylaştığınız dosyaları doğrudan sizden indirmeye başlayabilirler.

BÜYÜK DOSYALARI MINBOX İLE GÖNDERİN

Minbox (minbox.com) da büyük dosyaları başkalarına göndermenin başka bir yolu. Önce bir hesap oluşturmali, ardından paylaşmak istediğiniz dosyayı veya dosyaları sitedeki hedefe sürüklemelisiniz. Upload edildikten sonra, içeriği göndermek istediğiniz kişilerin e-posta adreslerini ekleyebilir ve onlara bir mesaj yazabilirsiniz. Minbox ayrıca dosyalarınıza erişmesini istediğiniz insanlarla paylaşabileceğiniz bir bağlantı da oluşturur. 19 dolarlık Pro sürümüne yükseltirseniz sınırsız depolama imkanı (Normal sürümde dosyalar bir gün saklanıyor), hassas dosyalar için parola koruması ve zamanlanmış gönderim gibi özelliklere sahip olabilirsiniz.

UPLOAD HIZINIZ NE OLMALI?

Geniş bant internet sağlayıcıları her zaman yüksek indirme hızları konusunda övünürler ama çoğu upload hızları konusunda sessiz kalır. Upload hızları indirme hızlarına göre çok daha düşüktür. Bu yüzden İSS'ler, potansiyel müşterilerin kafasının karışarak bu hızları karıştırmaması, bu yüzden de başka bir rakibi seçmesini istemezler.

Türkiye'deki 16 Mbps'ye kadar indirme hızı sunan tüm ADSL tarifelerinde upload hızı 1 Mbps'dir. TTNET'in FİBERNET ve HİPERNET tarifelerinde ise indirme hızı 24 Mbps'ye kadar olanlarda upload yine 1 Mbps, daha üst indirme hızlarında upload 2 Mbps oluyor. Uydunet'te indirme hızı 10 Mbps'ye kadar olan tarifelerde upload 1 Mbps, daha üst indirme hızlarında upload 2 Mbps. Turkcell Superonline'in indirme hızı 100 Mbps'ye varan Fiber İnternet paketlerinde bile upload hızı 5 Mbps'yi geçmiyor.

İndirme ve upload hızları arasındaki bu büyük fark, upload'dan daha fazla indirme yapmamızdan, İSS'lerin de upload için daha az bant genişliği atamalarından kaynaklanıyor. Ne yazık ki ev kullanıcılarına hizmet veren bütün rakipler hemen hemen aynı hız sınırlarını benimsediği için memnun olmasanız bile bu konuda yapabileceğiniz pek bir şey yok.

BİRDEN ÇOK DOSYAYI AYNI ANDA UPLOAD EDİN

YOUTUBE'A VİDEOLARI TOPLUCA GÖNDERİN

YouTube'da paylaşacağınız birçok videonuz varsa bunların hepsini tek tek yüklemek uzun ve sinir bozucu bir iş olabilir. Neyse ki DVDVideoSoft'un Free YouTube Uploader (www.dvdvideosoft.com) yazılımı bu işlemi çok daha hızlı ve kolay hale getirerek sizi bu eziyetten kurtarıyor. Programı, videoları tek tek veya toplu olarak yüklemek için kullanabilir, ayarlarınızın tüm videolara veya yalnızca tek bir videoya uygulanmasını sağlayabilirsiniz.

FACEBOOK'A FOTOĞRAFLARI TOPLUCA YÜKLEYİN

Facebook'a aynı anda birden çok fotoğraf yüklemek kolaydır. Tek yapmanız gereken sitedeki Fotoğraf/Video Ekle bağlantısına tıkladıktan sonra fotoğrafları "Fotoğraf/Video Yükle" yazan alana sürüklemek. Dilerseniz "Fotoğraf/Video Yükle" bağlantısına tıklayarak fotoğrafların olduğu konuma gidebilir ve Ctrl tuşuna basarken fotoğraflara tıklayarak birden çok fotoğraf

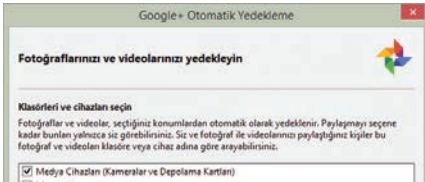
seçebilirsiniz.

Facebook'a yüklemeyen önce fotoğraflar üzerinde toplu olarak yeniden boyutlandırma ve renk düzeltme gibi düzenlemeler yapmanızı sağlayan ImBatch (bit.ly/imbatch) gibi ek biri yazılım da kullanabilirsiniz. Daha da güzeli, bu program bilgisayarınızdaki bir klasörü değişikliklere karşı izleyebilir ve siz bu klasöre yeni fotoğraf koydukça bunları otomatik olarak düzenleyip Facebook'a yükleyebilir.

TÜM FOTOĞRAFLARINIZI OTOMATİK OLARAK GOOGLE+'A YÜKLEYİN

Google'ın sosyal ağı hâlâ Facebook kadar büyümese de birçok güzel özelliğe sahip. Bunlardan biri de fotoğraf depolama özelliği. Fotoğrafları elle yükleme şansınız da var ama tüm fotoğraflarınızı bu hizmete otomatik olarak yedekleyen araçları kullanabilirsiniz. Windows ve Mac'te kullanabileceğiniz Google+ Otomatik Yedekleme (bit.ly/google206) yazılımı, bilgisayarınızdaki (ve bağladığınız telefon, fotoğraf makinesi ve bellek kartlarındaki) fotoğraflarınızı otomatik olarak Google+'a yükleyebilir. Bu özellik, Google+'ın Android ve iOS uygulamalarında da (bit.ly/yedek206) mevcut. Fotoğraflarınız varsayılan olarak gizlidir ama onları daha sonra arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

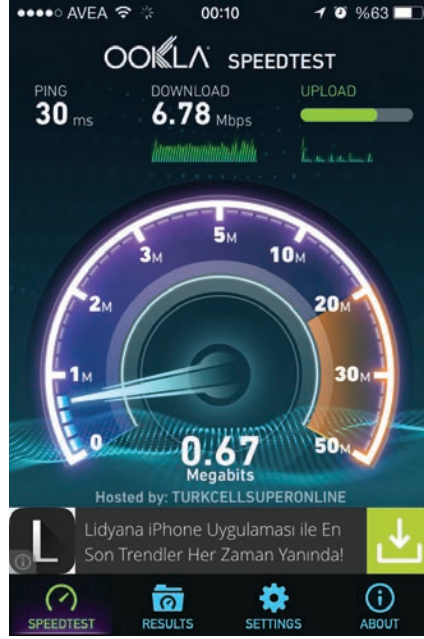
HERHANGİ BİR DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİNDEN FOTOĞRAFLARI UPLOAD EDİN

Dijital fotoğraf makineleri harika ama fotoğrafları sık sık bellek kartından bilgisayara aktarmayı, ardından da Flickr gibi bulut depolama hizmetlerine yüklemeyi hatırlamak gerekiyor. Sandisk, Transcend ve FluCard gibi markalar Wi-Fi özellikle SD kartlar sunuyor. Bunlar, fotoğrafları internete yüklemenize veya telefonunuz ya da tabletinize göndermenize olanak sağlayan kablosuz hafıza kartları. Normal SD kartlardan çok daha pahalılar (8 GB için 120 TL'den başlayan fiyatlar söz konusu.) ama büyük rahatlık sağlıyorlar.

CEPTEN DAHA HIZLI UPLOAD YAPIN

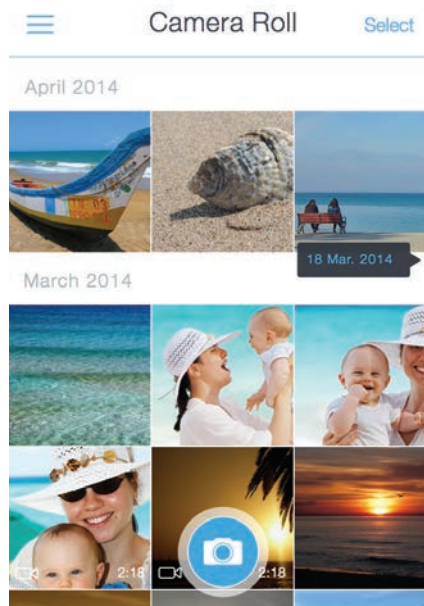
MOBİL UPLOAD HIZINIZI TEST EDİN

Cep telefonunuzdaki upload hızınız bağlı olduğunuz şebekeye göre değişir. Mevcut upload hızınızı öğrenmek için Android, iOS ve Windows Phone uyumlu Ookla Speedtest (www.speedtest.net) uygulamasını kullanabilirsiniz. Uygulama Wi-Fi, LTE, 4G, 3G, EDGE ve EVDO şebekeleriyle uyumlu ve ücretsiz.

MOBİL FOTOĞRAF VE VİDEOLARI ANINDA YÜKLEYİN

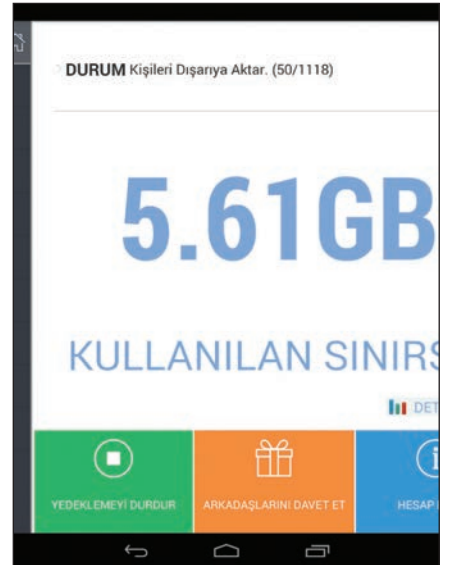
Yüzlerce fotoğrafı bir bulut hizmetine upload etmek çok uzun sürebilir. Burada yapılması gereken, fotoğrafları çektikten hemen sonra (veya bir kablosuz ağ menziline girer girmez) otomatik olarak yüklemektir. Hem Android hem iOS'te bunu yapmanızı sağlayan birçok uygulama

var. Bunlar arasında Flickr ve Google+ sayılabilir. iPhone veya iPad kullanıyorsanız otomatik yükleme ve sınırsız bulut depolama alanı sunan Shutter uygulamasını (www.streamnation.com/shutter) kullanabilirsiniz.

ANDROID'İNİZİ BULUTA YEDEKLEYİN

Android telefon veya tabletinizdeki dosyaları elle buluta depolama servislerine yedeklemek yerine tüm önemli verileri tek seferde yedeklemek için G Cloud Backup'ı (www.gcloudbackup.com) kullanabilirsiniz. Bu ücretsiz uygulama rehberinizi, arama kayıtlarını, mesajları, müzikleri, videoları, fotoğrafları ve diğer kişisel verileri Amazon S3 bulut depolama alanına yüklüyor. Nelerin yedekleneceğini seçip yedekleme zamanını belirleyebilir, sadece Wi-Fi üzerinden yedekleme yapılmasını isteyebilirsiniz. Ücretsiz olarak sadece 1 GB alan veriliyor ama tweet atarak ve Facebook'ta beğenerek biraz daha alan kazanmak mümkün.

MOBİL VİDEOLARI YOUTUBE'A UPLOAD EDİN

Telefon veya tabletinizle çektiğiniz bir videoyu doğrudan YouTube'a yükleyerek hızlıca paylaşabilirsiniz. Bunu yapmanın en kolay yolu YouTube uygulamasını açmak, oturum açmak, Menü düğmesine dokunmak ve Kanalım'ı seçmek. Açılan ekranda Yükle düğmesine dokununuz ve yüklemek istediğiniz videoyu seçin. Başlık ve açıklama ekleyin, gizli veya genel olup olmayacağını belirleyin ve tekrar Yükle'ye dokununuz. Ayarlar > Yükleme yolu izleyerek yükleme işlemlerinin yalnızca Wi-Fi üzerinden gerçekleştirilmesini sağlayabilirsiniz, böylece 3G internet kotanızı aşmazsınız. Ayrıca iOS cihazlarda ücretsiz YouTube Capture uygulaması ile (www.youtube.com/capture) video kaydedebilir ve otomatik olarak yükleyebilirsiniz. ■

DİZÜSTÜ TASARIMINDA SON TRENDLER

Taşınabilir bilgisayarların tasarımında yaşanan evrime bakarak günümüzün bilgisayar dünyası ve hatta yakın gelecekte izlenecek yolla ilgili net değerlendirmeler yapabiliriz.

Her sene en yeni donanımları içeren, yenilikçi tasarımları gözler önüne seren ve yeni yetenekler sunan onlarca dizüstü bilgisayar satışa sunuluyor. Ancak tüm diğer alanlarda olduğu gibi günümüzün akımlarına ve deneysel cihaz modellerine bakarak gelecekte başarı elde edecek eğilimleri kestirmek mümkün değil. Bunun yerine geçmişe dönüp bakabilir, günümüzde akım haline gelmiş ürünlerin çıkış noktalarını analiz edip şimdiden başarının tohumlarını eken tasarımları kestirmeye çalışabiliriz.

ULTRABOOK'LAR

Kişisel bilgisayarlar içinde günümüzün en büyük trendi Ultrabook. Son iki sene boyunca, bir zamanlar durgunlaşmaya başlayan dizüstü bilgisayarlar sadece hafif tasarımlar ve artan pil ömrüyle çok daha taşınabilir olmakla kalmayıp, aynı zamanda hafif, esnek ve dokunmatik hale geldi.

Örnek vermek gerekirse incelediğimiz en iyi Ultrabook modellerinden biri olan Samsung ATIV Book 9 Plus, 13 inç ekrana sahip olsa da 13,6 mm kalınlığı ve 1,35 kg ağırlığıyla son derece taşınabilir ve yolda kullanılabilir hale geliyor. Dahili pili sekiz saat kullanım süresi sunuyor, günlerce bekleme modunda kalabiliyor, bu sayede gün boyu dışarıda dolaşırken yanınızda şarj adaptörü taşımaya gerek kalmıyor. Tüm bunlara etkileyici performans ve 3200 x 1800 piksel Quad HD+ dokunmatik ekran eşlik ediyor.

2011 yılının ikinci yarısına kadar Ultrabook'lar sadece bir konseptti ama ilk kez ASUS Zenbook UX31-RSL8 ile gerçeğe dönüştü. Her ne kadar Zenbook piyasaya giren ultra taşınabilir ilk dizüstü bilgisayar olmasa da Ultrabook adı verilen yeni ürün gamına dahil olan ilk örnekti ve bu sınıfın nelere kadar olabileceğini ispatladı. Taşınabilirlikten ödün vermeden daha güçlü hale gelen dizüstü bilgisayarlar tarafından standart olarak kabul edildi.

**SAMSUNG
ATIV BOOK 9 PLUS**

Zenbook, incelik pahasına çok sayıda özelliğe veda etti, optik sürücüye yer vermedi, portların sayısını azaltarak imrenilecek bir kalınlık olan 17 mm'ye ulaştı. Altı saatten uzun olan pil ömrü ve harika performansı ile Zenbook UX31-RSL8, Windows yüklü cihazlar sınıfında sektörün hedeflenen cihazı olmayı başardı.

Ancak ince ve hafif bilgisayar konseptini yaygın hale getiren cihaz Windows yüklü olan bir model değildi. Bu başarıyı elde eden, Apple'ın çok ince bir gövdeye sahip, tüm gün iş ve oyun için kullanılabilen bilgisayar konusunda ikinci denemesi olan ve PC sınıfı Ultrabook'larla hâlâ kıyaslanan 13 inç ekranlı MacBook Air oldu. MacBook Air, yeni nesil Intel Core işlemcilerle ultra taşınabilir konseptini bir

**APPLE
MACBOOK AIR**

adım ileri taşıdı, ince bir evrak zarfına sığabilen bilgisayara şartırcı derecede yüksek üretkenlik kapasitesi sığdırdı. Apple, bir bilgisayarın aşırı pahalı olmadan son derece hafif taşınabilir ve uzun pil ömürlü olabileceğini tüm kullanıcılarla ispatladı.

ULTRA TAŞINABİLİR OYUN BİLGİSAYARLARI

Ultra taşınabilir (ultraportable) konsepti ağırlıklı olarak tüketicilere yönelik sistemlerde kendini gösterdi ve bu akımın oyunculara özel dizüstü bilgisayarları kapsama alanına alamayacağı kabul ediliyordu. Ne de olsa oyun bilgisayarı, yüksek performans odaklı ve iddialı üst sınıf işlemciler ve ekran kartları barındırdığı için büyük boyutlu soğutucular gerekiyor, çok fazla ısınma yaşıyor ve güç tüketimi çok daha yüksek oluyor. Bunların ultra taşınabilir sistemlere tamamen aykırı şeyler olduğu açık.

Oysa oyunculara özel son nesil ultra taşınabilir dizüstü bilgisayarlara bakarsak, az önce söz ettiğimiz fikirler demode olmuş durumda. Ekran kartı üreticileri artık GPU'ları çok daha ince üretebiliyor, artan verimle güç tüketimi azalıyor, oyun odaklı PC'ler hiç olmadığı kadar portatif gövdelere daha yüksek performans sığdırabiliyor. MSI GS70 Stealth (GS70-2OD-002) ile büyük boyutlu oyun bilgisayarlarıyla elde edilebilen yüksek FPS değerleri sunulmuyor ama NVIDIA GeForce GTX 765M GPU sayesinde evde ya da yolda oyunlarda akıcı sonuçlar elde edilebiliyor.

Yakın geçmişte ultra taşınabilir oyun bilgisayarı kavramı duyulmuş değildi. Daha önceleri oyunculara özel çevre birimleri geliştiren Razer firması 2012 yılında Blade modelini duyurarak oyun keyfinin ultra taşınabilir formata dönüşebileceğini ispat etti. 3 kg ağırlığında ki dizüstü bilgisayar siyaha boyanmış bir Mac gibi görünüyordu ama Blade'in içinde Intel Sandy Bridge işlemci ve güçlü bir NVIDIA ekran kartı yer alıyor, hareket halinde bile tatmin edici FPS değerleri mümkün oluyordu. Ardından Blade serisi gelişmeye başladı ve diğer firmalar da ince ve hafif oyun bilgisayarları tanıtmaya başladı.

**MSI
GS70**

**RAZER
BLADE**

KATLANARAK DÖNÜŞEBİLEN MELEZLER

Tablet olarak da kullanılabilen dizüstü bilgisayar fikri hiç de yeni değil. İlk nesil Microsoft Tablet PC modelleri on yıldan da önce ortaya çıkmıştı. Ancak Apple'ın iPad ile tablet kullanımını geniş bir tabana yaymasından sonra dizüstü bilgisayarlar tablet arasındaki köprü görevini üstlenecek cihazlara duyulan gereksinim arttı. Intel, bu tür melez (hibrit) cihazlar için bastırmaya karar verdi. Zaman

**LENOVO
YOGA PRO**

Dizüstü tasarımında son trendler

inde dönüştürülebilir (convertible) tasarımıyla ilgili çok sayıda farklı yaklaşım karşımıza çıktı. Kayan, menteşe etrafında dönen, katlanıp tablet ve dizüstü bilgisayar modları arasında geçiş yapan cihazlar belirdi.

Tüm bu tasarımlar arasında net biçimde ön plana çıkan seçenekse Lenovo'nun Yoga cihazları oldu. Dizüstü bilgisayar gibi ekranın açılmasını sağlayan ve 360 derece hareket desteği sunan menteşe, ekranın tamamen arkaya katlanabilmesine izin veriyor ve bu sayede tablet yapısı ortaya çıkıyor. Dell ve HP gibi birçok rakibi de benzer tip menteşeleri kullanmış olsa da Lenovo'nun IdeaPad Yoga 3 Pro modeli bu seçenekler içinde en iyisi olmayı sürdürüyor.

Günümüzde Yoga'dan ilham almış çok sayıda dizüstü bilgisayar satılıyor (ve devamı da gelecek). Bunların tümü 2012'de sunulmuş olan Lenovo IdeaPad Yoga 13'ü esas alıyor. Yenilikçi tasarım, hem yatay hem de dikey kullanımda esneklik sağlıyor. Böylece bir sistemi dizüstü bilgisayar, tablet ya da bu ikisi arasında kalan herhangi bir ekran modunda kullanmak mümkün oluyor. Menteşenin basitliği doğrudan ilgi çekici oluyor ve özellikle de dönen ya da kayan tasarımlardan ötürü kafası karışan tüketiciler bu sade tasarımı tercih ediyor.

DÖNEREK DÖNÜŞEBİLEN MELEZLER

Her ne kadar dönüştürülebilir melez cihazlara özel mekanizmalarla ilgili birçok deneme yapılmış olsa da sadece Dell XPS serisiyle gelen, bir çerçevenin içinde dönebilen (pivot) ekran tasarımı Lenovo Yoga'daki menteşeye ciddi bir rakip olabildi. Dönen ekranın etrafını saran sağlam

çerçeve, tablet ve dizüstü bilgisayar modları arasında geçiş yapmayı çok kolay hale getiriyor ve zarif görünen pivot ekran hem teknik anlamda hem de farklı yapıyla etkileyici olmayı başarıyor. Güncel Dell XPS 13 serisi bu tasarımı kullanan başarılı bir örnek ve Dell'in sağlam gövdeli Latitude serisi de yakında bu adımı atacak.

Pivot ekranlar bugün Dell'in üst sınıf XPS serisinde yer alıyor ama mütevazı bir

**DELL
XPS 12**

başlangıca sahiplendi. İlk aşamada, 2010'un nisan ayında satışa sunulan ilk iPad'e rakip olmak üzere Dell Inspiron Duo dönüştürülebilir netbook'ta kullanıldılar. Ne tablet ne de netbook olarak etkileyici değildi ama tasarımıyla dikkatleri çekti ve Intel'in melez cihaz pazarlama kampanyaları da başladı. Pek çok reklam ve tanıtımda bu cihazdaki pivot ekran ön plana çıkarıldı.

AYRILABİLİR MELEZLER

Dönüşen tasarımlar melez sınıfının sadece bir yarısını temsil ediyor. Bazı bilgisayarlar ise daha gerçekçi bir yaklaşım uyguluyor: Klasik katlanır dizüstü bilgisayar tasarımını, ekran ve klavye olmak üzere sökülüp takılabilen iki parçaya ayırıyorlar. Dizüstü bilgisayarların aksine tabletlerde soğutma donanımı kullanılmadığı için tasarımcıların düşük güç tüketimli Atom işlemcileri esas alan modeller geliştirmesi gerekiyor. Son güncellemelerden sonra Atom serisi işlemcilerin ve bunları kullanan cihazların performansı belirgin biçimde yükseldi. Ayrılabilir (detachable) kategorisinde şu anki favorimiz

olan ASUS Transformer Book T100TA ile 10 inç ekranlı Windows tablet ve klavye beşiği geliyor. Geleneksel Atom işlemci performansında yaşanan ilerlemelerden ve aynı zamanda cihazın son derece cazip olan fiyatından etkilen-

HP ENVY X2

Ayrılabilir melez tasarım hâlâ yeni sayılmakta.

HP Envy X2 modeli görünümlü ve his olarak lüks ürün izlenimi veriyor ama düşük performanslı Haswell öncesi Atom işlemciyi kullandığı için performansı beklenenden daha düşük. Bununla birlikte test merkezimize ulaşan melez yapılı ilk modern seçenek buydu ama sonuncu olmayacağı hemen belli olmuştu.

**ASUS
T100TA**

ULTRA HD (4K) EKRANLAR

Dizüstü bilgisayar sınıfında yaşanan yeni bir yarış da ekran çözünürlüğünü hedef alıyor. Lüks cihazların en büyük önceliği 3840 x 2160 piksel çözünürlük sunan Ultra HD (4K) ekranlar. Bu hedefe ulaşan ilk örnek Toshiba Satellite P50T-BST2N01 oldu ama Lenovo, ASUS ve diğer üreticilerin benzer ürünleri kısa süre içinde karşımıza çıkaracağı ortada. P50T-BST2N01 modeli diğer özellikleriyle de başarılı bir dizüstü bilgisayar ve Intel Core i7 işlemci ve NVIDIA grafik yongası sunuyor.

**TOSHIBA
SATELLITE**

APPLE MACBOOK PRO

Toshiba, 4K yarışında bitiş çizgisine ulaşan ilk isim olabilir ama bunu başlatan ilk isim 2012 yılında Retina ekrana sahip 15 inç MacBook Pro modelini tanıtan Apple oldu. Full HD (1920 x 1080 piksel) ekranlar daha önceden çok sayıda bilgisayarda karşımıza çıktı ve birkaç model daha fazla çözünürlük sundu ama Retina ekran, çok yüksek çözünürlüklerin popüler olmasını sağladı. Kullanıcılar zaten iPhone ile gelen ekran kalitesine alışmıştı ama aynı seviyede piksel yoğunluğunu ve netliği dizüstü bilgisayarlara getirmek pek kolay olmadı.

CHROMEBOOK'LAR

Bu dosya konusunda inceleyeceğimiz son ana akım, dizüstü bilgisayar tasarımı ya da özelliklerine fark edilir bir etki yapmadı ama geçmişteki klasik dizüstü bilgisayar kavramına bir anlamda daha ciddi bir fark kattı ve yakın gelecekteki PC'leri de etkileyecek gibi görünüyor.

Chromebook, Google'ın son derece pahalı hale gelen dizüstü bilgisayarlara yanıtı. Bu ucuz dizüstü bilgisayarlar, sadece internet gezintisine yetecek performansa ve sadece Chrome web tarayıcısını içeren bir işletim sistemine sahip netbook'lar gibi düşünülebilir. Şu aşamada Acer, Dell, HP, Lenovo, Samsung gibi firmaların 200 dolara kadar inen Chromebook'ları var. Ürünlerin hiçbirini resmi olarak Türkiye'de satılmıyor. Bu ürünlerin interneti daha hızlı, daha ucuz ve kablosuz internetin daha yaygın olduğu gelişmiş ülkelerde daha popüler.

Google'ın ucuz web odaklı cihazları piyasadaki en cazip

teknolojik ürünler olmayı başarıyor. En sevdiğimizden biri olan Acer Chromebook C720P-2600 ile 11 inç dokunmatik ekran gelirken HP Chromebook 11'de 4G desteği de sunuluyor, böylece Wi-Fi olmayan yerlerde de çalışabiliyor.

Chromebook akımı henüz yeni. Google ilk kez 2010'da CR-48 kod adlı, Chrome OS yüklü bir bilgisayarı bazı gazetecilere ve uzmanlara göndererek yorum talep etmişti. Demo amacıyla hazırlanmış ve özellik anlamında dikkat çekici yanı olmayan cihaz hayli ilgi çekti ve önyargılı kullanıcılara bulut tabanlı Chrome deneyiminin klasik PC kavramıyla rekabet edebileceğini ispatladı.

O zamandan bu yana Chromebook'lar patlama yaşadı ve

satışlar katlanarak arttı. Amazon'un en çok satan dizüstü bilgisayar listelerinde Acer ve Samsung üretimi Chromebook'lar yerleşti, dünya genelinde ev ve okulları bu yeni cihazlar işgal etti. Chromebook kullanıcılarının dezavantajlı olduğu bazı noktalar yok değil ama geçen zamanla kullanıcı deneyimi iyileşti ve daha da iyi olacak.

YENİ NESİL DİZÜSTÜ BİLGİSAYARLAR

Son yıllarda dizüstü bilgisayar satışları azalıyor ama firmaların bu ürün sınıfını yeniden keşfetme çabalarının gösterdiği gibi hâlâ belirgin bir potansiyel var. Performans, taşınabilirlik, menteşe ve ekran tasarımıyla ilerlemelerin gösterdiği üzere dizüstü bilgisayarların potansiyeli hiç olmadığı kadar yüksek. Peki ama gelecekte durum ne olacak? Ürünler incelmeye ve güçlenmeye devam edecek ama değişikliklerin ağırlık ve boyuttan öteye geçmesi gerekiyor. Ayrılabilir ve dönüşebilir sistemlerin karşılaştığı sorunlar çözüldükçe melez tasarımlar ve dokunmatik işlevler, günümüzün katlanır tasarımları ve touchpad'ler gibi sürekli karşımıza çıkıyor olacak. Ekranlar iyileşecek ve ucuzlayacak, 1080p Full HD seçenekler giriş seviyesine inecek. Chromebook'ların çoktan gösterdiği üzere arka planda işleyenlerin tümü kısa süre içinde buluta ve kişisel dijital cihazların tümüne derinlemesine entegre olacak.

Kesin olan şu ki bilgisayarlar sürekli bağlantıda kalan yaşamımızın merkezi unsuru olmaya devam edecek.

ACER CHROMEBOOK

HER BÜTÇEYE UYGUN EKRAN KARTLARI

Bütçeniz ne olursa olsun bilgisayarınızın piksel oluşturma kapasitesini iyileştirmenin bir yolunu bulabilirsiniz.

Ekran kartı, yani daha teknik adıyla “grafik işlem birimi” (GPU) seçmek hiç de kolay değil. Piyasa hızla değişiyor ve yeni modeller geldikçe öncekilerin fiyatları düşüyor. Ayırdığınız bütçe ne olursa olsun, bütçenize uyum sağlayacak fiyat aralıklarını ele alarak en ideal ekran kartlarını sizin için tespit ettik. İster oyun performansını arttırmak için eski bir bilgisayarı güncelliyor isterseniz de piyasadaki en iyi bilgisayarlara rakip olacak yeni bir bilgisayar topluyor olun, işinizi en iyi biçimde görecektir kartları açıklıyoruz.

EN UCUZ EKRAN KARTLARI (150 TL ALTI)

Pazarın bu ucunda ekran kartları genellikle ya eski ekran kartı bozulduğu için mecburen bir ekran kartına ihtiyaç duyan eski nesil bilgisayarları ya da sadece basit seviyede grafik performansı gerektiren iş odaklı sistemleri hedef alıyor. Bu kartları kullanarak güncel oyunları akıcı biçimde oynayamazsınız. Sadece Windows işletim sistemini çalıştırabilirler ve HD video oynatmak için ucu ucuna yetecek performansı sunarlar.

Çoğu durumda bu seviyedeki ekran kartlarının sonunu getiren bütünsel grafik yongalı Intel Core ve AMD Fusion işlemci serileri oldu. Şimdilerde hem Intel hem de AMD'nin neredeyse piyasadaki tüm işlemcileri bütünsel grafik yongası içeriyor ama grafik yongası içermeyen eski nesil işlemciler de birçok bilgisayarda mevcut. Eğer sisteminiz bu tür bir işlemciye sahipse anakartınızda bütünsel grafik yongası bulunabilir ama o da yeterli performansı sunmayabilir.

Bu durumda giriş seviyesi bir ekran kartı işinize yarayabilir. Bütünsel grafik yongası içeren bir işlemciye sahipseniz bu seviyedeki kartları size öneremeyiz. Sandy Bridge serisiyle gelen Intel HD 2000 grafik yongası bile bu fiyat aralığındaki ekran kartlarını aratmıyor.

ASUS GT210 1 GB - 86 TL

Olabilecek en basit ekran kartını bulmak için alışverişe çıktığınızda aradığınız çözüm NVIDIA'nın G210 yongası olabilir. Çoğu firma kendi özel G210 tasarımlarını geliştirdiler ama bunlar içinde en düşük fiyatı sunanlardan biri olan ASUS dikkatimizi çekti. MSI ve GIGABYTE'ın da benzer kartları var ama ASUS'un seçeneği hem sessiz hem de düşük profilli. Böyle bir ekran kartında dikkat edilmesi gereken en önemli faktör fiyat oluyor. G210 içeren ekran kartları ciddi anlamda ucuz olsa da bunların ödenen paranın karşılığını başarılı biçimde verdiği söylenemez. Bu yüzden en ucuz modeli bulup almak mantıklı.

Donanım anlamında 2009 yılından kalmış ve 40 nm ile üretilmiş bir GPU 1 GB DDR3 bellek; VGA, DVI ve HDMI olmak üzere üç ayrı görüntü çıkışına ödeme yapıyorsunuz. GPU hızı 589 MHz ve desteklenen en yüksek çözünürlük 2560 x 1600 piksel. Yaşına ve fiyatına rağmen DirectX 10.1 ve OpenGL 3.1 destekliyor.

Bu kartın büyük oranda basit ofis bilgisayarları için ideal olacağını düşünüyoruz ama ucuz bir ev sineması sisteminde de kendine yer bulabilir. ASUS'un geliştirdiği örnekte herhangi bir dikkat çekici ekstra yok ama sadece pasif bir soğutucuyla sessiz olarak soğutulabiliyor. G210 içeren bütün kartlar pasif değil. ASUS G210 bu sayede medya sistemleri için ideal hale geliyor ve herhangi bir sebepten ötürü sessiz bilgisayar isteyenlerin de ilgisini çekiyor. Yalnız performans beklentiniz yüksek olmasın.

POWERCOLOR HD 5450 1 GB - 78 TL

NVIDIA tarafında en ucuz seçenek olan GT210'nun AMD Radeon eşdeğerini HD 5450 olarak kabul ediyoruz. HD 5450 için biraz daha ucuz olmakla birlikte hemen hemen aynı şeyleri söyleyebiliriz. HD 5450 esaslı bu kartta performans biraz daha iyi ama yüzde oranında baktığınızda fark pek belirgin değil. Hem daha fazla performans sunabildiği hem de biraz daha ucuz olduğu için GT210'a kıyasla daha mantıklı bir seçenek olmayı başarıyor.

GT210 gibi HD 5450 de birkaç nesil geride kaldı. Intel HD Graphics 3000 ya da Radeon HD 6310/6320 bütünsel GPU'lardan daha başarılı değil. Yine 1 GB DDR3 bellek, en fazla 2560 x 1600 piksel çözünürlük destekli VGA, HDMI ve DVI görüntü çıkışları emrinize sunuluyor. G210'a kıyasla sahip olduğu bir diğer avantaj DirectX 10.1 yerine DirectX 11 desteği ama bu kartın gücü oyunlar için uygun olmadığından DirectX 11 nesil farkının bir getirisi olacağını sanmıyoruz.

Sonuç olarak Radeon HD 5450 içeren kartlar NVIDIA eşdeğeri G210'dan daha iyi performans sunuyor ama bu giriş seviyesinde performansın pek bir anlamı kalmıyor. HD videolar izlemek istiyorsanız HD 5450 daha iyi bir seçim olabilir.

Bir kez daha hatırlatalım ki bu kart, düşük performanslı medya sistemleri veya ara sıra temel işler için kullanacak bilgisayarlar için. Daha fazlasını arıyorsanız biraz daha pahalı ve daha mantıklı olan başka kartları değerlendirmenizde fayda var.

UYGUN FİYATLI KARTLAR (150 - 400 TL)

“Giriş seviyesi” veya “bütçe dostu” denilen 150 TL üstü bu ekran kartlarında bazı özelliklerin kırıldığını görüyoruz ki bu da gayet doğal. Bu fiyat aralığındaki kartlar “çok güçlü” değil ama bunların işlemcilerle

HER BÜTÇEYE UYGUN EKRAN KARTLARI

bütünleşik gelen grafik yongalarından daha iyi sonuç vereceğini söyleyebiliriz.

Bu fiyat aralığındaki ekran kartlarıyla oyun oynayabilirsiniz ama son nesil birinci sınıf oyunları akıcı olarak çalıştırabilmek için çözünürlük ve ayrıntı ayarlarını düşürmeniz gerekebilir. Medya performansı söz konusu olduğunda durum çok daha iyi. HD videolar ve uygulamalarla ilgili herhangi bir sıkıntı olmayacak. Eski nesil, ekran kartını daha az zorlayan oyunlar akıcı bir şekilde çalışacak. Sadece ara sıra oyun oynuyor, basit oyunları tercih ediyorsanız ya da işlemciyle gelen bütünleşik grafik yongası yetersiz buluyorsanız ama bütçeniz sınırlıysa bakmanız gereken fiyat aralığı bu olmalı.

MSI GT 730 2 GB - 202 TL

Her ne kadar fiyatı önceki nesil GT 640'a yakın olsa da GeForce GT 730 ile gelen belleğin bant genişliği daha yüksek, böylece performans sonuçları daha iyi. Ayrıca yeni neslin sahip olduğu teknolojik ilerlemeleri daha iyi şekilde kullanıma sunabiliyor. Daha ucuz alternatifler de var ama MSI'nın çözümünü tercih ediyoruz çünkü işçilik ve malzeme kalitesi çok daha yüksek. Tamamen katı kapasitörler tercih edilmiş. Piyasada 64 bit olan alternatifler de var ama bazı durumlarda daha yavaş kalabiliyorlar. 128 bit 2 GB DDR3 bellek dışında 700 MHz hızında çalışan 96 paralel işlemciye yer veriyor.

Kartın Türkiye'de bulunan versiyonunda 128 bit DDR3 bellek kullanılıyor. 2 GB'lık bellek bazı oyunlar için de yeterli olacaktır. Bu modelde çift yuva işgal eden yüksek performanslı soğutma sistemine yer veriliyor. Böylece gürültü artmadan soğutma başarılı biçimde gerçekleşiyor. Görüntü çıkışları DVI, HDMI ve VGA. DirectX 11 desteği içeriyor ve Afterburner uygulamasıyla overclock desteği sunuluyor.

Bütçeniz sınırlıysa biraz daha ucuza farklı bir markanın ekran kartını alabilirsiniz. MSI yerine başka bir markayı tercih edip 2 GB yerine 1 GB bellekle yetinip tasarruf yapabilirsiniz, ancak bir alt model olan GT 720'yi tercih etmenizi önermiyoruz. Kısa süre önce kullanıma sunulmuş olan bu kart henüz detaylı olarak test edilmedi ve çok yeni olduğu için olması gerekenden daha fazla para harcamak zorunda kalacaksınız.

SAPPHIRE R7 250 FLEX 1 GB - 250 TL

R7 250X kartlar aslında eskiden HD 7770 adını kullanan Radeon kartlardan başka bir şey değil. Bu isim değişikliği sizi yanıltmasın; 250 TL ve altı ekran kartları içinde en iyi seçenek olmayı başardılar ve hâlâ harika performans sunuyorlar. Kısa süre öncesine kadar oyunlar için ideal ekran kartlarından biri olarak kabul ediliyorlardı. Bir yıldan eski oyunları HD çözünürlükte oynamanıza imkân verebilirler ama bunu sağlayabilmek

için grafik kalitesini düşürmeniz gerekecek. Son nesil birinci sınıf oyunlardaysa akıcı FPS değerleri elde etmekte zorlanacaksınız.

Sapphire'in geliştirdiği Flex modelinde kartın soğutucusu çift yuva işgal ediyor ve altı iğneli ek güç girişine yer veriliyor. Her ne kadar sorun yaşanmasını beklemesek de eski nesil zayıf güç kaynaklarının bazıları yeterli gücü sunmakta zorlanabilirler. Üzerindeki bellek sadece 1 GB olsa da 1 GHz hızında çalışan GPU sayesinde beklenen performansı sunabiliyor. Görüntü çıkışları arasında HDMI, DisplayPort, tek kanal DVI ve çift kanal DVI bulunuyor. Sonuç olarak bu fiyatına rağmen çoklu monitör kurulumları için uygun çünkü aynı anda dört monitör bağlayabilirsiniz!

Bu kartın üst seviye oyun sistemlerinde kendine yer bulacağını zannetmiyoruz ama doğru biçimde toplanmış orta seviye bir sisteminiz varsa ve onu zorlu olmayan ama orta seviyeyi aşan oyunlarda kullanmak istiyorsanız aradığınız çözüm R7 250 olabilir. Çoklu monitör desteğine gerek duymuyorsanız Flex olmayan versiyona yönelip daha ucuza sonuç alabilirsiniz ama biz bu modelle gelen esnekliği beğeniyor ve tercih ediyoruz.

TEMEL OYUN KARTLARI (400 - 600 TL)

Sisteminizi keyifle oyun oynayabilir hale istiyorsanız ekran kartı için en az 400 TL ve çoğu durumda çok daha fazlasını ayırmamız gerekecek. Bu para karşılığında bilgisayarınızı akıcı biçimde oyun çalıştırır, HD video oynatır ve en zorlu Windows arabirimi efektlerini bir çırpıda gösterir hale getireceksiniz. Orta seviye bir ekran kartının bile bir sistemi ne derece büyük oranda değiştirebileceğini anlatmak güç. Bu ekran kartlarından birini alarak artık eskimeye başlamış bir sistemin bile ömrünü en az bir ya da birkaç sene uzatabilirsiniz.

Bu aralıkta dikkat edilmesi gereken temel noktalardan ikisi, artan güç tüketimini karşılayabilmek ve ekran kartına ayak uyduracak düzeyde bir işlemciye sahip olmak. Örneğin iyi bir ekran kartını Celeron ya da Pentium işlemcinin yanına takmak mantıklı olmaz çünkü zayıf işlemciniz sizi darboğaza iter. Ayrıca kararlılık ya da güç sorunları yaşamak istemiyorsanız en az 400-500 W çıkış sunabilen iyi bir güç kaynağı kullanın.

MSI GTX750 OC 2 GB - 336 TL

Piyasadaki tüm oyun amaçlı GPU'lar içinde NVIDIA GTX 750 modelinin düşük seviyeli terfiler için ideal seçim olduğunu söyleyebiliriz. Daha net bir ifadeyle, ek güç girişi gerektirmeyen en yüksek performanslı ekran

kartı bu. Bu sayede ne derece düşük seviye olursa olsun tüm sistemlere sorunsuz biçimde takıp terfi edebilirsiniz. Özel olarak yüksek güç çıkışı sunabilen bir güç kaynağına gerek yok çünkü 60 watt olan mütevazı güç gereksinimi son derece düşük. Eşdeğer rakibi R7 260X'in güç tüketimiye neredeyse iki katı. NVIDIA'nın önerisi en az 300 watt güç kaynağı ki günümüzde çalışır durumda olan bilgisayarların neredeyse tümü bu şartı zaten karşılıyor. Durum ne olursa olsun son derece doğru bir seçim ve DirectX 11.2 ile OpenGL 4.4 gibi yeni nesil teknolojileri destekliyor.

Bununla birlikte özellikle de MSI'nın 28 nm esaslı GPU'yu 1059 MHz hızda çalıştıran ve 2 GB GDDR5 bellek içeren çözümü beğenimizi kazanıyor. Boost teknolojisi sayesinde GPU hızı 1137 MHz değerine ulaşabiliyor. Çift kanal DVI, HDMI ve D-Sub görüntü çıkışları içeren bu ekran kartı çoklu monitör kurulumunu ve 4K görüntü çıkışı destekliyor. PCIe bağlantısından rahatlıkla 60 watt güç çekebildiği için ek güç girişi içermiyor. Oyun ya da genel medya açısından bakarsak bu kartın birkaç yıl boyunca sizi yarı yolda bırakmayacağı açık. Tüm detayları sonuna kadar açamayacaksınız ama işlemciniz çok eski değilse yeni oyunları alıp akıcı biçimde oynamanızı engelleyecek bir etken yok.

Akla gelebilecek tek sınırlama, kartın iki yuva işgal eden soğutucusu. Eğer sistem terfisi yapıyorsanız kasa içinde ve anakart üstünde yeterli boş alan olduğuna emin olmalısınız. Büyük soğutucu ve çift fanlı otürü sıcak havanın dolaşmasını sağlayacak biçimde daha fazla boş alan ayırmamız gerekiyor. Teorik olarak ufak boyutlu bir kasa içine yerleştirebilirsiniz ama böyle bir deneme yapmamız gerekseydi kasa kapağını açık bırakmayı tercih ederdik.

ASUS R7 265 2 GB - 384 TL

Şeffaflık açısından bir kez daha vurgulamamız gerekiyor ki Radeon R7 265 aslında Radeon HD 7850'nin yeniden adlandırılmasından ibaret (Zaten R7 serisi kartların tümü yeniden adlandırma.) ama bu kez hiç olmazsa frekans değerleri artırılmış. Her ne kadar GeForce GTX 750 Ti ile benzer fiyata sahip olsa da R7 265, serinin bir alt modeli olan R7 260X'e kıyasla çok daha hızlı. Performans olarak NVIDIA'nın fiyat/performans anlamında en iyi seçeneği olan GTX 660'a son derece yakın ama fiyatı daha uygun. Böylece bütçesi daha kısıtlı olanlar için ideal bir ekran kartı olmayı başarıyor.

2 GB GDDR5 bellek içeren ve GPU hızı 900 MHz olan ASUS R7 265 gerçekten de iyi bir örnek. HDMI, DisplayPort ve çift kanallı DVI çıkışları üzerinden üç monitöre destek veriyor. 4K çıkış veya üçten fazla monitörle ilgili planlarınız yoksa iyi bir seçeneğe

dönüşüyor. Bu kart da çift yuva işgal ediyor ve beslemek için 6 iğneli ek güç girişini kullanmak gerekiyor. 150 W TDP değerinden ötürü eski sistemler ya da güç kaynağı sınırlı olan sistemler bu kartı beslemekte zorlanabilirler. AMD'nin önerisi en az 500 watt sunabilen bir güç kaynağı.

Bir oyun kartı olarak bu fiyat aralığında bulabileceğiniz en iyi seçeneklerden biri ve hatta daha pahalı bazı ekran kartlarından iyi sonuç veriyor. Sıkıntı yaratan tek nokta, GeForce GTX 750 Ti'a kıyasla yüksek olan güç tüketimi. Fiyatları yakın olduğundan hangi sistemi güncellemek istediğiniz sorusu beliriyor. Eski ya da güçsüz bir sistemi güncelleyecekseniz GTX 750 Ti ideal ama sıfırdan bir sistem topluyor ya da güç kaynağını da değiştirmek istiyorsanız Radeon daha mantıklı.

ÜST SEVİYE EKRAN KARTLARI (600 - 1.000 TL)

Yeni bir oyun bilgisayarını topluyor ve para harcamaktan çekinmiyorsanız ekran kartına biraz daha fazla para harcayarak oyun performansını belirgin biçimde iyileştirebilirsiniz. Ekran kartından ötürü darboğaz yaşıyorsanız en pahalı işlemcileri kullansanız bile FPS değeri artmaz. Eğer sisteminizdeki diğer parçalar yeni nesil değilse sadece ekran kartını değiştirerek daha iyi performans elde etmeniz mümkün olmayabilir, ama oyun için toplanmış bilgisayarlarda ve sıfırdan toplanan yeni sistemlerde mümkünse bu fiyat aralığına odaklanmak gerekiyor.

GIGABYTE GTX 760 OC WINDFORCE 2 GB - 750 TL

Bu fiyat aralığının alt sınırına daha yakın olan GTX 760, AMD ve NVIDIA arasındaki ilişkinin değişimini işaret ediyor. Daha önceleri GeForce serisi ekran kartları daha ucuzdu ve düşük performans pahasına daha az güç tüketiyordu. Bu üst performans grubu içinde ekran kartlarının güç tüketimi ve fiyatı daha az dikkat çekiyor. GTX 760 ise en iyi örneklerden biri ve artık "en üst düzey" seviyesini kaybetmiş olan kartın fiyatı belirgin biçimde geriledi. Bütçenizi 1.000 liranın altında tutmak istiyorsanız ciddi bir oyuncu olduğunuz açık.

GTX 760 modelleri arasında fabrika çıkışlı olarak yaklaşık %10 overclock içeren ve GPU hızı 1085 MHz olan GIGABYTE GTX 760 OC'yi tercih ettik. Aynı zamanda karşılığında standart dışı Windforce soğutma sistemi sunuluyor. Üç katmanlı ısı boruları ve üç fan içeren soğutucu, referans modelden çok daha iyi ve daha fazla overclock yapmak isteyenlere kolaylık sağlıyor.

Yüksek performansına rağmen GTX 760'ın güç tüketimi 170 W gibi mütevazı bir düzeyde. En büyük sorunu büyük boyutu. Çift yuva kaplayan ve uzun olan ekran kartını almadan önce kasanızın içinde yeterli boş alan olduğuna emin olmalısınız. Günümüzün standart ekran kartlarıyla kıyaslandığında bile canavar gibi büyük bir model bu.

HER BÜTÇEYE UYGUN EKRAN KARTLARI

SAPPHIRE R9 280 DUAL-X 3 GB - 614 TL

Her ne kadar bu fiyat aralığında öne çıkan kart GTX 760 olsa da son dönemde gerçekleşen bazı indirimlerden sonra R9 280 de tercih edilir hale geldi. Bunların çoğu 600 TL üstünde ama fiyatlar düşmeye devam edecek gibi görünüyor. Bizim ilimizi çeken modellerden biri Sapphire R9 280 Dual-X oldu.

Neden mi? 3 GB GDDR5 bellek, kartın sunabileceği performansı asla sınırlamıyor. Özellikle 4K performansı başarılı ve DisplayPort, HDMI ve çift kanallı DVI çıkışları üzerinden dört tane kadar monitör destekliyor. GPU hızı 850 MHz olsa da performansı yüksek. TDP değerinin 200 W olduğunu dikkate alırsanız ne derece güçlü olduğunu kestirebilirsiniz. Model adındaki "Dual-X", bu modelin çift fan içerdiği gösteriyor. Bu seviye kartlar için sıra dışı bir durum değil ama tek fanlı referans tasarımla sınırlı kalınmaması sevindirici.

Bütçenizin yeterli olduğunu varsayarsak bu kartı almamak için tek sebep yeni tanıtılan ve geçen ay Türkiye'de satışa sunulan R9 285 kartlar olabilir. Tahiti yerine yeni Tonga mimarisini esas alan bu kartlar R9 280'den biraz daha hızlı ve güç tüketimi biraz daha düşük. Türkiye'ye gelen ilk modeller 730-750 TL aralığında, yani fiyat farkı aşırı yüksek değil.

OYUN DÜŞKÜNLERİNE ÖZEL KARTLAR (1.000 TL ÜSTÜ)

Bu seviyede ön plana çıkan tek şey oyun performansı değil; üst düzey ayrıcalıklar, üstün mühendislik başarısı ve öncü olmak da hesaba katılıyor. Bu kartlar yüksek fiyatları nedeniyle fiyat/performans oranları biraz daha düşük, ama kağıt üzerinde hem de gerçekte harikalar yaratan kartlar. Unutmayın ki en iyi teknolojiye sahip olmak ve en yüksek FPS değerini elde etmek her zaman için fazla masraf demektir, ama bunu göze alıyorsanız bizim beğenimizi kazanan ve yüksek harcamaları hak eden bu modellere göz atın.

ASUS R9 290 DIRECTCU II 4 GB - 1.300 TL

Üst sınıfta performans kralığı NVIDIA'nın GeForce serisinde ama AMD'nin elinde eşsiz bir rakip var. 1.300 TL civarına bulunabilen Radeon R9 290 (ve biraz daha yüksek performans sunup çok daha pahalı olan R9 290X versiyonu) piyasadaki en yeni ve en hızlı ekran kartlarından biri. İstedığınız şey bütçenizde büyük bir delik açmaksa üst düzey bir GeForce daha uygun olabilir ama asıl istediğiniz şey maksimum performanssa R9 290 karşınızdır. Daha pahalı olan R9 290X ise 1.500 TL'den başlıyor.

Ancak o karta 1.500 TL vermenizi önermiyoruz çünkü gerçekte R9 290'un performansı o kadar yüksek ki R9 290X'in yarattığı küçük fark hissedilemiyor bile.

Piyasada daha iyi kartlar da var ama bazıları HD 7990 gibi önceki nesilden kalma ve R9 295 X2 gibi bazıları anlamsız derecede pahalı.

Doğru R9 290 modelini seçmek samanlıktaki iğne aramaya benziyor ama 4 GB bellek içeren 1.300 TL fiyatlı ASUS R9 290 DirectCU II'nin görünümünü beğeniyoruz. Ortalama fiyat değerlerini aşmayan bu model overclock'lu olsa da DirectCU II soğutma sistemi sayesinde rakiplerinden fazla ısınmıyor. Soğutma sistemi sayesinde sıcaklık %20 azalırken referans tasarıma kıyasla üç kat daha sessiz kalabiliyor. 300 watt'a ulaşan TDP değerinden ötürü sadece bu alana ciddi biçimde kafa koymuşları hedefliyor.

MSI GTX 980 GAMING 4 GB - 1.850 TL

Piyasadaki en iyi ekran kartı aşırı derecede pahalı olan GeForce GTX Titan Z ve zaten 8.500 TL olan fiyatıyla bunu belli ediyor. Bununla birlikte çılgın performans değerlerini hedeflemiyorsanız fiyatı -göreceli olarak- çok daha makul olan GeForce GTX 980 modelini tercih etmelisiniz. Ev sistemleri için bulabileceğiniz en yüksek performanslı ekran kartlarından biri ve tek GPU söz konusu olduğundan en güçlü model.

Peki ama hangi GTX 980 modeline yönelmelisiniz? Tercihimiz 4 GB GDDR5 bellek içeren ve GPU hızı 1216 MHz olan MSI modeli oldu. Diğer seçeneklerin aksine sessiz, oyun ve overclock olmak üzere üç ayrı mod içeriyor. Böylece kullanıcılar yerine göre sessizliği, yerine göre en yüksek performansı aktif hale getirebiliyor. Konforlu performans ve kararlılık yanında MSI'nın kartında Twin Frozr V çift fanlı soğutma sistemi gibi bazı ekstralar da var.

1.850 TL fiyatıyla az sayıda kullanıcıya hitap ediyor ama olabilecek en iyi oyun sistemini toplamaya çalışıyorsanız ve bütçeniz genişse yapabileceğiniz en mantıklı tercihlerden biri. Daha uygun fiyatlı iki ekran kartını SLI olarak çalıştırmak da makul görünebilir ama daha az yer kaplayan, daha az ısınan ve daha az güç tüketen bir çözüm istiyorsanız bu kartı seçmeniz daha doğru.

Hazırlayan: Can Barış ÇEVİK

KASIM YENİ ÇIKAN EĞLENCELİKLER

Katharine Burdekin – Swastika Geceleri
KİTAP 12,06 TL (CİLTİZSİZ)
9,90 TL (E-KİTAP)
Bir kara ütopya olan Swastika Geceleri, 1937'de Hitler ve Nazi Almanyası henüz ihtişamlı günlerini yaşarken yazılmıştı.

Godzilla
FİLM 22,49 TL (DVD)
44,99 TL (BLU-RAY)
67,49 TL (3D BR)
TV dizilerinden 1998'de gösterime girince büyük sansasyon yaratan ve tüm zamanların en vahşi canavarlarından olan Godzilla, üç boyutlu olarak döndü.

Vance Joy – Dream Your Life Away
MÜZİK 29,49 TL (CD)
Avustralyalı müzisyen Vance Joy'un ilk stüdyo albümü Dream Your Life Away'de müzisyenin akustik gitar ve Bono Voxvari vokaliyle rahatlatıcı bir albüm bizleri bekliyor.

Robert Plant – Lullaby And... The Ceaseless Roar

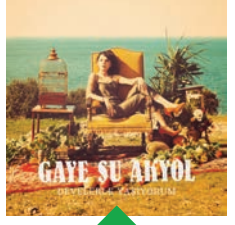
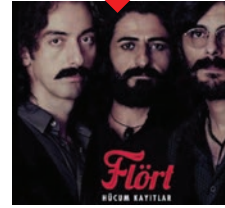
MÜZİK 29,49 TL (CD)

2007'de Alison Krauss ile güçlerini birleştirmesi ve eski kız arkadaşı Patty Griffin ile yaptığı projelerle son yıllarda da müzik sahnesinden uzaklaşmayan eski Led Zeppelin vokalisti Robert Plant bir kez daha solo albümüyle karşımıza çıkıyor. 11 şarkıdan oluşan Lullaby And... The Ceaseless Roar, efsanenin müziğinin yumuşadığı ve Celt etkisiyle bizi İskoçya'ya sürüklediği günlere götürüyor. Led Zeppelin ile modern müziğin en sert şarkılarından bazılarına imza attıktan sonra Plant'ın müziğinin yumuşamasının bize yeni kapılar açacağı kesin!

Enver Aysever – Bu Roman O Kız Okusun Diye Yazıldı
KİTAP 14,25 TL
Enver Aysever'in yeni kitabı, Doğan Kitap etiketiyle raflardaki yerini aldı.

Flört – Hücum Kayıtlar
MÜZİK 15,99 TL (CD)
Müzisyenlerin aynı anda stüdyoya girip kayıt yapmalarından esinlenerek isimlendirilmiş albüm; Rasta Baba, Cemiyette Pişiyoruz, Bu Havalarda Dönme Bana gibi şarkıları barındırıyor.

Gaye Su Akyol – Develerle Yaşıyorum
MÜZİK 15 TL (CD)
Gaye Su Akyol'un ilk albümü, Büyük Ev Ablukada'nın kurduğu Olmadı Kaçarız Plakçılık'tan çıktı. Dokuz şarkının tümünün söz ve besteleri de Gaye Su Akyol'a ait.

KOLEKTİF – MİNECRAFT DÖVÜŞ EL KİTABI
KİTAP 16,50 TL
Minecraft artık kült oyunlar arasında sayılıyor. Kısa sürede büyük bir Minecraft savaşçısı olmak için oyunun uzmanlarından faydalı birkaç ipucu alın.

PARA AVCISI

Wall Street'te neler oluyor?

FİLM 21,24 TL (DVD)
34 TL (BLU-RAY)

Jordan Belfort, 24 yaşında genç ve hırslı bir adamdır. Para kazanma arzusuyla Wall Street borsasında önce komisyoncu ve ardından Stratton Oakmont adında bir yatırımcı firmasında zengin olmak için her şeyi yapmaya hazır bir CEO olur.

90'ların en hızlı günlerinde New York işlem salonunda her şey olabilmektedir. Belfort, önemsiz tahvillerle birçok yatırımcıyı aldatarak kısa zamanda bir para ve aynı zamanda bir harcama makinesine dönüşür. Belfort'un hayatındaki her şey abartılı bir şekilde devam ederken çöküş çok uzakta değildir...

Beş Oscar adaylığı bulunan filmin başrolünde Leonardo DiCaprio bulunurken yönetmenliğini Martin Scorsese üstleniyor.

Bu sayfadaki fiyatlar dr.com.tr ve hepsiburada.com sitelerinden derlenmiş internet satış fiyatlarıdır.

EN İYİ BEDAVA VIDEO EDITÖRLERİ

Hiç para harcamak istemeyenler için şaşırtıcı derece başarılı video düzenleme araçları var. En iyi altı seçeneği inceledik.

Video düzenleme yazılımları, gerek duyduğunuz özelliklere bağlı olarak birkaç liradan binlerce liraya kadar masrafa yol açabilir. Bu durumu göz önünde bulundurursak gereksinimlerinizi karşılayabilecek türden bir yazılımı ücretsiz olarak temin etme şansınız olabilir mi? Bu dosya konusunda altı ayrı video düzenleme programını analiz ediyoruz. Bazıları son derece basit olsa da bazıları son derece başarılı ve hatta içlerinden biri Oscar ödüllü Hollywood filmlerini hazırlayan editörler tarafından kullanılmakta. O zaman, hem profesyonel kalitede filmler yapmayı planlayan hem de sadece sosyal ağlara gönderecek kısa klipler hazırlamayı düşünenler için uygun olan ücretsiz video editörlerini ele almaya başlayalım.

AVIDEMUX

avidemux.sourceforge.net

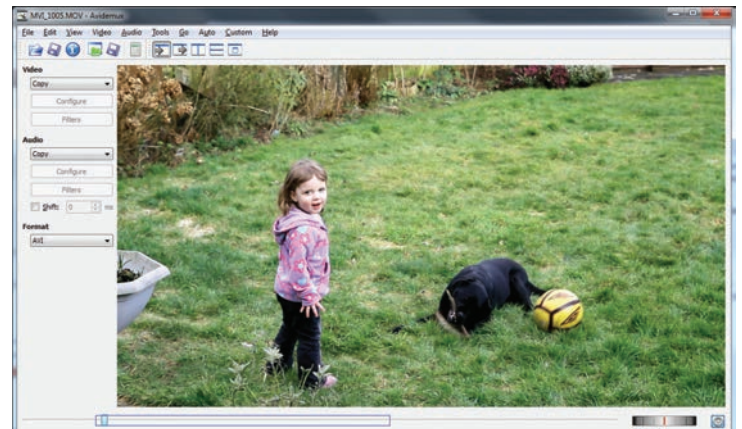
Avidemux programı genel anlamda film hazırlamaktan ziyade video düzenlemeye odaklanıyor. Yazılıma aynı anda sadece bir tane video alınabiliyor, yani birden çok videodan parçalar kesip birleştirilerek yeni bir film elde etmek imkânsız. Avidemux genelde diğer video editörlerinde kullanılmak üzere klipler hazırlamak için ideal.

Bir video içeri aktarıldıktan sonra başlama ve bitiş noktaları değiştirilebiliyor. Ön izleme penceresi var ve ayrıca tekerlek kontrolcüyle video içinde ileri ya da geri gidilebiliyor. Ayrıca video içinde kare kare ilerlemek de mümkün. Avidemux ayrıca videolara ses kanalı ekleme

desteği içeriyor.

Avidemux'un çıkış dosyasını değiştirme konusunda ideal olduğunu söyleyebiliriz. Sekiz ayrı kategori altında toplanan filtreler ve bunların altında çok öge nesne var. Seçenekler arasında çerçeve ekleme, alfa geçişiyle logo ekleme, kare hızını değiştirme, kırpma, sönerek geçiş efektleri, döndürme ve yeniden boyutlandırma yer alıyor. Aynı zamanda parlaklık, kontrast, renk doygunluğu değiştirilebiliyor; gürültü azaltılabilir; kenarlar keskinleştirilebiliyor ve birkaç araç daha var.

Elinizde farklı boyutlara ve kare hızlarına sahip videolar

varsa muhtemelen farklı kameralar, telefonlar, dijital fotoğraf makineleriyle farklı dönemlerde kaydedilmiş olmaları muhtemeldir. Avidemux ile tümünün aynı boyut ve kare hızı değerlerine uyum sağlayacak hale gelmesini sağlayabilirsiniz. Bu dosyalar daha sonraki adımda bir diğer video düzenleme yazılımına aktarılabilir ve filminiz son haline gelebilir. Hazır çıktı seçenekleri arasında DVD, 720p, PSP ve SVCD yer almakta.

Faydalı bazı özellikleri olsa da Avidemux'u kullanırken sık sık hata mesajları aldığımızı belirtmeliyiz.

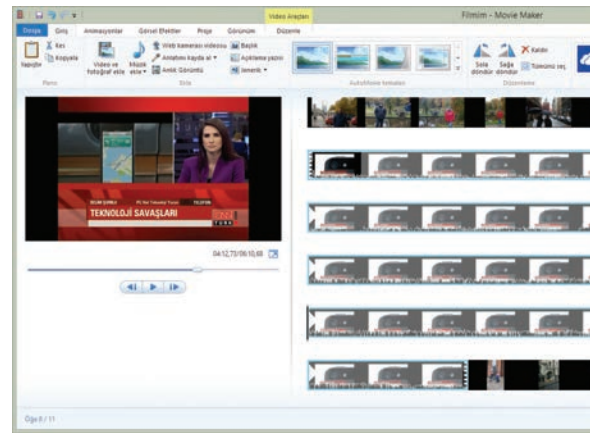

MOVIE MAKER

bit.ly/wmm12

Microsoft'un Windows 7 ve 8'e yüklenebilen Windows Temel Parçalar adlı yazılım paketine Movie Maker da dahil. Eğlenceli videolar oluşturma ve web üzerinde, doğrudan arkadaşlarla paylaşma konularında çoğu kullanıcının gereksinimlerini karşılayacak kapasitede. Türkçe desteği de cabası.

Movie Maker'ın içine çok sayıda video dosyası alınabilir ve bu dosyalar sürük-le-bırak yöntemiyle istediğiniz oynatma sırasına uyacak biçimde sıralanabilir. Sürük-le-bırak yöntemiyle video klipler arasına fotoğraflar da yerleştirilebilir, Ken Burns adı verilen ünlü efekt kullanılabilir. Video klipler daha kısa parçalara bölünebilir ve bunlar da sürük-le-bırak yöntemiyle sıralanabilir, ardından

başlangıç ve bitiş noktaları değiştirilerek sahneler kırılabilir. Artistik, sinematik, hareketler ve soluklaşmalar gibi farklı kategoriler altında toplanmış görsel efektler kliplere uygulanabiliyor. Donuk olan klipler aydınlatılabilir ve kameradan doğan titreşimi temizleyen video dengeleme özelliği de var.

Çok sayıda proje teması da mevcut. Bunlardan birini seçtiğinizde başa başlık, sona jenerik ve klipler arasına geçiş efektleri ekleniyor. Ardından kolayca metin alanlarını dolduruyor, geçiş efektlerini düzenliyor ve videonuzu hazır hale getiriyorsunuz. İsterseniz web kamerasıyla kayıt

BEDAVA VIDEO EDITÖRLERİ

yapabilir ve bunları içeri alabilir, sesli anlatımlar ekleyebilir, müzik ve altyazı ekleyebilir, sesin yavaş biçimde devreye girip uzaklaşmasını sağlayabilirsiniz.

Movie Maker'ın çok sayıda hazır çıkış biçimi var. HD monitörler, bilgisayarlar, tabletler, telefonlar ve web için hazır seçenekler geliyor. Filmlerinizi doğrudan YouTube, Facebook, Vimeo ve diğer ortamlarda yayına alabilirsiniz. Teknolojik anlamda fazla detaylı olmayan, kullanımı kolay ve eğlenceli bu uygulamayı kısa videolar için kullanabilirsiniz.

MACHETE VIDEO EDITOR LITE

www.machetesoft.com

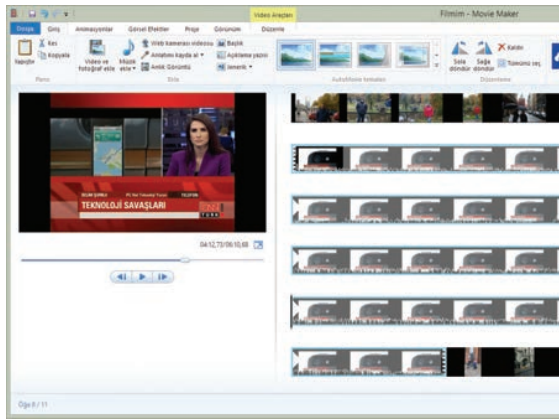
Machete Video Editor Lite, Movie Maker'a kıyasla çok daha sınırlı ve hatta 29 dolar olan tam sürüm bile bu teste katılan diğer editörlerle yarışa girecek kapasitede değil. Yine de ücretsiz Lite sürümün bazı faydalı işlevler içerdiğini kabul etmemiz gerekiyor.

Düzenleme için tek bir AVI veya dosyası içeri aktarılabilir ve program sayesinde sabit diskte bulunan başka bir klip seçilip mevcut noktaya eklenebiliyor. Demek oluyor ki herhangi bir klibe farklı noktalarda başka klipler ekleyerek ana klipin uzunluğunu arttırabilirsiniz ya da filminizi hazırladıktan sonra sonuna diğer klipleri ekleyebilirsiniz.

Ham video dosyalarını bir araya getirdikten sonra düzenleme işine başlayabilirsiniz. Gelişmiş kare kontrolleriyle istenen parçayı seçip kesebilir, kopyalayabilir ve yapıştırabilir, beklendiği gibi düzenlemeler yapabilir, baş ve sondaki kısımları kırabilir, istenmeyen kesimleri çıkarabilir, sahneleri istediğiniz biçimde düzenledikten sonra son dosyayı sabit diske kaydedebilirsiniz.

Seçenekler arasında ses kanalını silme de var. Tam sürümü satın alırsanız ek olarak başka bir ses kaydını video üzerine ekleyebilirsiniz. Örnek vermek gerekirse arka plan müziği ya da sesli anlatımlar ekleyip filminizi bu şekilde saklayabilirsiniz.

Machete Video Editor Lite hızlı sonuç veriyor ve kolay kullanılıyor ama özellik açısından çok zengin değil.

WEVIDEO

www.wevideo.com

WeVideo çevrimiçi, web tabanlı bir video editörü ve bundan dolayı bariz bir dezavantajı var: Büyük video dosyalarını yüklemeniz uzun sürecek. Sadece kısa videoları düzenliyor, hızlı ve kotasız bir internet bağlantısı kullanıyorsanız çok fazla sıkıntı yaşamayabilirsiniz.

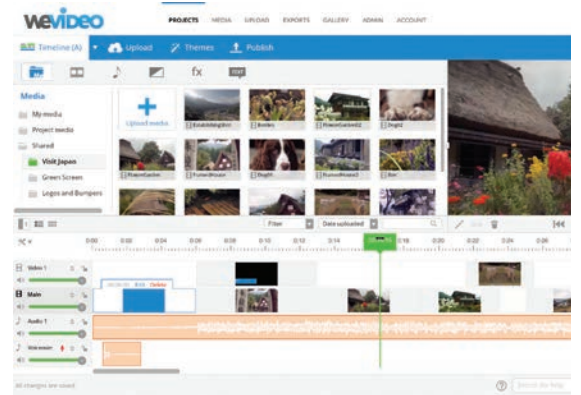
Facebook hesabınızı kullanarak saniyeler içinde ücretsiz WeVideo hesabınızı oluşturduktan sonra 5 GB depolama alanı kazanacak ve aylık 15 dakikalık 480p video düzenleme hakkı elde edeceksiniz. Toplam uzunluk

15 dakikayı geçmediği sürece istediğiniz sayıda video dosyası yükleyebilirsiniz.

Sisteme video dosyası göndermek son derece basit. İsterseniz web kameranızla elde ettiğiniz görüntüyü canlı olarak kaydedebilirsiniz. Solda klipler, sağda video oynatıcı ve altta zaman çizelgesini içeren arabirim tanıdık cinsten. Klipleri zaman çizelgesi üzerinde sürükleyip bırakarak sıralayabilirsiniz. Fotoğraflar da gönderilip içeri aktarılabilir ve Ken Burns efekti uygulanabilir.

Bir klip düzenleme için açılabilir, başlama ve bitiş noktaları değiştirilebilir. Geçiş araçlarını içeren palette döndürme, yatay ve dikey çevirme, boyut değiştirme gibi seçenekler var. Efektler paletinde keskinleştirme, sepya, rüya gibi dokuz ayrı video efekti var. Ses seviyesini değiştirmek, başlangıç ve bitiş anlarını kademeli hale getirmek mümkün. Müzik gibi ses dosyaları gönderilebilir ve filmin üzerine eklenebilir.

Bir filme gezi günlüğü, beyaz düğün, anılar ve klasik gibi yaklaşık yirmi farklı tema uygulanabiliyor. Filmin tümüne efektler, başa başlık, sona jenerik eklenebiliyor. İşiniz bittikten sonra videoyu çeşitli sosyal ağ sitelerine gönderebilir ya da WeVideo sitesindeki çevrimiçi alanınızda saklayabilirsiniz

LIGHTWORKS

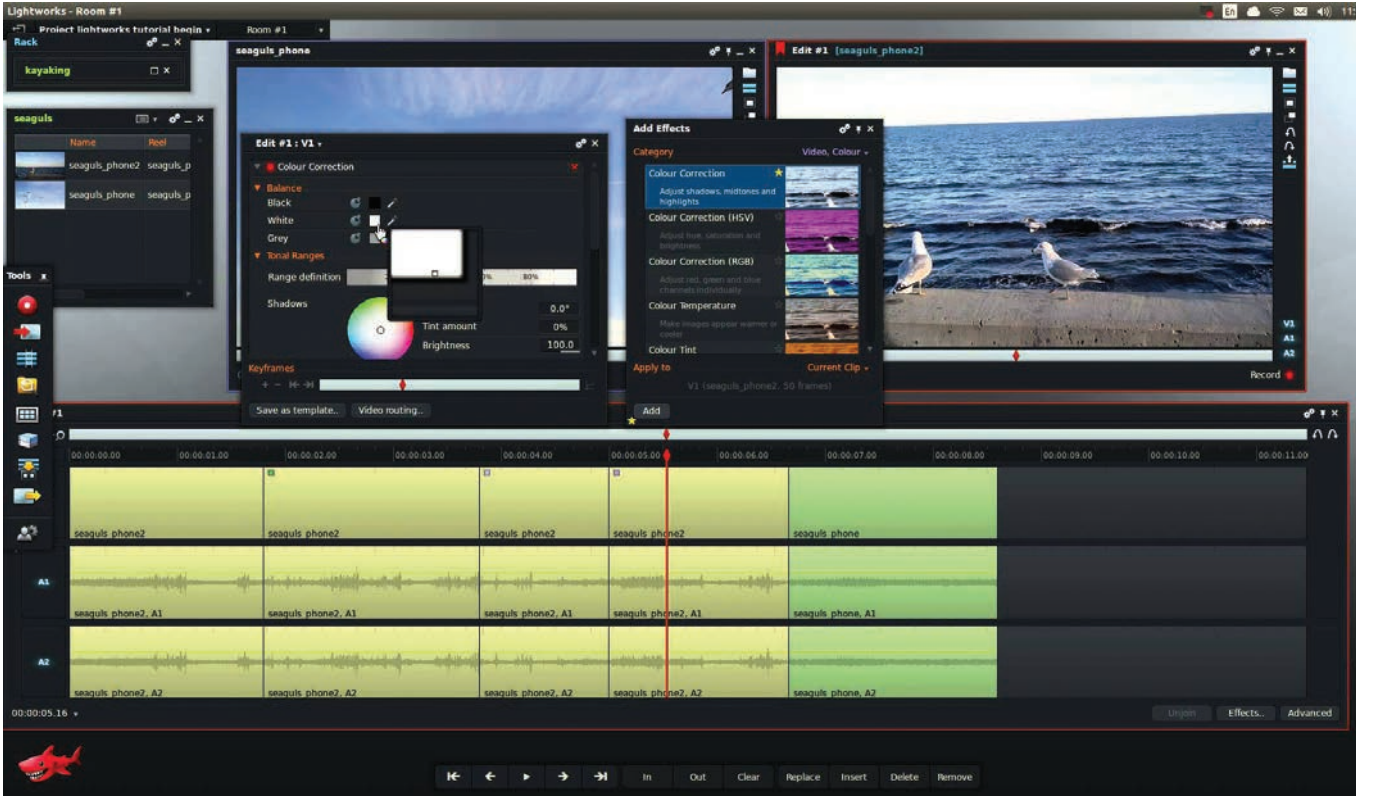
www.lwks.com

Lightworks, Para Avcısı (The Wolf of Wall Street) dahil olmak üzere çok sayıda Hollywood filminin yapımı sırasında kullanıldı. Ücretsiz ve Pro sürümleri olan uygulamanın ücretsiz sürümdeki tek sınırlaması 720p ile sınırlı olan çıkış çözünürlüğü.

Bu yazılımda hazır proje temaları, kayan metinler ve eğlendirici efektler gibi özellikler yok. Lightworks'ün odak noktası hassas araçlar ve klip yönetimi. Videolar içeri alınıp raflar şeklinde organize ediliyor ve düzenleme görünümleriyle odalar oluşturuluyor. Video yönetimi veritabanı esaslı ve çoklu görünüm, arama, sıralama, etiketleme gibi özellikler var. Farklı bilgisayarlar kullanan çok sayıda kişinin iki saatlik filmde yer alacak onlarca sahne ve yüzlerce klibi idare edebilmesi için geliştirilmiş kapsamlı bir yazılım bu. İncelediğimiz diğer video editörleriyle bunu yapabilmemiz imkânsız.

Düzenleme araçları son derece güçlü ve rakip uygulamalara kıyasla kontrol detayları çok daha hassas. Çok sayıda olabilen video ve ses kayıtları bağımsız olarak düzenlenebiliyor. Demek oluyor ki sahnenin ortasında yer alan bir bölümü keserken sesi olduğu gibi bırakabilir ve başka bir sahne gösterebilirsiniz.

Sahneleri birleştirme aşamasında sunulan esneklik muhteşem. Giriş ve çıkış noktaları zaman çizelgesi üzerinde hassas biçimde düzenlenebiliyor. Geçiş efektleri gibi sınırlı sayıda özel efekt var ama zaten televizyon dizileri ve Hollywood filmleri siyahtan siyaha geçiş

dışındaki efektleri çok nadir kullanıyor.

Profesyonel video editörlerini hedef alan ve Oscar ödüllü Hollywood filmlerinin editörleri tarafından kullanılan Lightworks'ü kullanabilmek eşsiz bir duygu ama çok da basit bir yazılım olmadığını belirtelim. Çok fazla özellik sunmuyor ama hedef aldığı alanın en iyisi olmayı başarıyor.

VSDC FREE VIDEO EDITOR

www.videosoftdev.com

Teste katılan tüm video editörleri içinde kullanımı en zor olan seçenek bu ve ilk aşamada hayli kafa karıştırıcı görünüyor. Ne işe yaradığı net olarak belli olmayan çok sayıda özellik var ama çabalamakta fayda var çünkü VSDC bünyesinde bazı zekice hazırlanmış efektler bulunuyor. Gerçekten de içerdiği işlev sayısı bunalmanıza sebep olacak kadar fazla.

VSDC'de belirli sayıda sahne içeren bir proje oluşturarak işe başlıyorsunuz. Her sahnede video klipler, fotoğraflar ve diğer nesneler gibi belirli sayıda nesneler

var. Sahnede yer alan öğelere çeşitli efektler uygulayabilirsiniz ve çok sayıda efekt seçeneğiniz var. Parlaklık, kontrast, doygunluk ve diğer nitelikler ayarlanabiliyor, nesneler döndürülebilir ve ters çevrilebilir. Ateş, su, plazma efektleri ve başka efektler mevcut. Video klipleri kırmak, kısa parçalara bölmek, yerlerini değiştirmek mümkün. Ayrıca çok sayıda ses efekti yer alıyor.

Bu yazılım genel anlamda Lightwave'den çok Movie Maker'a benziyor. Çok sayıda göz alıcı efekt var ama Lightwave ile gelen profesyonel düzenleme özelliklerinden ve hassasiyetten yoksun. Kare içinde kare, konuşma metinleri içeren balonlar, kareler, elipsler ve dikdörtgenler gibi katmanlar peşindeyseniz VSDC'nin bu iş için uygun olduğunu söyleyebiliriz.

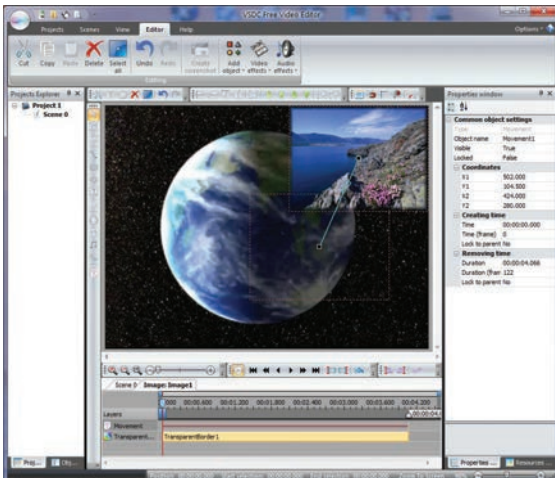
Çıkış seçenekleri şaşırtıcı derecede iyi: PC, DVD, iPod, Xbox, PlayStation, akıllı telefon ve diğerleri için hazır ayarlar var. Videoları DVD, VCD, AVI ve MPG olarak da kaydedebilirsiniz. VSDC ile CD ve DVD yazdırma özelliği bile geliyor.

VSDC ciddi bir oyuncu ve bu teste katılan diğer yazılımlardan daha fazla özelliğe sahip.

SONUÇ

En iyi ücretsiz video düzenleme programlarının Lightworks ve Movie Maker olduğu kanısındayız ama ikisi de epey farklı kullanıcı türlerine hitap ediyor. Lightworks, profesyonel televizyon ve film editörlerinin beklentisini karşılayacak biçimde klip ve sahnelerin hassas biçimde kesilmesine ve düzenlenmesine imkân veriyor, uzun ve karmaşık düzenleme işleri için ideal. Movie Maker'ın kullanımı kolay, arkadaşlarla online paylaşımına uygun eğlenceli kısa filmler oluşturmaya imkân verecek özelliklere sahip. İkisi de ücretsiz olduğuna göre deneme yapmaktan çekinmeyin.■

Paylaşım ekonomisi

Daha düşük maliyetle konaklamak, yolculuk yapmak, yeni eşyalar edinmek ve bir şeyler öğrenmek mümkün! İnternet size yardımcı olacak.

Hep daha iyisi, hep daha yenisi çıkarken kıyafetlerimizin ve elektronik eşyalarımızın eskikip kullanılamaz hale gelmesini beklemeyebiliyoruz bazen. Reklamları izleyerek yeni ürünlere sahip olmazsak mutsuz olacağımız kanısına varıp, paramız yetmese bile aylarca taksit ödeyip bu tüketim çılgınlığının başrolü olmaya çalışıyoruz. “İnternet insanları asosyal mı yoksa sosyal mi yapıyor? Teknoloji bizi iç dünyamıza mı kapattı?” tartışmaları sürerken aslında interneti doğru kullandığımızda sosyal, paylaşımcı, çevreye duyarlı bireyler olabileceğimizi gösteren, “paylaşım ekonomisi” adına birçok site açıldığını görüyoruz. Bu ay size de faydasını dokunabileceğini düşündüğümüz paylaşım sitelerini araştırdık.

GEZELİM GÖRELİM

Öğrencisiniz, mümkün olduğunca ülkeyi görmek ve kültürlerini tanımak istiyorsunuz diyelim. Ulaşım kısmını çözdünüz ama konaklama için hostel ya da pansiyon seçeceksiniz. Para harcayıp tuhaf bir yerde kalmak yerine ücretsiz bir seçeneğinizin olması ve aynı zamanda da yerli birinin evinde kalmak, farklı deneyimler yaşamak istemez misiniz? O zaman 2004 yılında kurulmuş olan www.couchsurfing.org size göre. Siteye üye olup gitmek istediğiniz evi seçerek mesaj göndermek istediğiniz yeterli. Böylelikle yabancı bir ülkede sizi bekleyen bir ev

sahibi olacak. Bu sistemde en önemlisi, gideceğiniz evin kurallarını bilmeniz ve yapılmış yorumları okumanız olacaktır. Bundan sonrası size kalmış: Ev sahibiyse sosyalleşebilir, arkadaş olabilir ya da orayı sadece konaklama yeri olarak kullanabilirsiniz. 2008 yılında kurulmuş www.airbnb.com bu sistemin daha profesyoneli: Ücret karşılığında bütün bir evi ya da odayı kiralayabiliyorsunuz. Paris'te Seine nehrine bakan çok şık bir evi kiralayabileceğiniz gibi, bütçenize uygun şirin bir odada da kalabilirsiniz.

BİRİNİN ÇÖPÜ BİR BAŞKASININ HAZINESİDİR

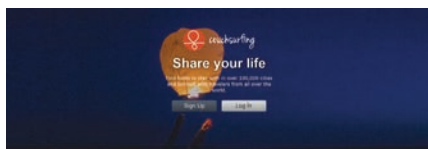
Evinizdeki matkabı komşunuza ya da arkadaşınıza ödünç verir miydiniz? Bu soruyu muhtemelen evet diye cevapladınız ama “Peki, ihtiyacı olan ama tanımadığınız birine verir misiniz?” desek biraz düşünürsünüz. www.esyakutuphanesi.com sitesi ödünç verme üzerine, karşılıklı güvene dayalı bir site. Kullanılmayan bir keman ya da yaz boyunca kullanmayacağınız bir mutfak eşyanızı talep eden kişiye ödünç olarak verebilirsiniz ya da hediye edebilirsiniz. Seçim size kalmış. Sitenin amacı ödünç vermek isteyenlerle almak isteyenleri bir araya getirmek. Şu an sitede gelinlikten bateri bageetine, biberon ısıtıcıdan gitara kadar birçok ürün paylaşılmakta. Eminiz sizin de alıp bir kere bile kullanmadığınız bir eşyanız vardır ve bu eşyanızı atmak veya durduğu

yerde bırakmak yerine ihtiyacı olan birine ödünç vermek isteyebilirsiniz.

www.alseninolsun.net adından da anlaşılacağı gibi, kullanmadığınız, kimseye de veremediğiniz ve atmaya kıyamadığınız eşyaları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için kullanabileceğiniz bir paylaşım sitesi. 2011 yılında herhangi bir ticari kaygı olmadan kurulmuş bu sitede avize, salon takımı, modem gibi çeşitli eşyalar bulabilirsiniz. Ayrıca ihtiyacınız olan eşyalar için de ilan vererek talepte bulunabilirsiniz.

Kullanmadığı eşyaları kimseye veremeyince bunun genel bir sorun olduğunu gören ve “tüketim heyecanı yerine paylaşarak iyilik yapma” düşüncesini benimseyenler için projeyi hayata geçiren www.verrrr.com sitesinde

de paylaşılan birçok ürün var. Yatak, USB bellek, kıyafet, ayakkabı gibi ürünleri ücretsiz talep edip alabilirsiniz.

www.esyapaylas.com ise misyonunu “küresel olarak paylaşımın artırılmasını temin ederek israfın önlenmesine, küresel ısınmanın azaltılmasına ve ekonomide verimliliğinin artırılmasına katkıda bulunmak” olarak belirtmiş. Tamamen ücretsiz olan bu sitede ilan verebilir, ilanı bulunan eşyaları almak için teklif verebilir ya da elinizdeki eşyaları başkalarıyla takas edebilirsiniz.

BİRLİKTE SEYAHAT EDİLİM

İş yerinize toplu taşımayla değil de kendi otomobilinizle gidiyorsanız ya da şehirlerarası yolculuk yapmanız gerekiyor ve masraflar fazla geliyorsa bakmanız gereken site **www.yolyola.com**. Sitenin hesapladığı masraf, yakıt türünüze göre hesaplanan tutarın koltuk sayısına bölünmesiyle ortaya çıkıyor. Bu masrafın şehir içinde 2, şehir dışında 1,5 katını yolcudan talep edebilirsiniz. Hiçbir ücret istememe hakkınız da mevcut. Hem yol arkadaşısı kazanıp hem de masrafı paylaşabileceğiniz bu internet sitesinde size uygun bir güzergâh ya da yolcu mutlaka vardır.

12 ülkede başarılı bir şekilde kullanılan

araç paylaşım sitesi **www.blablacar.com** da artık Türkiye’de. Akıllı telefon uygulaması da var. Yurt dışında yoğun bir şekilde kullanılan BlaBlaCar, ülkemizde de kullanılmaya başladı. “Sadece Hanımlar” seçeneğiyle kadın araç sahiplerinin sadece kadın yolcu almasına da imkân tanıyor. Özellikle şehirlerarası çok uygun fiyatlarla seyahat edebileceğiniz bu siteye bir göz atmanızı tavsiye ediyoruz.

InterRail, Avrupa’yı trenle, tek biletle gezmeyi sağlaması nedeniyle özellikle üniversite öğrencilerinin yaz tatilinde tercih ettikleri bir sistem. Her ne kadar zevkli olsa da günlerce yapılan seyahat, kalacak uygun fiyatlı yerlerin kolay bulunamaması gibi nedenlerden dolayı InterRail yapmak zor olabilir. Bu zorlu yolculuğa çıkacak arkadaşları da bulmak her zaman kolay olmayabilir. İşte **www.raildude.com** Türkçe desteği de olan, hem InterRail hakkında bilgi veren hem de yol arkadaşısı bulabileceğiniz bir internet sitesi. Tarihlerinizi seçip, çeşitli güzergâhlarda farklı kişilerle seyahat imkânı bulabilirsiniz. Ayrıca site üyeleri arasında evinde ücretsiz konaklayabileceğiniz kişileri de bulma ihtimaliniz de var. Bu özelliklerden yararlanmak için siteye üye olmanız yeterli.

Birçoğumuz için hayal olan “evden çalışma” durumu son zamanlarda bir hayli artmış durumda. Özellikle yurt dışında, ofis maliyetlerinin çok fazla olduğunu düşünen birçok şirket, çalışanlarının evden çalışmalarını istiyor. Sabah sabah trafiğe girmek yok, ayakkabı giymeye bile gerek yok, “Oh, hayat rahat müziğimi koyar, çalışırım!” dense de o iş pek hayal edildiği gibi olmuyor. Mesai saati olmayınca sabah uyanmak zorlaşıyor, pijamalarla takılınca çalışma moduna girilemiyor ve bir bakıyorsunuz normalde birkaç günde hazırlamanız gereken işi günler geçmesine rağmen bitirememişsiniz. Bunu gören girişimciler, daha profesyonel bir paylaşım şekli olan Urban Station’u kurmuş. Bir ofiste ihtiyaç duyabileceğiniz her şey uygun fiyatlarla size sunuluyor, siz de aynı amaçta olan kişilerle paylaşacağınız kafe-ofis karışımı mekânlarda rahat bir şekilde çalışabiliyorsunuz. Şu an için İstanbul’da 5, İzmir’de 1 şubesi olan **www.urbanstation.com.tr** çok talep görüyor. Eğer siz de evden çalışıyor ve işinize

yoğunlaşıyorsanız size yakın şubelerinden birine gitmenizi önerebiliriz.

www.zumbara.com “Para yerine zaman” sloganıyla karşımıza çıkan, dünyada 33 ülkede kullanılan bir zaman makinesi. İşleyişi çok basit: Siteye üye olduğunuzda Zumbara size 5 saat hediye ediyor, siz de başkalarından yardım alabileceğiniz konuları seçiyorsunuz. Yemek yapmak, yoga, yabancı dil öğretmek, tamir işleri yapmak, birlikte bisiklete binmek, sahilde koşmak gibi aklınıza gelebilecek her şey olabilir. Daha sonra da öğretmek istediklerinizi yazıyorsunuz. Ders verdiğiniz her saat için bir saat kazanıyorsunuz. Zumbara ekibi, çok talep gören İngilizce konuşmak, İspanyolca öğrenmek, pilates yapmak gibi derslerin belli bir gün ve saatte toplu halde uygulanmasını sağlıyor. Hem sosyalleşme hem de bilgi alışverişi açısından çok faydalı olan bu sitede, sizin de öğretmek ya da öğrenmek istediğiniz bir şey bulacağınıza inanıyoruz.

PAYLAŞIN, ÖĞRETİN, SOSYALLEŞİN

Yoğun şehir yaşamında böyle etkinliklere zaman ayırmak hepimize zor gelse de boş bir zamanınızda bisiklet kullanmayı bilmeyen birine bir saat ders vermeniz karşınızdaki insanın hayatını değiştirebilir. Evinizde bulunan ama bir kere bile kullanmadığınız eşyayı atmanız çok daha kolay bir çözüm ama o eşyaya ihtiyacı olan birine ulaştırmanız sizi daha mutlu bir insan yapacaktır. Tek başınıza kilometrelerce yol gitmek yerine bir yol arkadaşısı size farklı ufuklar açabilir. Teknolojinin hayatımızda büyük yer kapladığı bugünlerde interneti yapıcı bir şekilde kullanarak sosyalleşebilir, kendimizi veya başkalarını mutlu edebilir ve hatta dünya için faydalı işler yapabiliriz.

Nevra İLHAN / nevrailhan@gmail.com

AKILLI TELEFON

Sony Xperia Z3

Xperia Z2'ye kıyasla ciddi yenilikler içermese de hâlâ çok iyi.

Xperia Z2'nin çıkışının üzerinden yalnızca altı ay geçmesine rağmen Xperia Z3'ün piyasaya çıkması birçok kullanıcı tarafından tuhaf bulunuyor. Gerçekten de telefona ilk bakışta Z2'den farklarını görmek oldukça zor. Telefonun boyutları 146 x 72 x 7,3 mm, yani kalınlık dışında Z2 ile hemen hemen aynı. Sadece 1 mm daha ince olsa da bu fark belli oluyor. Ergonomi açısından Z2'deki düz kenarlara karşın Z3'ün kenarları daha yuvarlak ve bu sayede elinizde tutma hissi daha iyi. Ekranın üst ve altındaki boş kısımlar kimilerine göre çok güzel görünmese de genel olarak çok üst sınıf bir akıllı telefon olduğunu hissettiriyor. Sağ tarafında kolayca basılabilen özel bir kamera düğmesi ve ses kontrolleri var. Z3'ün önemli özellikleri zaten Z2'de de olduğu için burada söylebilecek çok fazla şey yok. Yine de Sony bazı ufak geliştirmeler yapmış. Xperia Z3, piyasadaki en iyi su ve toz geçirmez

modellerden biri. Lifelogging, Xperia Z3'teki ilginç bir özellik. Yaptığınız birçok şeyin istatistiğini tutuyor. Sadece kaç adım attığınızı değil, kaç saat yürüdüğünüzü, koştuğunuzu, yolda ne kadar zaman harcadığınızı, ne kadar süre müzik dinlediğinizi ve video izlediğinizi gösteriyor.

Xperia Z3'ün ekranı belki de piyasadaki en parlak ekran. 600 nit parlaklık oranı eski modeldeki 400'e kıyasla çok daha yüksek. Xperia Z3'ün pili bir günü rahatlıkla atlatıyor, oldukça dikkatli kullanırsanız iki gün bile dayanması mümkün. Ekranı yüksek parlaklıkta devamlı olarak kullandığınızda pilde hızla bir azalma olabiliyor. Cihazın pili önceki modeldekinden daha küçük 3100 mAh kapasiteli bir pil olmasına rağmen daha uzun dayanmayı başarması da ilginç bir detay. Sony Xperia Z3'ün kamerası, Sony'nin kamera teknolojileriyle donatılmış çok iyi bir kamera. Hatta Xperia Z3 ile 4K video çekmeniz bile mümkün.

AKILLI TELEFON

Nokia Lumia 735

Lumia 730'un kardeşi olan 735'de 4G LTE bağlantısı ve 5 MP ön kamera gibi artılar var.

Artık Microsoft'a ait olan Nokia'nın Lumia 735 modeli bu ay Türkiye'de piyasaya çıkıyor. Windows Phone işletim sistemli akıllı telefonların kullanım oranını arttırmak isteyen firma, uygun fiyatlı orta seviye seçeneği Lumia 735 ile özçekim (selfie) severlere özel bir telefon sunuyor. Telefon, Lumia Denim adlı Windows Phone 8.1 Update sürümüyle geliyor ve önceki sürümlere kıyasla çok sayıda ilerleme içeriyor. Örnek vermek gerekirse yeni Lumia Camera ve Selfie Camera uygulamaları standart. Lumia Camera ile ilerlemeler geliyor ama Lumia 735'in en çok dikkat çeken özelliği öndeki geniş açılı 5 MP kamera. Selfie çekimler için ilgi çekici olan telefonun arka kamerasıysa 6,7 MP alıcılı ve Carl Zeiss lens ile LED flaşa sahip. Ön kamera 720p, arka kamera Full HD video çekebilmekte. Öndeki kamerada yer alan geniş açılı 24 mm lens sayesinde çok daha fazla kişi kareye girebiliyor, harika selfie'ler çekilebiliyor. 4,7 inç genişliğindeki ClearBlack OLED ekran 1280 x

720 piksel çözünürlüğünde ve son derece keskin görüntüler sunuyor. Sıyahın derinliği mükemmel.

Telefona dört çekirdekli 1,2 GHz Snapdragon 400 işlemci ve 1 GB RAM güç veriyor. 2200 mAh kapasiteli pil sabit değil ve arka kapak açılabilir. Kapak altında Qi kablosuz şarj alıcısı, microSD ve nano SIM yuvaları var. Normal kullanımda pil ömrünün iki günü bulduğunu gördük. Minimalist tasarım ilkesini ön plana çıkaran Lumia 735'in gövdesi tamamen plastik ve parlak olan bu malzeme parmak izi topluyor olsa da ucuz durmuyor, kaliteli işçilik ve malzeme hissi hemen kendini belli ediyor. Telefonun köşeleri yuvarlatılmış. 3,5 mm kulaklık yuvası üstte, Micro-USB girişi altta, ses ve güç düğmeleri sağda. Elbette çeşitli renk ve kapak seçenekleri var. 134,7 x 68,5 x 8,9 mm boyutları ve 134 gram ağırlığıyla cepte huzursuzluk yaratmıyor. 8 GB depolama alanı düşük ama microSD kart eklenebiliyor. Ayrıca NFC, 802.11n, Bluetooth 4.0 ve GPS destekleniyor.

Bilgi

Sony Xperia Z3
Fiyat: 2.253 TL
Web: www.sony.com.tr
Dağıtıcı: Sony Türkiye
Öne çıkanlar: Pil ömrü, teknik özellikler, kamera, parlak ekran, Android 4.4.4, IP68 koruma

PC net puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

Nokia Lumia 735
Fiyat: 999 TL
Web: www.microsoft.com
Dağıtıcı: Microsoft Türkiye
Öne çıkanlar: 4G LTE, son nesil Windows Phone 8.1 ve uygulamalar, 5 MP ön kamera, AMOLED ekran

PC net puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

EV SİNEMASI SİSTEMİ

Philips Fidelio HTL9100

Bu çok kanallı kablosuz ses sistemini televizyona da bağlayabilirsiniz telefona da.

T Philips, ses sistemlerinin son yıllarda aranan özelliği olan kablosuz bağlantıyı Fidelio HTL9100 ile sunuyor. "Hepsi bir arada" çözümlerden biri olan ve birden çok cihazla birlikte kullanılabilen bu 5.1 ses sistemi yenilikçi bir yapıya sahip. İlk olarak başarılı tasarım ve işçilik kalitesi dikkat çekiyor. Ev sineması deneyimini salonda yaşamak isteyip kablo ve bağlantı karmaşasından çekinenler bu ürün sayesinde sıkıntıları aşabilecek. Bir metre genişliğindeki 210 W ses gücüne sahip hoparlör, televizyonunuzun altına veya önüne yerleştirilecek bir çubuk şeklinde. Bunu yerleştirdikten sonra klasik stereo modu ya da sanal çevresel ses modunu seçebilirsiniz ama asıl yenilik, uçlardaki ayrılabilen yan parçalar. Bunları çıkarıp arkanızda kalacak şekilde odanızın iki yanına koyuyorsunuz. Şarjı 10 saat dayanabilen kablosuz uydü hoparlörler, çevresel ses desteği olan film ve oyunlarda harikalar yaratıyor. Xbox One'da FIFA 15 oy-

narken kendimizi sahanın içinde hissettik. Müzik dinlerken de uyduları elinize alıp başka odalara götürebilirsiniz. Setle birlikte gelen büyük ve dikey bas hoparlörü de kablosuz ama elektriğe bağlanması gerekiyor. Kablosuz bağlantı için 5,8 MHz kanalı kullanılıyor ve gönderilen ses sıkıştırılmadan iletiliyor. Bluetooth üzerinden akıllı telefonunuzu eşleştirip telefondaki müzikleri dinlemek mümkün ama Bluetooth bağlantıda hafif bir dip gürültüsü duyuluyor. Kaliteden ödün vermemek için kabloyla bağlantı yapılmalı. Ana ünitenin arkasında iki HDMI girişi ve bir HDMI çıkışı, analog RCA, dijital coaxial ve optik çıkışlarıyla standart 3,5 mm ses girişi yer alıyor ama ürünle hiçbir kablo gelmiyor. Birlikte gelen uzaktan kumandayla girişler arasında geçiş yapılabilir. Dijital ses girişleri, Dolby Digital ve DTS uyumlu sesi çözüp uygun hoparlörlere iletebiliyor. Kurulum hayli kolay ve ses kalitesi beklentilerinizi karşılayacak.

Bilgi

Philips Fidelio HTL9100
Fiyat: 1.699 TL
Web: www.philips.com.tr
Dağıtıcı: Philips Türkiye
Öne çıkanlar: Bluetooth bağlantısı, kablosuz uydü hoparlörler, HDMI switch, berrak ses

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

TAŞINABİLİR DEPOLAMA VE ŞARJ

Kingston MobileLite Wireless G2

Hem depolama alanını artıran hem de cihazınızı şarj edebilen çok amaçlı bir aksesuar.

A kılı telefon üreticileri her ne kadar telefonların ekranlarını büyütüyor, çözünürlükleri artırıyor ve cihazları neredeyse bilgisayarlarla yarışacak işlemci ve diğer teknik bileşenlerle dolduruyor olsalar da halen pil ömrü konusunda bir iyileştirme gördüğümüz söylenemez. Kingston MobileLite Wireless G2 bu kanayan yarayı sarıyor ve hatta daha fazlasını da sunuyor. Wireless G2, daha önce inceleme fırsatı bulduğumuz MobileLite Wireless'in yenilenmiş sürümü. Temel olarak aynı işlevleri sunan cihaz, yeni modelinde elbette daha fazla gelişmiş. MobileLite Wireless G2 cüzdan boyutlarında minik bir kutudan ibaret. Adından da anlaşılacağı gibi Wi-Fi özelliğine sahip olan cihaz, üzerindeki microSD ve USB noktalarına bağladığınız bellekleri ağa açarak, içeriklerin akıllı telefon ve tabletler tarafından kullanılabilmesini sağlıyor. Öte yandan yine akıllı telefon veya tabletinizdeki

içerikleri cihaz üzerindeki SD karta veya USB belleğe atarak cihazınızın depolama alanını boşaltmak için de kullanabiliyorsunuz.

Öte yandan MobileLite Wireless G2 bir taşınabilir şarj cihazı olarak da hizmet veriyor. Cihaz 4640 mAh kapasiteli bir pile sahip. Bu da artık en az 2000 mAh pilli telefonlar kullandığımızı düşünürsek, iki kez tam şarj yapabileceği anlamına geliyor. Eğer cihazı taşınabilir şarj cihazı olarak kullanmaz ve Wi-Fi medya akışı amacıyla kullanırsanız toplam 13 saatlik pil ömrü sunabiliyor. Öncelikle cihazın uygulamasını telefonunuza veya tabletinize indirmeniz gerekli. Kingston MobileLite adını taşıyan uygulama iOS ve Android platformlarında mevcut. Böylece cihaza bağladığınız USB bellek ve SD kartların içindeki verileri Wi-Fi üzerinden kendi cihazınıza aktarabilir, hatta fotoğrafları ve videoları Wi-Fi üzerinde sekiz kullanıcıya kadar paylaştırebilirsiniz.

Bilgi

Kingston MobileLite Wireless G2
Fiyat: 154 TL
Web: www.kingston.com.tr
Dağıtıcı: Asnet, Armada, Index
Öne çıkanlar: Küçük ve kullanışlı, pil ömrü, ağ bağlantısı, kurulum ve kullanım kolaylığı

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

BLUETOOTH KULAKLIK

Plantronics Voyager Legend

Uzun soluklu telefon görüşmeleri yapan gezginlere özel geliştirilmiş.

Kulaklık konusunda ortaya başarılı ürünler çıkartan firmalardan Plantronics, özellikle Bluetooth'lu kulaklıklarıyla anılıyor. Voyager Legend tasarımı itibarıyla özellikle uzun telefon görüşmeleri yapan gezginlere hitap eden, oldukça rahat bulduğumuz bir model. Biraz geniş görünen Voyager Legend hem sağ hem sol kulağa rahatça oturabilecek yapıda. Her iki kulakta da kullanılabilmesi için dönebilen kulak askısına sahip olan kulaklığın ucunda da uzunca bir mikrofon var. Voyager Legend'ın esnek kulak askısıyla oldukça rahat olduğunu söylemek mümkün. Askının hemen üzerinde bir güç düğmesi ve ses seviyesini ayarlayabileceğiniz bir düğme daha var. Alt kısımda ise şarj yuvasını görebiliyoruz. Bu kısım manyetik alana sahip, böylece fişine yaklaştırdığınızda hemen şarj yuvasına oturabiliyor. Kutu içeriğinde farklı kulak yapıları için farklı boylarda kulaklık uçları bulunan cihaz, ayrıca bir taşıma çantasıyla geliyor. Bu

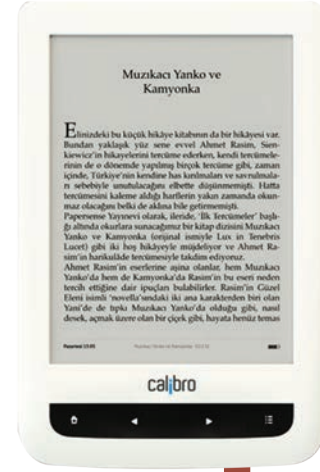
taşıma çantası yalnızca kulaklığı taşımaya değil, aynı zamanda onu şarj edebilmenizi de sağlıyor. Böylece ek bir şarj modülü de cihazın yanında hazır.

Bluetooth 3.0 teknolojisiyle bağlanan Voyager Legend Bluetooth kulaklık, kolaylıkla cep telefonunuzla eşleşebiliyor. Eşleşmenin ardından da görüşmelerinizde rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Üzerindeki mikrofonla iyi bir görüşme kalitesi yakalamak mümkün, ancak dış mekânda rüzgârlı havada mikrofon rüzgâra pek karşı koyamıyor. Bunun dışında ses kalitesini oldukça beğendik. Voyager Legend Bluetooth kulaklığın bir diğer avantajı ise sesli komut alabilmesi. Örneğin "answer" diyerek gelen aramaları cevaplayabiliyorsunuz. Voyager Legend'ın pil ömrü ideal: 7 saat konuşma süresi sunan kulaklık, beraberindeki taşıma çantasıyla şarj olarak bunu 7 saat daha arttırabiliyor. Voyager Legend Bluetooth kulaklık, 11 güne kadar da bekleme süresi sunuyor.

Bilgi

Plantronics Voyager Legend
Fiyat: 210 TL
Web: www.plantronics.com.tr
Dağıtıcı: Multimedya
Öne çıkanlar: Rahat tasarım, ses kalitesi, taşıma kutusu, sesli kontrol, manyetik şarj bağlantısı

PC net puanı

E-KİTAP OKUYUCU

Calibro Touch Lux

Yerli yatırımla ortaya çıkan ve kaliteden ödün vermeyen bir e-kitap okuyucu.

Online kitap mağazası babil.com'u da bünyesinde bulunduran Libronet tarafından yerli bir marka olarak yaratılan Calibro, iki farklı e-kitap okuyucusuyla piyasaya hızlı bir giriş yaptı.

İncelediğimiz Touch Lux modeli 6 inç genişliğinde, dokunmatik bir e-mürekkep ekrana sahip. E-kitap okuyucuların en önemli özelliklerinden biri de arkadan aydınlatma içermedikleri için fiziksel bir kitap gibi gözü yormadan okunabilmeleri. Ancak karanlıkta da bir şeyler okumayı seviyorsanız Touch Lux modelinde bulunan arkadan aydınlatmayı devreye alabilirsiniz. 208 gram ağırlığındaki cihazın pil ömrü çoğu e-kitap okuyucuda olduğu gibi bir aya yaklaşıyor. Cihazda EPUB, PDF, TXT, DOC, DOCX, HTML, MOBI gibi popüler e-kitap biçimlerinin hepsi destekleniyor.

1024 x 758 piksel çözünürlüğündeki ekranda oluşturulan yazıların oldukça net olduğunu gördük. 1 GHz işlemci ve 256 MB RAM sayesinde sayfa geçişleri gayet hızlı. Fakat bu geçişle-

ri daha da hızlandırmak adına her sayfa geçişinde değil, 10 sayfada bir daha yavaş olan "tam yenileme" yapılması tercih edilmiş. Bunun bir dezavantajı, kısmi yenilenen sayfalarda, tıpkı yazdığınız bir kâğıdın arkasındaki kâğıda geçen izler gibi izler kalması. Normalde rahatsız edici değiller ama aydınlatmayı açarsanız belirgin hale geliyorlar. Neyse ki yenileme sıklığını değiştirmek mümkün. (Biz 3 yaptık.)

Wi-Fi desteği sayesinde kablolu olarak babil.com'a bağlanıp e-kitap satın alabilirsiniz. Sitede şu an 1000'e yakın e-kitap var. Çoğu e-kitap okuyucunun aksine Calibro'da Adobe DRM yerine Calibro DRM adlı özel bir şifreleme yöntemi kullanılıyor. Bunu avantajı, e-kitap fiyatlarının düşmesi. Dezavantajı ise aldığımız e-kitapları sadece Calibro cihazlarda ve yakında çıkacak Calibro mobil uygulamalarında okuyabilmemiz. İngilizce kitap okurken takılırsanız, Sesli Sözlük altyapısını kullanan sözlüğü anında göz atabilirsiniz.

Bilgi

Calibro Touch Lux
Fiyat: 249 TL
Web: www.calibro.com
Dağıtıcı: Libronet
Öne çıkanlar: Çok net görüntü, hızlı sayfa geçişi, dokunmatik ekran, aydınlatma, ek uygulamalar ve oyunlar

PC net puanı

AKILLI TELEFON

Samsung Galaxy S5 mini

Samsung'un Galaxy S5'ini örnek alan yeni mini'sini test ettik.

Temmuzda sessizce duyurulan Galaxy S5 mini nihayet mağazalarda yerini almaya başladı. S5 mini, 2013'te çıkan S4 mini'nin yerini alırken Galaxy S5'in tasarım öğelerinden ilham alıyor. Galaxy S5'i örnek alması sebebiyle Galaxy S5 mini, büyük kardeşindekine benzer, çukurlu plastik bir arka kapak ve metal görünümlü plastik çerçeveyle geliyor. Telefon, aynı Galaxy S5 gibi IP67 su ve toz dayanıklılığı sertifikasına sahip; yani onu suya düşürdüğünüzde bozulma riski yok. Kapağı açtığınızda micro SIM ve microSD yuvalarıyla çıkarılabilir 2100 mAh pille rastlıyorsunuz. Yuvalara erişmek için önce pili yerinden çıkarmanız gerekiyor. S5 mini, Samsung'un kendi geliştirdiği 1,4 GHz'lik dört çekirdekli işlemciyle geldiğinden Qualcomm'un güç verimliliği yeteneklerine sahip değil. Boyutları 131,1 x 64,8 x 9,1 mm olan Galaxy S5 mini, 8,1 mm kalınlığındaki Galaxy S5'ten biraz daha hantal; ancak 4,5

inç ekranı sayesinde daha hafif (120 gram) ve tahmin edeceğiniz üzere tek elle başa çıkılması daha kolay. S5 mini'deki (ve S5'teki) parmak izi tarayıcısı, iPhone 5s'teki gibi dokunarak değil de parmağınızı düğme üzerinde sürükleyerek çalışıyor ki bu yöntem çok heyecan verici görünmüyor.

Galaxy S5'ten S5 mini'ye geçen diğer bir özellik, telefonun arka yüzündeki kalp ritmi izleyicisi ve beraberinde gelen S Health yazılımı. Ekranın boyutu 4,5 inç, çözünürlüğü ise 720 x 1280. Super AMOLED teknolojisi renklerin çok canlı, parlak ve temiz görünmesini sağlıyor. Galaxy S5 mini'nin 1,4 GHz dört çekirdekli işlemcisi 1,5 GB RAM ile desteklenmiş. Android 4.4 KitKat ve Samsung'un TouchWiz arayüzü S5 mini'de her ne kadar akıcı çalışsa da arayüzdeki performansın tam olarak istediğimiz seviyeye ulaşmadığını gördük. Galaxy S5 mini'nin 8 megapikselli tek LED'li bir arka kamerası ve 2,1 megapikselli ön kamerası bulunuyor.

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

Lenovo Yoga 2 Pro

Lenovo'nun esnek Ultrabook'u yenilendi ve artık çok daha fazla özellik içeriyor.

3 60 derece döndürülebilir ve katlanabilir tasarıma sahip olan Yoga 2 Pro, böylece her an yanınızda olabilecek ölçülerde bir melez Ultrabook olarak dikkat çekiyor. Daha önceki Yoga serisi modellerinden de aşına olduğumuz gibi istendiğinde dizüstü bilgisayar istendiğinde ise tablet olarak kullanılabilen Yoga 2 Pro, sık sık farklı yerlerde ve yolda çalışan iş insanları tarafından tercih edilebilecek özelliklere sahip. Yoga 2 Pro, genel olarak dört farklı kullanım şekli sunuyor. Dizüstü bilgisayar, stant, tablet ve çadır biçimlerinde kullanılabilen Ultrabook, ekranının dokunmatik olmasıyla da rahat bir kullanım sunuyor. Tablet olarak kullanırken klavye tuşlarının altta parmaklarınıza denk gelmesi biraz garip dursa da hemen söyleyelim, tuşlar bu konumdayken kilitleniyor. Yani cihazı tablet olarak kullanırken parmaklarınız attığı tuşlara dokunsa da dert değil çünkü çalışmıyorlar.

Yoga 2 Pro'nu ekranı 13,3 inç genişliğinde. Parlak ekranın altında uzanan klavye ve touchpad bölgesi de oldukça sade. Teknik detaylara baktığımızda 4. nesil Intel Core i5 işlemciye sahip olduğunu görüyoruz. Böylece orta segmentte konumlanan Yoga 2 Pro, bu segment için yeterli diyebileceğimiz 4 GB RAM'e sahip. Elbette depolama birimi olarak SSD kullanılmış. 128 GB kapasitesinde SSD üzerinde Windows 8.1 yüklü geliyor. QHD+ ekran 3200x1800 piksel çözünürlük sunabiliyor. Bu gerçekten de son derece yüksek bir değer ve birçok rakibini arka plana itiyor. Yoga 2 Pro, uzun kullanım süreleri için tasarlanmış bir Ultrabook. Yaptığımız testlerde bunu bir nevi doğruladığımızı söyleyebiliriz. Ofis uygulamaları ve web'de gezinti neticesinde toplamda 8 saat 24 dakikayı gördüğümüz Ultrabook, Full HD video gösterimleri sonucunda ise 5 saat 5 dakikalık pil ömrünü gördü. Bu sonuçlar da yeterli ölçüde.

Bilgi

Samsung Galaxy S5 mini
Fiyat: 1.099 TL
Web: www.samsung.com.tr
Dağıtıcı: Samsung Türkiye
Öne çıkanlar: Suya dayanıklı, parmak izi okuyucu, nabız ölçer, Super AMOLED HD ekran

PC net puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

Lenovo Yoga 2 Pro
Fiyat: 3.036 TL
Web: www.lenovo.com.tr
Dağıtıcı: Arena, Datagate, Koyuncu, Penta
Öne çıkanlar: Esnek tasarım, QHD+ IPS ekran, arka aydınlatmalı klavye, konforlu kullanım

PC net puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

GIGABYTE P35W

Oyuncuların beğenisini kazanacak özellikleri ince ve hafif bir gövdeye sığdırıyor.

Oyun bilgisayarları dizüstüne indiğinden beri kalın gövdelere alışır olduk. Ancak çok nadir olsa da ince kasalı yüksek performans gösteren modellerle de karşılaşmıyor değiliz. Bu modellerden biri olan GIGABYTE'ın P35W modeli, daha önce yine test merkezimize konuk olan GIGABYTE P35'in yeni versiyonu. Yaklaşık 21 mm kalınlıkta olan dizüstü, özellikle ince ekranıyla dikkat çekiyor. Dizüstünün ağırlığı ise sadece 2 kg civarında. Siyah renkli gövdede özellikle ekranın kalın çerçevesi dikkat çekiyor. Ekranın hemen altında uzanan klavye ise arkadan aydınlatmalı. Klavyeye ek olarak herhangi bir multimedya tuşu alanı bulunmuyor. Klavyenin altında geniş bir touchpad alanı mevcut. Bilgisayarın çevresine baktığımızda ön kenarda daha önce P35'te de gördüğümüz değiştirilebilir optik sürücünün muhafaza edildiğini fark ediyoruz. Böylece ister bu

alanı boş bırakarak laptop'ı daha da hafifletebilir veya optik sürücü ile ek 2,5 inç boyutunda disk arasında bir tercih yaparak bilgisayarı zenginleştirebilirsiniz.

Bilgisayarın diğer bağlantıları arasında iki USB 3.0, iki USB 2.0, kart okuyucu, Ethernet, kulaklık, HDMI ve VGA noktaları bulunuyor. Oldukça güçlü teknik özelliklere sahip olan dizüstü, bunun karşılığını ana konusu olan oyunlarda almanızı sağlıyor. İşlemci hanesini Intel Core i7 4710HQ ile dolduran dizüstü, 2,50 GHz taban, turbo modda ise 3.50 GHz tavan hız sunuyor. Bunun yanında 16 GB RAM içeren P35W, 1 TB sabit diskle 256 GB mSATA SSD de içeriyor. GeForce GTX 870M ekran kartının sunduğu 6 GB'lık kapasite, yeni nesil oyunlardan beklentilerinizi körükleyebilir. GIGABYTE P35W'nun 15,6 inç genişliğinde bir ekranı var. Full HD çözünürlük sunan ekranın gerek görüş açısı gerekse parlaklık değeri iyi seviyede.

MELEZ DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

Acer Aspire Switch 10

Hem dizüstü bilgisayar hem de tablet olarak kullanılan başarılı bir melez cihaz.

Özellikle kompakt yapıyla dikkat çeken Acer Aspire Switch 10, hem dizüstü bilgisayar hem tablet biçiminde kullanılabilir. Dizüstü bilgisayar modu, tablet modu, ekran modu ve V modu şeklinde kullanılabilen cihazın ekranını klavye üzerinde ters çevirerek "ekran modu"na geçiş yapabiliyor veya cihazı masaya V şeklinde konumlandırarak Acer'in isimlendirdiği şekilde "V modu"nu da kullanabiliyorsunuz. Tasarımını şık olmaktan ziyade kullanışlı ve sevimli bulduğumuzu da söyleyelim. Ekranı klavye modülüyle birleştiren miktatsız ekran menteşeleri de bir hayli güçlü. Klavyenin tuş dizilimi de kısa sürede alışılacak cinsten ve tuşlar ideal büyüklükte. Switch 10'un çevresine baktığımızda yalnızca bir USB bağlantısı görüyoruz. Bunun dışında tüm bağlantılarını ekran çevresinde konumlandıran Acer bize Micro-USB, microHDMI, microSD kart ve kulaklık girişi sağlıyor; ancak ek bir USB 2.0 noktasının daha olmaması üzücü.

Switch 10'un ekranı isminden de anlaşılabilir gibi 10 inç genişliğinde. Çözünürlük olarak 1366x768 piksel sunuyor. IPS teknolojisini kullanan panel, 178 dereceye kadar görüş açısı sunabiliyor ve canlılık olarak da iyi görünüyor. Ekranın Gorilla Glass 3 koruması altında olduğunu söyleyelim. Dokunmatik olan ekranın hassasiyetini beğendik. Sanal klavyeyle yazı yazarken fiziksel klavyeyi kesinlikle aramıyorsunuz. Switch 10, Intel Atom işlemci içeriyor. 1,33 GHz hızında çalışan işlemcisiyle dışarıda ofis işlerini yürütmek isteyen, dokümanları görüntülemek ve e-postalarını takip etmek isteyen profesyonelleri hedefleyen Switch 10, bunlara uygun bir performans sunuyor. 2 GB RAM'e sahip olan cihaz, depolama birimi olarak 32 GB SSD içeriyor. 32 GB'nın az olduğu ortada ama elbette gerek USB bellek gerekse microSD kartla bu alanı artırmak mümkün. HD video testimizde ortalama 6 saati gördüğümüz cihaz, yoğun kullanım sonucunda ise 5 saate kadar dayanabiliyor.

Bilgi

GIGABYTE P35W
Fiyat: 5.999 TL
Web: www.gigabyte.com.tr
Dağıtıcı: Arena, Endeks Bilişim
Öne çıkanlar: İnce gövde, hafif, yüksek performans, başarılı pil ömrü, değiştirilebilir optik sürücü

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

Acer Aspire Switch 10
Fiyat: 999 TL
Web: www.acer.com.tr
Dağıtıcı: Arena, Datagate, Koyuncu, Penta
Öne çıkanlar: Melez tasarım, kullanışlı boyutlar, klavye ve touchpad, yeterli performans

PC net puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

LCD MONİTÖR

ViewSonic VX2770Sml-LED

Görüntü kalitesi konusunda iddialı olan IPS panelin tüm getirilerini kullanıcısına sunuyor.

Geniş bir monitör ailesine sahip olan ViewSonic, yeni bir modeliyle daha bizlerle. IPS panelleri tercih eden kullanıcılara sunulan VX2770Sml kod adlı monitör ergonomiden ziyade görüntü netliği ve geniş görüş açılarıyla öne çıkıyor. ViewSonic bu modelinde IPS panel ve LED arkadan aydınlatma sistemi kullanmış. 27 inç genişliğindeki ekranda mat malzeme kullanılmış. Böylece yansımalarından arındırılan monitörün ekranına dikkatle baktığınızda ise yalnızca çok ince bir ekran çerçevesi görüyorsunuz. Bu sayede çerçevesiz tasarım izlenimi yaratılan monitörün oldukça şık bir standı sahip olduğunu da söyleyelim. Mat kaplama, parmak izini belli etmeyen ve tozları çekmeyen bir seçenek olduğu için bizim favorimiz. Standın hemen altına hoparlörler konulmuş. Böylece tam kullanıcının karşısından ses verebilen monitörün menü düğmeleri de yine burada bulunuyor. Bu dokunmatik düğmelerle ayar-

ları yapabiliyorsunuz ama açıkçası düğmelerin yerini beğendiğimiz söylenemez. Ekranın altında, iç tarafta olması erişimi biraz zorlaştırıyor. Öte yandan, menü arabiriminde Türkçe dil desteği de mevcut değil. Bağlantıları arasında iki HDMI ve bir VGA bulunduran monitör, üzerinde herhangi bir USB bağlantısı arayanları ise karşılıksız bırakıyor. Ancak cihazın MHL desteği sunduğunu belirtmeliyiz. HDMI üzerinden yapılan bağlantılarda ses de ileteceği için monitördeki hoparlörlerden çıkış alabilirsiniz, böylece ek bir hoparlör bağlamanıza gerek kalmaz. Arka aydınlatma olarak beyaz ışıklı LED kullanan monitör Full HD 1920x1080 piksel çözünürlük sağlıyor. Böylece oyun severler tarafından da tercih edilebilecek olan monitör, film keyfi için de ideal. Özellikle yüksek kontrast oranıyla dikkat çeken monitörün IPS panelden ötürü geniş görüş açısı sunması da seyir keyfini artırıyor.

Bilgi

ViewSonic VX2770Sml-LED
Fiyat: 1.005 TL
Web: www.viewsoniceurope.com/tr
Dağıtıcı: Albim, Arena, Mascom
Öne çıkanlar: Görüntü performansı, yüksek kontrast, MHL bağlantısı, dahili hoparlör

PC net puanı

AKILLI TELEFON

Apple iPhone 6

Apple'ın ekranı büyüyen iPhone 6'sında uzun süredir beklenen başka yenilikler de var.

iPhone 6, büyük ekranı, daha iyi kamerası, daha yüksek kapasiteli pili ve nihayet yenilenen tasarımıyla Apple'ın seneler içinde biriktirdiği bazı sorunları çözüyor. Apple'ın yeni iPhone'unda 4,7 inçlik bir ekrana yer vererek küçük ekran konusunda yenilgiye uğradığını kabul ettiği bir gerçek. iPhone 6, piyasadaki en ince ve en zarif telefonlardan bir tanesi. Son derece kaliteli bir hisse sahip metal arka yüzey ve ekranın kasa içine doğru aldığı kavis, 6,9 mm kalınlıkla bir araya geldiğinde tutuşu mükemmel olan bir telefon ortaya çıkıyor. Telefonun boyutları 138,1 x 67 x 6,9 mm'ye çıktığından güç düğmesinin konumu önem kazanıyor. Artık yanda olan güç düğmesine ulaşmak tepeye ulaşmaktan çok daha kolay. Telefonu masaya sırtüstü koyduğunuzda kamerasının zarar göreceğini düşünebilirsiniz ama lensin üzerindeki safir cam onu yeterince koruyor.

Ekran çözünürlüğü 1334 x 750'ye yükseltilmiş. Piksel yoğunluğu, ekranın 4,7 ince

büyütülmesi dolayısıyla yine 326 ppi. Geliştirilen kontrast oranı ve renk üretimi de rahatlıkla fark ediliyor. iPhone 6'nın pil ömrü önceki iPhone'lara göre gerçekten de daha uzun ve daha kararlı. iPhone 6, 8 megapikselli bir kamerayla geliyor, ancak düşük megapikselli değeri sizi yanıltmasın. Kamerasının önemli alanlarında geliştirmeler var. Bunların başında gelen Focus Pixels özelliği otomatik odaklanmayı hızlandırıyor ve fotoğraflarınızın daha net olmasını sağlıyor. Ön kamera, kendi fotoğrafını çekmeyi sevenler için büyük geliştirmeler sunuyor. Daha yüksek parlaklığa sahip öne kamera, HD seçeneğine ve dahili HDR'ye sahip. Yavaş çekim videoları seviyorsanız 240 fps'ye yükselen yavaş çekim modu sayesinde normalde insan gözünün neredeyse algılayamadığı detayları yakalayabiliyorsunuz. 1080p'de 60 fps video kaydı yapabilen iPhone 6'yla yaptığınız kayıtlar çok temiz ve fazlasıyla gerçekçi görünüyorlar.

Bilgi

Apple iPhone 6
Fiyat: 2.349 TL
Web: www.apple.com.tr
Dağıtıcı: Apple Türkiye
Öne çıkanlar: İnce metal gövde, Touch ID parmak izi okuyucusu, barometre

PC net puanı

DİREKSİYON SETİ

Thrustmaster Ferrari Racing Wheel Red Legend

Motor sporlarına gönül veren oyun severlerdenseniz bu direksiyona göz atın.

Thrustmaster'ın Ferrari'ye özel olarak geliştirdiği Ferrari Racing Wheel Red Legend Edition direksiyon setini kullananlar özellikle F1, GT, NASCAR, Rally ve GRID serilerinden büyük keyif alacak. Ferrari Racing Wheel Red Legend Edition, hem PC hem de PS3 sahiplerine hitap ediyor. Direksiyon ve pedal setiyle iki parça halinde kutusundan çıkan Ferrari Racing Wheel Red Legend Edition, ayrı bir vites kutusuyla gelmiyor. Bunun yerine direksiyon simidinin her iki yanında yer verilen vitesleri kullanabilirsiniz. Ayrıca yine direksiyon çevresinde ihtiyaç duyulan tüm düğmeleri bulmak mümkün. Pedal setini bir kablo yardımıyla direksiyonun arkasına bağlıyor ve ardından hemen lastik yakmaya başlayabiliyorsunuz. Elbette önce bir seçim yapmalısınız: Direksiyonu hangi platforma bağlayacaksanız, direksiyon setinin bir kenarında bulunan PC – PS3 anahtarını kullanmanız gerekli. Bu işlemden sonra GT, F1, Test

Drive Unlimited 2 de dahil olmak üzere pek çok oyunda seti rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Her şeyden önce setin giriş segmentinde yer aldığını unutmamak lazım. Malzeme kalitesi ve performans açısından bunu göz önünde bulundurmak gerekiyor. Biz cihazı PC platformunda F1 ile, PS3'te ise Gran Turismo 6 ile test etme şansını bulduk. Her iki platformda da keyif aldığımızı söyleyebiliriz. Oyun sırasında cihazda karşılaştığımız en büyük problem, pedal setinin halı veya parke zeminde ayak altından sık sık kayması oldu. Setin altında kaymaması için bir malzemeye yer verilmiş olsa da yeterli değil. Direksiyonun manevra alanı ise 180 derece. Bu da direksiyonun F1 için Ferrari özelinde yapılmasından kaynaklanıyor. Eğer 270'den aşağısı sizi kurtarmıyorsa bu ürün size göre değil. Ayrıca pedal setlerinin sert olduğunu söylemekte yarar var. Direnç gösteren pedal seti, böylece gerçeğe yakın davranıyor.

KABLOSUZ ADSL MODEM

TP-Link Archer D7

Archer serisinin 802.11ac destekli yeni modemi D7 beklentileri karşılıyor.

TP-Link, kablosuz ağın yeni standardı olan ve yüksek hızda bağlantı desteği sağlayan 802.11ac standardını destekleyen Archer ailesini genişletmeyi sürdürüyor. Archer D7, büyük ve şık bir modem/yönlendirici. Yine ailenin diğer ürünlerinde olduğu gibi siyah renkli parlak gövde tasarımını sürdüren TP-Link, Archer D7'de bir değişikliğe giderek gövde üzerindeki kanalları ortadan kaldırmış. Böylece yekpare bir gövde tasarımına geçilen üründe bizce eskisine nazaran çok daha şık bir tasarıma imza atılmış. Böylece oturma odalarının başköşesine kurulan televizyonların hemen altına da konumlandırılabilir olan cihaz, üzerindeki üç büyük harici anteniyle dikkat çekiyor. Arka yüzüne bağlanabilen harici antenlerle aynı bölgede bağlantıları da görüyoruz. Burada cihazdan bir modem hizmeti de alabilmek için ADSL, yani RJ11 bağlantısı da bulunuyor. Hemen yanında iki adet USB yuvası

mevcut. Onu WPS ve Wi-Fi düğmeleri takip ediyor. Geri kalan alanda bir WAN/LAN ve üç LAN portu bulunuyor. Hemen kenarda ise güç düğmesini görüyoruz.

Klasik bir TP-Link arayüzünü gördüğümüzü söyleyebiliriz. Archer D7 çift frekans bandına sahip. Modemlerin kullanım alanları da evlerde kullanılan mobil cihazların çoğalmasıyla birlikte genişledi. Artık modemlere daha fazla cihaz bağlıyoruz. Bunun için de kullanım alanına göre çift frekans ihtiyacı baş gösteriyor. Archer D7 teorik olarak 2,4 GHz'de 450 Mbps'ye, 5 GHz'de ise 1300 Mbps'ye varan hızlarda veri transferi imkânı tanıyor. Yaptığımız testlerde bu modemle birlikte evin her noktasından 300 Mbps'nin üzerinde sonuç aldığımızı söyleyelim. Özellikle kısa menzilde harika bir çekim performansı sunan cihaz, menzil uzadıkça ve araya duvarlar girdikçe ise haliyle bir miktar performans kaybı yaşıyor.

Bilgi

Thrustmaster Ferrari Racing Wheel Red Legend
Fiyat: 195 TL
Web: www.thrustmaster.com
Dağıtıcı: Aral Game
Öne çıkanlar: Eğlenceli yapı, kolay kurulum ve kullanım, sağlam gövde, fiyat/performans

PCnet puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

TP-Link Archer D7
Fiyat: 345 TL
Web: www.tplink.com/tr
Dağıtıcı: Arena, Boğaziçi, Datastar
Öne çıkanlar: Kısa menzilde harika performans, tasarım, Gbps WAN ve LAN, kolay kurulum

PCnet puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Sistem Sihirbazı

Yeni bir bilgisayar alacaklar veya güncelleme yapacaklar için ideal kılavuz.

PC sahibi olmanın en avantajlı yanlarından biri, gerekli olduğunda istediğiniz biçimde güncelleme yapabilmek. Oyunlarda daha akıcı görüntülere mi gerek duyuyorsunuz? Yeni bir ekran kartına geçiş yapın. Başka bir işlem için daha fazla performans mı gerekli? İşlemciyi değiştirin veya eski günlerin favorisi olan bellek eklemeyi deneyin. Bilgisayarınızı canlandıracak çok sayıda farklı alternatif var. Bütçenize uyan biçimde kademeli olarak güncelleme yapabilirsiniz. Bu yüzden bir sistemi uzun süre değiştirmeden kullanmak zorunda değilsiniz. İçinden çıkılmaz bir hâl aldığınızdaysa en iyi yol bilgisayarını camdan

fırlatıp yepyeni bir sistem toplamak.

Ne tür bir bilgisayar oluşturmalısınız? Hangi bileşenler önemli? Hangileri birbiriyle uyumlu çalışabilir? Ne kadar masraf yapmanız lazım? Çok sayıda soru var ve en doğru cevapları almak için tüm eğilimleri araştırıp doğru bir analiz yapmak gerekiyor. Bu iş için kolları sıvadan önce sayfalarımıza göz atın deriz. Sizler için detaylı araştırmalar yaptık ve üç ayrı bütçeye hitap eden sistemler hazırladık.

En önemlisi, bu sistemlerin her biri DirectX 11 ile uyumlu ve yıllar boyu işinize görecekte temel gereksinimleri karşılıyorlar. Önerdiğimiz sistemlerin tümü birkaç yıl işinizi görecekte kapasitede.

NASIL SEÇİLMELİ? İŞLEMCI SOĞUTUCUSU

Eski nesil işlemciler 65 ve 45 nm gibi üretim tekniklerini esas alıp yüksek frekansa çıkabilmek için daha fazla voltaja gerek duyuyorlardı ve bundan ötürü güç tüketimi 100 watt'ın üstüne çıkıyordu, ısınma sorunları belirgindi. 32 ve 22 nm işlemcilere geçildikten sonra ısınma sorunları büyük oranda aşıldı ama sessiz bir sisteme sahip olmak isteyenler hâlâ işlemciyle gelen soğutucuyu çıkarıp profesyonel bir seçenek kullanmayı tercih edebiliyor.

Hava soğutmalı, yani fan içeren işlemci soğutucuları belirli bir olgunluk seviyesine erişti yani ciddi

iyileşmeler göremez olduk. Kule tipi ve bakır ısı borulu seçenekler en iyi sonucu veriyor. Genelde fan ne kadar genişse düşük gürültüyle soğutma performansı o kadar başarılı. Çift fanlı modeller olsa da ek fanın getirdiği 1-2 derece sıcaklık düşüşü yani belirgin değil.

Kurulu gelen ve tek ya da çift fan yuvası işgal eden su soğutma sistemleri popüler hale geldi ve fiyatları düştü. Bunların performansı klasik soğutuculara kıyasla aşırı derecede üstün değil. Bunları

genelde overclock yapan ya da yapmasa da işlemcisi dörtten fazla çekirdek içeren kullanıcılara önerebiliriz. Elbette kasa içinde farklı bir görünüm oluşturdukları ortada.

**1.024
TL**

EKONOMİK SİSTEM

Bütçe sınırlı olduğunda dikkatli biçimde seçim yapmak daha da önemli.

ANAKART ASRock H81M-DGS 124 TL Günümüzde giriş seviyesi sistemlerde bile Haswell mimarili işlemciler kullanılıyor. Bu yüzden Soket 1150 içeren Intel H81 yonga setli bir Micro ATX anakart rahatlıkla işimizi görüyor.	İŞLEMCI Intel Celeron G1840 117 TL Celeron serisi olsa da Pentium modellerden pek farkı olmayan Haswell mimarili bu işlemcide çift çekirdek 2,8 GHz görebiliyor. Soket 1150 kullanan işlemcinin güç tüketimi 53 watt'ı aşmıyor.
BELLEK 2 x 2 GB DDR3-1600 107 TL Bellek fiyatları epey düştü ve artık DDR3 bellek almaktan başka seçenek yok. Çift kanallı bir kit almak en doğru seçim. Giriş seviyesinde 4 GB yeterli ama işletim sisteminiz 64 bit olmalı.	EKRAN KARTI Intel HD Graphics - Önceden yonga setiyle birlikte anakarta gelen grafik devreleri artık işlemcinin içinde. Celeron'daki bütünleşik Intel HD Graphics biraz basit ama Full HD masaüstü yazılımında sorun yaşamayacaksınız.
SABİT DİSK 500 GB 3,5 inç 7200 devir 118 TL Yeni anakartlarla gelen SATA 6.0 Gbps bağlantıyı değerlendirebilen son nesil sabit diskler SSD performansı sunamıyor olsa da hiç fena değiller ve oyunlar için yeterli boş alana sahipler.	GÜÇ KAYNAĞI High Power ECO 500W 114 TL Önerdiğimiz kasada güç kaynağı bulunmadığı için daha kararlı bir sistem ve uzun yıllar sorunsuz kullanım için bu seçeneği öneriyoruz.
KASA Zalman Z3 Plus 62 TL Saydam penceresi, toz filtresi ve vıdasız disk takma özelliğiyle beğenimizi kazanan kasanın tepesinde USB 3.0 portu da var.	MONİTÖR AOC i2269Vw 344 TL AOC'nin 21,5 inç genişlikli paneli 1920 x 1080 piksel çözünürlüklü ve hangi masada olursa olsun göz alıcı duruyor. Film ve oyunlar için de ideal olan monitörde giriş DVI.
OPTİK SÜRÜCÜ LG GH24NSB0 SATA DVD-RW 38 TL Optik sürücülerin önemi azalıyor ama onları da olmuyor. Oyunlar ve işletim sistemleri USB bellekte sunulana kadar kullanmaya devam. Yedekleme desteği de cabası.	CPU SOĞUTUCUSU Intel standart soğutucu - Üst seviye işlemcilerin sınırlarını zorlamak isteyenler için işlemci soğutucuları önemli ama standart OEM soğutucu overclock imkânı vermeyen bu işlemci için uygun.

2.273
TL

ORTA SEVİYE SİSTEM

Harika bir sistem oluşturmak için servetinizi ortaya dökmeniz gerekmiyor.

7.046
TL

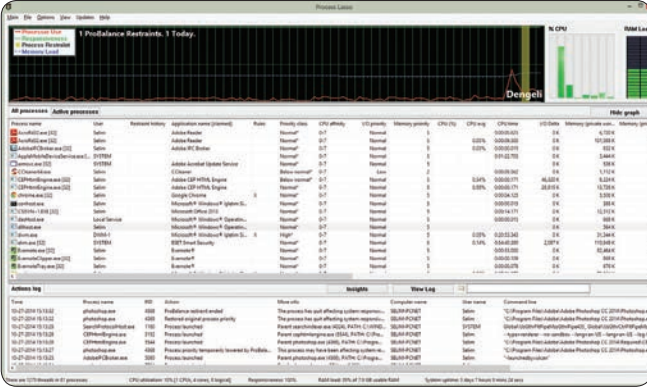
ÜST SEVİYE SİSTEM

Eğer gerçekten kendinizi şımartmak istiyorsanız aradığınız çözüm burada!

ANAKART Gigabyte GA-F2A88XM-DS2 Bu anakartta AMD'nin en yeni Soket FM2+ işlemcilerine de destek veriliyor. A88X yonga setinde SATA 6.0 ve USB 3.0 gibi iddialı özellikler var. PCIe x16, x1 ve PCI yuvaları sunuyor. 	İŞLEMCI AMD A10 7850K Son nesil Kaveri mimarisini esas alan dört çekirdekli bu APU, Turbo ile 4 GHz görüyor. 28 nm üretime geçen seride Soket FM2+ şart. 95 vat TDP değeri biraz daha düşük olabilirdi. 	168 TL 464 TL
BELLEK 2 X 4 GB DDR3-1866 Çok fazla yatırım yapmadan, çift 4 GB bellekten oluşan bu çiftli kitle yüksek performans elde edebilirsiniz. Bellek kitinde özel soğutucu olması şart değil. Duruma göre marka seçebilirsiniz. 	EKRAN KARTI AMD Radeon R7 Eski nesil ekran kartları bir kez daha arka plana düştü ama Kaveri ile gelen yeni bütünleşik GPU gerçekten güçlü ve detayları abartmadıkça Full HD oyun deneyimi elde edilebiliyor.	300 TL -
DEPOLAMA SanDisk Ultra Plus 64 GB SSD pazarının başlangıç noktasında fiyatlar düşmeye devam ediyor. 250 GB kapasiteli Samsung SSD'de GB başına fiyat 1,78 TL ediyor. 250 GB alan çok sayıda uygulama ve oyun için yeterli. 	GÜÇ KAYNAĞI Cooler Master RS500 Performanslı bir sistem toplamak istiyorsanız güç kaynağını ihmal etmeyin. Güçlü bir PSU almanız şart. 500 var ve üstü seçenekler işinizi görecek. Bu modelin 80+ Bronze onayı var. 	149 TL 116 TL
KASA CORSAIR Carbide 200R Çok pahalı olmayan ve USB 3.0 portları gibi yeni nesil özellikler içeren bir kasa arayınlar Carbide 200R'den memnun kalabilir. Daha göz alıcı bir kasa arıyorsanız dükkanları dolaşmakta özgürsünüz. 	MONİTÖR LG 24MA53D IPS Yıllardır IPS panelli monitörlerin TN panelli ucuz modellerden daha iyi görüntü sunduğunu belirttik. Artık 550 TL civarına böyle bir IPS monitör almak mümkün. Full HD destekli ve DVB-T alıcısı bile var. 	183 TL 579 TL
OPTİK SÜRÜCÜ LG 16X CH10LS28 Kombo DVD'ye yedekleme yapmak ucuz ama artık kaliteli filmler için Blu-ray sürücü gerekiyor. Film sevenler için ideal olan bu kombo sürücüyle tek ve çift katmanlı filmleri sorunsuz izleyebilirsiniz. 	CPU SOĞUTUCUSU Cooler Master Hyper 412S Son nesil Soket 2011 işlemcileri bile destekleyen Hyper T4 ile bakır ısı boruları ve çekirdek temas teknolojisi sunuluyor. Aynı zamanda gürültüsüz çalışmayı başarıyor. 	176 TL 138 TL

ANAKART ASUS Z97-A Intel Z97 yonga setli anakartlar performans tutkunlarının yeni favorisi. 4770K işlemciyle uyumlu bu anakart, ekstra özellikleriyle de beğenimizi kazandı. 	İŞLEMCI Intel Core i7-4770K Altı çekirdekli Intel Core i7-4960X gibi işlemciler bile dur diyebilen dört çekirdekli Core 4770K işlemcinin Turbo sınırı 3,9 GHz ve Haswell mimarisinden ötürü Soket 1150 içeriyor. TDP ise 84 watt. 	457 TL 851 TL
BELLEK 2 X 8 GB DDR3-2133 Çift kanallı bellekten öteye gitmenin pek gereği kalmadı. İki tane 8 GB bellek sizi uzun süre ayakta tutacak. 2133 MHz ile gecikme süresini hayli düşürebilirsiniz. XMP onayı tercih edilmeli. 	EKRAN KARTI NVIDIA GeForce GTX 780 Ekran kartları çok hızlı değişim gösteriyor, o yüzden en üst modelin bir altı daha makul fiyat alınabiliyor. GeForce GTX 780 ile elde edilen performans hayli etkileyici. Isınma ve aşırı gürültü sorunu yok. 	540 TL 1.808 TL
DEPOLAMA Samsung 840 EVO 250 GB Artık sabit disklere yaklaşan kapasitelerde SSD'ler bulabiliyoruz. Bazı etkileyici algoritmalar kullanan 840 EVO allan yanında performans konusunda da iddialı. 	GÜÇ KAYNAĞI Seasonic G-series 750W Hızlı bir değişim geçiren güç kaynakları verim konusunda ilerledi ve duraklama dönemine girildi. Seasonic'in artışı aşırı sessiz çalışması, 80+ Gold sertifikası ve modül bağlantı desteği. 	392 TL 346 TL
KASA Cooler Master HAF X Sürekli yeni kasalar geliyor ama Cooler Master'in 2010'da tanıttığı geniş gövdeli ve başarılı soğutmalı HAF X gözden düşmeden yola devam ediyor. Cosmos modelleri de dikkat çekmekte. 	MONİTÖR AOC Q2963PM LED 4K Ultra HD monitörler henüz alınabilecek seviyede değil. 21:9 formatındaki bu ultra geniş monitör içerdiği IPS panel, 2560 x 1080 piksel çözünürlük ve üç dijital girişle beğeni kazanıyor. 	537 TL 1.499 TL
OPTİK SÜRÜCÜ LG BH10LS38 Oyunlar ve filmler eklenince SSD'niz hemen dolabilir. Sabit disk ekleseniz bile yedekleme şart ve en mantıklı çözümlerden biri arada bir Blu-ray yazıp saklamak. 	CPU SOĞUTUCUSU Thermaltake Water 3.0 Pro Intel Core i7 4770K işlemcide çarpan kilidi olmadığından işlemciyi 4,7 GHz'e kadar çıkarmak olası. Bu durumda en iyi çözüm hepsi bir arada soğutma sistemi oluyor. 	295 TL 321 TL

ALİŞVERİŞ REHBERİ

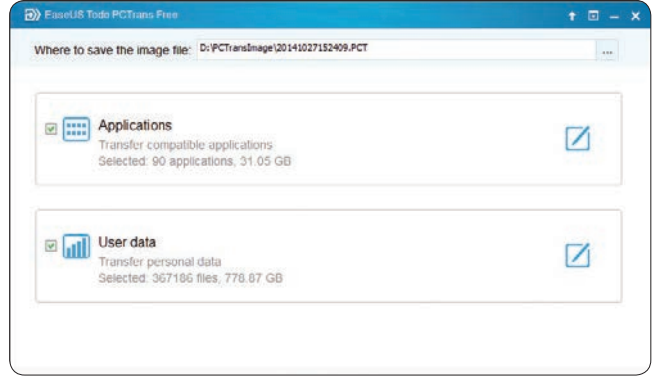
GÖREY YÖNETİCİSİ | bitsum.com

Process Lasso

Windows'un Görev Yöneticisi'nden daha becerikli, performans artırıcı bir görev yöneticisi.

Remembr son derece basit ve küçük bir "pano" yönetim aracı. Hatırlatalım, Windows'ta herhangi bir şeyi kopyaladığınız zaman yeni bir yere yapıştırana kadar tutulduğu yere pano (clipboard) deniyor. Windows sadece son kopyaladığınız öğeyi panoda tutar, öncekiler siler. Remembr ise kopyaladığınız tüm yazı ve resimleri depoluyor, ileride onlara yeniden ihtiyacınız olursa

erişmeniz kolaylaşıyor. Bildirim alanına yerleşen programın ampul şeklindeki simgesine çift tıklayarak tüm içeriği görebilirsiniz. Soldaki listeden seçtiğiniz içeriği görebilir, "Copy" düğmesiyle kopyalayıp istediğiniz yere yapıştırabilirsiniz. Ayrıca pano kayıtlarında arama yapmak (Tools > Search) ve geçmişini temizlemek (View > Clear History) mümkün.

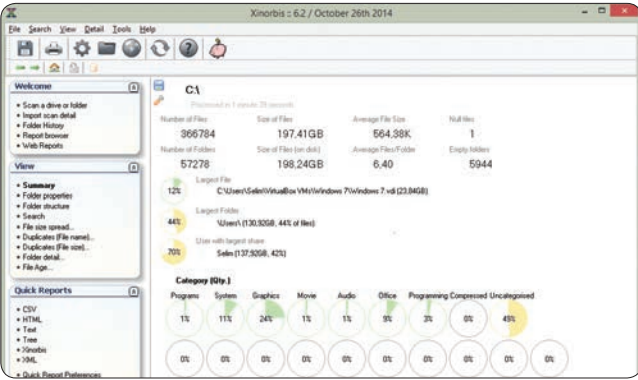
TAŞINMA YARDIMCISI | www.cloudantivirus.com

EaseUS Todo PCTrans Free 8.0

Eski bilgisayarınızdaki dosyaları tek bir adımda yeni bilgisayara taşıyın.

Todo PCTrans, tüm dosyalarınızı eski bilgisayarınızdan (veya eski işletim sisteminizden) yeni satın aldığınız bilgisayara (veya işletim sisteminde) kolayca taşımanızı sağlıyor. Böylece, yeni bir bilgisayar alınca her şeye sıfırdan başlamak veya tüm dosyaları elle taşımak zorunda kalmayacaksınız. Program, tüm belgelerinizi, fotoğraflarınızı, müziklerinizi, dosya ve klasörlerinizi yeni

bilgisayara aktarıyor. Ayrıca yüklü yazılımları da taşıyabiliyor ama ücretsiz sürümde sadece 2 yazılım taşıma hakkı tanınmış. Windows XP'den 8.1'e kadar tüm sürümler destekleniyor. Taşıma için iki seçeneğiniz var: Bilgisayarlar aynı ağdaysa doğrudan ağ bağlantısı üzerinden verileri taşıyabilir, aksi halde bir kalıp dosyası oluşturup harici diskle yeni bilgisayara aktarabilirsiniz.

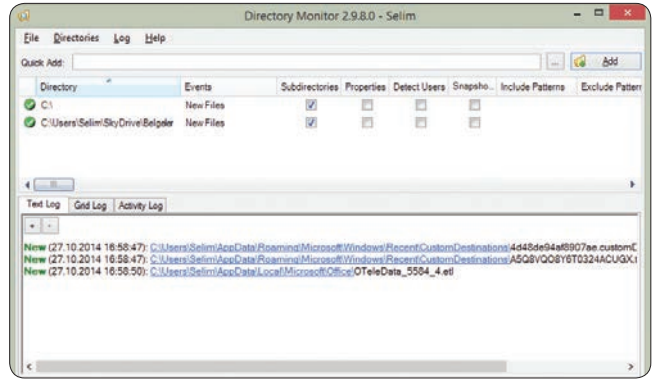
DİSK ARACI | www.xinorbis.com

Xinorbis

Sabit diskinizde en çok yer kaplayan klasörleri, en eski dosyaları görün.

Xinorbis bir sabit disk, klasör ve depolama analiz aracı. Seçtiğiniz diskin, klasörün, çıkarılabilir ortamın veya ağ sürücüsünün içerikleriyle ilgili kapsamlı bir görünüm sunmak üzere grafikler, tablolar ve ağaç görünümleri üretiyor. Rapor oluşturmak için programı çalıştırdıktan sonra "Select" düğmesine tıklayıp taramak istediğiniz konumu seçin ve

Scan'e tıklayın. Tarama sırasında karşınıza birkaç iletişim kutusu çıkabilir, OK'e tıklayarak onları geçin. Karşınıza Summary (özet) ekranı gelecek. Soldaki menüden "Folder properties"i seçerek dosya türü dağılımını, uzantılara göre dağılımı, en çok yer kaplayan klasörleri, dosyaların oluşturulma yılına göre dağılımını, en büyük 101 dosyayı ve daha birçok şeyi görebilirsiniz.

SİSTEM ARACI | <http://bitly.com/monitor206>

Directory Monitor

Seçtiğiniz klasörlerdeki dosyalar üzerinde yapılan değişiklikleri izleyin.

Bilgisayarınızdaki belli klasörlerde yapılan değişiklikleri takip etmek için Directory Monitor'u kullanabilirsiniz. Program, seçtiğiniz klasörleri izleyerek dosyaların değiştirilmesi, silinmesi, yeni dosya eklenmesi durumlarında gerçek zamanlı olarak size haber veriyor. Böylece bilgisayarınızı başkalarıyla birlikte kullanıyorsanız, ağ üzerinde paylaştığınız ortak klasörler varsa veya

bir yazılımın dosyalarını değiştirdiğinizi düşünüyorsanız bunları takip altına alabilirsiniz. Directory Monitor yerel klasörlerin yanı sıra ağ paylaşımlarında (gizli olanlar dahil) izleyebiliyor, bir değişiklik olduğunda istediğiniz bir programı çalıştırabiliyor. Ağ üzerinde bir değişiklik yapılırsa hangi kullanıcının yaptığını da kaydediyor ve size rapor ediyor.

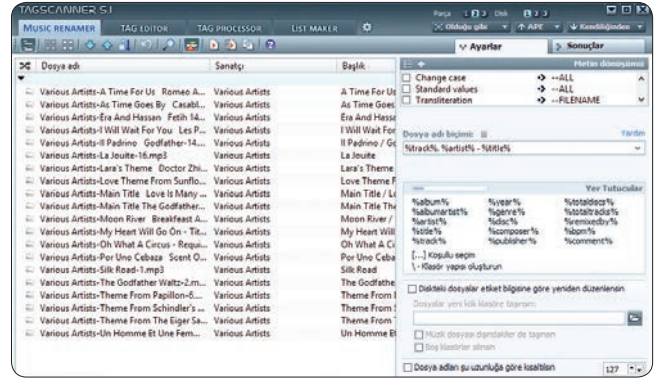
FOTOĞRAF ARACI bitly.com/red206

Free Red-eye Reduction Tool

Çektiğiniz fotoğraflardaki kırmızı göz sorunlarını giderin.

Fotoğraf makinesinin flaşı, fotoğrafı çekilen kişinin gözbebeğinden geçtikten sonra gözün arka kısmında bulunan retinadaki damarlardan yansıdığı zaman "kırmızı göz" denilen bir etki oluşur. Bu genelde flaş göze çok yakınsa veya aydınlatma yetersizse yaşanır. Bu program, fotoğraflarınızdaki kırmızı göz sorununu gidermenizi sağlıyor. Sorunlu fotoğrafı sürükleyip pencerenin

ortasındaki alana bırakın. Sonra gözlerin üstüne uygun ölçüde ovaler çizin, gerekirse tutup çekerek veya sürükleyerek boyutlarını ayarlayın. Program kırmızı gözleri otomatik temizlemeye çalışacak ama daha iyi bir sonuç elde etmek için sağdaki Pupil Size (gözbebeği boyutu) ve Darken (karart) sürgüleriyle oynayabilirsiniz. İşiniz bitince disket simgesine tıklayarak dosyayı kaydedin.

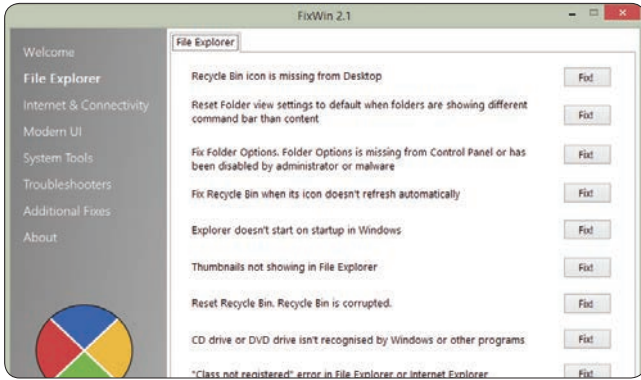
MP3 ETİKETLEME www.xdlab.ru/en/

TagScanner

Müzik arşivinizi yönetmek ve etiketlerinizi düzenlemek artık daha kolay.

TagScanner, müzik koleksiyonunuzu yönetmeniz ve düzenlemeniz için çeşitli işlevlerle donatılmış bir program. TagScanner sayesinde etrafa dağılmış, dosya adları ve etiketleri yanlış müzik dosyalarınızı toparlayabilirsiniz. MP3 başta olmak üzere popüler ses biçimlerinin etiketlerini düzenleyebiliyor, dosyaları etiket bilgilerine bakarak yeniden adlandırabiliyor, dosya adla-

ından etiket bilgisi oluşturabiliyor. Kısacası, dosya adlarında ve etiketlerde yer alan bilgileri çekip her yerde kullanmak mümkün. Ayrıca freedb, Amazon ve Discogs üzerinden albüm kapaklarını ve bilgilerini çekebiliyor. ID3v1, ID3v2, Vorbis, APEv2, Windows Media ve iTunes MP4 biçimlerini destekleniyor. Programın güçlü etiket editörü özellikle hoşumuza gitti.

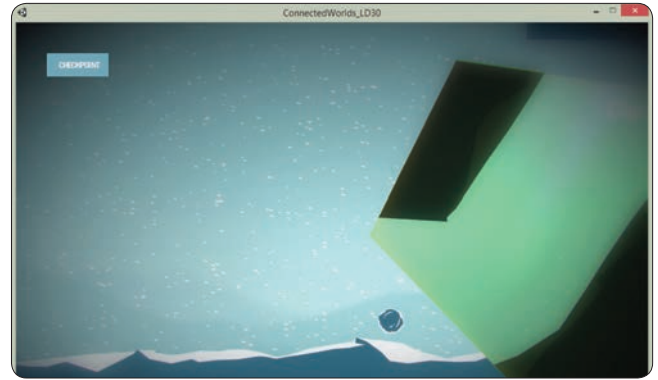
SİSTEM ARACI bitly.com/fixwin206

FixWin for Windows 8

Windows 8'de en sık karşılaşılan sorunları tek tıklamayla çözün.

Sık karşılaşılan Windows sürümlerinin çözümlerini internette kolayca bulabilirsiniz ama bu çözümler genelde kayıt defterinde değişiklik yapma, sistem dosyalarıyla oynama ve gelişmiş ayarları kurcalama gibi hem vakit alan hem de dikkat gerektiren işlemler içerir. Kurulum gerektirmeyen FixWin v2 aracı, Windows 8 ve 8.1'de sık karşılaşılan 60 sorunu tek tıklamayla

çözebiliyor. Kullanımı da çok basit: Sol taraftan sorun kategorisini (Dosya Gezgin, internet ve bağlantı, modern arabirim, sistem araçları, sorun gidericiler, ek düzeltmeler) seçtikten sonra yaşadığınız sorunun (örn. "Windows Mağazası çalışmıyor.") veya yapmak istediğiniz işlemin yanındaki "Fix!" düğmesine tıklamanız yeterli. Tek sorun, programın tamamen İngilizce olması.

OYUN bitly.com/super206

Superdimensional

Bu dünya bir illüzyon. Ama gerçek olan hangisi?

48 saatten kısa sürede yazılan bu oyunda amaç, dönerek ilerleyen bir nesnenin kesintiye uğramadan yoluna devam etmesini sağlamak. Nesnenin kendisini kontrol edemiyorsunuz, ama fareni kullanarak birbirine bağlı dünyalar arasında geçiş yapabiliyor, böylece nesnenin engelleri aşmasını ve yeni bölgelere ulaşmasını sağlıyorsunuz. Oyuna başladığınızda nesne

ilerlemeye başlıyor ve karşınıza şu mesajlar çıkıyor: "Merhaba insan! Ve hoş geldin! Bu dünya... bir illüzyon. Fareni hareket ettir. Gördün mü? Ama hangisi gerçek? Bu mu?.. Yoksa bu mu? Şimdi zıplaman gerek! Zıpla!" Bu ufak eğitim adımlarıyla oyunu öğrenebilirsiniz. Zaten zorlu bir oyun değil ama görsel açıdan oldukça vurucu ve bağımlılık yapıyor.

SAĞLIK www.fitwell.com.tr

FitWell

Türkiye'den çıkan çok başarılı bir fitness uygulaması.

FitWell, sadece Türkiye'de değil dünyada fitness ve sağlıklı beslenmeyi tek bir uygulamada birleştiren kişiye özel spor ve sağlığın yeni adı ve adresi olmayı amaçlıyor. Apple'ın yeni tanıttığı iOS 8'deki Sağlık uygulamasıyla uyumlu çalışan FitWell, kendi alanında dünyadaki en gelişmiş örnekler arasında yer alıyor.

FitWell, uygulamaya girdiğiniz bilgileri baz alarak vücudunuzun analiz ediyor ve kendiniz için bir hedef belirlemenizi sağlıyor. Kilo vermeyi, kaslarınızı geliştirmeyi, vücudunu şekle sokmayı hedefleyen ve daha sağlıklı yaşamayı isteyen herkesin kolayca kullanabileceği bu mobil uygulama, size özel beslenme ve egzersiz programları hazırlıyor.

Kasım ayında Android sürümü de çıkacak olan FitWell şu an için Apple

App Store'dan ücretsiz indirilebiliyor. FitWell'i yükleyen herkes kişisel vücut analizi yapabiliyor, bir hedef seçebiliyor ve belirli sayıda egzersiz videosuyla sağlıklı bir yaşama doğru ilk adımlarını atabiliyor. İlk 3 ay boyunca sadece Turkcell'lilere sunulacak olan "Premium üyelik" satın alındığında ise size özel hazırlanmış, hedefinize yönelik bir beslenme ve egzersiz programına sahip oluyorsunuz. Dilerseniz yüzlerce hareketten oluşan ana egzersiz programının yanı sıra tüm bölgesel ve tematik egzersiz programlarından da faydalanabilirsiniz. FitWell, bunlara ek olarak düzenli raporları, hatırlatmaları ve ipuçlarıyla sizi motive ediyor ve sizin gelişiminizi takip ederek size sürekli olarak yeni egzersizler sunuyor. Hedefinize ilerlerken geçtiğiniz tüm adımları gelişmiş log'lama sistemi

sayesinde kaydedebiliyor ve kişisel gelişiminizi sürekli takip edebiliyorsunuz.

Bilgi

Platform: iPhone, iPad
Fiyat: Bedava
Geliştirici: FitWell

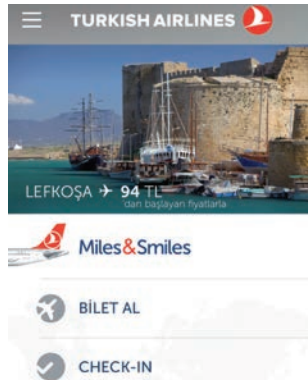
SEYAHAT www.turkishairlines.com

Turkish Airlines

THY'nin resmi uygulaması yenilendi.

Platform: iPhone, Android, Windows Phone Fiyatı: Bedava Geliştirici: Monitise

Türk Hava Yolları'nın mobil uygulamaları yenilendi. Android, iOS ve Windows Phone platformlarında çalışan yeni THY mobil uygulaması kullanıcılara bilet satın alma, check-in yapma, Passbook'tan mobil biniş kartı oluşturma, koltuk seçme, uçuş bilgilerine erişme, bagaj takibi yapma, favori havalimanları listesi oluşturma, promosyonlardan haberdar olma ve Türk Hava Yolları'nın sadakat programı Miles & Smiles'a kaydolup avantajların yararlanma imkânı tanıyor. Yeni konsept ile kullanıcılar telefon rehberlerinde yer alan kişilerin bilgilerine erişip onlar için rezervasyon yapabiliyor ve bilet satın alabiliyor. Yapılan rezervasyonlar mobil takvime eklenebiliyor ve kullanıcıya hatırlatılıyor. Uygulamada öne çıkan ani-

masyonlar ise iPhone, Android ve Windows Phone kullanıcılarına çok daha görsel bir deneyim sunuyor. Kullanıcılar bir uçuş seçtiklerinde harita üzerinde kalkış ve varış noktalarını gösteren bir animasyon görüyorlar.

FOTOĞRAF http://vho.to

Vhoto

En iyi fotoğrafları videolardan çekip çıkarın.

Platform: iPhone, iPad Fiyatı: Bedava Geliştirici: Wiffledan

F Hareket halindeki bir insanın veya nesnenin fotoğrafını çekmek zordur çünkü tam doğru anda deklanşöre basmanız gerekir. Vhoto, bu sorunu çözmek amacıyla hareketli nesnenin videosunu çekiyor, sonra da en iyi kareleri seçip size sunuyor. Uygulama, en iyi fotoğrafları seçmek için bulanıklık, kontrast, yüzler ve gülümsemeler gibi çok sayıda faktörü dikkate alan akıllı bir yöntem kullanıyor. Ayrıca siz uygulamayı kullandıkça sevdiğiniz özellikleri öğrenerek kendini geliştiriyor. Doğrudan uygulama içinden çekim yapabileceğiniz gibi, daha önce çektiğiniz videoları da yükleyerek içlerinden fotoğraf çıkarabilirsiniz. Vhoto bu açıdan oldukça pratik bir araç. Üstelik içinde otomatik bir renk düzeltme aracı, filtreler, parlaklık ve kontrast gibi düzenleme

araçları da var. Ayrıca fotoğrafları döndürebiliyor ve kırabiliyor. Uygulamanın son sürümüne iPad desteği de geldi. Hatırlatmak gerekir ki videodan alınan fotoğraflar normal fotoğraflar kadar yüksek çözünürlükte olmuyor.

FOTOĞRAF pixlr.com/mobile

Pixlr Express

Fotoğraflarınız için yüzlerce efekt bu uygulamada.

Autodesk tarafından yaratılan Pixlr Express çok sayıda efekt ve düzenleme aracı içeriyor. Bunlar arasında kırpmaya, bulanıklaştırma, rötuş, kırmızı göz düzeltme gibi araçlar var. Ayrıca Autofix (otomatik düzeltme) aracı fotoğrafınızı tek dokunuşla daha gösterişli bir hale getirebiliyor.

Uygulamanın en güçlü yanlarından biri, zengin filtre ve efekt koleksiyonu. İnanması güç ama uygulama dahilinde 600'den fazla efekt var. Dolayısıyla denemekten yorulana kadar bunları kurcalayabilir, birbirinden tamamen farklı fotoğraflar elde edebilirsiniz. Zaten deneme yanılma yöntemine sık sık başvurmanız gerekecek.

Efektleri üst üste bindirmek mümkün. Birkaç dakikanızı harcıyıp harika bir efekt kombinasyonları yaratabilirsiniz ama maalesef bunları topluca

kaydetme şansınız yok. Kullandığınız efektleri hatırlamanız ve ileride hepsini tek tek yeniden yapmanız gerekiyor. Bu özelliğin eksik olması şaşırtıcı.

Biraz zayıf bulduğumuz bir yanı da efekt ön izlemelerinin çok küçük olması. Efektleri uygulamadan nasıl göründüğünü anlamak zor olabiliyor. Ayrıca, bir efektte dokunduğunuz zaman önce indirilmesi gerekiyor. Ardından efekt kümesini açmak için aynı düğmeye tekrar dokunmanız lazım.

Ayrıca alttaki menüden overlay'i seçerek fotoğrafın üstüne binecek görseller, borders ile çerçeve, type ile yazı ve stickers ile de çıkartma ekleyebilirsiniz. Tüm düzeltme araçlarıysa adjustments menüsünde toplanmış.

Pixlr Express'le fotoğraf kolajları oluşturmanız da mümkün. Üstelik çok sayıda kolaj şablonu var ve hepsi ücretsiz.

Kaydettiğiniz fotoğrafları doğrudan Twitter veya Facebook'ta paylaşmanız da mümkün.

PCnet puanı

Bilgi

Platform:
Android, iPhone, iPad
Fiyat: Bedava
Geliştirici:
Autodesk

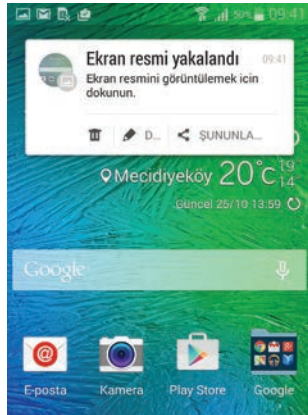
BİLDİRİM bitly.com/headsup206

HeadsUp

Android'in bildirim sistemini geliştirin.

Platform: **Android** Fiyatı: **Bedava** Geliştirici: **Artem Chepurinov**

Android tabanlı cihazlarda web'de gezinirken veya video izlerken bir bildirim gelirse bildirim önemli bir şey olup olmadığını anlamak için bildirim çekmesini elle açmanız gerekir. Hatta tam ekran çalışan bir uygulama kullanıyorsanız bildirim geldiğinden haberinizi bile olmayabilir. HeadsUp sayesinde bildirimleriniz ekranda ufak, şık görünümlü açılır pencereler halinde belirecek. Pencereler için açık ve koyu tema seçenekleri var. Uygulama, sadece yüksek öncelikli bildirimleri gösterecek şekilde ayarlanabiliyor ve bildirimlerin ekranda ne kadar süre görüneceği belirlenebiliyor. Ayrıca her uygulamayı için ayrı seçimler yapmanız mümkün. Örneğin netd uygulamasında video izlerken veya Candy Crush oy-

narken hiç rahatsız edilmeyi seçebilirsiniz. Yalın arayüzü ve kapsamlı ayar imkânları sayesinde Android'in standart bildirim sisteminden çok daha başarılı. Türkçe desteği de cabası.

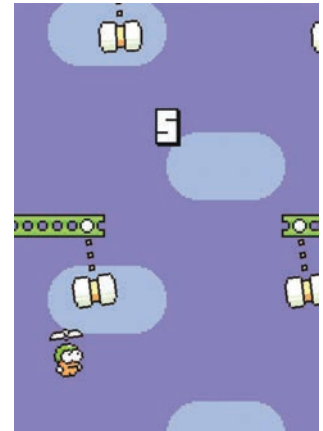
OYUN www.dotgears.com

Swing Copters

Flappy Bird'ün yaratıcısından yeni bir çılgınlık.

Platform: **Android, iPhone, iPad** Fiyatı: **Bedava (UİP)** Geliştirici: **GEARS**

Flappy Bird'ün kafayı yediren bir oyun olduğunu düşünüyorsanız henüz bir şey görmediniz demektir. Flappy Bird oyunuyla ünlü olan Vietnamlı programcı Dong Nguyen'in yeni oyunu yine çok zor! Oyunda, kafasında pervane olan ve ekranda yukarı doğru yükselen bir adamı kontrol ediyorsunuz. Adam uçarken, sallanan tokmakların koruduğu kapılardan geçmesi için ona rehberlik etmek size düşüyor. Basit görünüyor ama ilk birkaç denemenizde ne olduğunu bile anlayamadan, bir saniye içinde duvara çarpıp oyunu kaybedeceğinizi emin olursunuz. Aslında Swing Copters'ta da Flappy Bird gibi basit bir kontrol sistemi var: Yapabileceğiniz tek şey, karakterinizin baktığı yönü değiştirmek için ekrana dokunmak. Ama uçuş yönü hemen değişmiyor

çünkü fizik kuralları da işliyor. Taktiği öğrendikten sonra iki basamaklı bir puana ulaşmak için bile çok pratik yapmanız gerekiyor. Her 20 puanda bir madalya alıyorsunuz.

AYIN WEB SİTELERİ

Hazırlayan: Can Barış ÇEVİK

WEB TASARIMI

Wix

www.wix.com

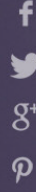
Basit web sitelerini bedavaya kurun.

Kullanıcılarına ücretsiz ve profesyonel site şablonları sunan Wix, bilgisayar ve kod bilgisi ne olursa olsun tüm kullanıcıların kendi internet sitelerini kolaylıkla kurabilecekleri konusunda iddialı. Hazır tema sunan benzer birçok site bulunmakla birlikte Wix ile kurulan örnek siteleri incelediğimiz zaman çoğunun oldukça ilham verici tasarımlara sahip olduğunu ve rakiplerinin bir adım önünde olduklarını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Kullanıcılar kendi blog ya da web sitelerini Wix'in HTML5 ile hazırlanan ve kullanıcıların beğenileri doğrultusunda özelleştirebildikleri temalarıyla hazırlayabilirler, bu sayede de WordPress ve benzeri sistemlerin hazır temalarına alternatif bulabilirler.

Dünya çapında yüzlerce farklı ülkeden ziyaret edilen Wix'in 55 milyon kullanıcısı bulunmakta. Wix'in e-ticaret, fotoğrafçılık, blog, müzik, moda gibi yüzlerce farklı şablon kategorisi olduğu düşünüldüğünde de Wix ile yaratılabilecek web sitesi alternatiflerinin sınırsız olduğunu söylesek yanlış olmaz. Siz de kendi sitenizi açmak istiyorsanız Wix ile yaratıcılığınızı konuşturarak hayalinizdeki siteyi kolaylıkla kurabilirsiniz.

WIX

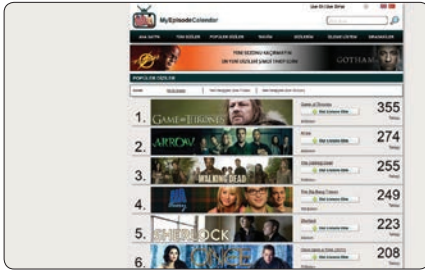
Mükemmel Hemen Üstelik

Kolayca özelleştirilebilir
Gittikçe artan 5

Hemen B

YÜZLERCE TEMA BEDAVA

Wix, kullanıcılarının ihtiyaçlarına göre yüzlerce farklı hazır temalar sunan kullanışlı bir servis. Kullanıcılar ücretsiz HTML5 temalarla modern bir web sitesine kavuşurken hiçbir ücret ödmeden basit siteler kurabiliyorlar.

Dizi

MyEpisodeCalendar

www.myeptodecalendar.com

Eğer haftada 10 dizi izliyorsanız büyük bir sorunuz var demektir. Hayır, dizi bağımlısı olduğunuzu yüzünüze vurmaya çağız! Sizin sorunuz belli ki dizilerin hangi tarihte olduğu ve kaçınıcı bölümde kaldığınızı hatırlamamanızla ilgili. MyEpisodeCalendar, izlediğiniz dizilerin hangi bölümünde kaldığınızı ve yeni bölümün tarihini gösteren yardımcı bir servis. Bu servis sayesinde televizyon rehberinde boğulmak yerine tek bir site üzerinden dizilerinizin kontrolünü ele alabilirsiniz. Ancak ağırlıklı olarak Türk dizilerini izliyorsanız MyEpisodeCalendar henüz yeterli veritabanına sahip değil. Önümüzdeki dönemde Türk dizileri de sitedeki yerini alacaktır ama şimdilik yabancı dizileri takip etmek için kullanılabılır.

TEMİZLİK

Eve Biri Lazım

www.evebirilazim.com

Fizikçi Veysel Berk, 14 yıl kaldığı Amerika'da hem bilimsel çalışmalara hem de Wallit adlı bir teknoloji girişimine imza atmış. Ancak kısa süre önce Türkiye'ye dönen genç girişimci, evini ve yeni işyerini temizletmek için uygun birilerini bulmakta zorlanmış ve aklında yeni bir girişim fikri şekillenmeye başlamış. İşte o girişim, 4 ay önce hayata geçen Eve Biri Lazım. Site üzerinden evinize veya işyerinize temizlikçi çağırabiliyor, ödemeyi kredi kartıyla yapabiliyorsunuz. Şimdilik sadece İstanbul'da hizmet veriliyor ve fiyatlar 72 TL'den başlıyor, evin büyüklüğüne ve ihtiyaçlara göre artıyor. Eve Biri Lazım'da çalışan temizlikçiler sigortalı ve maaşlı. Veysel Berk, müşterilerin tamamına yakınının memnun kalarak birden fazla kez temizlikçi talep ettiğini söylüyor.

ARAÇ KİRALAMA

24 Saat Rezervasyon

www.24saatrezervasyon.com

24 Saat Rezervasyon, araç kiralamak istediğinizde aracı teslim alıp vereceğiniz şehri ve tarihleri seçerek siteye dahil olan firmaların kiralık araçlarını kolaylıkla inceleyebileceğiniz bir site. Tek bir arama bölümü bulunan siteden ihtiyaçlarınız doğrultusunda arama yaparak bulunduğunuz şehirdeki kiralık araçları görebilir ve rezervasyon yaptırabilirsiniz. Sitede bulunan araçların 24 Saat Rezervasyon'un filosuna ait olmadığını belirtelim. Site Türkiye'deki birçok farklı yerdeki araç kiralama şirketlerinin fiyatlarını tek bir merkezde gösterme görevini üstleniyor. Bu sayede de araç kiralamak istediğinizde farklı firmaların sitelerini gezmek yerine tek bir sayfadan onlarca farklı alternatife ulaşma imkânını bulabiliyorsunuz.

GELİŞMİŞ ÖZELLİKLER ÜCRETLİ

Kullanıcılar isterlerse ücretli temalardan birini de seçebilirler. Farklı beklentilere yönelik dört paket bulunuyor. Wix'in ücretli paketlerinden biri alındığında ek hizmetlerden faydalanılabiliyor. Fiyatlar aylık 9, 17,50, 26,10 ve 34 TL olarak değişiyor.

Bedava

irilebilir. Kodlama gerekmez.
5,149,641 kullanıcı.

şayın

Şablon Seçin

Her kategoride yüzlerce HTML5 şablonu, hepsi istediğiniz gibi değiştirilebilir. İstediklerinizi seçin ve tamamen orijinal bir site kurun.

REFERANSLARI İNCELEYİN

Neler yapabileceğinizi görmek için dünya çapındaki birçok referans siteyi inceleyebilirsiniz. Wix'in web sitesinde hazırlamak istediğiniz konuyla ilgili referans siteleri inceleyebilir ve beğendiğiniz temayı kendi ihtiyacınıza göre özelleştirebilirsiniz.

BLOG

Anıl Şenyurt

www.anilsenyurt.com

Bu kez Türkiye'nin en genç teknoloji blogcularından birini size tanıtıyoruz. Henüz 14 yaşında olan ve "Bu işte en iyisi benim" diyen birçok teknoloji yazarından daha disiplinli bir şekilde sitesini blogunu tuttuğunu gözlemlediğimiz Anıl Şenyurt, teknolojiyi sadece takip etmekle yetinmeyip, internet dünyasında kendisine yer edinmeye de başlamış. Kendi adını taşıyan blogunda ağırlıklı olarak teknoloji konularını işleyen Anıl; Android, iOS, hazır temalar, oyun, teknoloji ve internet haberlerini güncel olarak okuyucularına sunuyor. Anıl Şenyurt'un teknolojiyle ilgili öğrendiği yeni bilgileri düzenli şekilde okuyucularıyla paylaşmasını takdir ederken teknolojiyi yakından takip eden diğer genç arkadaşlara da sitenin ilham vermesini diliyoruz.

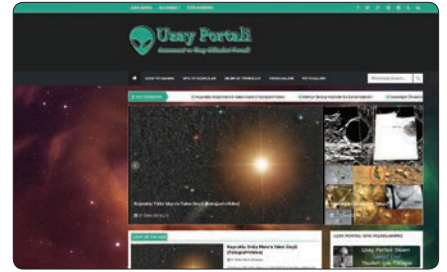

TEKNOLOJİ

Webolojik

www.webolojik.com

Ferah tasarımıyla dikkat çeken Webolojik'te teknoloji, internet, yazılımlar, programlar, işletim sistemleri gibi konular ele alınıyor. Sitede programlama dilleriyle ilgili dersler, videolu telefon ve program incelemeleri, internet, donanım ve teknoloji dünyasına ilişkin güncel haberler yer alıyor. Sitedeki içerikler ise genç amatör yazarlar tarafından oluşturuluyor. Webolojik'te Ahmet Saraç, Faruk Hızarcı, Görkem Mısır, Altan Savaş, Tarık Turan ve Tarık Kaptanoğlu yazıyor. Amatör bir ruhla teknoloji konusunda yazmak isteyen kullanıcılar da Weboloji'ye yazar olarak katılmak için başvuru yapabiliyor. Sitede yer alan formu doldurarak Weboloji'nin genç yazar kadrosuna katılıp teknoloji haberciliği kariyerinize başlayabilirsiniz.

ASTRONOMİ

Uzay Portali

www.uzayportali.net

Uzay ilk çağlardan beri insanları cezbediyor. Her ne kadar gelişen teknolojiğimizle milyonlarca ışık yılı uzaklardaki gezegenleri gözlemlemiş olsak da hâlâ Plüton'un gezegen olup olmadığı konusunda bile kafa karışıklığı yaşayabilecek kadar küçük bir bölümünü anlayabiliyoruz. Neyse ki uzay araştırmalarına milyon dolarlar yatırılıyor ve her gün bizi şaşırtacak yeni bilgileri öğrenme fırsatı yakalayabiliyoruz. Uzay Portali de yeni bulguları Türkçe olarak okuyucularıyla paylaşan bir site ve astronomiyle ilgilenen okuyucularıyla güncel haberleri aktarıyor. Sitede ayrıca Uluslararası Uzay İstasyonu'nun Dünya'ya aktardığı görüntüleri anlık olarak izleme imkânımız da var. Gelişmiş uydur görüntüleriyle Dünya'mızı sessiz ve huzurlu uzay boşluğundan izleyebilirsiniz.

EN İYİ İPHONE VE İPAD İPUÇLARI

Arkadaşlarınız size özensin!
iPhone ve iPad'inizden daha iyi
faydalanabilmeniz için 35
önemli ipucumuzla tam bir iOS
ustası olun.

Yalın ve kullanışlı kullanıcı arayüzleri sayesinde her şey o kadar basit ki, hiç kimse Apple'ın iPad'lerini ve iPhone'larını kullanmanın zor olduğunu iddia edemez. Ancak karışık olmayan yüzeyin altında, tabletinizi ya da telefonunuzu daha hızlı ve hatta kullanması daha kolay hale getirecek gizli özellikler ve ipuçları var.

Size en iyi iPad ve iPhone ipuçlarının listesini sunabilmek için her özelliğin üzerinden geçtik. İpuçlarımız çoğunluğu iOS 7 veya 8 yüklü cihazların hepsinde çalışıyor, ayrıca bazıları daha eski sürümlerde de çalışıyor.

Sadece belli bir cihazda (örneğin iPad veya iPhone 5s ve üstü) çalışan ipuçlarımızı da ayrıca işaretledik, ancak ipuçlarımızın çoğu neredeyse her cihazda çalışıyor.

SİSTEM

Bu ipuçları sistem ayarlarınıza ince ayar yapmanıza ya da neredeyse her uygulamada çalışacak ince ayarlarda size yardım eder. Bu bölümdeki ayar ve

ipuçları yüklediğiniz tüm uygulamalar için geçerli olacaktır.

Pil yüzdesini gösterin

Ne kadar pilinizin kaldığını mı merak ediyorsunuz? Yoksa tam pil yüzdesini görmek sizi sürekli telefonunuzu şarj etmeye zorlayan bir endişeye mi sebep

Genel Kullanım	
PİL	
Pil Kullanımı	>
Pil Yüzdesi	☒
SAKLAMA ALANI	
Kullanılan	12,0 GB
Kullanılabilir	724 MB

oluyor? Durum hangisiyse, ayarları kolay bir şekilde değiştirebilirsiniz. Ayarlar'a basın, daha sonra Genel'e ve Kullanım'a basın. Bu özelliği açıp kapatmak için "Pil Yüzdesi"nin yanındaki yeşil anahtarı değiştirin. Ayrıca "Pil Kullanımı"na girerseniz son tam şarjdan sonra telefonunuzu ne kadar kullandığınızı ve ne kadar beklemede tuttuğunuzu görebilirsiniz.

Geri almak için sallayın

İstemediğiniz halde bir yazım hatası yaptığınız, yanlışlıkla bir kelimeyi sildiğiniz ya da bir e-postayı çöpe attığınız oldu mu? Panik yapmayın. Çoğu bilgisayar her hatayı Ctrl+Z ile geri almanızı sağlar. iPad ve iPhone aynı şeyi cihazınızı salladığınızda yapıyor.

Kelimeleri yazmak ya da silmek, e-postaları silmek ve e-postaları istenmeyenlere göndermek gibi en son eyleminizi geri almak isteyip istemediğinizi soran bir uyarı penceresi göreceksiniz. Bu özellik çoğu uygulamada

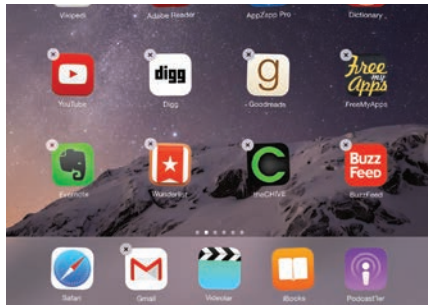
çalışıyor (hepsinde değil). Gelecek sefere bir hata yaptığınızda cihazınızı iyice bir sallamayın deneyin.

Alt menüye klasör ve simge ekleyin

Ana ekranınızın altında bulunan sabit menü, en kullanışlı uygulamalara kolayca ulaşmanız için tasarlanmıştır. Bu menüyü de kendi uygulama kısayollarınızı veya bir klasör ekleyerek özelleştirebilirsiniz. iPhone'da sadece 4 simge kullanabilirsiniz ama iPad 6 simgeye izin veriyor.

Menüyü düzenleme moduna almak için ekrandaki herhangi bir simgeye basılı tutun. Simgeler titremeye başlayacak ve bazılarının üzerinde çarpı işaretleri görünecek. (Resmi Apple uygulamalarını silemeyeceğiniz için üzerlerinde çarpı olmaz.) Menüde görmek istemediğiniz simgelere ana ekrana taşıyın ve menüde olmasını istediğiniz uygulama ve klasörleri de oraya taşıyın. İşiniz bittiğinizde değişiklikleri uygulamak için ana ekran düğmesine basın.

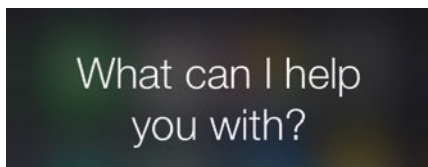

Bildirimleri geri fırlatın

iOS'te bildirimler ekranın üst kısmından aşağı doğru gelir. Çok fazla ekranda durmazlar ama bir bildirim işinize engel oluyorsa ya da ondan daha hızlı bir şekilde kurtulmak istiyorsanız bir yolu var: Bildirimin altındaki küçük şeridi tutup yukarı doğru itin. Alternatif olarak, bildirim ilginizi çektiği şeridi aşağı doğru çekerek Bugün ekranını büyütebilirsiniz. Gelen bildirimle ilgili uygulamayı açmak isterseniz bildirimle dokununuz.

Bas-konuş Siri

Siri'nin desteklediği yabancı dillerden birini biliyorsanız ana ekran düğmesine basılı tuttuğunuzda Siri'nin devreye

girdiğini de bilirsiniz. Daha az bilinen bir şey, düğmeye basılı tutmaya devam etmek ve konuşmanız bittiğinde düğmeyi bırakmak. Böylece Siri, konuşmanızın bittiğini anlamak için bir süre beklemek yerine hemen eyleme geçer.

Listelerin başına gidin

Dokunmatik ekranda bir listenin veya uzun bir yazının başına gitmek için ekranı sürekli kaydırmaktan bunaldıysanız bu kısayol derdinize deva olacak. Herhangi bir listede (mesajlar, e-postalar, kişiler ya da web sayfası) ekranınızın üst kısmındaki saatin görüldüğü çubuğa dokununuz. Bu çubuk epey dar olduğu için en iyi yöntem parmağınızın yarısı ekranda, yarısı dışarı taşacak şekilde dokunmak. Otomatik olarak sayfanın en başına döneceksiniz.

Sürüklemeye hareketi

Ekran üzerindeki dokunmatik düğmelerle uğraşmaktan vazgeçin. Zaten onlara çoğu zaman ihtiyacınız yok. iOS 7 ve 8'de size zaman kazandıracak kaydırma hareketlerine sahipsiniz. Bir önceki ekrana gitmek için parmağınızı ekranın sağ tarafına doğru sürükleyin, ileri gitmek için sol tarafa sürükleyin. Örneğin Safari'de gezerken bu hareketleri hızlıca ileri veya geri gitmek için kullanabilirsiniz. Diğer uygulamalar da bunu destekliyor ama her zaman çok iyi çalışmayabiliyorlar. Örneğin Facebook bir bağlantıdan ana sayfaya gitmeniz için kaydırma hareketine izin veriyor ki bu seçenek arkadaş listenizi de ortaya çıkarıyor. Çeşitli uygulamalarda kenara sürüklemeye hareketini deneyerek tam olarak ne işe yaradığını öğrenmenizi öneririz.

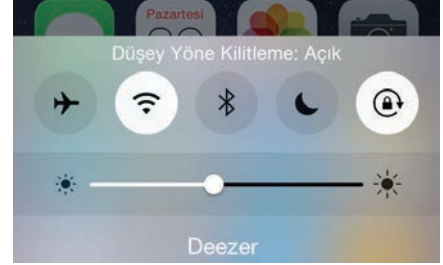
Yön kilidi

iPad ve iPhone'da cihazı nasıl tuttuğunuzu belirleyen bir ivmeölçer vardır. Tablet ya da telefonunuzu döndürdüğünüzde ekranın değişmesi ve dönmelerini sağlayan budur. Bu gayet iyi bir özellik ama çalışmasını istemediğiniz zamanlar da olabilir. Örneğin yataкта bir açıda yatıyorsanız ve ekran sürekli yanlış yöne dönüyorsa siniriniz bozulabilir. Neyse ki bunu düzeltmek çok kolay. Ekranın en altında tutup yukarı çekerek

Kontrol Merkezi'ni açın. En sağdaki okla çevrelenmiş kilit simgesine dokunarak yönü kilitleyebilirsiniz. Bundan sonra cihazı ne yöne çevirirseniz çevirin, ekranın yönü değişmeyecek.

iPad sahiplerinin bir seçeneği daha var: Ayarlar'dan Genel'e gidin ve "Yandaki anahtarı kullanarak:" ayarını

"Yönü Kilitle" yapın. Böylece iPad'in yan kısmındaki anahtar artık sesi kapatmak yerine yönü kilitleyecek. Biz bu yöntemi tercih ediyoruz ama sesi kapatma sizin için daha önemliyse Kontrol Merkezi'ni kullanmaya devam edebilirsiniz.

Çoklu görev hareketleri

Büyük ekran sayesinde iPad size zaman kazandıracak çok kullanışlı bir hareketlere sahip. Çoklu Görev Hareketleri denen bu özelliği önce açmanız gerekiyor. Bunu yapmak için Ayarlar'dan Genel'e gidin ve "Çoklu Görev Hareketleri"nin yanındaki anahtarı değiştirin. Bu etkinleştirilince tüm elinizle ekranı sıkıştırma hareketi yaparak ana ekrana dönebilir, dört parmağınızı yukarı sürükleyerek görev yöneticisini görebilir, dört parmağınızı sola veya sağa sürükleyerek uygulamalar arasında geçiş yapabilirsiniz.

Ekran görüntüsü alın

iPad ya da iPhone'unuzun ekranındaki bir şeyleri internette paylaşmak veya arkadaşınıza göndermek istiyorsanız ekran görüntüsü almanız gerekiyor. iOS'te ekran görüntüsü almak içi güç düğmesiyle ve ana ekran düğmesine birlikte basın. Cihazın sesi açıkça bir deklanşör sesi duyacaksınız. Çektiğiniz ekran görüntülerinizi Fotoğraflar uygulamasında görebilir ve paylaşabilirsiniz.

Bildirimleri kilit ekranından yanıtlayın

Cihazınızın uykudayken veya ana ekrandayken bir bildirim alırsanız kilidi açıp ilgili uygulamayı açmanıza gerek kalmaz. Onun yerine bildirim üzerinde parmağınızı soldan sağa sürükleyin ve cihaz kilitliyse parolanızı girin. İlgili uygulama kendiliğinden açılacaktır.

EN İYİ iPHONE VE iPAD İPUÇLARI

Su terazisi

Gizli su terazisi özelliği maalesef iPad'de yok, sadece iPhone'da kullanılabiliyor. Pusula uygulamasını ve su terazisi moduna geçmek için ekranı sola sürükleyin. Su terazisi dikey hem yatay olarak çalışıyor ama bizce yatay olarak kullanmak daha kolay. iPhone'u koyduğunuz yüzey düzse ve yere paralelse ekran yeşil renge dönüşecek ve 0 derece yazacak. iPhone'u dik olarak bir yüzeye koyarsanız ekranın beyaz ve yeşil kısımları tam ortada kesişmeli.

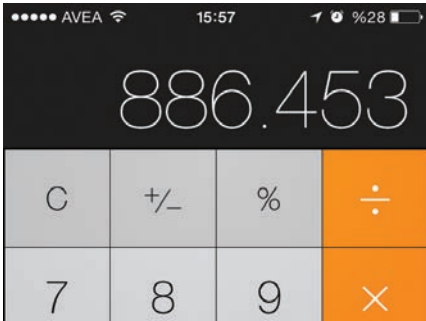

HESAP MAKİNESİ

Hesap Makinesi uygulaması sadece iPhone'da bulunuyor. İlginç bir şekilde Hava Durumu uygulaması da Hesap Makinesi gibi iPad'de yok. Hesap Makinesi, iPhone üzerindeki belki de en kullanışlı uygulama ve birkaç gizli özelliği de var.

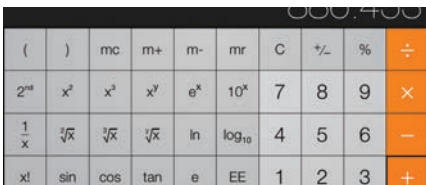
Bir rakamı silme

Hesaplarınıza yanlışlıkla fazladan bir rakam girdiyse en baştan başlamanıza gerek yok, basit bir hareketle karakterleri teker teker silebilirsiniz. Hesap Makinesi'nin üst kısmındaki sayı göstergesinde parmağınızı sağa veya sola doğru sürüklerseniz son basamak silinecektir. Hareketin sağa veya sola doğru olması fark etmiyor.

Bilimsel mod

Hesap Makinesi ilk açıldığında gayet basit görünür: Üzerinde sadece sayılar ve basit aritmetik işlemler yer alır. Daha karmaşık hesaplamalar yapmak istiyorsanız

yeni bir uygulama indirmenize gerek yok. Bunun yerine telefonunuzu yatay çevirin. Karşınıza bilimsel mod çıkacak. İhtiyacınız olabilecek sin, cos, tan, karekök gibi birçok ekstra işlem burada yer alır.

MÜZİK

2007'de iPhone ilk çıktığından bu yana Müzik uygulaması pek değişmedi ama uygulamanın istediğiniz gibi çalışmasını ya da daha hızlı ve kullanışlı olmasını sağlayacak bazı ipuçları var.

Uyku sayacı

Uyumadan önce iPad veya iPhone'unuzda müzik dinliyorsanız cihazın ayarlayacağınız bir zamanda otomatik olarak kapanmasını sağlayabilirsiniz. Bu oldukça iyi saklanmış bir özellik, daha önce görmediyseniz şaşırmayın. Hatta bu seçenek Müzik uygulamasının içinde bile değil, Saat uygulamasındaki Savaş kısmında yer alıyor.

Savaş'a ulaşmak için ekranın alt kısmından yukarı doğru sürükleyerek Kontrol Merkezi'ni açın ve kronometre şeklindeki Savaş düğmesine dokunun. iPhone kullanıyorsanız "Savaş Bitince"ye dokunup "Çalmayı Durdur"u seçin. iPad kullanıyorsanız büyük dairenin altındaki müzik notasına (Yanında Radar yazıyor olabilir.) dokunup "Çalmayı Durdur"u seçin. Ardından süreyi ayarlayıp sayacı başlatın. Savaş bittiğinde Müzik uygulamasında bir şarkı çalıyorsa iPhone veya iPad'iniz çalmayı durduracaktır. Bu özellik, ses veya video oynatan diğer uygulamalarda da çalışıyor.

Uzaktan kumandalı kulaklıklar

iPhone ve iPad uyumlu kumandaya sahip kulaklıklarınız varsa onları müziği kontrol etmek için kullanabilirsiniz. Muhtemelen biliyorsunuz ki ortadaki düğme müziği başlatmanızı ve duraklatmanızı sağlar ama aynı zamanda şarkıları geçmek

ve ileri sarmak ve geri sarmak için de kullanabilirsiniz. Bilmeniz gereken kontroller şunlar:

- Oynatmak ve duraklatmak için bir kez basın.
- Bir şarkıyı atlamak için iki kez basın.
- İleri sarmak için iki kez basıp basılı tutun.
- Bir şarkı geri gitmek için 3 kez basın.
- Geri sarmak için üç kez basın ve basılı tutun.

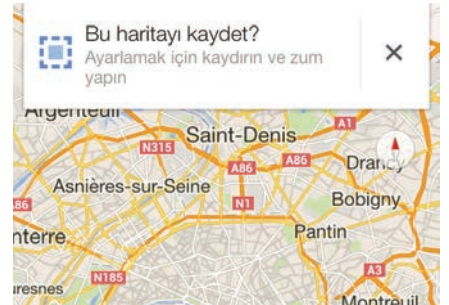
NAVİGASYON VE HARİTALAR

iPad ve iPhone'daki en kullanışlı şeylerden biri de Apple Harita'yı veya başka bir navigasyon uygulamasını kullanarak seyahat planlamaktır. Bu özellikle iPhone için geçerli ki yerleşik bir GPS'e sahip (sadece Wi-Fi + iPad 4G modeli buna sahip). İster evde olun ister dışarda bu ipuçları cihazınızdan daha çok yararlanmanızı sağlayacak.

Google Haritalar'ı çevrimdışı kullanın

Google Maps (Google Haritalar) uygulaması Türkiye App Store'da yok. O nedenle ücretsiz uygulamayı yüklemek için ya App Store hesap bilgilerinizi girerek kayıtlı ülkenizi geçici olarak ABD yapmanız ya da yeni bir ABD App Store hesabı açmanız gerekiyor. (Bilgi için: bit.ly/gm206)

İnternet bağlantınız olmadan bir yere gidecekseniz ya da uluslararası dolaşım faturanız işisin istemiyorsanız haritaları cihazınıza kaydedip çevrimdışı olarak kullanmak işinize yarayacaktır. Bir haritayı kaydetmek için Google Maps'te arama kutusuna "OK Maps" yazmanız yeterli ama resmi bir yol daha var: Arama kutusunun sağındaki insan simgesine dokunun, en alta inip "Haritayı çevrimdışı kullanmak üzere kaydet"e dokunun, istediğiniz yer adını arayın ve istediğiniz ölçüde yakınlaştırma yaptıktan sonra kaydedin. Daha sonra bu çevrimdışı haritada istediğiniz kadar yakınlaştırma yaparak gezinebilir ve konumunuzu görebilirsiniz ama arama yapamazsınız.

Yandex.Navigasyon'da ev ve iş adresinizi ayarlayın

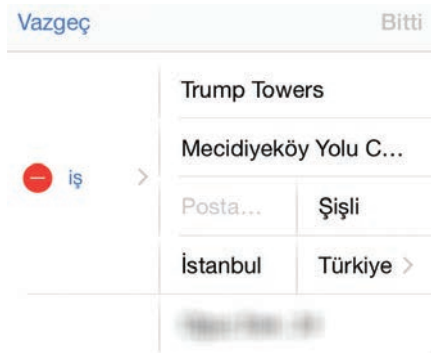
Eğer düzenli olarak bir yerlerden evinize veya işyerinize yolculuk yapmanız gerekiyorsa bu adresleri favorilere kaydetmeniz de fayda var. Böylece, favorilerden seçtiğiniz konumdan veya konuma kolayca tarif alabilirsiniz. Bunun için alt menüdeki Favoriler düğmesine dokunun, Ev düğmesine dokunun ve ev adresinizi yazın ya da mikrofona dokunarak söyleyin. Aynı işlemi İşyeri için de tekrarlayın. Artık Favoriler sekmesine girip istediğiniz adrese

dokununca Yandex.Navigasyon sizi anında yönlendirecek.

Apple Harita'da ev ve iş adresinizi ayarlayın

Apple Harita'yı kullanıyorsanız ve adreslerinizi kaydetmek istiyorsanız işlemleri biraz farklı yapmanız gerekiyor. Önce Kişiler uygulamasını açıp kendi isminizi aratın. Kendinize ait bir kaydınız yoksa yaratın, ardından ev ve iş adreslerinizi ekleyin. Sonra Ayarlar > Genel > Siri adımlarını izleyin. Bilgilerim'e basıp kişi listesinden kendinizi bulun. Bundan sonra Apple Harita'da "ev" veya "iş" araması yaptığınızda adresiniz belirecektir.

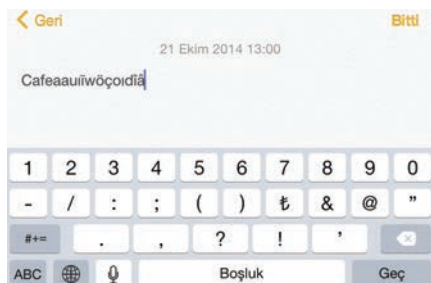

KLAVYE

Ekran klavyesi fiziksel bir klavye kadar rahat ve hassas olmasa da Apple daha hızlı yazmak için birkaç özellik yaratmış. Bunların çoğu her cihazda çalışıyor ama özellikle iPad için özel bir özellik var ki ona da değineceğiz. Bu ipuçlarını uygulayarak iPad veya iPhone'unuzu daha rahat bir şekilde kullanabileceksiniz.

Hızlı rakam ve karakterler

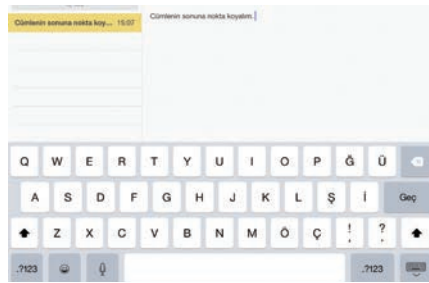
Hızlıca bir rakam, noktalama işareti veya TL simgesi eklemek isterseniz

bunun kolay bir yolu var: Sol alttaki "123" düğmesine basın ve parmağınızı ekrandan kaldırmadan istediğiniz karakterin üstüne götürüp bırakın. Karakter yazıldıktan sonra otomatik olarak normal klavyeye döneceksiniz. Bu arada hatırlatalım ki A, O ve İ harflerine basılı tutarak erişebileceğiniz bazı özel karakter de var.

Otomatik olarak nokta ekleyin

Hızlı yazıyorsanız nokta işareti için endişe etmenize gerek yok. Cümlelerinizi bitirince boşluk tuşuna hızlıca iki kez basın. iPad veya iPhone'unuz son kelimenin ardına bir nokta ve boşluk ekleyecek, böylece yeni cümleye hemen başlayabileceksiniz. Alıştıkça uzun e-posta ve mesajları yazmak daha kolay gelecek.

Caps Lock

Eğer her şeyi büyük harflerle yazmak istiyorsanız klavyenizi Caps Lock modunda kullanabilirsiniz. Shift tuşuna hızlıca iki kere bastığınızda tuş, altında bir şerit olan oka dönüşecek. Bu da klavyenin Caps Lock modunda olduğunu gösterir. Bu modu kapatmak ve normal yazmaya geri dönmek için tuşa tekrar dokununuz.

Ayrık klavye

Büyük boy iPad kullanıyorsanız (iPad mini değil), klavye size biraz geniş gelebilir. Bu yüzden Apple, iPad'lerde ayrık klavye desteği sunuyor. Bu özellik klavyeyi ikiye bölüyor, böylece tuşların bir kısmı sol başparmağınızın altında bir kısmı da sağ başparmağınızın altında duruyor ve sadece başparmaklarınızı kullanarak yazı yazabiliyorsunuz. Klavyeyi ayırmak için iki parmağınızı klavye üstüne yerleştirip kenarlara doğru çekin. Klavyeyi eski haline döndürmek için sağ alt köşedeki klavye düğmesine basılı tutun ve "Yerleştir ve Birleştir"i seçin.

SAFARI VE WEB'DE GEZİNTİ

Web'de gezinmek tabletlerin ana kullanım alanlarından biridir. Dolayısıyla bu alanda birçok özellik olması da şaşırtıcı değil. Biz, iOS'in varsayılan web tarayıcısı Safari'yi

ele alacağız. Tüm ipuçlarımız hem iPhone hem de iPad'de çalışıyor.

Yeni sekmede aç

Bir web sayfası okurken açmak istediğiniz yeni bir bağlantıya rastladıysanız ve fakat şu an okumakta olduğunuz sayfadan ayrılmak istemiyorsanız bağlantıyı yeni bir sekmede açabilir, daha sonra okuyabilirsiniz. Bunun için bağlantıya basılı tutup "Yeni Sekmede Aç"ı seçin. Eğer bu sayfayı çevrimdışı okumak istiyorsanız "Okuma Listesine Ekle"ye tıklayın. Bağlantıyı e-postayla paylaşmak istiyorsanız Kopyala'yı seçip bağlantıyı dilediğiniz yere yapıştırın.

Alan adlarını otomatik tamamlayın

Safari'ye bir web adresi yazarken üst seviye alan adını (.com, com.tr gibi) elle yazmanıza gerek yok. Adresin ilk kısmını yazdıktan sonra nokta tuşuna basılı tutun ve listeden bir adresi sonu seçin. İhtiyacınız olan .com, .net, .edu ve .tr gibi popüler uzantılar listede mevcut.

Okuyucu modu

Bazı web sayfaları telefon ve tabletlerde çok iyi çalışmıyor veya rahat okunamıyor ama okuma modu ile sayfadaki gereksiz öğeleri azaltıp yazıları daha rahat bir şekilde görebilirsiniz. Unutmayın ki bu özellik tüm web siteleri tarafından desteklenmiyor, dolayısıyla bunu her yerde kullanamazsınız. Ancak ziyaret ettiğimiz sitelerin çoğunluğu bu modu destekliyor. Bir makale okurken adres çubuğunun solundaki yatay çizgili düğmeye dokununuz. Okuyucu modu karşınıza gelecek.

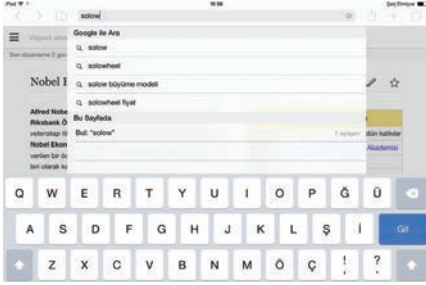
Moskova'da uçak kazası: Total'in yöneticisi öldü

EN İYİ iPHONE VE iPAD İPUÇLARI

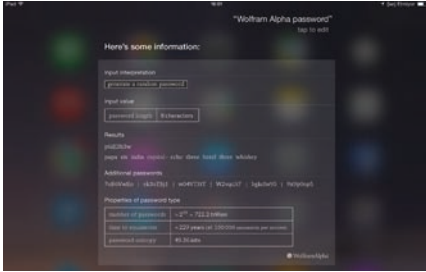
Sayfada bul

Diyelim ki arama motoru üzerinden bir web sayfasına ulaştığınız ama sayfa çok uzun ve aradığınız terimi bulamıyorsunuz. O zaman iOS'in "sayfada bul" özelliği size yardım edebilir. Adres çubuğuna dokununuz ve bulmak istediğiniz sözcüğü yazın. "Bu Sayfada" başlığı altında aradığınız terimin sitede kaç eşleşmesi olduğunu göreceksiniz. Buna dokunduğunuzda sayfada aradığınız sözcük vurgulanacaktır. Safari'nin altındaki okları kullanarak diğer eşleşmelere atlayabilirsiniz.

Güvenli parola

Yeni bir siteye kaydolacaksınız ve yeni bir parola oluşturmak istiyorsanız Siri'den yardım alabilirsiniz. Siri'yi başlatın ve "Wolfram Alpha password" deyin. Siri, Wolfram Alpha sitesini kullanarak güvenli ve rastgele bir parola oluşturacak. Size parolayı vermesinin yanı sıra o parolayı kırmanın ne kadar süreceği ve kaç parola kombinasyonu olduğu bilgisini de verecektir.

E-POSTA VE MESAJLAR

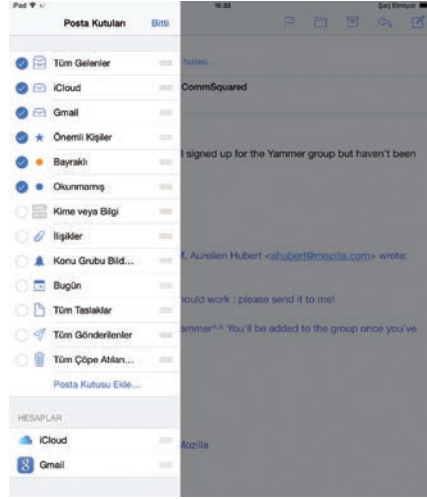
Hepimiz telefon ve tabletlerimizde çok fazla e-posta ve mesaj alıyoruz, ancak iOS'in Mail ve Mesajlar uygulamaları oldukça basit görünüyorlar. Bunları kullanmayı daha kolay hale getiren ve daha fazla ayrıntıyı görmeyi sağlayan için birkaç ipuçları var.

Okunmamış e-posta

iOS e-posta istemcisinin en büyük eksiği okunmamış e-posta uyarısının olmaması. Size kaç tane okunmamış mesajınız olduğunu gösteriyor ama sadece bunları görüntüleyecek filtreyi bulmak kolay değil. Evet, böyle bir filtre var ama biraz saklanmış vaziyette.

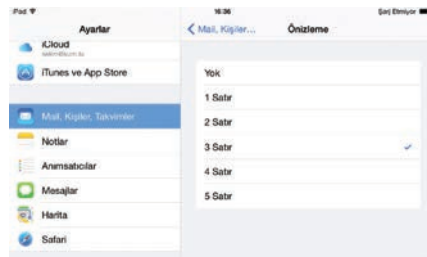
Ulaşmak için Mail uygulamasını açın, son üstteki PK düğmesine dokununuz, ardından Düzenle düğmesine dokununuz ve "Okunmamış"ı işaretleyip "Bitti"ye dokununuz. Artık sadece okunmamış e-postalarınızı bir

klasör halinde görebilirsiniz. Bunun tüm hesaplarınızdaki okunmamış e-postalarınızı gösterdiğini ve sadece bir hesap için okunmamış e-postaları göstermeyeceğini unutmayın.

Daha uzun özizleme yapın

Varsayılan görünümünde Mail uygulaması özizleme olarak e-postanın sadece iki satırını gösterir, dolayısıyla e-postanın neyle ilgili olduğunu anlamak için açmanız gerekir. Neyse ki bunu değiştirmek çok kolay. "Ayarlar > Mail, Kişiler, Takvimler"e girin ve "Özizleme"ye dokununuz. E-posta özizlemesinde kaç satır görmek istediğinizi seçin ve ayarları uygulamak için geri dönün. İsterseniz hiç satır olmamasını da seçebilirsiniz ki böylece ekrana daha çok e-posta sığar.

Mesaj saatini görün

Mesajlar uygulamasının bir mesaj ya da iMessage'in alındığı tarihi ve zamanı her zaman göstermediğini fark etmişsinizdir. Sinir bozucu değil mi? Tabii ki cihazınız aslında mesajın tam olarak hangi saatte geldiğini biliyor ama bu bilgiyi gizliyor. Mesajları sola çekerseniz sağ tarafta saat bilgisini görebilirsiniz. Apple'ın bu önemli bilgiyi neden daha görünür yapmadığı ise hâlâ meçhul.

KAMERA

Muhtemelen tabletinizde ve telefonunuzda kamerayı sıkça kullanıyorsunuzdur. Kontrolleri oldukça kolay olsa da iyi tasarlanmış bu uygulamanın hâlâ sırlar mevcut. Bazı ipuçları sahip olduğunuz cihaza göre değişebiliyor. iPhone ve iPad arasında olduğu gibi iPhone'un versiyonları arasında da değişiklikler olabiliyor.

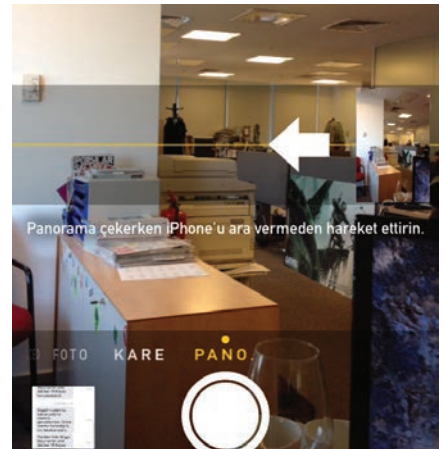
Kulaklık kumandasıyla fotoğraf çekin

Telefonunuzdaki ses açma düğmesini deklanşör olarak da kullanabileceğinizi biliyor muydunuz? Daha güzeli, kulaklığınızda kumanda düğmeleriyle de aynı işi yapabilirsiniz. Bu bir selfie çekmek için kullanışlı olabilir ya da telefon veya tabletiniz bir şeyin üzerinde dengede duruyorsa ve uzak bir deklanşöre ihtiyacınız varsa da kullanılabilir. Video modunda bu düğmeler ayrıca kaydı başlatıp sonlandırabilir.

Panorama yönünü değiştirin

iPhone'daki panorama modu (Yeni çıkacak iPad'lerde de var eskilerde yok.) 360 derecelik geniş bir fotoğraf çekmek için harika ama varsayılan hali soldan sağa dönmeyi gerektiriyor. Herhangi bir sebeple ters yönde çekim yapmak isterseniz bu da mümkün. Başlamadan önce oka dokunursanız ok ekranın diğer tarafına dönecek. Tekrar basarsanız orijinal yönüne döner. Böylece istediğiniz yönde çekim yapabilirsiniz.

TELEFON VE FACETIME

iPhone sahibi olmanın en önemli nedenlerinden birinin telefonla konuşmak olduğunu unutmamalıyız. Ne de olsa o bir telefon. Telefonlar zamanla geliştikçe Telefon uygulamasının özellikleri de değişti. iPad'i de unutmayalım: Diğer Apple kullanıcılarından FaceTime ile telefon almanızı sağlayabiliyor. Favori ipuçlarımızı aşağıda sıraladık.

Arayanları engelleyin

Konuşmak istemediğiniz biri sizi arayıp duruyorsa onu engellemek iyi bir çözüm olabilir. Engelleyeceğiniz kişinin telefon

numarası ya da FaceTime e-posta adresi rehberinizde kayıtlıysa "Ayarlar > Telefon > Engellenenler"e girin, "Yeni Ekle"ye dokunun ve rehberinizden engellemek istediğiniz kişiyi seçin. Bu işlem, kaydı rehberinizden siler ve kayıtlı numara ve e-posta adreslerini telefonda, iMessages'da ve FaceTime'da engeller. Arayan numara kayıtlı değilse Telefon > Son Aramalar listesindeki ilgili kaydın yanındaki "i" düğmesine dokunun ve "Bu Arayanı Engelle"yi seçin. Bir kişiye yeniden izin vermek isterseniz Engellenenler listesindeki numarayı sola doğru çekin ve beliren "Engelleme" düğmesine dokunun.

iPad kullanıcıları için de iMessages'da ve FaceTime'da kişileri engellemek için benzer ayar ise Ayarlar > FaceTime menüsünde.

Rahatsız Etme

Rahatsız Etme en sevdiğimiz özelliklerden biri. Rahatsız edilmek istemediğiniz zamanlarda telefon veya tabletinizin arama veya mesaj geldiğinde ses çıkarmasını önüyor. Cihazı sessize almak yeterli diye düşünebilirsiniz ama kesinlikle aynı şey değil.

"Ayarlar > Rahatsız Etme > Arayabilecekler"e girip Herkes, Hiç Kimse, Hızlı Arama veya oluşturduğunuz özel bir grubu seçin. Biz Hızlı Arama'yı kullanıyoruz. Böylece, önemli olduğunu düşündüğümüz ve Hızlı Arama listemize eklediğimiz kişiler Rahatsız Etme açık olsa bile bizi arayabilecek. Hızlı Arama listenize yeni kişiler eklemek için Kişiler uygulamasını açın, istediğiniz kişiye dokunun ve "Hızlı Arama"yı seçin.

Rahatsız Etme'yi elle açmak isterseniz ekranı aşağıdan yukarı çekip Kontrol Merkezi'ni açtıktan sonra ay simgesine dokunabilirsiniz. Biz, Rahatsız Etme'nin belli saatlerde otomatik açılıp kapanmasını tercih ediyoruz (Ayarlar > Rahatsız Etme > Zamanlanmış). Rahatsız Etme'de "Yinelenen Aramalar" adlı bir ayar da göreceksiniz. Bu ayar açıksa, bir kişi sizi üç dakika içinde iki kez ararsa iPhone durumun acil olduğunu düşünerek telefonunuzun çalmasına izin verecek. Açık bırakmanızı öneririz ama isterseniz kapatabilirsiniz. ■

LEVEL

Etkileşimli oyun dergisi.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

Yıllık aboneliğe
iki sayı, altı aylık
aboneliğe birt sayı
ücretsiz.

App Store'dan
İndirin

DVD'de bu ay

Bağımsız oyunlar PCnet DVD'sinde!

Tam sürüm medya eşitleme yazılımı, bağımsız oyunlar, oyun demoları ve Ubuntu Linux bu ayki DVD'mizde sizi bekliyor.

Bir klasörde ortaya atılmış çok sayıda farklı türde dosyanız mı var? Yüzlerce dosyayı türlerine göre ayırıp klasörlere taşımak için vakit harcamanıza gerek yok! Türkçe destekli Ashampoo Media Sync, sizin için tüm medya dosyalarınızı tarar ve Belgeler, Müzik, Resimler, Video gibi kategorilere ayırarak düzenler. Sizin tek yapmanız gereken kaynak klasörü ve hedef klasörü seçmek. 60 TL değerindeki bu yazılım; CD, DVD, flash bellek, akıllı telefon, dijital kamera gibi her türlü cihazınızdaki dosyaları alıp bilgisayarınızdaki uygun konumlara kopyalayabilir. Yazılımı tam sürüm olarak kullanmak için kurulumdan sonra karşınıza çıkan kayıt

formunu doldurarak ücretsiz lisans anahtarınızı alabilirsiniz.

Bağımsız oyun geliştiricileri tarafından hobi amacıyla geliştirilen ve kâr amacı gütmeyen dağıtılan oyunlar, bazen yüzlerce liralık büyük yapımlardan daha keyifli olabiliyor. Bu ay aksiyondan RPG'ye, platformdan korkuya pek çok farklı türden 24 bağımsız oyuna

DVD'mizde yer verdik. Bu oyunlar büyük yapımlara kıyasla daha basit olsalar da hoşunuza giden bir oyunun başında saatler geçirmeniz işten bile değil.

Son olarak, bu ayki DVD'mizde en popüler Linux dağıtımı olan Ubuntu yer alıyor. Ubuntu, Linux'u denemek ve öğrenmek, özgür yazılımlarla çalışmak veya sistem kurtarma amacıyla kullanılabilir. Bilgisayarınızı PCnet DVD'sinden başlatarak Ubuntu'yu yüklemeyi deneyebilir, memnun kalırsanız bilgisayarınıza kurabilirsiniz.

Kurulum yapmazsanız bilgisayarı yeniden başlattığınızda Ubuntu'da yaptığınız her şey kendiliğinden silinir. Ubuntu'yla sistem kurtarmaya dair ipuçlarını dergimizdeki Ubuntu makalesinde bulabilirsiniz.

PCnet Kasım DVD'sinin içeriği

TAM SÜRÜM

■ 60 TL değerinde
Ashampoo Media Sync

BAĞIMSIZ OYUNLAR

■ Farklı türlerde 24 tam sürüm ve
bedava oyunu seçtik.

OYUN DEMOLARI

- Guns, Gore & Cannoli
- Graywalkers: Purgatory
- Euro Truck Simulator 2
- Ascent: The Space Game
- A Golden Wake
- Octopus City Blues
- Approaching Infinity

LINUX

■ Ubuntu 14.04 (64 bit)
Denemek için bilgisayarınızı PCnet
DVD'sinden başlatın.

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF TEKNOLOJİ DERGİSİ TAMAMEN YENİLENDİ

15
GÜNDE
BİR
TÜM SAYILAR
BEDAVA

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ **NEXXT**'İ
iPhone/iPad VE ANDROID CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

